BIBLIOTHECA PUB
Codex
№ 120

Willelmi et Hugelini
Expositio Textualis
in Cant. canticorum.

BIBLIOTHECAE PUB
Codex Latinus
№ 130

BIBLIOTHECA UNIVERSITATIS LUGDUNO-BATAVAE.

Codicem N°. 130 Catalogi Bibliothecae Publicae

QUI CONTINET:	ADHIBUERUNT VIRI DOCTI:	IN URBE.	ANNO.	NOTAE.
Willerammi exposit. in Cant. Cantic.				Cf. Merula, Willerami abbatis in Cant. Cantic. paraphrasi germ., Lugd. Bat. 1598. van Helpveld op Huydecoper, Proeve van Taal- en Dichtkunde II. 569.
H. van Wijn			1800	Huiszittend leven I. 465–514.
H. Hoffmann von Fallersleben			1821	H. Hoffmann, Willirams Uebers. u. Auslegung des h. Liedes in doppelten Texten. 1827.
				Jos. Seemüller, die Handschr. u. Quellen von Williramis d. Paraphrase d. h. Liedes, 1877. p. 2; 63–66. Williramis deutsche
P. Pietsch			1878	Paraphrase d. h. Liedes herausgeg. von J. Seemüller, 1878, p. X sq.
				Müllenhoff–Scherer, Denkmäler deutscher Poesie u. Prosa. Edit. 2a. p. XXVI.
Mary Thomas puella ornat.ma			1894	Cf. M. Thomas Leuchtstern d. Leid. d. v. Willirami Uebersetzer. Diss. Zürich. 1894. p. III sqq.
			1895	Cf. H. Entholt, die Sprache d. Leid Williram. Hamb. Progr. Strassburg Diss. 1896. [Eq 247]
H. Entholt			1896	
W.L. van Helten			1896	Beiträge z. Gesch. d. Deutschen Sprache u. Literatur XXII. 1897, p. 93/197

BIBLIOTHECA UNIVERSITATIS LUGDUNO-BATAVAE.

Codicem N°. 130 Catalogi Bibl. Publ. Lat.

QUI CONTINET:	ADHIBUERUNT VIRI DOCTI:	~~IN URBE.~~ anno	~~ANNO.~~	NOTAE.
Carmen de Symoniaca haeresi	Bethmann excripsit			ed. H. Bechmer in: Mon. Germ. Hist. Libelli de lite imp. et pont. t. III p. 615 sqq.
	Uppenmann	1946		
	F. Stegmüller	1956		
	Matzel	1964		Herausgabe?
	de Smet	1968		
	Comtelli	1986		
	Hellgardt	1994		Kat. Hss. 11. u. 12. Jh.
	Ricci	2015		

G 352

Ms. Lat. Bibl. Publ.

8°. 130.

Folior um 214.

Foliis 214 pars ima est exsecta.

Willerammi Eberspergensis Abbatis expositio in Cantieis Canticorum. Item expositio Angelomi in eisdem. Hic liber donatus monasterio Egmondensi ab Dompno Stephano Abbate ejusdem loci quinto. In fine carmen de Symoniaca heresi. Membrana satis antiqua.

130

Codex Egmondanus. Cf. H. van Utyen, Verzuchtend leven, vol. I. p. 320; H. G. Kleyn in: Archief voor Nederlandsche Kerkgeschiedenis, II. 1867. p. 149.

Collatio huius codicis ab Hoffmanno Fallerslebensi sua manu scripta exstat in Bibl. Gottingensi. Cf. Catalog. Wilh. Meyeri III pag. 544.

M. L. Dittrich, Willirams von Ebersberg bearbeitung der Cantica Canticorum (Zeitschrift für deutsches Altertum und deutsche Literatur, Bd. 82, 1948), p. 63.

FE 65

B. P. L. 130. Membr. saec. XI, 214 fol. compositus e duabus partibus.
I. f. 1—100, 180 × 115, lin. 22. Quaterniones; litt. init. rubrae.
f. 1—12 **„De p(ro)logo Angelomi** (nomen in ras.) **in canticis Canticor(um)".** Inc. *Tribus nominibus vocatum* (= Migne P. L. 115 p. 555 B). Sunt excerpta ex capite primo Stromatum.
f. 12—100 **Willirami Paraphrasis Cantici Canticorum mediofranconica.**

Cf. Willerami in Cant. Canticorum paraphrasis, ed. P. Merula (1598); van Lelyveld ad Huydecoper, Proeve II, 569; H. van Wijn, Huiszittend Leeven I p. 465—514; Williram's Uebersetzung und Auslegung des Hohen Liedes, herausg. von H. Hoffmann (1827); J. Seemüller, die Hss. und Quellen v. Williram's Paraphrase (1877) p. 2, 63—66; die Paraphrase des H. Liedes herausg. von J. Seemüller (1878) p. x; May Thomas, Lautstand d. Leid. Hs. etc. (Diss. Zürich 1897); H. Entholt, die Sprache d. Leid. Williram Hs. (Diss. Strasburg 1897); W. L. van Helten in Beiträge z. Gesch. d. deutschen Sprache XXII (1897) p. 437; J. Prinsen JLzn. in Tijdschr. Letterk. XXV (1905) 87.

f. 100′, alia manu, **Duodecim Signa v(er)e dil(e)c(ti)o(n)is".** *Primu(m) signu(m) v(er)e dil(e)c(ti)o(n)is* cet.
II. f. 101—214, 180 × 110, lin. 20. Quaterniones; litt. init. rubrae.
f. 101—209′ **Angelomi Stromata in Cantica Canticorum** (= Migne P. L. 115 p. 555). Non habet Praefationem ad Lotharium.
f. 210 eadem manu qua f. 100′ **„Confessio generalis":** *Confiteor Deo et beate Marie* cet. et f. 209′, inferiore marg. **„Confessio per se":** *Confiteor tibi d(omi)ne* cet.
f. 210′—212′ **Carmen.** Inc.

Ad consultu(m) veritatis attendite qui erratis
Vitanda e(st) in aeternu(m) via ducens ad infernum cet.

f. 213—214 **Carmen „de Symoniaca Heresi".** Inc.

Crevit in eccl(es)ia monstru(m) genitore losinga cet.

Ed. H. Boehmer in Libellis de Lite (M. G. H.) III p. 615 sqq.

f. 1* (ante f. 1), post indicem: „Hunc librum donavit Monasterio Egmondensi dompnus Stephanus abbas eiusdem loci quintus" [ob. 1083]. Infra:
1105
„Abbas Gherard(us) Poelgheest v(e)n(er)and(us) i(n) Egmo(n)d
Istu(m) cu(m) multis libr(um) rep(ar)avit honeste.
Inspicis hic lector quo temp(or)e rupta refecit".

Literae italicae, in cod. rubrae, annum 1465 efficiunt.
f. 1 marg. sup. est «ex libris» q. d. Egmundanum et „LVI".
f. 204′—205 margg. sup. est apographum literae: „W. dei gr(ati)a Romanoru(m) rex semper augustus Lulb(er)to abbati Ekmu(ndensi) salut(em)" cet. de W. milite de Ekmu(nd). „W. miles de Ekmu(nd)" etiam in fol. 133′ marg. sup. legitur.
f. 205′ marg. sup. „Deus qui sanguine(m) suu(m) fudit in cruce pro om(n)iu(m) salute misereare a(n)i(m)e Heinrici de Alkmar monachi Ekmu(n)dendensis".
Jacobus Blondeel codicem dono dedit Petro Meerhoutano rectori Alcmariensi a. 1572, hic Bibliothecae Leidensi.

De cod. cf. H. G. Kleyn in Arch. Kerkgesch. II (1887) p. 149.

66

Donatus a D. Jacobo Blondeelo M(agist)ro
Petro Meerhoutano Rectori Alcma-
riensi a(nn)o 1572

Donavit que Petrus Meerhoutius
Bibliothecae Lugduno batavae
Ut Annotatum
Inveni
In Catalogo Mss. Pauli Merulae
quondam Bibliothecarii
2: T

Royen
41

In hoc libro continetur expositio teutonicalis willerammi ebersbergensis abbatis In canticis canticorum. — merseburgensis ... monachus fuldensis

Item expositio angelomi in eisdem canticis canticorum. 2 ... Signa ... amoris

Hunc librum donauit monasterio egmondensi dompnus stephanus abbas eiusdem loci quintus. — qui mortuus est anno domini 1083 imo 1105

Anno domini m° ... confessio generalis pia
Carmina de morte ... mundi
Carmina de ... Hymnica
De 3 viris ... anna ... matre

Abbas gherardus poelgheest in anno ... in egmond.

Istum cum multis libris reparauit honeste. 1464

Inspicias hic lector quo tempore rupta refecit 1465

1

Tribus nominibus uocatum fuisse salemonem scripture manifestissime docent. salomonem id est pacificum. eo quod in pace regnum obtinuerit. et per parabolas populum erudierit in significatione saluatoris qui discipulis suis ait. Pacem relinquo uobis. pacem meam do uobis. Et ipse per parabolas turbas docuit. de quo etiam scriptum est. Multiplicabitur eius imperium. et pacis non erit finis; et idida id est dilectus domini. uidelicet quia prius dilectus a domino fuerit. similiter in typum domini. quia a patre dilectus est. sicut ipse ait. Hic est filius meus dilectus in quo mihi complacui; et celeth. id est ecclesiasten; ecclesiastes autem greco sermone appellatur. eo quod cetum id est ecclesiam congreget. quem nos nuncupare possumus concionatorem. quod loquatur ad populum. et sermo eius non specialiter ad unum. sed ad uniuersos generaliter dirigatur. qui uelut extensa manu omnium tumultus sedat. atque ad unam sententiam reuocat eos. Sic idem salemonin

De prologo angelomi in cantica canticorum

ACAD. LVGD

hoc libro fecisse ostendit· cū in libri termi
no ait· finē loquendi omīs pariter audiam⁹·
Dm̄ time & mandata eius observa· hoc est
enī omīs homo· illū p̄figurans qui n̄ so
lum pacē intulit· id ē dilectus patri exti
tit· sed omībus ait· Ꝑ ntentiam agite·
ad propinquabit enim regnum cęlorum·
qui medio pariete destructo· id ē inimi
cicias in carne euacuans· fecit utraq;
unum· quiq; dm̄ timere· & mandata
eius observare uub& · Oeniq; sicut sa
lemon p̄fatus nominibus tribus appel
latus ē· sic uxta numerū uocabulo&
tria uolumina edidit· p uerbia uide
lic& quę nos parabolas appellam⁹· quā
hebrei masloth appellant· Ecclasten
quē illi ut diximus celeth nominant·
& cantica canticorū quē sirasirī
p̄ notant· & hos racionabili ordine distin
xit· In prouerbiis namq; poplm paruu
lum docens· & quasi de officius p̄ senten
tiam erudiens· unde & ad filium eius

sermo crebro repetitur· in ęclaste ū
maturę ętatis uirum instruens· ut ne
quaquā, mundi rebus credat aliquid ēē
p̄petuū· sed caduca & breuia uniuersa
quę cernim⁹· ad extremum iam consū
matum uirū & secto calcato p̄paratum
in cantico canticorū xp̄i amplexibus iun
git· Nisi enim prius reliquerim⁹ uicia·
& pompis seculi renunciantes· expeditos
nos ad aduentū p̄parauerim⁹ non pote
rimus cantare cantica canticoꝝ & dice
re osculetur me osculo oris sui· Siue
ista uolumina edidit· in quibus trium
generum disciplinas cōposuit· quibus
ad rerū scientiam peruenitur· In pri
mo nāq; moralē· in secdo naturalē· ad
ultimū autē contēplatiuā· quas greci
ethicā· phisicā· theoricam· nominauer̄·
Unū ergo n̄ ab horr& ab intellectu qua
liber iste in opusculis salemonis tercio
loco ponitur· In prouerbiis itaq; mora
lis uita exprimitur· ubi dr̄· Audi fili—

mi sapientiam meā · & prudentię meę inclina aurem tuā · In ęcclāste uero naturat · ibi quippe qđ omīa ad finē tendant consideratur ubi dr̄ · Vanitas uanitatū · & omīa uanitas · In canticis autē canticorū contē platiua uita exprimit̄ · dum in eis ipsius dn̄i aduentus & aspectus desideratur · cū sponsę uoce dr̄ · Osculetur me osculo oris sui · Hos & iam ordines triuum patriarcharū uitę significant · Moralitatē quippe abraham obediendo tenuit quando de terra sua exiuit · & filium immolare non distulit · Isaac uero naturalē uitā puteos fodiendo figurauit · In imo ů puteos fodere · ē p consideratiōnē naturalē omīa quę infra sunt p scrutando rimari · Iacob ů contēplatiuā uitā · qui ascendentes & descendentes angtos uidit · Sed quia naturalis consideratio · ad pfectionē non ducitur · ni prius moralitas teneatur · recte post puerbia ęcclāstes ponitur · Et quia contē platio superna non conspicitur · ni prius

hęc infra labentia despiciant̄ · recte post ęcclāsten canticum canticorū ponitur · Prius quippe ē mores cōponere · post modū autē omīa quę ad sunt tamquā non ad sint considerare · tercio uero loco munda cordis acie · supna & interna conspicere · His itaq; ut sūmus moralium tractator depromit librorū gradibus · quandam ad contemplationē dī scalam & machinā fecit · ut dum primū in seto bene gerunt̄ honesta · post modū & iam honesta seti despiciant̄ · & ad extremū & iam dī intima & secreta contemplent̄ · Vnde n̄ immerito lib ist̄e canticum sed canticū canticorum nominat̄ · ubi cęlestis uerbi dī & animę coniunctio demonstrat̄ · Q đ canticum ita intelligitur omībus p̄cellere canticis · sicut dn̄s nr̄ ad sumptus homo aplis · patriarchis · & pphetis · aut quęcumq; sunt illę cęlestiū potestates · ut sicut rex regum & dn̄s dominantiū est xp̄s · ita & canticum canticoꝝ sup omīa cantica quę & pphetis

cantata sunt titulatur · & sicut in ꝙ̄ teri testamento alia sunt sc̄a · alia sc̄a sc̄orum · & alia sabbata & alia sabbata sabbatorum · sic & alia cantica sunt · & alia cantica canticorum · Sc̄a erant in tabernaculo · & quę exterius agebantur sabbata erant · quę ex singulis ebdomadib⁹ cęlebrabantur · sed sc̄a sc̄orum secretiori quadam uenęratione suscipiebantur · & sabbata sabbatorū non nisi in suis festiuitatib⁹ cęlebrabant⁹; In cantico canticorum secretum quoddā & sollempne interius ē · qđ secretum in occultis intelligentius penetratur · nam si exterioribus uerb adtenditur · secretum non ē · Vnde iam superius in prefatione disputauimus; sciendū est & iam quia in scriptura sacra alia sunt cantica uictorię · alia cantica exultationis & contestationis · alia cantica exultationis · alia cantica aduitorii · alia connunctionis cum dō · Canticum uictorię est quod maria transito mari rubro cecinit dicens · Cantem⁹ dn̄o gloſę enim magnificatus ē;

canticū exhortationis & contestationis ē · quod moyses israelitis ad terram repromissionis propinquantib⁹ dixit · Adtende cęlum & loquar · Canticum exultationis est · quod anna non solum p samuele sed p spe ecta fęcunditate ęcclę insem& ipsa cecinit dicens · Exultauit cor meū in dn̄o · Vbi p sem& ipsam ueritas fęcunditatem ptolis ęcclę astice expressit cum dicit · Sterilis peperit plurimos; canticum aduitorii est · quod dauid post prelium cecinit dicens · Diligam te dn̄e uirt⁹ mea; canticum connunctionis cū dō est · hoc ē canticum quod innuptius uelut epithalamiū sponsi & sponsę canit⁹ · id ē cantica canticorum · Quod tanto ē omibus canticis sollempnius · quanto & innuptius sollēpnitatis sublimioris offert⁹ · Per illa cantica uicia deuitantur · p ista uero unus quisq; uirtutib⁹ locupletatur; p illa cauetur hostis · p ista dn̄s familiari amore complectitur · Cantata sunt & alia canti—

ca a diuersis prophetis p diuersis personis
uel causis. sicut & abacuc pignorantibus
p̄notauit · Cantauit & debora de uicto
ria sisare · cantauerunt & tres pueri in
fornace · in quo miracula omp̄is dī nar-
rantur · Cantauit & ieremias canticum
lamentationis de subuersione irlm &
scūarū · & totius popli sui · & multi alij ·
Sed ideo hoc canticū canticoꝝ appellat.
quia ad propriā xp̄i regis & eccl̄ę coniunc
tionē ee p̄batur; manifeste ubi orat ad
patrem sponsi eccl̄a · qui ē sermo dī · ut
non iam p̄ internuncios qui sunt angli
& p̄phetę · quia dī filio eccl̄ę futurę rep
titationis nuncia deferebant · seipsum
iam p̄ incarnationis misteriū aliquan
do corā ostendit · iam ipsius formā speci
osam p̄ filius hominū amplecti mereat ·
eius dulcissima oscula suscipere · & gra-
tissima ubera tractare · Ista nāq; quę sic
desiderat · eccl̄a greco uocabulo dr̄. la-
tine congregatio uel melius conuocatio ·

hebraice synagoga interpretat. Pro loco
uel tp̄re · diuersis nominib⁹ uerbo dī uo-
cata esse p̄batur · De cuius uocabulis su-
perius pollicti sumus · Aliquando &
enim hierlm · ñ numquā syon · plerumq;
amica · sepe uero dilecta · interdū soror
uel speciosa · sponsa · columba · seu imma-
culata · uel perfecta in xp̄i persona ore p̄-
phetarum · & in hoc libro appellata cog
noscitur · hierlm siquidem dr̄ · quia post
iracundiam omp̄is dī pacem de cęlo mis-
sam a patre suscepit · eo quod aliquam
signatur habere pacem · Quam pacem
& coniunctionē exorare dicitur · cū de
p̄catur · osculetur me osculo oris sui ·
Syon ū qua de conualle lacrimarū ido
latrię · ubi in corpore lapsa fuerat in adā ·
nc̄ corde ad montē paradisi reascendit ·
& p̄ munditia cordis speculū se p̄bendo
in diuiduę trinitati · conspicua & excel
sa efficitur · Inqua dī omp̄s quasi in mon
te fertili delectetur de ambulare · & be-

atum doctrinę suę semen spargere. ꝑpter
quod speculū uel sem̄ interp̄tetur. Amica
autē dr̄. qm̄ repudiando diabolū. adami
citias reuocauit dm̄. Dilecta uero appella
tur. qm̄ post incredulitatis amarissima
odia: credulitatis muneribus dilecta effi
citur dī. Soror udelicꝫ nuncupata est
ꝑ adsumptę humanitatis misteriū. cū
ꝯ eadem materia uidendus nascit̄ terri-
de qua & ecclā generatur. Speciosa sci
licꝫ & ꝑ nunciat̄ ab stersa ꝑ baptismum
ab om̄ib⁹ peccatoꝝ maculis. post multā
ethiopicā tenebrosamq; consuetudinem
crimin̄. pelle mundata. & ad genuinam
pulchritudinem reuocata. Sponsa uero
effecta corpus & sanguinē suo corpori iun
gendo. per quod sacramentū spopondit
se p̄ter eum nullū aluum amatorē in to
to corde diligere. p̄ciosum ei⁹ anulum
fidei magno studio conseruando. for-
ma nāq; predicatur: formā eius, inqua
ꝯ creata ē in anima reformando. Colum

ba uero nominatur. om̄i rapacitate
quā ad unceis manib⁹ uelut uulturinis con
sueuerat ꝑpetrare deposita. consortio sci
spc̄ sociata. simplicitatis & largitatis can
dore columbarū refulgę. & quę con
sueuerat in malis doctorib⁹ alius anima
bus ęternę uitę rapere cibos. nc̄ in bonis doc
toribus de suo suauissimo gutture audien
tibus solę imptiri sicut natura ē columba
rum. Immaculata autem laudatur. depo
sita ueteri antiquaq; consuetudine crimi-
num. stola sacro sci baptismatis semel indu-
ta. immaculate uiuendo ultra se non ma-
culauit. & dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i imitatrix ef-
fecta. ꝑ eius nomine moriendo lima mar
tirii splendescit. Nullum aliud ferra
mentum fortius potuit repperiri. ꝑ qd
antiqua scoria animę ut apponius ait.
limaretur. ni martyrii lima ꝑ q. intorm̄
toꝝ fornace possit anima quanta lib& sor-
dium peccatoꝝ mole sit circūdata in suo
sanguine renouari. ꝑ quod ꝑfecta sit

columba · & in xp̄o inmaculata · Vna & p̄
fecta quippe nuncupatur · om̄e iudicium
a patre fidelis suscipienda in xp̄o · Hęc ergo
ęcta in qua om̄ium credentiū in xp̄o mul
titudo consistit · quę retro ante fidelis
sponsi aduentū in suo sanguine ignomi
niose iacebat · con maculata · uxta p̄phe-
tam in curis magnis enutrita · & usq; ad
annos pubertatis p̄uecta · & ei⁹ doctrinis
quasi monilib⁹ exornata · sed ei⁹ coniuncti
one usq; ad regnum cęlo⁹ sublimata · Sed
quomodo ignominiose & conculcata iace
bat · p̄ prophetam increpatur · Radix tua
& generatio tua de terra chanaan · pater tu-
us amorreus · & mater tua cethea · in die
qua nata es · in die ortus tui non ē̄ precisus
umbilicus tuus · non es lota aqua in salutē̄ ·
nec sale salita · nec inuoluta pannis · & pe-
peresti sup̄ te oculus meus · ut faceret tibi
unum ex his miseratus tui · sed iacebas nu
da · plenaq; ignominia conculcata in san
guine tuo · Vbera tua intumuerunt · &

pilus tuus germinauit · & tempus tuum ·
ecce tempus amantiū · & iacebas nuda ig-
nominiosę confusionis plena · Et qualiter
p̄ aduentum suę coniunctionis facere uo
luit unum ex his miseratus tui sub uxit ·
& mist amictum meū & operui ignomini
am tuam · laui te aqua · & mundaui san
guinē tuū ex te · & unxi te oleo · & uesti
ui te uestimento multicolorio · simila
& melle nutriui te · cinxi te bysso · & cal
ciaui te iacincto · & posui coronā deco
ris in capite tuo · & circulos in auribus
tuis · & iuraui tibi · & ingressus sum pac-
tum tecū · & facta es mihi ait dn̄s dś · Q d
quamus plebs iudeo⁹ arguatur contumax ·
alloquitur in eius persona omīs anima · quę
per lauacrum regenerationis nascitur ·
uoluntatē eius quę eam prius genuerat
p̄ peccatum amorrei qui amarus interp̄
tatur · id ē̄ diaboli · & per consuetudinē̄
nefariam quę cethea presenti loco dr̄ ·
quę mentis ex cessus interpretat̄ fuerit

oblita · inpbari ꝑbatur increpatione · qm̄
clemens dn̄s nr̄ ihē xp̄c ꝑ scam̄ apparitio
nem suam licet nescientem de predictis sordi
bus collectam nutriuit · & preciosis uestib⁹
uel monilib⁹ exornauit · & sibi consortem
regni facere est dignatus ꝑ sacro sci baptis
matis undam · ubi gtosa copula xpi filii di
& ecclę celebratur · in quo sacro mysterio
ablutionis aqua lauatur sale sapientię sus-
cepta · in duidue coeterneq; trinitatis fide
prostibuli traditione salitur · uariarū ur-
tutum carismate uestimētis nudata operit ·
sci spūs pinguedine carismatis unctione re-
pletur · ubi simula in xpi corpore · & melle
in eius eloquiis enutritur · ubi circulis di-
uinę intelligentię aurei ornantur · martirii
gēmata in capite corona refulgens · bys
soq; puritatis in indicium cingitur · id ē
amore uirginitatis & pudicitię ab omi
eam dissolutione continens reuocatamq;
constringit · Calcia tur iacincto · qui color
preparans hebraice dr̄ · ut parati sint pedes

ad precepta euangelicę pacis semp currere ·
his uidelicet ornamentis decorari cupie
bat ecclā · sed qua non poterat · nisi ꝑ ei⁹
apparitionē illius uisitationē desiderabat ·
Audierat enim tamquā sponsa inpsona spon
si · ꝑ prophām · idē uerbi dī patris dicentis ·
Desponsabo te mihi in sempiternū in iustitia
& iudicio · in misericordia & fide ; & per isaiam
uox ecclę dicit ipsis · Posuit mihi mitram sic
sponsę · & induit me uestimento salutis ·
sicut sponsum decoratū corona · & sicut spon
sam ornatam monilibus circumdedit me ·
Et zacharias · Noli timere filia syon · ecce
rex tuus uenit tibi mansuetus & mitis se-
dens sup pullum asinę · hu q⁹ omnis ꝑphetę
& patriarchę · cecinert futurā xpi & ecclę
copulā · aptis autē iam celebratā exposuit di-
cens · Viri diligite uxores uras sicut xp̄c ecclam ·
quia semet ipsum tradidit ꝑ ea · ut ipse sibi ex
hiberet ecclam inmaculatā non habentē ru-
gam · aut maculam · Et iterum · Desponsi
enim uos uni uiro uirginē castam exhibere

xpō · Et alibi · Vos estis corpus xpi · & ca-
ro de carne eius · huic ergo tantis & tali
bus confirmandę ad hibenda sunt omia
officia nuptiarum · ubi presto sint & ia
amici sponsi · sodales & iam sponsę more
quiq; cantantiū · qui dulci modulami
ne potentiā sponsi canant · uel sponsę pul
chritudinē laudent · qua largitatē spon
si ē ēsecuta · quomodo excelsus se humi
liauit de illa altitudine ditatis · ad limū
p fundi ut humilē delectāq; carnis mate
riam · ad cęlum leuatā suę maiestati
coniungeret · Et notandum quod ali-
quando scriptura sacra dnm uocat · ali
quando sponsum · aliquando patrem ·
Quando enim uult se timeri dnm se nomi
nat · quando uult honorari patrem · quan
do uult amari sponsū · Ipse p prophetam
dicit · Si dns ego sum · ubi ē timor meus &c
Si pater ego sum · ubi ē amor meus &c · Des
ponsaui te mihi in iusticia & fide · uel cer
te recordatus sum dilectionis tuę in

deserto · Et q̄d ē apud dm quando · & quan
do non ē · sed quia prius timeri se uult ut
honoretur · & prius honorari · ut ad ei
amorem p ueniatur · & dnm se propter
timorē nominat · & patrem propter ho-
norem · & sponsum propter amorem ·
Quanto q̄ dignius honor quam timor
tanto plus gaudet dns pater dici quam dns ·
& quanto carius est amor quam honor · tan-
to plus gaudet dns sponsus dici quam pater ·
In hoc ergo libro dns & ecclā · non dns & ancil
la · sed sponsus & sponsa nominatur · ut n
soli timori & honori soli · sed etiam amo-
ri deseruiatur · & in uerbis exterioribus
exercetur affectus amoris · Cum se dnm
nominat indicat quod creati sumus · cum se
patrem nominat · indicat q̄d conuncti
sumus · plus ē autem coniunctos dō · quam
creatos & adoptatos · Sic autem generaliter
ex uoce ecclę aduentus dni in hoc opere
prestolatur · ut etiam specialiter una quęq;
anima ingressum di ad cor suum tamquā

q̄d filii adoptati sum⁹ cū se sponsū nominat indicat.

aditum ſponſi in thalamum accipiat · Et ſciendum quia in libro hoc quattuor perſonę loquentes introducuntur ſponſus uidelicet & ſponſa · adoleſcentulę uero cum ſponſa · & gregeſ ſodalium cum ſponſo · Ipſa uero ipſa ē perfecta ęcclā · & ſponſus dn̄s · ſicut crebro dictū eſt · Adoleſcentulę uero cum ſponſa · ſunt inchoantes animę · & per nouū ſtudium pubeſcentes · Sodales uero ſponſi ſiue angli qui ſepe hominibus apparuerunt · ſeu certe quiq; p̄fecti uiri in ęcclā · qui ueritatem hominibus nunciare nouerunt · Sed qui ſingillatim adoleſcentulę uel ſodales ſunt · toti ſimul ſponſa ſunt · qui toti ſimul ęcclā ſunt · quamuis & iuxta unum quemq; fidelem hęc tta nomina accipi poſſint · Nam qui dn̄m perfecte amat ſponſa ē · qui ſponſum predicat ſodalis eſt · qui adhuc nouellus uiam bonorū ſequit̄ · adoleſcentula ē · Inuitamur q̄ ut ſimus ſponſa · ſi hoc non ualemus · ſimus ſodales · ſi neq; hoc adepti ſumus · ſaltem ad hunc thalamum uelud

adoleſcentulę conueniamus · Sed ſciendū antequam ad conuunctionis pacē ueniamus · quam ſapientiſſimus ſalomon quicquid ab initio mundi uſq; in finē in miſterius egit acturus ſermo dī erga ęcclām in figurā & enigmatib? demonſtrauit · in quo cantico quę narrantur tecta mȳſteriis · in uerbi incarnatione reuelata & cōpleta docentur · ubi alliſa erigitur humana p̄genies · cōpedita abſoluit̄ · corrupta ad uirginitatis integritatem reformatur · repulſa a paradyſo redditur · ex captiua libera · ex peregrina ciuis · ex ancilla dn̄a · ex uiliſſima regina · ſponſa creatoris ſui uerbi dī xp̄i benignitate effecta oſtenditur · quę digna ſit eius ſuſcipere oſcula · & una cum eo effecta ſpū in cęleſtibus ſublimata regnare ;

Nardus eſt frutex aromatica grauis & craſſa radice · ſed breui ac nigra fragiliq; quamuis ſitu pinguis · redolens ut cypreſſus · aſpero ſapore · folio paruo denſoq; cuius cacumina in ariſtas ſe ſpargunt · &

significat scōs quoꝝ mens plena ē pinguedine duuinę grē · quoꝝ fama ē ęterna · sapor eorum inore ē asper · quia contemptus mundi carnu ē amarus · animę autē dulcis · & predicatio eorum densa sententiis sacrę scripturę · hinc licet pinguef sint · tamen breuef ramos nigros fragilesq; se reputant semper ad unū · id est ad xpm̄ tendentes · Cypr̄us in sȳna esse dr̄ · & leticiā significat · & in ea botrus ad eo magnitudinis crescit · ut uix homo portare possit · significans habundantiam lęticię · Engaddi uic⁹ ē premagnus in iudea · iuxta mare mortuū · & interpretatur fons uel oculus hedi · & dicunt in eodem uico uineas balsami dī fuisse intra terminos tantum uiginti iugerū · Dns̄ ihc̄ qui fasciculus mirrę in amaritudine passionis fuit · factus est botrus cypri · idē habundantia leticię resurgens amortuus in uineis engaddi · id est in illis cōmorans qui fonte baptis-

mi loti · ex hedis facti sunt agni · fasciculus autem myrrę prius · postea botrus cypri factus est nobis · qui pro nrā salute subiit mortem · & pro nrā glorificatione surrexit amortuus · Commoratur int̄ ubera ęcclę · qui opera predicatoꝝ quorū ipse predicatio ē & exemplis alimur · aꝫ diri gut · uerbis instruunt

Capreę & cerui campoꝝ · sunt patres spūales ueteris ac noui testamenti · qui in latitudine sacrarum scripturarū pascunt · uel animę phylosophoꝝ ꝑ phylosophiam discurrentium manu doctorum captę · religione mundata in melius cāpos diuinarum scripturarum uel ꝑ sapientię quęq; ardua & obscura interpretantes · discurrt̄ montes & increatoris laudes uertunt · Cypr̄us aromatica ē arbor cuius fructus sublucidus ē · significans cęlestis gr̄ę benedictionem · Narduf dominicę passionis typum tenet · crocus caritatis feruorem exprimit · Conjungitur cypr̄us nardo · cū diuina gracia xpō nos cōpati confortat · item narduf

cum croco · cum per caritatē xpī mortem
libenter accipimus · Fistula que & casia
dicitur & cynamomum · arbores aromati-
ce sunt breues · humiles in spū · redolentesq;
uirtutib? uel designantes cogitationes hu-
miliuum · Nam sicut ligna libani sublimes
eorum actus designant · ita fistula & cyna-
momum cogitationes eorum humiles · Myr
ra & aloe arbores sunt aromatice · que mor-
tificationē uicioz & penitentiā carnis ex-
primunt · Et pulchra conuunctio harum
arborum cum primis unguentis · id est cum
carismatib? uirtutum · quia dum carnem
a lasciua refrenamus · consequens ē ut ma-
iora spūs dona p capiamus · Progreditur sca
ecclā quasi aurora · quia iam ueri luminis
in ea sol ortus mundo post tenebras longe
ignorantie monstratur · uel quando re-
linquens ipse tenebrarum opera · caste &
sobrie uiuit · & ad perfectum diem xpm
ihm tendit · pulchra ut luna · quia a sole
illustrata iusticie · noctē mundi in lu-
minat · Electa ut sol quia imaginē cre-
atoris sui in omni iusticie scitate & ueri-
tate portat · Aliter pulchra ut luna p
uirtutem in hoc seculo presenti · electa ut
sol in futura benedictione · uel pulchra
ut luna inconiugatis · electa ut sol in
uirginibus · Terribilis aeris potestatib?
id est per potestatem ligandi atq; soluen-
di ordinata in unitate fidei spei & cari-
tatis · & in ministeriorum dispositione ·
Sunamitis captiua · bethel domus dī · gala-
ad aceruus testimonii · engaddi fons uel
oculus hedi · cedar tenebre · ammana noc-
turna auis · uel iniquitas · sanir dens uel
lucerna uigiliarum · hermon anathe-
hatio uel consecratio · amina dap poplis
spontaneus · esebon meroris cingulum · damas-
cus bibens sanguinem · carmelus conscientia
circumcisionis · libanus candidatio ·

PROLOGVS WILLERAMMI
EBERSPERGENSIS ABBATIS
IN CANTICIS CANTICORVM.

Cvoꝝ ꝺoctoꝝ studia intueor: quibus in diuina pagina floruere. cogor huius temporis feces deflere: cum iam fere omne litterale defecit studium. solumq; auaricię. inuidię. & contentionis remansit exercitium. Nam & siqui sunt qui sub scolari ferula grammaticę & dialecticę studiis imbuuntur: hęc sibi sufficere arbitrantes. diuinę paginę omnimodo obluiscuntur: cum ob hoc solum xp̃ianis liceat gentales libros legere. ut ex his quanta sit distantia lucis ac tenebrarum. ueritatis & erroris. possint discernere. Alii uero cum in diuinis dogmatibus sint ualentes. tam creditum sibi talentum in terra abscondentes. cęteros qui in lectionibus & canticis peccant deridet: nec imbecillitati eoꝝ ut instructione. ut librorꝝ emendatione quicquā consulta exhibent. Vnum in francia comperi. LANTFRANCVM nomine. antea maxime ualentē in dialectica. nunc ad ecclesiastica se contulisse studia. & in ęptis psalterio multoꝝ sua subtilitate exacuisse ingenia. Ad quē audiendum cū multi n̄ratum confluant. spero quod ei exemplo etiam in nr̄is puncis ad multoꝝ utilitatē industrię suę fructū ꝓducant. Et quia sepe contigit. ut impetu fortiū equoꝝ etiam caballi ad cursum concitentur: quamuis segnitiem ingenioli mei n̄ ignorem. dn̄m tamen bonę uoluntatis sperans adiutorem. decreui etiam ex mea particula. studioso lectori aliqua emolumenta prebere amminicula. Itaque cantica canticoꝝ quę sui magnitudinē ipso nomine testantur: statui si dn̄s annuerit & uersibus & teutonica planiora reddere. ut corpus in medio positum his utrimq; cingatur. & ita faciliꝰ intellectui occurrat quod intelligatur. De meo nichil addidi. sed oīa sc̄oꝝ patrum diuersis expositionibus eruta in unū compegi. & magis sensui quam uerbis tam in uersibus quam in teutonica operam dedi. Eisdem uersibus interdum utor: quia quę spc̄ sc̄s eisdē uerbis sepius repetiuit. hęc etiam me eisdem uersibus repetere non indecens uisum fuit. expositionis tenorem sponsi ut sponsę sicut in corpore. sic in uersibus & teutonica placuit

asscribi. ut maioris auctoritatis uideatur. & quiuis le
gens psonarum alterna locutione delectabilis afficiat.
Nescio an me ludit amabilis error. aut certe qui salemo
ni pluit. mihi etiam aliquantulum stillare dignat.
interdum mea legens sic delectabiliter afficior. quasi
hec pbatus aliquis composuerit auctor. Opusculū
hoc quamdiu uixero doctioribus emendandum
offero. siquid peccaui illorum monitu non eru
besco eradere. siquid illis placuerit. non pigritor
addere. Explicit prologus. Incipit cantica c.

OSCVLETVR ME OSCVLO ORIS SVI. Uox Synagogę.
Quia melliora sunt ubera tua uino, fragrantia
tua unguentis optimis. Oleum effusum nomen
tuum. Ideo adolescentule dilexerunt te.
Quem sitio uotis, nunc oscula porrigat oris.
Quę mihi uenturū pmpserunt organa uatum,
Nunc etiam per se presens dignetur adesse,
Oscula prębendo, sua dulcia uerba loquendo.
Ubera nempe tui precellunt pocula uini,
Suauiter unguentis fragrantia sat preciosis.
Gratificans ueterem tua lenis gratia legem,
Gratis iustificat, quos lex punire iubebat.

Hosq. tuis donis dum spiritualiter ungis,
Reddis ut eclaram post turpia crimina famam.
Sponse tuum nomen olei prędulce liquamen.
Quod se dilatat, dum largo pectore manat:
Gra non stillat, sed & ipsa uoce redundat.
Xpicolę dicti nam sunt de nomine Xpi.
Unde places teneris tu dulcis sponse puellis.
Scilicet una salus in te scis animabus,
Quas renouat lauacrum, uestit stola iusticiarum.
Cusse her mich mit themo cusse sines mundes. Thicco
ge hiezzer mir sine cuomst p prophas. nu cume her
seluo. ande cusse mich mit thero suoze sines eugliu.
Wanda bezzere sint thine spune themo wine. sie stinchen
de mit then bezzesten saluon. Thiu suoze thinere
gratie. is bezzera than thiu skarphe thero legis.
also hiz quit. lex p moysen data e. gra & ueritas
p ihm xpm facta e. Thiu selua genatha is gemisket
mit uariis domis sci spc. mit then thu machost ex
peccatoribus iustos. ex dampnandis remunerandos.
Thin namo is uz gegozzen oley. Thin namo is wide
gebreydet. Wanda uano thir xpo. heyze wir xpiani.
Uano thiu minnon thich the iunefrouwan. that

sint the sielan the ther iugethet sint in thero doupha,
and gewadet mit ueste innocentię. Vox ecclię. adv.

Trahe me post te: curremus in odore unguentoꝝ
tuoꝝ. Introduxit me rex in cellaria sua.
Vox sponsi ad adolescentulas
Exultabimus & lętabimur in te. memores ubertatis
sponsa ad sponsum
tuoꝝ super uinum. Recti diligunt te.

Adtrahe me post te. me solam nil scio posse.
Sic unguentoꝝ currens in odore tuorum,
Adduoco quos possum comitatu pgere nr̃m.
In sua quę struxit me rex cellaria duxit,
Significans pspem, quę tradet postmodo preꝝ.
In nobis minime, tantu lętabimur in te;
Non uelut immemores, sed amore pio recolentes:
Seuitiam legis quia mollit gratia lenis;
Non nr̃is meritis, sed solo munere dantis.
Hęc quia das gratis, a rectis rectus amaris.
Non nisi te iustus pfecte diligit ullus.
Nec tamen ẽ iustus, nisi qui te diligit ullus.

Zich mich nah thir. so louphen wir in themo
stanke thinere saluon. Ich bekenno mine
unkraft. uane then helph mich mit thinan
genathan. so scundich andera ze thinemo wega.

Ther cunig leydede mer in sine gegathema. Ich weyz
nu in fide & spe thegenatha. the min noch beydet in re.
Exultabimus ande wer ureuwen uns ana thich. els
an unsseluon. wir gehugega thinere spune ouer then
win. Wir newillon niet uer gezzan thaz thiu genathe
thines euglii suozer is. than thiu austeritas thero ewa
lex thiu quitt. Siquis hoc ut illud fecerit. morte mo
riatur. Thu quitthes auor in thinemo euglio. Non ue
ni uocare iustos. sed peccatores. Thie rechte minnon
thich. Thich nemmot nieman. her ne sii recht.
ande nieman neis recht. her ne minno thich.

Nigra sum, sed formosa. Fectia de suis pressuris:
filia hierlm: sicut tabernacula cedar. sicut pelles
salemonis. Nolite me considerare quod fusca sim:
Vox synagogę.
quia decolorauit me sol. Filii matris mee pugna
uerunt contra me. Posuerunt me custodem in
uineis. uineam meam non custodiui.

Fusca licet uidear, ut castra nigrantia cedar,
Sum speciosa nimis, uelut pelles salemonis.
Fusca quidem plagis, sed honore nitens bonitatis.
Ffero grande malu natos inter tenebrarum.
Attamen interne uur tutis compta decore,

Decor: pulchritudo uel forma.
Decus: laus uel ornamentu.

C

Pacifici ueri templum conabor haberi.
O uos uicinę, cur sim tam fusca uidete.
Ob nimium solem pulchrū deprdo colorem.
Gloria uirtutū pallet feruore malorum.
Dum premor a prauis, nec sunt michi tēpora pacis.
At decus interius pressuris fit quoq; maius.
[illegible]ennes, ppago / [illegible]eris dilatatio. Progenies matris dedit hęc primordia cladis,
Xp̄icolis primam se pretendens inimicam,
Cedibus atq; minis pepulit quos finibus illis.
Cernite ponendis uinetis quodq; colendis,
Tradita sum custos, botros ferrent ut onustos:
Deperitq; mich[i] quā primum uinea seui.
Iamq; ego cunctarū mater uocor ecclesiarum.
Sed translata loco migrauit prima propago. i. pgenies
Funditus eruere iudei quam uoluere.
Iamq; duces uerbi gyrant p clymata mundi.
[illegible]almes pars uitis / ubi uua nascetur. Palmitibus nr̄is iam totus pullulat orbis.
Ich bim salo samo thiu hereberga cedar. ande ich
bin auor wathelich samo thiu gezhelt salemonis.
Cedar qui interpretatur tenebrę. her was isma
helis sun. uan then ismahelitę cuman sin. the
ther huse nehauan. sunder okkeret wildes huda.

ande andere unwatheliche herebergan. Mit cedar
sint filii tenebrarum bezeychnet. uan then ich mir
clagon. Auor thach so wie so ich mith p̄secutionibus
& erumpnis uan him gequelet si. ich hauo thach wath
licho in uirtutibus. and bethiu werthich bim uisi
tatione & inhabitatione ueri pacifici. i. xp̄i. Taber
nacula. thiu werthen ex pellibus mortuor̄ anima
lium. also machon ich tabernaculū dō. an then.
qui carnem suam mortificant cū uiciis & concupis
centiis. Neduont thes niet wara thaz ich so salo bim.
hiz duot mir michol nood. wanda thiu heizza sim
na hauet mir benoman mino scona. Neseent thaz
niet ana weliches leythes ich leuon. seent thazana.
thaz ich thar umbe mich nie negelovuon minere
uirtuosę constantię. mith thero ich behaldon mine
interiorē pulchritudinē. Nu vernimet wanan
sich thaz leyth geburede. Miner muoder kind
vuchtan wither mer. Ich bim primitiua ecclia.
min muoder is synagoga. Hiro kind iudei
vuchta so ernesthafto. wither the cristinen.
thaz sie se driuen uz heran lando. sicut scriptū ē.
Excitauerunt iudei p̄secutionem in paulum &

barnaban. & eiecerunt eos de finibus suis. Sie saȝton
mich zehoodere in then ꝺwingardon. minon eȝge
nen ꝺwingardon nemochte ich behodan. Mpti an
ꝺe doctores saȝton mich zemeȝstrinnan andero
ecctiarum. ꝺwanda ich primitiua ecctia bim. nu
sint andere ecctie uano mir disseminate p totū
mundum. Auor thu erestan ecctiam thie ze
hiertim gephlanzot warth. the ne mochte ich tha
behauon propter persecutionem iudeorum.
Indica michi quem diligit Vox ecctie Ad xpm.
anima mea ubi pascas, ubi cubes in meridie, ne
uagari incipiam per greges sodalium tuorum. .i. discurrere
Hoc mihi fac notū, quem mens mea diligit unuȝ,
Qua ue gregem pascas, qua ue in feruore quiescas;
Ne uaga pascentes tecum lustrabo sodales .i. quasi sedales quia simul sedent
Da mihi sincere qua sit tua mansio scire.
Queris enī mentes uicii feruore carentes.
Et fidei uere doctores tu mihi prebe:
Ne mihi quid partis contingat in heresiarchis;
Quos cū multifidis scindat diuisio sectis, Secta. a sequendo. uel a diuisione dicta.
Se tamen ultores tibi spondent atq, sodales.
Sage mir ꝺwine min ꝺwar thu thine scaaph

ꝺweȝthenes. ꝺwar thu rowes umbe middendach.
Vmbe ꝺwaz bidden ich thes. Thaz ich niet irre
ne beginne gen under the herdnusse thineregesellon.
Kunde mir o sponse then ich mith allon craften
minno. ꝺwar the uere fidei doctores sin. the thine
scaph ꝺwisen ad pascua utte. ande the so salich sin.
thaz thu in hiran herzan thir hereberga machost.
ande sie beskiermes ab omni feruore temptationis.
Thes bidden ich zethiu. thaz ich newanne nekume
in conuenticula hereticoȝ. thie sich anazucchos
thaz sie thine gesellon sin. ande sint auor thine
uiande. Heretici sint mir thes telesther. thaz
sie iehent zethir gesellskuphe. ande thaz sie thine
defensores sin. In hira conuenticula ne ꝺwelle ich
niet cuman. thaz ich thar niet besuchan ni
ꝺwertha mith puersa doctrina. ꝺwanda sie thine
scaph niet newesthenent. sunder hiro gewelich
hauet sine herdnisse. quia in multas sectas
diuiduntur. Vox xpi Ad ecclesiam.
Si ignoras te o pulchra inter mulieres. egre
dere & abi post uestigia gregū & pasce hedos
tuos iuxta tabernacula pastoȝ. Equitatui

meo in curribus pharaonis assimilaui te amica mea.
Pulchre sunt gene tue sicut turturis. Collū tuum
sicut monilia. ℣ urenulas aureas faciemus
tibi, uermiculatas ARGENTO.
Si temet nescis, ut quam decora nitescis,
Pulchrior o cunctis muliebri nomine cinctis,
Errantes late progressa greges comitare:
Lasce tuos hedos, ueluti pastoribus est mos.
Tu, uelut ignores uirtutes interiores,
Ex quib' ornaris, afflicta malis lacrymaris:
Que bona si spernis, mea consors n̄ reputaris.
Egrediens a me, mox hereticis sociaberis
Linque fidem ueterā, cū disces dogmata nequam.
Que tibi parebit, plebs erranss nōmen habebit.
Hec quoq; n̄ agnis, sed consimilabitur hedis.
℣. Per mare saluatus ueluti meus est equitatus,
Et mersus pharao; sic te quoq; glorificabo.
Baptismi lauacro te cuncta sorde piabo.
Et patriam certā [illegible] tibi terram.
℣. Sic pudibunda genis ut turtur sponsa uideris.
Presentē nondū suspiras sedula sponsum.
Quare non rueror, ne te malus auferat error.

℣. Forma tui colli nitet assimilata monili.
Nil facis incestum, nil uoce sonas inhonestum:
Et quod uoce sonas, uiuendo decentius ornas.
℣. Auri murenas argento uermiculatas
Vos tibi nectemus, geminis pulchras speciebus,
Vt nitor argenti radios discriminet auri.
Hoc tibi doctorū me dispensante tuorum
Conferet ordo decus geminis pulchrū speciebus:
Scilicet ut claro sapientia clarior auro
Cor tibi circumdet, facienda cauendaq; monstret;
Instar & argenti maneat tibi copia uerbi,
Vt perplexa scias, & pulchro famine dicas.
Iof thu thines selues niet nebekennes driuo scone-
sta. gang uz. ande uar nah themo spore there
herdnissen. ande dweythene thine zigan bi then
herebergan thero herdon. Iof thu thine gtam
ande thine dwatheliche3t niet ne willes behauan
intra conscientiam. also hir quitt. omīs gta eis
filię regum ab intus. / so nemachtu ouch min
drut sin. sō skey the opheno uanemur. ande
gehaue thich ad hereticos. the niet nehōdan mi
nero scaphe. sunder hiro allero gedwelic hauet

sineherdnisse. quia in multas sectas diuiduntur.
So thu uan him gelernes. so newerthen thine audi
tores. oues the iustos bezeychnent. sunder hedi the
peccatores bezeychnent. Ich hauo thich friundin
na min gemaazot minemo reydewaganon pharaonis.
Also ich plebem israheliticam cuius auriga et defen
sor eram uerloosda uan egyptiaca seruitute. ande
sie ꝑ mare rubrum thar pharao ande sin here
inne uerdrank wisda in terram repromissionis.
samo loosen ich thi ꝑ baptismũ a diabolica serui
tute. ande uolbringan thich in terrã uiuentium
Thine huffelon sin samo turtulduvan. Thu scames
thich thaz thu iet scandlikes duost ande thaz mir
mislicho. bethiu uersteen ich thaz thu niet newilt
uagari ꝑ greges sodalium tuorum. Thin hals ther ist
samo smithescirethe. Ther hals ther dragat thaz
ezzan in then buch. ande dragat auor thie stemma
uz. samo duont doctores tui o sponsa. Sie ambech
tent themo liude cibum uitę. ande ophenent
+ al. tougem al. [illegible] himo the doychne thero gescriphte. The seluo doc
tores sint smithescirethe thero cristanheyd. wan
-da sie gezired sint mid auro sapientię. ande mid

19

gemmis uirtutum. Nu uernim o sponsa we
liche halszirethe ich ande mine doctores thir
willan machon. Wahe goltchetenon in + aliud exemplar: lant fri des wis geuurchta
lampreythe wise, gebreyde machon wir thir
in wurme wise. geblach malad mid siluere. + al. abest in
Ich giuo thich suleche doctores thie ther hauent
sensum sapientię qui auro comparatur. ande
thie then seluan wisduom mid sconemo gespra
che kunnon vurebringan. Vox ecclię de xp̄o.
Cvm esset rex in accubitu suo, nardus mea
dedit odorem suum. Fasciculus mirrę dilectus
meus mihi: inter ubera mea commorabitur.
Botrus cypri dilectus meus mihi, in uineis engaddi.
Cvm rex accubuit, seq; ad subsellia flexit,
Nox mea maiorem nardus spirauit odorem:
Se dedit ad terras quia pro me summa potestas.
Huic uice condigna detestans queq; maligna,
Offero deuotę species uirtutis odore.
Fasciculũ mirrę uideor mihi pectore ferre,
Dum recolo sponsum ꝓ memet mortificatum:
Qua locus ẽ cordis recolam mysteria mortis,
Quam patiens ꝓ me, uitę me donat honore.

Hic botro similis quem profert cypria uitis,
Prominet engaddi uinetis ubere suauis.
Qui me morte sua modica turbauerat hora,
Suaue mihi redolens fit unum morte resurgens.
Cuius odor dulcis, & plus quam balsama suauis.
Letificatq; pios, sed & ipsos mundat iniquos.
Tho ther kuning gesaz upho sinemo stuole. tho begunda min salfwerz meer ande meer zestinchene: wranda sich got uan himole hasa ze erthan gebrachta thurg minon willon. thes teflizlichor willon ich bimo thancan mith odore spualium uirtutum. Narduus is aromatica arbor. thero slachta was thiu salua thar mide maria magdalena saluado pedes dñi recũbentis in domo symonis leprosi. Oin wine is murro also ein gebundelin mirron. enzuischan minan brusten wunot her. Ich bin himo iemer thes theholder. thaz her thiu bitterheyd thes dotheses thurg mich wolda lithan. In minemo herzan thaz enzuischan minan brustan ligad wille ich iemer gehugan thero sinero micholen genathon. Oin wine is mer worthan ethele

win thruvo uan cypro. in then wingardon engaddi.
In cypro tharsint ethelo reuon. thar ther ana wassen thie meyston thruvo Engaddi is aubr eyn stad. thar ther wassent arbusculę balsamũ desudantes. ae add. unde wirt qeant fri sbot sons hedi
Nu quit ecclia. Oin sponsus thie thebitterheyd thes dotheses thurg mich leyth. ther hauet mich gefreuwet mith uino resurrectionis siuę. ande siut stinchet also suoze p totũ mundum quasi odor balsami. ande is ouch peccatoribus qui phedos significantur heylbrunno worthan. wandasie in thero douphe gereynet werthent. Vox xti
Ecce tu pulchra es amica mea Vo ecclesiaꝰ ecce tu pulchra: oculi tui columbarum.
Pro facie nitida mihi pulchra uideris amica.
Teq; columbini mitem testantur ocelli,
Mundiciam mentis factis testando uerendis.
Nil fictũ simulas, nec fraudem pectore celas.
Sino scona bistu friundina min. sino scona bistu. thin ougan sint duvan ougan. Scona bistu an guoden werkan. scona bistu an reynan gethankon. Thin eynualdigheyd skinet an allan thinan werkon. wanda thu

ueychenes ande gesichnisses niet neruochest.
Ecce tu pulcher es dilecte mi. Vox ecclesie.
& decorus. Lectulus nr̄ floridus. Tigna domorum
nr̄arum cedrina. laquearia nr̄a cypressina.
Immo te solum dicam mi sponse decorum;
Quem mihi nature commendat gr̄a duple.
Tu pulcher proprie. decus omne sed est mihi de te.
Si tamen habet nr̄m redimicula plurima florum.
Si requiem prebes. uernant uirtute fideles.
Floret honestatis plus copia tēpore pacis.
Cedros nr̄arum ponemus tigna domorum,
Compositaq; domo, fiet laqueare cypresso.
Robore dictorum firmatur uita minorum.
Sed nitet in pplo uarie uirtutis imago.
Suntq; tue domui partes utreq; decori.
Sino scone bistu wine min. ande eerlich. Thu
quithes thaz ich scona si. auor al mina sconheyd
thiu is mer uan thich cuman. Thu bist sunder
licho scone pre filiis hominum. beythe & per
diuinitatem. & per uirgineam natiuitatem.
Unse bedde is wole gebloomed. So ich sume
wila geruowet bim a psecutione. so willon

tignū. trabes.
lacunar. & laquear. una significat.

ich the stemeer bitherue skunan thurg thinan
willan in contemplatione. uigiliis. ieiuniis. ele
mosinis. & ceteris bonis operibus. Thiu gesperre
unser husero sint cedrin. thiu getauela sint
auor cypressin. So ich pacem hauo. so skinent
in unsen conuenticulis beythe doctores thie ther
andere geuestenent mith hira doctrina. ande
wide stinchent mith themo stanke bone opi
nionis. ande auditores. thie ther mit simplicitate
ande manugslachtagan uirtutib; thin hus ziret.
Ego flos campi. & lilium conuallium. Vox xp̄i.
Sicut lilium inter spinas, sic amica mea int̄ filias.
Flos ego sum campi, sed & liliū amabile ualli.
Flos ego uirgineus, paruisq; parentibus ortus,
Gl̄a sum mundi, ueluti flos gl̄a campi,
Semp amans mentes, nullo turgore tumentes.
Lilium ut ex densis emergit nobile spinis,
Sic tua femineum precellit gloria cetum,
Sic tibi uiuendum, sic censes ēē cauendum,
Neu tibi candorē. seu & uirtutis odorem
Nequam uicini deperdant aut inimici.
Ich bim ueldbluome. ande lilia therro dala.

Also thaz ueld ungeerid thie bluomenberid. samo bim ich sine uiuli semine geboran uan thero magath. ande bim ouch habitator humiliū mentiū. quę ꝑ conualles figurantur. Also thiu lilia is under then thornan. samo bistu friundina min under anderen dochteran. The thorna nemugan thie lilian behudan. siu newassen ande bluoȝeun -der him. nietemer nemugan thich geirren newether pagani. noch mali xp̃iani. thu ne bluoes allizana in uirtutibus. Vox ecclesiae.

Sicut malum inter ligna siluarum, sic dilectus meus inter filios. Sub umbra illius quam desiderabam sedi, & fructus illius dulcis gutturi meo. Introduxit me ex in cellam uinariam; ordinauit in me karitatem. Fulcite me floribus, stipate me malis; quia amore langueo. Leua eius sub capite meo, & dextera illius amplexabitur me. Germina siluarum precellit nobile maluoȝ: Sic mihi dilectum pr̃e cunctis dico decoruoȝ. Ipse tamen proprie natiuo clarus honore, Fecit adoptiuos sibi fratres, fecit amicos. Qui mihi iocundam nunc prebet ab estib' umbrā;

Is quoq, maturum concedit carpere fructum.
Huius in aduersis me saluat dextera fortis.
Ipse sua facie sat̃iabit me sine fine.
In uinu plenam me rex ducens apothecam,
Ordine mox duplicis clemens instruxit amoris.
Dicta noue legis promulgans gratia regis,
Quo sit amore dn̄s docuit ut frater amandus.
Ordo sed his rebus subtiliter est adhibendus.
Ordinis hęc uirtus erit & lex, ut sit amandus
Tota mente dn̄s, totis uoti speciebus,
Viribus & totis. fraterni rursus amoris
Ordo tenendus erit, venerari quippe decebit
Maiores natu, ut canos sensibus actu;
Vt n̄ solus amor, sed honor, reuerentia maior,
Impendatur eis: dilectio libera cunctis,
Non dubitans ipsos gratanter amare inimicos.
Floribus omnigenis fult̃a circũdate, malis,
Me uos uicinę, quia cor mihi languet amore.
Vos animę sc̃ę uirtutũ robora nactę,
Viuendi norma uit̃a mihi tradite formam.
Vt bona c̃eperitis, quę iā ꝑfecta teneatis.
Leua caput fulcit sponsi, me dextera cingit.

22

Prestita dona mihi presentis tempore secli, I
Spes adipiscendi celestis sunt quoq; regni. H

Min ƿine is under anderen luuden. samon sol
apheldera under anderemo ƿaldholza. Also I
thiu apheldera sconer is than ander ƿaldholz
ƿanda siu thie sconen ande thie suozen ephela
bired. samon so hauet min sponsus sunderlı
che sconc preceteris electus. ƿanda her is
godes sun p naturam speciosus forma pre
filius hominum. andere electa sint filii dı.
ande sine bruothere p adoptionis gratiam.
Ich saz under sinemo scada thes ich ie geroda
ande sines ouezes niedet mich. ƿanda ich
sinen skurm ie hafda in pscutionibus. ande
in feruore tēptationis. uana thiu thencon I
ich thaz her mer. ouch uolbringa ad contēplationē
suę diuinitatis. T her kuning leydoda mich I
in sinan ƿinkelnere. ande ƿisda mich ƿie
ich hina minnan sule. In sinemo eugtio thaz
ther uile ƿola geluttered is uane legalibus
fecibus haued her mich geƿised thaz ich
him seluon minne ex toto corde. ex tota

anima. ex tota mente. & ex omnibus uiribus.
ande minen proximum minne samon somich
seluon. Vnderleged mich mid bluomen. umbe
leged mich mid epholon. ƿanda ich mines ƿines
minno siechon. Flores bezeychnent uirtu
tum. mala pfectionē bonorū operū. Ir heyliga
sielan. ir ther thurgdan sint in godes minna.
stiured mih mid uuƿan goodanbilethen. ƿie ir
thie bitheruegheyd ana uunged. ande ƿie ir thar
ana geherdedet. ƿanda mich thero ƿereldc
uerthruzet. ande mich okkeret mines sponsi mu
non gelusted. So ich in sulichemo bedde geligon.
mid minon ƿinon. so is sin ƿinstra under mine
mo hoyueda. ande sin zesesƿa umbegriphed mih.
Sober thes innena ƿerthed thaz mich thero ƿeredde
uerthruzed. ande mich okkeret siner munnon gelu
sted. so giued her mich in presenti pignus spe sci.
ande intellectū scārum scripturarum. ande
andera sina dona. quę p leuā figurant mid then
ich rationē mentis mee kunne gerichtan ad su
spiranda ętna also thaz hoyued richtet cetera
membra. ande giued mir auor in futuro

premia ęternę beatitudinis. quę p dexteram significant.

Adiuro uos filię hierlm p capreas Vox xii.
ceruosq, campoz, ut non suscitetis neq, euigla-
re faciatis dilectam, quoadusq, ipsa uelit.
Verba loquor uobis, quis mater uisio pacis,
Obtestans dare uos p ceruos capreasque,
Ne mihi dilectam, dulciq, sopore solutam,
Aut sonus aut strepitus de sono suscitet ullus:
Donec ut ipsa uelit sponsam consurgere fas sit.
Obsecro uos animę quas mundę gła uitę
Auritis mire p mittit ad alta salire,
Videritis mentē mihimet quamcūq, uacantem,
Ne mundi studiis hanc infestare uelitis,
Donec ab hac opera placita sibi cesset in hora.

Ich besueron iuch iungfrouwon bi then reon
ande bi then hirzon. thaz ir mine winian
newreched. noch wachan nodoth
unzen siu selua wolle. Ich besueron iuch
guode sielan ir ther drephed ad supernā
hiertm bithero reyno ande bi then dughethen
thie ir ana iuch seluon hauet. quę p munda
& serpentibus inimica animalia figurant.

so war so ir ioh eynega iuwera gelichon uunded
thiu ther werelde thurg minon willon in slapho
sii. ande okkeret wolle uacare contemplationi.
orationi. lectioni. uigiliis. ieuniis. thaz ir thie
thes netneirred mit eynegamo werldlichon strepi
tu. unzen siu selua post contemplationem wolle
procedere ad agenda temporalia. Vox ecclię.

Vox dilecti mei. Ecce iste uenit saliens in montib9,
transiliens colles. Similis est dilectus meus capreę,
hinuloq, ceruoz. En ipse stat post parietē nrm,
despiciens per fenestras, prospiciens p cancellos.
Hęc uox dilecti, qui pro me sollicitari
Pro requie q̄ mea dignatur promere uerba:
Transilit hic montes & colles strenuus omnes: impiger.
Huic homines puri non possunt equiperari:
Qui gestans hominē, dr est altissimus idem.
Ipse dedit saltū de cęlo in uirginis aluuoz.
In mundi campum uenit post uirginis alnuoz.
Inde crucem subiit: hinc ad flegetonta saliuit:
Victor ab inferno cęlum petiit saliendo.
Iudicat hunc capreę similē mea mens hinuloq,
Planicie sprieta quę tendunt semp ad alta.

Deitas

Nam dītas xp̄i non est penetrabilis ulli
Humanę menti sub carnis fasce gementi.
Et similis recte paruis animalibus esse
xp̄c homo fertur, humilem qui se p̨fitetur.
Ob positus paries nos impedit aspicientes:
Hic de cancellis nos respicit atq; fenestris.
ob positus nobis mortalis conditionis
Est paries crassus, ne sponsum conspiciamus:
Sed sponsi pietas nobis aperire fenestras
Carne latens uoluit, dū p̨ miracula fulsit.
Et uelut acclinis nos ci dignatur ab imis,
Dū p̨ cancellos miserendi flectitur ad nos.

Thiz is thiu stemma mines wines. Her is mir so hold. thaz her niet tholan newela thaz mich ieman siner minnon irre mid eynagamo werldlichon streptu. Sino. ther min wine uerid al in sprungen. ande an bergon. ande her ouersprinket thie huvela. Andera heyligon nimugan himo gelic sin. niwether in diuinitate noch in humanitate. also hiz quit: Erit mons domus dn̄i in uertice montium. & eleuabitur sup̨ colles. Sina sprunga

oeda her thurg minan willan. wanda thurg mich quam her uan himole in uirginis uteru. uan thero magathe wambon in the cribbon. uan thero cribbon ze thero doupha. uan thero douphe ze thero cruce. uan themo cruce ze then graua. uan themo graua ze himolo. Oh in wino is gelich thero reion. ande themo hindkaluo. A
So wie houg so her hi beythe p̨ diuinitatē ioh p̨ uirgineam natiuitatē. her quam uns ie thoch cum humilitate. wanda her geboran A wolda werthen uan armon uortheron. ande her seluo ouch unsich humilitatē lerda mith sinemo bilethe. also hiz quit. Discite a me. q̄a mitis sum. & humilis corde. Van thiu is her then wēynegon dieron assimilatus. niet then michelon. Thaz thie diere gerno in thero hoghe sint. thaz bezeychnet thie hoghen ande thie incomprehensibilē maiestatē xp̄i.
Sino wa her seluo sted hinder unser wande. ande sihet uz then uenstron. ande wardet uan then linebergon. Thoch her si circūdat fragilitate nr̄ę carnis. her skeynet ie thoch

sine d[ei]tatem ꝑ miracula. ande [so] uuie houch so her si
in diuinitate. her neyget sich nah unsꝑ humani
tatis confessionē. thar sint thie cancelli miseratio
nis. Sihes thu uuie her tha ouene sted ze then
linebergon so her sprechen uuila ze then thie
tha nithana sint. ande sih nah hin neyget.
Also deda unser drohtin. ꝑ uiscera miscđię suę
uisitauit nos oriens ex alto. Et dilect[us] m[eu]s loquit[ur] m[ihi].
Dilectusq; meus hęc est mihi uerba locutus:
Ande min uuino sprechet ze mer. Vox xp̄i.
Surge propera amica mea, columba mea,
formosa mea, & ueni. Iam enim hiemps transiit,
ymber abiit, & recessit. Flores apparuerunt
in terra nr̄a, tempus putationis aduenit.
Vox turturis audita ē in terra nr̄a. Ficus pro
tulit grossos suos. Vineę florentes suum dede
runt odorem. Surge amica mea, sponsa
mea, columba mea in foraminibus petrę,
in cauerna macerię. Ostende michi facie[m]
tuam: sonet uox tua in aurib[us] meis. Vox
tua dulcis, & facies tua deco[ra].
Otius euigila surgens properanter amica,

Mente columbina simplex, nulliq; nociua,
Insuꝑ & uarię uirtutis pulchra decore;
Quę requiescebas, tibi dū ꝓdesse uolebas,
Euigilans etiam pro fr̄ibus exere linguam: Exero · nudo · ꝓfero · Exertus · expedit? nudat? Exerta · aperta ·
Interdum ꝓprius, nunc fr̄m ꝑspice lucris.
Omne quippe rei tempus sub clymate cęli. Clymata · iiii · plagę cel
Asperitas hiemis iam transiit, & fragor ymbris,
Pullulat & florū iam copia multicolorum:
Tempus adest uiti suꝑ efflua queq; recidi.
Sol quia iusticię iā mundū lustrat ubiq;.
Nubila ꝑfidię fidei cessere serenę,
Vernaq; tēperies tranquillat pace fideles;
Qui quāuis ꝑ se studeant bona germina ferre,
Purgantur monitis ob spem fructus melioris.
Insonuit nr̄ę uox turturis inclita terrę.
Suasio dictorum crebrescit apostolicorum,
Xp̄icolis uitā quę suadet habere pudicam,
Mentibus innocuis, desideriis gemebundis,
Vt presens gemitus det ueri premia risus.
Protulit & ficus grossos quos respuit usus,
Dū crescente fide quidā proceres synagogę
Disceptis iuncti, uellent tam̄ omnib[us] uti

Que lex instituit. Melior sententia uicit.
.V. Vinea iam florens gratos emittit odores.
Multiplicat numerū cum cetus discipulorum
Virtutis uarie flores cernuntur ubique.
Actibus ex sacris emanat opinio suauis.
.V. Otius euigila surgens properanter amica.
Te nitidam sponsam, te mitem laudo columbam.
Que sibi tutamen lapidis putat ēē foramen,
Cui seruat certam materia iuncta cauernam,
Que requiescebas tibi dum prodesse uolebas,
Euigilans etiam pro frībus exere linguam.
Me semp̄ recolens, tibi spem mea uulnera ponens,
Qui te sponsaui per dotem sanguinis almi.
Qui petra firma tibi contra uires inimici,
Angelicis armis te protego amica fidelis.
.V. Queso tuā monstra faciem mi candida sponsa,
Perq; sonos suaues tua uox mi mulceat aures.
Vox tua dulcisona, facies me iudice pulchra.
Prebuerat gratū tibi contemplatio stratum:
De quo cū surgis, ppti te suadeo turbis
Exhibeas talem, feci baptismate qualem.
Respiciant ut me tua dicta ut acta pudice.

Maceria. murus e lapidibus sine cemento

Dos. preciū.

Quicquid agis solum propt̄ me, diligo totum.
Standuph friundin amin ilego. min duva. min scoona. ande kum. Friundina min p̄ fidem & dilectionem. min duva p̄ innocentiam. min scoona p̄ uirtutum decorem. standuph uane themo suozen slapho contemplationis. orationis. lectionis. ile thin ande kum vure ad utilitatem proximorum p̄ predicationis officium. ande p̄ exempla bonorum operum. Vorethes suor her filias hierlm. thaz sie sine winian niet ne geirredan mid eynegerho ungestiuro. nu heyzet her seluo sie uph sten. Thiu tuey nesint niet contraria. quia tempus omni rei sub celo. Sume stund is tempus actionis. sume stund tempus contemplationis. also ther sponsus seluo skeyne de in sinan daaden. die predicans & docens in templo. nocte fugiens in montem solus orare.
Ther winter is hinan. ther regan is fure. thie bluomon skeynent in allen themo lande.
Des rebe snites zit ist hie
Hiz neuerid nu so niet. so hiz eer deda. Ter was okkeret notus in iudea ds̄. ande was cultura

oemonum ꝑ totum mundum. Nu is thiu scarphe
ande thaz ungewedere thero infidelitatis fure.
wanda sol iusticię nu skinet. so is kuman thiu
heyderhed thes heyligan gelouan ouer al thie werold.
An themo sconan gewidere so sin nu gewassen flores
uirtutum, castitas. continentia. largitas elemosinarū.
Nu is ouch thiu zuid. thaz thie predicatores mith
falcastro exhortationis sulen amputare supflua
uitiorum de corbibus auditoy. ut fructū plus
afferant. Tur tilduvan stumma is fernoman
in unsermo lande. In omnē terrā is kuman
predicatio apl̄oy. thie hiro auditores lernent
castitatem & innocentiam. ande nidificare in
excelsis. i. conuersationē habere in cęlestibus.
ande ouch gemitum habere in presenti. alsohiz
quit. oy iseri estote & lugete. & luctus uer
tur in gaudiū. Ther fugboum hauet furebraht
sina bittera figon. Tho thie apli begondan
gr̄am eugin predicare. tho waron sumeliche
procerес sy̅nagogę thie ther beythe woldan
ioh in me credere. ioh legem carnaliter obser
uare. circumcisionē. sabbatū. & cetera legalia
instituta. Thaz nemohte niet uolle kuman.
wanda also thie bittera figon uorecundent
thaz thie riphon ande thie suozen nach sulen
cuman. also sint thie legalia precepta umbra
ueritatis & gratię. Thie wingardon bluoyent.
ande thie bluom machot suozen stank. Tho
thero aptoy predicatio gestarcode. ande therro
sententia warth reprobata thie carnaliter legē
woldan obseruare. sither skinan in ecclia ma
nigerslachten dugatha samo scone winbluoth.
ande uan then dugathan quam guod liumunt.
also hiz quit. oy agnificabat eos ppl̄s. Standuf
min friundina. min gemahela. ande kum.
min duva thu thether nisteles in steinlochoran.
ande in then heggē holeran. Min friundina
ꝑ fidem & dilectionem. min gemahela quā
oespondi mihi dote sanguinis mei. min duva
ppter innocentiam. castitatem. standuf uan
themo suozen stapho thero contemplationis.
ande kum vure ad utilitatem proximorum
ꝑ officium predicationis. ande in thinero p̄di
catione gehuge aller thickest min. ich thin

stein ande uesto bin . gehuge ouch minero wun
don thie ich in themo cruce thurg thich
leyth quę p foramina petrę intelliguntur. and
gehuga thaz ich thie angelica presidia hauon
geschaphat ad tui tutelam. Thiu duva thie
thar nistelot in then steynlocheron. ande in
then hegge holeron. thiu mag genesan uore
themo haueko. ande hiro iunga thar inne
zihen. samo magt thu of thu thin gethinga
an mich sezzest genesan mith then angelicis
presidiis a raptu malignoꝝ spirituum. ande
magt ouch fętus procreare bonorū operum.
Toyga mer thin anluzza. thin stemma skella
in minon oron. wanda thin stemma is suoza.
ande thin anluzza scona Thu woldest gerno
alliz ana in lecto contemplationis ruo wan.
thaz ne mach niet gewerthan. Post contem
plationem scalt thu ouch vure geen ad frm
utilitatem. & ad publicam actionem. ande
scalt allero thinero wordo ande allero thinero
wercho intentionem an mich keran. thaz
thu niehst andereś thar mide nemeynas nedara

mina minna. so luchent mer allo thino word. ande
allo thino werch · Vox aduersus HERESES.
Capite nobis uulpes paruulas, quę demoliuntur . demolior. dissipo.
uineas: nam uinea nostra FLORUIT .
Vinea iam floret, precibus nunc uinitor oret,
Omnes in obstantes ruat ut uulpecula casses. Casses. retia.
Callida maturis nocet isthęc bestia botris.
Hereticę uulpes dum curuos repere calles
Primitus incipiant, mox dogmata praua relidant,
Aecclesię proceres, ne sumant tempore uires.
Et sic difficile desistant hęresiarchae .
Fahent uns thie luzzelon uohon thie the wingar
don hardo geargerent. er sie merre werthent.
unser wingardo is anbluothe. Ir doctores
ecclię duot wara war sich thie hereses aller erist
buren. ande so an themo anaginna zueyuet sie.
wanda gestarchent thie heretici in hiron puer
sis dogmatibus. so sint sie unsemfte zeuerwinnene.
Dilectus meus mihi, & ego Vox Ecclię.
illi; qui pascitur inter lilia donec aspiret
dies, & inclinentur umbrę. Reuertere dilecte
mi. similis esto capreę, aut hinulo ceruorū,

SUPER MONTES BETHEL.

Memet sponsus amat: ad eum quoq, mens mea flagrat:
Qui sibimet gratum parat inter lilia pastum,
Dum ueniente die simul inclinentur & umbrę.
Prepediunt sponsi faciem mihi nubila mundi.
Huic tamen absenti bene pareo mente libenti.
Candida uirginitas cui nunc uitęq, uenustas
Complacet in scis sibi plusquam lilia suauis.
Et cum nox aberit, cum uerum mane nitebit,
Ad faciem facie mihi se uelit insinuare.
.J. Iam dilecte redi, similis caprę fugienti,
Hinnuleoq, super montana uirentia bethel;
Dulcia fraternis postponens ocia lucris.
Ut tu sponse iubes pro te subitura labores
Deprecor, ut quamuis uictor dnēris in altis,
Me tamen hic repetens, tua des solamina presens.
Atq, instar caprę fugientis hinnulei que,
opacu· umbrosu· Quę nunc cernuntur, sed mox in opaca feruntur
Sepius ostendas: quia non me sponse relinquas:
Detq, fidem dictis tua uirtus prodita signis.
Min wino is mer hold. and ich himo. ande her
weythenet under lilion unze ther dach cume.

ande thie nachtscadan hinan wiechen. Wanda
ich mines sponsi genatha uer steen in sinero uoca
tione. ammonitione. & promissione. nu willon
ich himo thero genathan enquethen mith
willegero gehorsamegheyd. wanda ich wola
weyz waz himo lief is. Ich hauo thaz wola
uersteen. al thie wila so thise wereldliche
thimsternisse gewared. thaz himo allerniudest
is an sinan heyligon thero candidę uirginita
tis. ande odoriferę uirtutis. An then her thie
uindet. under then is sin wesan. then skeynet
her ouch sich seluon facie ad faciem so wanne so
uerum mane cumet nah thirro wereldlichere
thimsternisse. Kere withere ze mer wino min.
wiss geliich thero reyon. ande themo hintkalwo
in then gebergon bethel. O sponse thu mich
heyzest ufsteen de lecto contemplationis. and
thurg thinen willon procedere ad publicum
actionis. thie genatha the thu mer hauost
geheyzan in futura uita. thie skeyne mer ouch
in presenti. ande so wie thu zehimole sist gestigan
per humanitatem. haua ie thoch iegen mich

then sido thero reion ande thes hindkaluес. thie
ther gerno scado in thero hirza suochent. ande
re bergo gerno stigent. ande thieman iethoch
gitthewanne gesihet. Per interualla temporum
so skeyne mith gittheswilcharo doychene thinro
crafto. thaz thu min niet uergezzan nehauest.
ande min ruocheст. ande skeyna thaz inmontib
bethel. ich meino an then. thie ther hiro herza
thare zuo gerno gereynent. thaz sie mugan
werthan domus di. Vox ecclie electę de gentib.

CAP. III.

In lectulo meo p noctes quesiui quem dilexit
anima mea: quesiui illum, & non inueni. Surgam,
& circuibo ciuitatem; p uicos & plateas quer quem
diligit anima mea. Quesiui illum, & non inueni.
Inuenerunt me uigiles, qui custodiunt ciuitatē.
Num quem diligit anima mea, uidistis? Paululū
cum ptransissem eos, inueni quē diligit anima
mea. Tenui illum, nec dimittam, donec introduca
cam in domū matris mee, & in cubiculū genitricis
In requie lecti dilectum quererе cepi: mee.
Sedula quesiui: uerum reperire nequiui.
Otius exiliens, & circumquaq, requirens,

Suasit ut anxietas, per uicos atq, plateas.
Offendi uigiles urbem de more tuentes:
Visus an est uobis, quem uirb' ambio totis?
Hos ut transiui, sponsum mox affore uidi.
Ergo uirum tenui, nec ab illo quibo reuelli,
In conclaue mee genitricis ni referat se.
Cum depressa malis tenebris incredulitatis
Stulta uoluptatem malesuade carnis amare,
Scire tamen sponsum quesiui credula nondum
Sub falsa specie per dogmata philosophie:
Sed secreta di nescit sapientia mundi.
Nunc imbuta fide, carnis iam docta nociue
Illecebras spernens, & ad illū concita tendens,
Non bene uiuentes iter artum, p gredientes
Aspicio tantū: sed adhuc per lata uagantum
Deuia luxurie scrutor: uestigia caute,
Siqua mei sponsi sit in illis semita pandi.
Sic festinanti mihi sepius & rogitanti,
Occurrunt propere doctores atq, prophete:
Hos ego consului regis mysteria summi.
A quibus ut didici quod eox pandere libri
De sponso poterant, ad plenū scire uolebam

Quantum terrigenis prestet meus ille fidelis.
Deprendiq; dm̃ mortali corpore tectum:
Qui qm̃ sponte descendens patris ab arce
Me sibi despondit, arta fidei copulauit,
Sanguine dotauit, baptismate purificauit,
Semp adhibebo dignamq; uicem redibebo
Gratuito sponsi tam precellentis amori.
Omia uincit amor: ego nulla aduersa uerebor
Tuus amore pati. quin hanc spem premeditari
Pectore iam cepi, sponsum quandoq; reuerti
In conclaue meę gentricis, id est, synagogę.
Vt pfusa meis ipso miserante loquelis,
Cum sua credentes complebunt milia gentes,
Ipsa fide reduci sibimet proprię q; saluti
Consulat, & mecum festinet credere ihm,
Non modica summa, sed toto semine fulta.
Thes naghtes an minemo beddo uortheroda ich
minen drino. ich uortheroda hine. ande neuand
sin niet. Nu willon ich ussteen. ande willo
hine suochen after thero burg. an gazzan. and
an strazan. Ie noch ne hauon ich sin niet fundan.
In themo drega thar ich hine suoghta. fundan

mich thie burgdrachtero. then spragh ich sus zuo.
Saghet ir iergen minen drine? Eyn luzzel thar
nach tho ich sie alle thurg streych. daz hiro aller
egelich mer uane himo kunde gesagan. tho uandich
minen drino. Ich nam hino ze mer. ande nelaato
hino ouch niet uane mer. er ich hino drithero
bringon in minero muoder hus. ande in hiro
gegathema. Noghchanne tho ich daz in tenebris
incredulitatis. ande ich consentiebam carnalibus
desideriis. tho doldich iethoch minen sponsum
bekennan p doctrinam philosophoz. platonis.
aristotelis. socratis. phitagorę. ande andero
dereld driisan. thie ther creatorem p creaturam
doldan bekennan. Mit hiro driis heyde ne
moght ich hino uindan. quia stultam fecit ds
sapientiam huius mundi. Nu ich auor zesinemo
louuan bim kuman. nu newillon ich niet mer
consentire carnalibus desideriis. ande dillo
hine suochan in therro dereldburga. iof ich
eynech sinro spore muga uindan. niet zeeynero
node an then thiethar nagh geent angustao
uiam quę ducit ad uitam. nouen iogh an

then thie thar nogh geent latas uias huius scti
Ie nogh nemoghta ich hino uundan. Nu willon ic
auor fragan prophetas & apstos qr custodiunt
ciuitatem dī. Waz sie mer uan himo kunne gesagan.
So thar nah tho ich hiro gescriphta lthurgh suoghta.
tho uand ich minen wine. Ic uand in hiran
buochan. thaz her is uerus dis ante scta. ande auor
thurgh mine minna warth uerus homo in fine
sctor. Nu ich hine wundan hauon. ande ich
uernoman hauon wie uerro her geschey than is
uan anderon heyligon. wanda sie sint puri homi
nes. her is auor uerus dis. ande uerus homo. nu wil
lon ich hine zemer neman. ande willo hine
amplecti omni deuotionē. ande wanda her
arbeyd thurgh minan willan leyth. uincula.
sputa. colaphos. flagella. irrisiones. spineam co
ronam. mortem crucis. so newillon ouch ich
negheyn arbeyd thurgh sinan willan scuwan.
Ich willon iogh then gethingan an him hauan.
thaz ich mine mōder synagogam thu mich
erist zegelouuan braghta. mit sinero helpho
auor nogh withero zesinemo louuan bringa.

cum plenitudo gentium intrauerit. Vox xti de ecctia.

Adiuro uos filię hierlm per capreas ceruosq;
campoz ut non suscitetis neq; euigilare
faciatis dilectam, quoadusq; ipsa uelit.

Uerba loquor uobis quis mater ulsio pacis,
obtestans clare uos per ceruos capreasque,
Ne mihi dilectam, dulciq; sopore solutam,
Aut sonus aut strepitus de somno suscitet ullus.
Donec ut ipsa uelit sponsam consurgere fas sit.
Obsecro uos animę quas mundę gloria uitae,
Auritis mire permittit ad alta salire,
Videritis mentem mihimet quamcūq; uacantem,
Ne mundi studiis hanc infestare uelitis,
Donec ab hac opera placita sibi cesset in hora.

Thar selua uers steed ough thar uoran ad tale signū.
Thaz eyno is auor zemerchene. thaz that eristę
uers hored ad ecctiam de gentibus congregatā.
ande eer thes maneda sie hiro sponsus ad frūm
utilitatem. & ad publicam actionem. nu
besueret her auor filias hierlm umbe sine spon
sam. so wanne so fiu slaaphe. thaz sie se newecchan
eer siu selua wolla. wanda doctores ecctiae

seulan beyche allir ana duon. post contemplationē
vurt geen ad predicationem. post predicationem A
redire ad contemplationem. Synagoga de ecclia
Quę est ista quę ascendit p desertum sicut DICIT.
Turgula fumi ex aromatibus mirrę et thuris, & S
unuersi pulVERIS LINGOVENTARII? O
Est ueneranda nimis heremi quę scandit ab imis, V
Nascitur ut gracilis murra ut thure crematis, A
Aut pingmentato consurgens urgula fumo: d
Non queo mirari satis, & digne speculari, O
Quanta sit & qualis gentilis comptio prolis, A
Cordibus abiectis quę purificata paternis, V
Aegyptum tandem linquens hanc spualem, N
Iam parat ad montem uirtutū tollere mentem; d
Mundiciamq, precum, ueluti non inscia legum, S
Mittit in excelsum, corpusq, domando superbum I
Congerie suaui studet omnigenę pietati.
Wer is thiusa. thiu thar uph ferit thurgh thie
woste. also eyn cleyna riuchgerda uone mirron.
ande uone wiroche. ande uone themo stubbe
alleroslaghto pimenton. Wie eerhaft iss
thiu ecclia de gentibus. thiu ther samo thrado

iled ad terram uiuentium. samo thiu plebs isrtitica
iledé uan egypto ad terram repromissionis. Plebs
isrtitica warth mith manigen zeychnen gelathod
uan egypto ad terram repromissionis. auor thiu
ecclia de gentibus solo auditu uerbi dī ilet siu rohimo
mith then dugathan thie ther gebodan wurthan in
lege. mit mortificatione carnis quę p mirrā expri
mitur. ande mit mundicia precum. quę p thus
figuratur. ande mith manigar slaghta woledade
thie siu sich ananemet sine preceptis. also ther iss
uirginitas. ande uoluntaria amissio diuitiaruoy.
quę omia intelliguntur per aromata unuersi
puluerис pigmentarii Vox ecclie de xto.
En lectulum salemonis sexaginta fortes ambiunt,
ex fortissimis isrl, omnes tenentes gladios, & ad
bella doctissimi: unusquisq, ensis sup femur
propter timores nocturnos. Ferculum fecit sibi
rex salemon de lignis libani: columnas eius
fecit argenteas, reclinatorium aureum,
ascensum purpureum; media, karitate
constrauit propter filias hierusalem.
Qui spacio noctis uallant lectum salemonis,

Sunt decies seni, uirtute & robore pleni :
In manibus gladii, proceres ad bella periti :
Deniq; fulgentem circa femur applicat ensem
Quisq; sibi fortis, tactus formidine noctis ;
Sponsus in ecclesia requiescit uerus ididia. i. dilectus dn̄i.
Verus pacificus. hec est quoq; lectulus eius.
In tenebris mundi quem uallant undiq; summi
Aecclię proceres, fortes, ad bella ualentes ;
Bella, potestates quis uincant sp̄uales :
Hi decies seni numero referuntur haberi.
His denum brauii dabitur denarius almi,
Hic quibus est uotum senarius iste laborum.
Hi pugiles uiri constantes pectore forti
Tunc gladiis minitant. tunc tela micantia uibrant
Cum gladio uerbi uires reprimunt inimici,
Ne uiciet maculis sponsam ueri salemonis ;
Ne male corrumpat, quam rex summus sibi sponsat.
At sibi fulgentem circa femur applicat ensem,
Cum reprimit motum carnalem quilibet horū,
Elidat uires ne fluxa libido uiriles,
Ne reprobus fiat ; cum pluribus optima dicat.
6. Ferculum. De lignis libani fulcrum fuerat salemoni,

fulcra ornamenta lectorum.

Argenti nitidę quod sustinuere columpnę :
Splenduerant auro reclinatoria puro : Reclinatoria. fulcra qd̄ taros. i. brachia fulciunt. siue caput reclinantiū sustentent.
Purpureis gradibus ascensus erat redimitus.
At medium mensę salemon constrauit amore,
Esset ut ascensus plantis muliebribus aptus.
Pacificus uerus bona prestans omnia ihc,
Materia mensam non putrescente uerendam
Preparat in cęlis, requiem uitę locupletis ;
Nescia defectus quę durat ut ardua cedrus ;
Premia digna bonis dans post certamen agonis,
Argento fusę bene sustentare columpnę
Mensam dicuntur, quia nil nisi pura loquuntur
De dn̄i lege doctores atque prophetae.
Scilicet eloquium dn̄i uelut igne probatum
Argentum renitet, quod siquis pectore seruet,
Dignus ad hanc mensam ueniet conuiua uerendam.
Hęc habet ex auro reclinatoria puro.
Cernitur ut reliquis aurum prestare metallis.
Sic nichil ē clarum, nichil omi parte beatum,
Ni facies nr̄as illuminet alma potestas.
Estq; bonū summum d̄itatis cernere uultum :
Hęc fessis requies, hęc est plenissima merces.

Purpureus tamen ē ascensus qui dabit isthęc
Gaudia, martyribus qm̃ locus ē ibi primus,
Stetit in exemplum xp̃i quos passio magnum,
Ne dubitent cęli diadema cruore mereri.
Sed quid nos miseri faciemus, quos neq; plem
Prouexere dies, ut detur debita merces,
Quos neq; martyrium, non glā iusticiarum
Stetit ad ętern̄ę reclinatoria mensę.
Cum desit meritum, maneat dilectio tantum:
Ipsa q; donabit, fragilis quod urta negauit.
Nam medium mensę rex nr̄ strauit amore,
Ne fragiles animę timeant hac sede carere.
Legis adimpletrix ualeas dilectio legis,
Quę fragiles mentes, nec spem uirtutis habentes,
Commendas dn̄o: nam iure beantur ab illo
Qui trepidant p̄ se, sed in illo spem posuere.
Sino thaz bedde thes cuninges salemonis thaz
umbegeent thes naghtes seszogh bitherua
kneghta. thero bitheruestan in isrt. her allero
iegelich hauet sin suerd an handon. siu cunnon
alle maghtigan wrole ueghtan. ande hero neheȳn
nilazā sin suerd uan sinemo thihe thurgh thie
naghtuorghta. Thaz godes bedde bewarent in thir
ro wereld thimsternisse thie sċi doctores. ande thie
sculan erwelet sin ex fortissimis isrt. wanda thie scu
lan wesan rectores animarum. thie the cristanheȳd
cunnan beskirman mit spualibus armis with thene
diuvel. ande contra hereticos. Thie sculan sin in
sexagenario numero. wanda then werthet iegiuan
denarius remunerationis. thie ther nu niwanne
neuerthruret zearheȳdene in senario operationis.
Thero allero iegelich hauet sin suerd an handon. so
her mit gladio uerbi dī bewaret ecclam. thiu
ther mahela isueri salemonis. thaz sie ther uuelo
uorare. i. diabolus inmuga corrumpere. Therro
allero iegelich ne scal sin suerd uan sinemo thihe
niet lazan. wanda her scal an himo seluemo bethu
wan thes lichamon geluste. quę p̄ femur intelligun
tur. ne forte cum alius predicauerit. ipse reprobus
efficiatur. ande thaz sculon sie duon, ppt̄ timores
nocturnos. wanda princeps harum tenebrarū
allergernost besuchet prelatos ecclesiae.
quia esca eius electa. Ther cuning salemon
machoda himo seluemo eȳnan disk thes holzes

+ al ubese thuora re.

uan libano. T hie ſiuule thar the diſk upha lagh. thie
ƿaran ſiluerin. A uor thiu lineberga thiu ƿas
guldin. A uor thar middelothe theſ diſkes thar
ƿaſſ ſamfto. ande minnelicho gegradet thurgh
thie ungfrouƿan. thar ſie lighto ze themo diſche
uph getredan moghtan. T her ueruſ pacificus the
ther mit ſinemo dootha diſſoluit inimicitias inter
dñm & hominem. her hauet uore gegarewet ſinen
holden eynan diſk thar ze himole. thar iſ thiu
ƿunne theſ ewigan liueſ. quam nec oculuſ uidit.
nec auriſ audiuit. nec in cor hominiſ aſcendit.
thiu ther nietzemer nezegeet. thanna cedruſ
que in libano eſt uerfuulet. T her diſk ther ligheт
uffa ſiluerinen ſulen. ƿanda thiu ſelua ƿunna
heyrent thiu diuina eloqua. thiu ther alſo luttef
ſint ſamo thar branda ſiluef. ƿanda an hin me
man miundet ieƿeht unrechteſ. ieƿeht ſeand
licheſ. ieƿeht booſlicheſ. T hiu lineberga zo
themo diſche thiu iſ guldin. ƿanda alſo thar
guold diurer iſ thanne eynegh ander geſmi
the. alſo iſ thar ſummum bonum thar man
an godeſ and ƿarde cuma. alſo hiz quiтt.

ſgo diligam eum. & manifeſtabo ei me ipſum. T her
thie muothe iſ. her leynet ſich gerno an thie lineberga.
So ƿer ouch thurgh godeſ ƿillan thuro ƿereld
arbeyde muothe. ƿie magh her ie zemeeron ruo
ƿan cuman. thanne thar her uollecume ad fon
tem totiuſ boni? T hiuſteyga tha man ze themo
diſche uph ſcal gaan. thiu iſ ruod. ƿanda
apſi ande martyreſ thie ther mith hireſ ſelueſ bluo
-de himolriche arnodan. thie hauent ouch thar
thie meyſto eera. ande thar hereſta geſithele. alſo
hiz quiтt. Crumiſ confortatuſ eſt principatuſ eoy.
Wat ƿirthet auor unſer armon. ƿir thie ſo
gethigan niet neſiin thar unſ plenitudo dieꝝ.
.i. conſümatio bonorum operum. . other mar
tyrium. other cheyn ꝑfecta iuſticia ſo muga
commendare. thar ƿir ƿerth ſiu theſ diſche
ſitheleſ? Ouch neiſ unſ thie natha niet uerſagat.
ƿanda thar nah geſcriuen iſ. thar that midde
lothe theſ diſcheſ mit minnon geſlughtat ſiu.
ze thiu thar thiu ƿiuf ſamfto ze themo diſche
uph getredan muga. T hiu ƿiuf ſint fragliorif
ſexuſ. than thie man. Von thannon ſint mithi

then wiuon bereychenet thie guode sielan. thie ther
himo seluon sint conscię hiro brothe. ande sie neghęyn
gethinga nehauan anhim seluon thurgh eynega ꝛ
hiro woladada. niware okkeret an godes genathan.
Then niwerthet thaz gesithele ze themo wunne
oische niet uersagat. wandā sie gott thes teuerro
minnont. so sie sich zehim seluon niet neuersehent.
EGREDIMINI, & uidete Vox ęcclesię dexo.
filię syon regem sālēmonem in diademate quo
coronautt eum mater sua in die sponsionis
illius, & in die lētitiae CORDIS EIVS.
Queso syon natę, spectatum uos properate
Impositum regi diadema nouum sālēmoni,
Quo pduxit eum populo mater redimitum,
Cum sua iam certam desponsio poscęret horam,
Et spem gaudendi daret hęc occasio menti.
Uos animę scę̄ p spem mertumq; locatę
In specula fidei quę mittit ad atria celi,
Ante fores urbis stipatis tendite turbis,
Vt spinis plexum possitis cernere sertum.
Pacifico uero quod de se progenerato
Imposuit mater grassans synagoga potenter:

Non tamen ingrato, sed iam succedere gnaro,
Horam sponsandi, sibiq; ęcclesiam sociandi,
Iureq; lętanti, mundum per se reparari,
Hic sālēmon uobis pompam cęlestis honoris
Contulit illusus: patitur, cum sit dis altus:
Quiq; pati uenit, iudex in fine sedebit;
Morteq; pacifica, modo iungens summa ultima,
Aduenięt tandem scām discernere gentem.
Geet uuz er iunc frouwon. ir tha bowet in syon.
dot wara thes cuninges sale monis. ande thero coronan
thar hin sin muoder mide hauet getiret an sinemo
maheldaga. ande an themo daga sinero freuwe.
Er guode sielan. er thie sint positę in specula fidei.
ande er gethinge hauet thaz er cumet in atria cęlestis
hertim. duot iuich seluon eynan ruom. thaz iuih
neghęyn wereldligh strępitus neirre. er negehuget
allir āna thero mysteriorum iuweres redemptoris.
ande thero thornuan coronan thie himo iudaica
gens uph sazta. thiu sin muoder was scdm carnē.
Thie thornina coronan thie druog her gerno thurgh
iuweren willan. thaz iuich cęlestis gra amplecterēt.
Thaz niwarth allir niet sines unthankes. nouen

nah sinemo willan. wanda hiz geskiede an sinemo
maheldaga. tho her himo seluemo maheldа mit the
mo withemo sines heiligan bluodes thie ecclesiam non
habentem maculam neq rugam. hiz gescagh ouch
an themo daga sinero freuwe. tho her sich gefreuweda
thaz mit sinemo dootha thiu wereld uerloosetwarth
uan thes diuveles gewald. ande uan themo ewigan

CAP. IIII.

Quam pulchra es amica VOX XFI. [dootha
mea. quam pulchra es. oculi tui columbarum.
absq; eo quod intrinsecus latet. Capilli tui. sicut
grex caprarum que ascenderunt de monte galaad.
Dentes tui. sicut grex tonsarum que ascenderunt
de lauacro. omnes gemellis fetibus. & sterilis nē ē inē.
Sicut uitta coccinea labia tua. & eloquiū tuū dulce.
Sicut fragmen mali punici. ita gene tue. absq; eo
quod intrinsecus latet. Sicut turris dauid colluo
tuum. que ędificata ē cum propugnaculis. Mille
clypei pendent ex ea. omnis armatura fortium.
Duo ubera tua. sicut duo hinuli capree gemelli. q
pascuntur in liliis. donec aspiret dies. & inclinentur
umbre. Vadam ad montem myrre. & ad colleo
thuris. Tota pulchra es amica mea. & macula

non est in te. Veni de libano sponsa mea, ueni de libano,
ueni. Coronaberis de capite amana, de uertice sanir
& hermon, de cubilibus leonum, & de montib⁹ pardoy.
Vulnerasti cor meum, soror mea, sponsa; uulnerasti cor
meum in uno oculorum tuorū, aut in uno crine colli
tui. Quam pulchre sunt mamme tue, soror mea sponsa!
Pulchriora sunt ubera tua uino; & odor unguentoy tuoy
super omnia aromata. Fauus distillans labia tua.
Mel & lac sublingua tua: & odor uestimentorum
tuorum sicut odor thuris. Hortus conclusus es, soror
mea sponsa; hortus conclusus, fons signatus. Emissiones
tue, paradysus malorum punicoy. cum pomoy fructuß.
Cyprus cum nardo, narduß & crocus, fistula & cinamo
mum, cum uniuersis lignis libani. Murra & aloe, cuoy
omnibus primis unguentis. Fons hortoy. puteus aquarū
uiuentium. que fluunt in impetu de libano.
O mihi quam nitida, quam pulchra uideris amica!
Teque columbini, mitem testantur ocelli.
Hoc tamen excepto latitat quod pulchrius intus.
Bis repeto pulchram; factis, dictisq; uenustam.
Scilicet incestum nihil aut faciens inhonestum,
Ipsa tuas suades ad me properare sodales.

Cumq; columbinę conseruęs munia (officia) urtę,
Quę te palma manet, non hoc in tempore claret.
Estimo amica tuos ęquales esse capillos
Caprinis gregibus, quos mittit testis aceruus:
Suntq; tui dentes, ut quę subiere bidentes
De lauacro tonsę, purgatis sordibus amne;
Nulla quidem sterilis, sed fętibus aucta gemellis:
Cum ratione dupla tua constet urta uenusta,
Inter discentes procedens atq; docentes.
Sunt equidem plebes doctoribus inferiores,
Coniugiis, opibus, carnis quos implicat usus;
Inq; malo posita tractando negocia mundi, (Negociū causa ut mercimoniū.)
Puluere peccati non possunt emaculari.
Hę quia peccantes, nec se peccare negantes,
Cor michi contritū gratum libant holocaustum.
Sustentant inopes, miseris sunt compatientes;
Vultus inclinant, sed cor ad me resupinant.
De galaad fętus has comparo iure capellis,
Qua socer atq; gener fedus pepigere decenter;
Quod lapidū positus firmauit testis aceruus:
Deniq; caprinis purgantur crimina libis.
Vt lapis adiectum primus sub portat aceruum:

Sic ego fundamen plebis supedificandę,
Semp ero testis in cęli sede fidelis,
Spem uenię genti tribuens peccata fatenti;
Insup & urtę dans pascua semp opimę.
Sunt quoq; doctores subiecti sedituresq;
Actibus atq; locis: quibus in baptismate lotis
Nulla caduca placent, solis cęlestibus ardent:
Quicquid habent tribuunt, sibi nulla (†caduca) tenenda relinquunt.
His ouibus tonsis, & puro flumine lotis
Comparo, quas fetus comitantur qua q; gemellus,
Se quia iocundos prębent & non gemebundos:
Rebus ut exuti mundanis, meq; sequuti,
Sint & amore mei pariter fratrumq; repleti,
Et steriles operum non possint ęę bonorum.
Coccineę urtę tua comparo labra facetę; (facetus: festiuus. bene morigeratus. facetus. qui locos fadis cōmendat. facecia. depos. urbanitas.)
Floquiumq; tui redolet dulcedine suaui.
Promere doctorum non cessant ora tuorum,
Sanguinis unda mei quia sit saluatio secli.
Hoc quoq; dum faciunt, discentum lucra requirunt.
Nam quia preualide fratrum urruntur amore,
Ardet ut ex rubra splendens coccus genitura; (Coccus. uermiculus.)
Idq; uolunt solum quatenus constringat in unuo

Vna fides populos, ut sparsos unctа capillos.
Dulcibus hiʒ dictis demulcent pectora plebis,
Hęreat ut cordi sacri insinuatio uerbi.
Credo colore genas tibi tali, sponsa, refertas,
Vt si frangantur quę punica mala uocantur:
Hoc tamen excepto latitat quod pulchrius intus.
Cum sint sponsa tui doctores more uenusti,
Esse uerecundi cupiunt ad turpia mundi.
Sed ro̲b̲ur hos nullus uetat aut suffusio uultus,
Pandere lucra crucis, fuerat quę passio turpis.
Gloria nunc mundi p climata quadra rotundi,
Et trabor ille mei quid sanguinis adtulit orbi:
Quantum candorem lucis, utteq; nitorem
Edidit ad gentes in mortis ualle sedentes.
Hęc equidem utte gaudent mysteria scire:
Hęc quoq; fraternis ardent resecare cauernis.
Officio tali merito sunt hiʒ modo clari.
Ita mercedis que nunc abscondita celis,
Hos in fine manet, non hoc in tempore paret.
O auricę turri tua colla decet similari.
Celsius hęc exstans & propugnacula gestans.
Mille nis clipeis. multis defenditur armis.

Vt corpus capiti comungit fistula colli.
Per quam uox exita. sed in aluum mittitur esca.
Sic michi doctores subiectas iungere plebes
Ardent cotidie. prebendo cibaria utte.
Voceq; scripturas clara reserando profundas.
Hu mea sunt turris. spes ardua ciuibus urbis.
Quippe manu fortis domuor qui uuribus hostis.
Vasa q. diripui. que cepit robore forti
Cum dñs. dauid quem nomine significauit.
Gestat & hęc fortis sua propugnacula turris.
Que sunt uerborum munimina tuta meorum
Sic fidei uere discit plebs scuta leuare.
Vt mille artificis millenis prelia scutis
Nra̅ cohors frangat. uttus ut rute resistat.
Vexillumq; crucis prefigat in ardua frontis.
Vt p tela precum procul effuget omne malignum.
Ubera bina tui turgentia lacte liquenti.
Binis hinnuleis capreę compono gemellis.
Nocte quibus gratus placet inter lilia pastus.
Dum uemente die simul inclinentur & umbrę.
Lacte mei uerbi qui nutrimenta magistri
Dant plebi tenerę gentili iudaicęque.

Fęcul esse mei noscuntur more fideli.
Namq; meo zelo feruent. & amore gemello.
Mundiciam utę quam me didicere docente
Semp amant. oculis rectum rimantur acutis.
Hoc quoq; monstrantes aluis. conscendere montes
Vrtutum gaudent. his omnia terrea sordent.
Lilia scripturę quę spirant pascua uitae
Fsiuiunt animo. donec sub fine statuto
Mundi nox abeat. & uerum mane nitescat.
Ad faciem facie cum cernent me sine fine.

CAP.

Admurrę montem thuris quoq; transeo collem.
Corporis illecebras qui mortificant malesuadas.
Vrtutum murra spargentes carnea membra.
Infima spernentes. solis summis inhiantes.
Mundicia q; precum temptantes tangere cęlum.
Protinus his assum. nec cor ego desero castum.
Censeo te pulchram. maculam quia non geris ullam
Non in precipuis est solum candida membris.
Quę prefert alte doctrina q; uirginitas q;.
Abstemius sobrius. Auget namq; tuas abstemmia turba coronas.
Coniugis castis etiam tu glorificaris.
Nec tibi dedecori quisquam poterit reputari.

Quam nota maiorum non insignit uitiorum.
Ruga q; fallacis non turpat duplicitatis.
De libano propera semel & bis sponsa uocata.
Accipe gemmatam me ꝓmittente coronam.
Qua iuga sunt amana sanir. hermon parturia
Montes pardorum seuumq; cubile leonum.
Aduoco te sponsam baptismo candificatam.
Ter repetendo ueni trina uirtute repleri.
Plenter ut noris fideiq; spei q;. & amoris.
His ornata modis. presentibus aucta coronis
Hic etiam fies. qm̃ uenient tibi mites
Iam bene credentes. iam se tibi subicientes.
Qui uice pardorum seuo q; furore leonum
Contra te tumidi residenti in culmine mundi.
O tu sponsa soror mihi uulnus traicis in cor.
Vno crine tui colli ut lumine ocelli.
In cruce suspensus patiebar uulnera promptus.
Sponsa soror pro te. nimio deuictus amore.
Quemlibet electum saluans hac merce redemptum.
Siue sit ille docens oculoso lumine pollens.
Qui bene prouideat subiectis. non sua quęrat.
Assecla seu ueris doctoribus ille fidelis

Assecla. domestic? clien. famuaris. subiectus. minister. seruiens.

Hereat. ut crines ad colla decora reclines.
Separet hos porro cum utte duplicis ordo
Inter discentes procedens atq; docentes.
Vt sint multorum facies induiduorum.
Una fides omnes confirmat particulares.
.V.l Sponsa tue mamme quam pulchre sunt & amande.
Quam bene doctores doctrinis uberiores
Teme a cara decent. qui lactea pocula prebent
Flebibus infirmis. & adhuc ad magna tenellis.
Donec pfectas uerbi solidentur ad escas.
.V.m Pulchra magis uino tua mi soror ubera dico.
Vngentumq; tuum precellit aromata fusum.
Crimina pueteris dampnantur grammata legis.
Et malefactori restabat gratia nulli
Lac euangelii quod tu p me didicisti
Dat ueniam gratis redeuntibus a malefactis.
Nunc quoq; maioris dat famam relligionis
Hoc tempus uene. quam legis tempora prisce.
.V.n Dant tua labra fauum p cerea mella liquatum.
Sublingua q; tua lac & predulcia mella
Vestibus eq; tuis redolet fraglantia thuris.
Vt fauus in cera latitat. sic littera plena
Subtilis sensus mysteria continet intus.
Que dum doctores ueluti capse locupletes
Vbere doctrina fundunt in uascula uina
Fortibus hinc uerbi redolet dulcedo supni.
Sub tamen hac lingua que stillat dulcia mella
Sensibus infirmis non defit copia lactis.
Illos historiis. hos pascat ut allegoriis.
Dumq; coherentes subiecti siue docentes
Teuallent sponsa quasi uestimenta decora.
Fraglat odor suauis mihi de uiris benefactis.
.V.o Ortus conclusus soror es formidine tutus.
Fons quoq; signatus non ad loca sordida lapsus.
Virtutis uarie quia germen pullulat in te.
Vt genus herbarum parit ortus multimodarum.
Crebra ministroz uallat tutela meorum.
Te p circuitum. ne tu timeas inimicum.
Per uolucres celi qui uult plantaria uerbi
Ne pariant fructum tolli de corde bonorum.
Fons bene signatus rigat herbas quas habet ortus
Quippe fidem ueram nec spiritus aut homo nequam
Doctrine praue poterit maculis uiciare.
Quin etiam firmo sunt occultanda sigillo

O ẏſtica ſcripturę. quę clara pandere luce
Sic luceat digniſ. claudantur ut ipſa maligniſ.
Non ænim gemmę ſunt porciſ proiciendę.
Ę dibuſ expriſciſ tua cum plantaria mittiſ.
Punica mala ferens paradẏſuſ adeſt mihi preſens.
Cum uariſ pomiſ ſpecie geſtuq, decoriſ.
Ante quidem paruuſ iudeę in partibuſ ortuſ
Arboribuſ celſiſ & plurima fruge repletuſ
Nobiliſ extiterat. ſed iam ſe munduſ amenat.
Per te plantatiſ de primo germine ramiſ.
Scilicet emiſſiſ ate primoribuſ illiſ
Vociſ aplicę. ſonuſ eſt audituſ in orbe.
Poſt quoſ martẏribuſ locuſ ẽ in honore ſecunduſ.
Qui rubuere ſuo pro memet ſanguine fuſo.
Punica mala ſolent qualem proferre colorem.
Hinc quoq, fraternaſ ſoror eſ ſortita cateruaſ.
Quaſ caro nec ſanguiſ ſed gluten iungit amoriſ.
Quę ſimileſ graniſ uno ſub cortice clauſiſ.
Cuncta tenent una. cunctiſ communia cuncta.
Nullaq, uirtutiſ pfectio defit in illiſ.
Vt bona multimodiſ gaudent plantaria pomiſ.
Cẏprus cũ nardo. crocuſ ardenſ non ſine nardo

Floret in hoc orto rubra fiſtula cum cinamomo
Ligna nechiſ deſunt. libani quę uertice creſcunt.
Germina uirtutiſ fert ortuſ ſpũaliſ.
Quem tu ſponſa coliſ. quia cõmemoratio tuaiſ
Celeſtiſ doni parit incrementa labori.
Dum nichil ex meritiſ preſumit quiſq, fideliſ.
Spem reuocanſ in me. meditanteſ taliter in ſe.
Munere celeſti donabo candificari.
Vt ſemen cẏpri. quod de cęlo uenienti
Conſimile eſt mannę. quo plebſ mea uiuerat ante.
Mox quoq, famoſi ſimileſ redduntur odori
Nardi preclarę. p ariſtaſ multiplicatę.
Nam facit inſigneſ uirtutum copia diueſ.
Fulgida tot uariſ quot ariſtę ſunt benefactiſ.
Dulcem rumorem ſpargenſ ut narduſ odorem.
Sed reputant uere ſe nil uirtutiſ habere.
Ni rutilent ęque fratrumq, meiq, in amore.
Vt crocuſ auricolor. quia non eſt altera maior
Virtutum ex numero. quę culmine polleat ęquo
In conſorte ſcola. quantum dilectio ſola.
Creditur ardenteſ crocuſ ut reſtinguere febreſ.
Sic etiam multaſ operit dilectio culpaſ.

Sic quoq; sunt humiles: patienter dura ferentes.
Sic animis mites: sic & uultu & corde reclines.
Vt prospectat humum rubra fistula ut cinamomum.
His q; uerecundus color est. ueluti rubicundus
Cortex in casia. qua detestantur iniqua.
Eminet his porro doctorum precluus ordo.
Actio proceros quos & sapientia celsos
Efficit. ut libani lignis possint similari.
Que superant alias speciali germine siluas.
Hic aloes mirre liquet incrementa uirere.
Omnibus ungentis primis simul annumeratis.
Non tibimet desunt qui sic compescere querunt
Illecebras carnis. nequa putredine labis Labes macula uestimentor. Labes. ruina. interitus.
Vel caro fedetur: ut cor cupidum uicietur.
Aut iustis thalamis p funera dissociatis
Coniugum spernunt. & sic immunia reddunt
Membra aluxuria. quamuis in corpore uiua.
Vt sparsa mirra seruantur mortua membra
Aut aloes suco. ne fiant putrida tabo. Tabes. sanguis malo humore corrupt. Tabo. tabe. ablatum casus tantu. Tabidus. languid? Tabentes. Languentes
Sunt etiam quidam satagunt qui ducere uitam
Actibus in scis. ut odore sue bonitatis
Qualis ab ungentis fraglare solet preciosis

Oblectent alios. ipsi solantur egenos
Pressorū q; malis p uiscera sic pietatis
Restituunt sensus. ungenta ut debile corpus.
Tu fons ortorum. puteusq; profundus aquarum.
Delibani summo que currunt impete uasto.
Eloquii sacri saliens fons amne salubri.
Irrigat ecclias illo de germine natas.
Arte plantatas. quod complet secta ramis.
Nunc tamen ille patens & apto flumine labens.
Hauritur facile. puteo nunc clauditur ille.
Hystorie uerbis potatur concio plebis
Ipsa superficies hanc allicit. at sapientes
Mystica de magnis norunt haurire profundis.
Nunc quoq; uiuarum fontem deriuat aquarum
Impetus ille mei spiraminis. ut prohiberi
Obice prauorum numquam queat hereticorum.
Quin bibat albatus populus baptismate lotus;
Wie scona thu bist friundina min. & wie scona thu bist. thine ougan sint duvan ougan. aana thaz. thaz in thir unliche uerbolan is. Thu bist scona an thinen & werchen. & anda thu niet scandliches neduost. thaz minan ougan misliche. thu bist

ouch scona an thinan wordan. wanda thu in thinero pre-
dicatione nieht nemeȳnest aana mina eesa. ande fraternam
utilitatem. Thine ougan sint duvan ougan. wanda thiu
eȳnualdigheȳd an thir schinet. thie thich spē sēs leeret.
qui p columbam figuratur. Thiu scona is an thir. aana
thaz. thaz nogh inlichenes an thir uerholan is. thaz is
thiu spes celestium premioz. thie ich nogh thir guon
in fine sētoz. Thin uahs is samo geze corter thaz ther
geet upho themo bergo galaad. ande sint auor thine
zene samo thaz corter thero scorenon scapho thie thes
uph geent uone wascha. alla mith zunelero zuchte.
ande hiro nehein neis unbarigh. In thinan cuenticu
lis schinent beȳthe doctores ioh auditores. Thiu meniga
fidelium auditoz is gelich themo geize cortare. wan
da sie sich bekennent peccatores. capra enī ē sacrificū
p peccato. ande thogh sie sin constituti in sclari ac-
tione thiu aana sunda wesan nimagh. sie steigerent
ie thogh gerno mit hiro gelouvan. mit bede. mit
elemosina. ande mit anderen woledadan ze the
mon ewinlichon liuē Also galaad was aceruus
testimonii inter iacob & laban. also bin ich himo
apud patrem testis in cēlis fidelis. Also ther huffo

sich buret an einemo steine. ande alsoo uph wasset. also
bin ich lapis angularis. sup quem ēdificandi sunt. anne
mir uindent sie ouch thie weȳthe thes ewigan liues.
Auor thine doctores thie ther p dentes figurantur. wan
da sie cibos sacrē scripturē exponendo communuunt. ut
possint gluti ri a populis. thie sint gelich then scorenen
scaphan thie ther uone wasche geent. wanda sie berthe
sint abluti baptismo. ande allen wereldlichen rihduom
willigo hinan hauant gewor fan nah minemo raada.
ut me expeditius sequi possint. ande sie sint ouch gemel
lus fetibus. wanda sie hauant dilectionem meā & proxim.
uan thiu nus hiro nehein unbarigh. quia omia quecūq;
faciet prosperabuntur. Thine lepphan sint samo
eine roda binda. ande thin gekose is suoze. Thine
doctores qui p labia figurantur. thie kundent themo
liude thie rode mines bluodes thar mide ich sie uer
loosda. ande sie sint ouch ardentes in fraterna dilec
tione. also coccus brinnet in suo colore. ande hef tent
multitudinem auditorum in unitatem fidei. also
thiu binda ze samone thuinget thie meniga thero
lokko. Hiro kose is ouch suoze. wanda sie thaz
suoze thes ewigan liues themo liude kundent.

Thine huffelon sint samo thero bruch thes ruóden epheles.
aana thaz thaz nogh inlichenes an thir uerholan is.
Thine doctores qui p genas figurantur. thie sint scameliche
ad malum. ande ne scament sich auor nieht mines cruces
ande minero martero. sunder sie guodlichant thar
ana. ande sie kundent hiron auditoribus. welich can
dor lucis eterne himo. cuman is uone thero rode mines
bluodes. ande duont thaz allaz propter utilitatem
fraterne multitudinis. quę p multitudinē granorum
intelligitur. Thin hals is samo dautthes wighus.
thar thiu were ouene gewrocht is. thusent schilde
hangent an thero were. ande allerslachto wigh
waphane. Oyne doctores qui p collum figurantur.
wanda sie mediatores sint inter me & populum.
also ther hals zesamene uogat thaz houet ande
then lichamo. ande sie ouch themo liude ambech
tent cibos eternę uitę. ande himo opphenent
thie doychene thero sacrę scripturę. also ther
hals thaz ezzan indragat. ande auor thie stemma
ir dragat. thie sint gelich themo dautthis wighuse.
Dautthes namo wirthet geantfristet manufortis.
thaz quit armstrangigh. Thaz bin ich qui

uici fortem .i. diabolum. & spolia eius distribui. Thaz
min wighus. that sint thie. thie ther uore ander liud
also uerro ouerdrephent mit hiro kunste. ande mit
hiro woledada. samo thaz wighus ouerdrephet an
dere gezimbere. An themo wighuse is thiu were
gemachot. wanda thie doctores cunnon thiu sacra
menta scripturarum. thas man anauindet thiu
firmissima munimenta minero preceptorum. mit
then man thie aduersarias potestates muga writher
driuan uan minero burg. quę wies. An thero were
hangen thusent schilde. thaz sint thie innumera
presidia. thie ich thir zeschirmo ande zewarnin
gan hauo geschaphot. Bithen thusent schilden
hanget ouch allerslaghte wige waphene bither
uere knehto. thaz is al thaz geruste godero lero.
ande guodero wercho. Zuene thine spune sint
samo zuei zuinele kizze thero reton. thie ther
weithenent under then liuon. unze ther dagh
uphge. ande ther naght scada hinan wieche.
Oyne doctores thie ther mit lacte duum uerbi
zuhent beithe iudaicum populum ioch gentilē.
thie sint gelich then zuinelen reh kizzon. wanda

sie sint mine kind. qui per capream significor. Caprea thiu is mundum animal. & acutissime uidet. ande weȝthenet gerno in thero hohe. uone thiu bezeȝchenet siu mich. ich thie naturaliter munduſſum. ande ich siho ouch uilo clare. quia nullum me latet secretum. min weȝtheſſ ouch an then bergan. i. inhis qui terrena despiciunt. Ich bilethent ouch thie thine doctoreſ mit thero mundtua mentis & corporis. ande mit acuta, puisione fraterne utilitatis. ande mit despectu terrenorum. Sie sint ouch zuunele. wanda sie hauan dilectionem meam & proximi. Sie weȝthenen ouch in thirro werelde thimstre under then liuan thaz sint thie luttere ande thie scona sinne thero heiligan scriphte. Thaz duont sie alsô lango unthin ther dagh uph ge. thaz is thanne so ich him werthe reuelatus facie ad faciem. so wiechet ouch thero naght scadahinan. quia morſ & dolor & luctus ampliuſ nō erunt.

Ich willa uaran zethemo murre bergo. ande zethemo wiroch huvele. Ich willo mich then nachan qui terrena despiciunt. ande thie ther carnē suā mortifercant cū uitiis & concupiscentiis. ande thie ther ouch mir thaz offer bringent theſ goden willon

ande thes reinen gebedes. Ich alla bist tu scona friun dina min. ande neghein meila neis an thir. Thu ne bist niht ze einer genodo scona an then precipuis membris. i. doctoribus & uirginibus. sunder ioh an then continentibus & coniugatis. ande an allon thie thar niet nehauent cheine maculam grauioris peccati. noh nechein rugam callidę duplicitatis.

Kum mir uan libano min gemahela. cum mir uan libano. cum mir. Thu wer thest gezieret uan thero spizzon thero hohen bergo amana. ande sanir. ande hermon. an then ther sint leuwon legor. ande pardon holer. Ile zemir min gemahela mit dealbatione baptismatis. thaz thu thich alsô sona behaldes. alsô scona sô thubist worthan in thero douphe thaz thu untfingast remissionem omniū peccatorz.

Thrie stund hauon ich thich gelathot thaz thu wizzest. thaz thu thurgnahtigh scalt sin an then thrin dugathen. fide. spe. & karitate. other ioh in cogitatione. locutione. & opere. Ueȝstes tu mir thie truwa. sih welicha genatha ich thir skeinon noh in thirro werelde. Ich gescapho. thaz thie keȝsere. ande thie cuninga. ande andero wereldfurestōn thie nu

sizzent in themo herstuole: ande sie wither thir supbunt
mith liste ande mith grimme. also thie pardi ande
thie lewon. thaz sie adorabunt uestigia pedū tuorū.
ande sie mith thinero lera hinan werphent thie macu
losam peccatorum uarietatem. ande thie secularē
ferocitatem. ande sie sich bekierent ad xpianam religi
onem. Geseeret hauestu mir min herzo suester min
gemahela. geseeret hauestu mir min herzo. in eine
mo thinero ougan. other in einemo hare
thines halses. Min suester. propt̄ quam incarna
tus sum. min gemahela. quam despondi mihi dote
sanguinis mei. thurgh thinan willan tholedo ich
thie wundan clauorum & lancee an themo cruce.
ande thaz leith ich thurgh einen iegelichan thinero
doctorum. qui p oculos figurantur. qua subiectis
utilia p̄uident. ande thurgh einen iegelichan fidelīū
auditorum qui adherent doctoribus also thaz uahs
themo halse. ande so we uilo so hiro si. sie sint ie thoch
unum in confessione nominis mei. Wie scone sint
thine spune suester min gemahela. Wie medsam
mir sint thine doctores. thie ther spunhaft sint
mit copia cēlestis doctrinę. ande sie thie paruulos

sensu nutriunt mit thero mileche simplicioris p̄dica
tionis. unze sie paulatim uolle bringan ad solidum
cibum eugticę pfectionis: Bezzere sint thine spune
than ther win. ande ther stank thinero saluon. ther is
ouer alle stank wurze. Bezzer is thiu muoderliche
suoze mines eugtin thie thu predicas. & quę plac figurāt.
thanne therro aldon ewon asperitas. quę p unum sig
nificatur. Nuor thiu maara minero grę quę p ungentū
exprimitur. thiu cumet uerrar. Tande gelocchet mani
gara mennischon ze sich. thanne alle thie legales ob
seruationes. wanda nu sub gra manigara exercitia
uirtutum wurecument. in uirginitate. in continen
tia. in elemosinis. & cēteris bonis operibus. thanne ieer
dade sub lege. Thine leffa gemahela sint trief
fenter wabo. Honigh ande miloch is under thiner
zungon. ande ther stank thinero wade is also wirches
stank. Thine doctores qui p fauum figurantur. thie
wurebringent hiron auditoribus then claran dranc
spualis dulcedinis ex supficie litterę. wanda also ther
hunich sueuet in themo wahse. also is uerholan spu
alis intelligentia in historica narratione. Under the
ro seluero doctorum zungon is honigh ande miloch.

+ al. Wahs strenen

+ al. Wabon

wanda sie thie pfectos instruunt mith spualis sensus dul
cedine. ande auor thie infirmos auditores nutriunt
mit thero miloche historialis uerbi. Auor thin wad
stank is samo wirocheſ. wanda also thiu wad then
luchamon ziret an menniskon gesihte. samo zirent
thich guode wercho an munero ansiune. so wether
so sie gefremet werthent p prelatos. other p subditos.
ande sie alle untfahon ich uice orationum. que p
thus figurantur. Thubist wola slozhaft gardo
suester min gemahela. gardo slozhaft. bruno be
sigelad. Wanda allerslahta dugetha an thir
quekkent. also in themo gardon allerslahta krud
gruoient. uone thiu bauon ich thich an allen hal
uon bewaret angelicus presidius wther themo diuvel
thar thie uolucres cęli niet nemuga tollere semen uerbi
di de cordibus electoꝝ. Ther gardo is allizana gefuh
tet mit themo besigaladen brunnen. wanda thiu
corda credentium necheinen fructū boni operis
bringan nimugan sine gra spc sci. Ther brunno is
besigelat. quia scientia uerbi mei reseranda est
mundis & studiosis. ande is auor occultanda im
puris & desidiosis. nec enim fas est proicere
margaritas ante porcos. neq; scm dare canibus. Thine
urphlanza thar is buomgardo ruodero ephelo. mith
allero slahto ouezo. Ther thin weinega gardo. ther in
iudea was. ther hauet maniga gardon gemachot. wan
da tho thu thie apłos scdm meam predestinationem
disseminasti. tho wurthan maniga incrementa uir
tutum p totum mundum. zeerist nah him. an then
thie thie ruode mines bluodes mit effusione sui sangui
nis biletheden. thar nah an then conuenticulis fideliū.
quibus est cor unum & anima una. therro ther ein
zeanderen mutua karitate coherent. also multa gra
na sub uno cortice mali punici continentur. ande
an then allerslahta dugatha wunden werthent. samo
in themo boumgardo allerslahta ouar. In thinemo
garden sint gewassen aromatice arbores. ande allero
slahta bouma. thie uphon libano gewassen sint.
In congregatione iustorum thar schinen allerslahte
dugathar. que per aromatica arbores designantur.
Therro dugathæn allero anaginna scal sin assidua
commemoratio gre celestis. wanda nemo fidelis
scal presumere de suis meritis. sed tantum de spe
gre mee. quia sine me nichil potestis facere.

Thie hiro herza an themo thinga geuestenont mit
rore gr̃e celestis dealbati. samo semen cypri. thaz ther
gelich is mannę de celo uenienti. thar nah werthen
sie liumhaftig godero wercho. ande istherliumunt
also suoze samo odor nardi. ande thihent ouch de
uirtute in uirtutem. also thiu cacumina folioz nardi
sih zebreadent m aher, so einemo wirthet gegiuon
p spm̃ sermo sapientię. alii sermo scientię. alteri fides.
alii genera linguarum. alii operatio uirtutum. alii
prophetia. alii discretio spirituum. alii interpre
tatio sermonum. Nardus ne scal auor sin sine croco.
wanda nehein uirtus nedouch sine karitate.
Crocus is goldfare. uone thiu bezeichenet her meā
dilectionem & proximi. wanda also thaz gold
diurer is than einigh ander gesmithe. also is ouch
karitas precipua omnium uirtutum. Crocus
liesket ouch thaz brinnende fieuer. samo duot
karitas. siu liesket ande bethemphet multitudi
nem peccatorum. In thinen conciliis sint ouch
pauperes spū. quoz ė regnū cęloz. ande thie ther
uerecundi sunt ad facienda mala. thie bezeiche
net fistula thiu ther is breuis arbuscula. ande

ruode rinde hauet. Thir negebristent ouch humiles
& contrita corde. thie ther fructum afferunt in patien
tia. Thie bezeichenet cynamomum wey negaz bou
melin. ande auor michelere crefte. ande suozes stan
ches. Then allen sint auor eminentiores thine docto
res. thie hiro subiectos also uerro ouerdrephent mit
celsitudine uirtutum. ande mit proceritate morū.
also thiu ligna libani ouer fahent andere waldholz
mit hiro scone. ande mit hiro hohe. In thinemo
gardon is murra ande aloe. mit allen then hereston
saluon. In numero fidelium thar sint michelero
dignitatis casti & continentes. thie hiro leuenda
corpus also immune behaldent aferuore luxurię.
samo mirra & aloe behaldent thie doden lichamon
a putredine & a uermibus. Thar sint ouch mithe
uirtuosi & misericordes. thie mit operibus uirtutū
reddunt de se fraglantiam bonę operationis. also
thie diuren saluon thie vol sint thes guodes stanches.
ande mit elemosinis releuant miseros & egenos.
samo mit then guoden saluon geheiled wirthent
thie geknisedon ande thie siechon lichamon.
Thubist gardbrunno. thubist puzza therro

quekken swazzaro thie mit tivhze fluezent uone libano.
An thir is scientia ueritatis. thiu ther in sacra scriptura
uef thes war also ophan is samo ther fluezende brunno.
wanda siu is liht zeuernemene. uef thes war is siu also
thiu puzza thar uz man thaz wazzar mit arbeide
schephet. wanda siu unsemfte is zeuernemene.
Thiu gescripht hauet samo thrada uard. also thaz
bergwazzer. wanda thie ther dealbati sunt baptis
mate & bonis operibus. thie netholeden eer in themo
thinemo primitiuo orto noh hinna vure netholent
in allen thien ortis thie ther uone thinen primitiis
gephlanzet sint neheinen obicem falsitatis. quia
fluminis impetus uirtus scilicet sacri eloquii leti
ficat ciuitatem meam .xpc de ecclesia dicit.
Surge aquilo & ueni hauster. perfla ortum
meum. & fluent aromata illius.
Surge furens aquilo. sed & hauster blande uenito.
Pollet aromatibus meus hic cum flabris ortus.
O uos infeste partes mihimetq; meisq;
Qe peroptitente non autem precipiente
Nunc quasi torrentes aquilonis sumite mores.
Seuitia dura minitando pericula plura.

Ecclesieq; mee totas uires adhibete.
Nunc quasi suadentes haustri pretendite mores.
Tendite blandarum molimina decipularum.
Sibilet ex fictis lenis suadela loquelis.
Neutro proficitis. sed cum certamen initis.
Exodus uris decus illi crescit honoris.
Bure thigh northwind. ande kum thu suthene
wind. thurgh waie minen gardon. thestethrader
stunchent sine pimenton. Ir psecutores minero
ecclię. iuwere uelen willon hengon ich iu zeschei
ne wither huro. thaz ir besuochet sie mit samo
thradon terroribus also ther northwind waiet.
ande mit samo smethelichon blandimentis also
lisno suthene wind waiet. mit newetheremo
mugadir huro gederan. sunder thar mide machodir
sie liumhaftigh stadigare dugatha. ecclia de xpo
Veniat dilectus meus in ortum suum. dicit.
ut comedat fructum pomorum suorum.
Adsit iam sponsus habeat plantaria promptus
Vescatur pomis que nris seuit in ortis.
Iam dudum sensi. quia de me spes bona cari
Prouocat. ut partes infestę mille per artes

oy ecircumuenant. nunc aspera spicula figant.
Vere terrentes. nunc false blanda loquentes.
Me sibi cessuram reputent secum rutturam.
Sed neutris cedens. precor. ut sponsus mihi presens.
Testis in hoc assit. quia neutro uicta labascit
Spes mea. siue fides. sumens certamine ures.
Vt pariant poenę maturę premia palmę.

labat. uacillat. nutat. labascit. nutare incipit.

Ich gero thaz min wrine kume in sinen gardon.
thaz her thar erre thaz uuocher sines eigenen
ouezes. Ich hauo uernoman thaz min sponsus
uerlouwan hauet sinan ande minan uiandan.
thaz sie mich besuochen. sumestund mit durs
tormentis. interdum mollibus blandimentis.
nu werthet her thes wola innena. thaz ich thurgh
huro newether neslafto auurtutum constantia.
wanda nah sinemo geheyre. qui pseuerauerit
usq; in finem. hic saluus erit. ande ouch acerbis
pssecutionum beran scal maturitatē premion.

VENI in ortum meum XPC DICIT AD ECCLESIAM. Ic
soror mea sponsa. messui murram meam cum
aromatibus meis. comedi fauum cum melle
meo. bibi uinum meum cum lacte meo.

O soror ad nrm descendi sedulus ortum.
oy essis aromaticę letabar & ubere mirrę.
Degustansq; fauum p cerea mella liquatum.
Dulcia uina bibi cum nectare lactis opimi;
Vt tu sponsa cupis mihi delectatio iugis
Permanet electum scorum usere chorum.
Corrigere errantes. infirmos reddere fortes.
Premia pfectus dare post certamen agonis.
Sunt tamen ex istis quos mortificatio carnis
Famaq; uirtutum rebus iam prodita dudum
Reddidit insignes. bonitatis odore uigentes
Hos uelut emeritos. hinc mortis falce recisos
Condidit in eternis beneuicturos apothecis;
Sunt & adhuc uiui. qui dum celestis opimi
Nectare sunt uerbi. fauus est ut melle luquenti
Hoc alius ructant. ipsi quoq; mente redundant.
Hi proceres. infra manet auditoria turba.
Quę dum prompta capit queq; a doctoribus audit.
Oblectatur eis ueluti dulcedine mellis;
Sunt & in his fortes ad sensus interiores
Notandos habiles. sunt quidam ad sola capaces
Verba. supficiem quę pandunt hystorialem.

Nectar ppie uinū accipitur. & ꝓpqualicūq; dulci liquore Nectareos flores dulcissimos

Agon. certamen. Agonista certator Agonotheta certaminis auctor.

Insignis. clarus. nobilis.

Emeriti ueterani militia soluti.

Quorum diuersam quando contemplor opellam. O
Nec uotum dispar. licet actio prodeat impar. ro
Hęc mihi sunt epulę. cibus hic mihi delicięq;
Ich bim thicco cuman in minen gardon suester min
gemahela. ich sneyth thar minen murran mit minen
pimenton. ich az thar waben mit minemo honiga.
ich drank ouch thar minen win mit minero milicho.
Also thu gerost o soror & sponsa. thicco hauon ich gewiset
ande allizana wison ich minero holden in quibus ui
ridiaria uirtutum inuenio. ut corrigam errantes.
infirmos roborem. pfectos remunerem. Huro sume
liche thie mit mortificatione carnis quę p myrram fi
guratur ande mit odore uirtutum qui p aromata
significatur insignes waron. thie hauon ich falce mor
tis ab hac utta precisos. ande hauon sie in apothecis
eternę patrię reconditos. Auor under then q adhuc
in mundo conuersantur hauon ich fundan sumeliche
thie ther also uberes sunt doctrina celesti. samo ther
wabo thes seymes. ande infra illos. fideles auditores
qui delectantur dulcedine uerbi mei super mel.
Inter auditores hauon ich ouch thie fundan qui idonei
sunt ad capienda fortia sacramenta quę per uinuo

figurantur. ande sumeliche qui contenti sunt lacte
hystorialis uerbi. hero allero fliz thogh her diuer
sis modis sich scheyne. her is iethogh min cibus ande
min delectatio. Vox Xpi Ad Apostolos.
Comedite amici mei. bibite & mebriamini karissimi.
Fronte dapes hilari precor ut sumatis amici.
Quas mihi scarū pariunt actus animarum;
Delicias dnī quia cognouistis amici.
Congaudete bonis. imitandos hosquoq; uobis
Ponite. iusticię constante fameq; sitiq;
Sane mei uerbi quo sitis pectore firmi.
Iocundosq; calix uos reddat spualis.
Nec quasi sensibiles ad mundi quosq; labores;
Exzet mine friunde. drinket. ande werthet drunkan
mine lieuueston. O mine friunde. faciendo quę pcipio.
mine lieuueston. me sup omia diligendo. ir hauet
wola uernoman waz min cibus min potus mine
delicię sint. scilicet pfectus maiorū & minoruo.
Then sculedir congaudere. ande sculed sie bilethen.
niet mit slafcheyde. sunder mit auuditate ande mit
iocunditate sculedir allizana esurire & sitire iusticiā.
ut saciemini cum apparuerit gta mea. Sanis cor

hominis confirmat & unum lętificat cor hominis. also
seal uh panis uerbi mei confirmare ad bona faciendа.
ande preclarus calix spūalis ebrietatis iocundos facere.
ande quodammodo insensibiles rędere ad mundi
mala toleranda. Vox ęcclię de Sva Requie.

Ego dormio. & cor meum uigilat.
Somnus abest cordi. dum laxo membra quieti;
Sax aliquanta mihi quia cessit munere amici.
Nec patior tales quales rudis ante labores.
Ocia contempno. bona liberius faciendo.
Cordis & intuitum defigo libenter in illum;
Ich slaphon. ande min herza wachot. Vone mines
wines genathan hauon ich eine wila ruouuon. wan
da ich suleche arbeyd. ande suleche pśecutiones nu ne
lithon. so ich er thes in initio fidei tholeda. thes tefliz
licher willon ich ad illū de luce uigilare. ande thie
ougon mines herzan ad illius amorem intendere.

Vox dilecti mei pulsantis. Aperi mihi ęcclia de xto.
soror mea. columba mea. immaculata mea. quia
caput meum plenum ē rore. & cincinni mei guttis
noctium. Expoliaui me tunica mea. quomodo in-
uar illa? Laui pedes meos. quom inquinabo illos?

Dilectus meus misit manum suam p foramen. & uenter
meus intremuit ad tactum eius. Surrexi. ut aperirem di
lecto meo. Manus męe stillauerunt mirram. & digiti
mei pleni mirra probatissima. Pessulum ostii mei ape
rui dilecto meo. At ille declinauerat. atq; transierat.
Anima mea liquefacta est. ut locutus est. Quęsiui illum.
& non inueni. uocaui illum. & non respondit mihi.
Inuenerunt me custodes. qui circumeunt ciuitatem. per
cusserunt me & uulnerauerunt me. tulerunt mihi pal
lium meum custodes murorum. Adiuro uos filię ierusa-
lem. si inueneritis dilectum. ut annuncietis ei quia amore lan
guео.
Vox audita mihi dudū pulsantis amici.
O stolum resera mihi tu germana & amica.
Immaculata mea. nulliq; nociua columba.
Namq; caput mihi ros infecit. gutta capillos.
Quę gelidę noctis uehementer decidit horis;
O mihi quę soror es. quia regni certa coheres.
De requie grata precor a me sponsa rogata
Surgere festina. postponens otia pulchra.
Ad quę tu tantum tibi gaudes esse uacandum.
Laudibus & psalmis. ut lenta pace fruaris.
Publica fraternis te commiscere ceteris.

Vtile commune proponit dogma saluti.
Nam torpente fide multa retro rediere.
Atq; ab amore meo frigescunt ore profano
Blasphemando patrem plebemq; nocendo fidelem
Perfidię tenebris pressuris contenuatis;
℣. Exuta tunica surſusne uestiar illa?
Numne pedes lotos rursus faciam lutulentos?
Vita quidem lectum contemplatiua quietum
Iam mihi prebebat. solumq; uacare libebat
Laudibus & psalmis. curis decorde fugatis.
Officio uerbi nunc uox insistere amici
Me iubet. ut tractem fraternam commoditatem.
Ergo quid faciam? num semuerbia fiam?
Mente coquor dudum consueta relinquere durum.
Duriusat multo. me contradicere iusso;
Si subeam uerbum restabit & hoc mihi certum
Ingenti cura dare fratribus exteriora.
Hęc referent tunicam mihi sollicitudinis illam
Quam prius exueram facie quoq; puluerulentam
Heu me segni. quam luctus flumine tersi;
℣. Missa per insertam dilecti dextra fenestram
Me subito tetigit. uentremq; meum tremefecit;

Dum requie rugi cupiens intrinsecus uti
Differo preceptis prompte parere iubentis.
Verbis & factis querendo quod utile multis
Aduenit cordi clemens miseratio xpi
Me uelut tetigit. sensusq; meos stupefecit.
Vt recolens digne quid pro me ptulit ipse.
Non mala formidem. non aspera ferre recusem.
Dum modo fautorem se prebeat ut monitorem;
℣. Surrexi propere sponso cupiens aperire;
De manibus murram distillauu liquefactam.
Et digiti murra se compleuere probata;
Post montum sponsi mentem pgredine abomi
Protinus erexi. gressus sint ut mihi recti.
Vt pedibus pulchris proferrem munia pacis
Membraq; condiui sic murra spuali.
Vt bona quę loquerer. male uiuens non reprobarer.
Hoc quoq; discernens. ut famę ludicra spernens.
Nil foris ostentem. sed sponsi premia sperem;
℣. Ostioli uectem dum concta iam remouerem.
Aufugiens a me dilectus cesserat inde;
Cuncta resistendi remouens molimina menti;
Parueram sponso. uerbi officium subeundo.

Vt bona subiectis daret exemplaria factis.
Et mea mens humilis & castigatio carnis;
Dixe modis inquam dum me reor ee propinquam
Cuius ad exemplum. daret ut mihi se manifestum.
Elongata magis mihi cognitio dilatis.
Quam nequit intuitus digne specularier ullus.
Humane mentis sub carnis fasce gementis;
℣. Dum mihi uerba dedit. mentem miserę liquefecit.
Corporeę molis quamuis uallata tenebris
Ad sponsi faciem nequeam sustollere mentem.
Vtpote quam uiui nequeunt homines speculari.
Si tamen incalui monitoris uoce salubri.
Vt mihi nil libeat nisi cōmansisse. sed artat
Corporis hoc uinclum. me non ptingere ad illuc;
℣. Sedula quęsiui. sed cum reperire nequiui.
Nam neq; clamanti respondit. seq; uocanti;
Res geminas petii. sed quis det utriq; petenti
Aut hic presentem seclo; cernere regem.
Aut etiam solui. quo sic conungerer illi;
Ad neutrum facilem sponsus mihi prebuit aureo;
℣. Offendi uigiles urbem de more tuentes.
Qui me cedentes & plagis afficientes

Pallidulum miserę fueram quo cuncta tulere;
Anxia diuersum cum mens raperetur in estum.
Et desiderii successus deforet illis.
Quę peperit cordi longinqua absentia cari.
Consilio statui procerum quantocius uti.
Qui sibi quam reliquis uigiles obstant inimicis.
In tenebris mundi defensant menia xpi;
Huic acuta mihi responsa dedere roganti.
Quę possint gladius conferri siue sagittis.
Vulnera meroris renouando p illa prioris.
Insup & curas mihi summouere caducas
Libera quo tantum sispirem cernere carum;
℣. Hierusalem natę contestor uos ego clare.
Vt si fortassis dilectum repperiatis
Audiat a uobis quonī ui langueo amoris;
O animę scę quis pacis usio summę
Est merces fidei. p uos precor insinuari
Sponso languorem. quo tactor ob ei amorem;
Nil mihi iocundum. nil competit hic potiundum.
Languida sum mundo. faciem illius sitiundo;
Myr becnuodelet mines wines stemma; Vntduo
mur min suester. min friundina. min duva.

al. bechumet des

min scona. Wanda min houet is sol douwes. ande
mine lokka fol therro naghtdrophon. Oyn suester
quia coheres regni mei. min friundina quia consci
secretorum meorum. min duva quia dotata a me
donis spc̃i sc̃i qui p̃ columbam figuratur. min scona
quia in baptismate purgata ab omni macula peccat
standuph de lecto contemplationis ande kum vure
propter fraternam utilitatem ad opus predicationis.
Wanda therro uilo is thiether propter frigus iniq
tatis quod rore significatur redundant in blasphe
miam capitis mei .i. patris mei. thiether fideles
meos qui adherent mihi also thie lokka themo
hoyuede besuarent mit operibus tenebrarum.
Ich bim ure minen rokche geslophan. Wie scalich
hine Wtthere anegeduon? Ich hauo mine fuoze
gethuagan. scalich sie auor bewollan? Ich hauo
mih gemuozegat Wereldlichero sorgan. Wie
scalich hiro mih auor underwindan? Scalich
officium predicationis repetere. so scalich ouch
subiectis necessaria prouidere. Thaz nemagh niemer
gewerdan sine tunica sollicitudinis. ande sine
puluere terren̄e actionis. Ich hauo thaz stubbe
thes er thescon gethancon af mir mith wirthegaro ruo
won trahene geflozet. Wie scalich nu mich belou
uan thinero contemplationis. ande auor withero
keran ad puluerem terren̄e actionis? Oyn wino rahta
sina hand in ze mir ze einemo fenstre. ande min wambo
erbeueda zesinemo angripho. Tho ich zuifleda of
ich ad exhortationem sponsi de secreto contemplatio
onis scolde fure kuman ad publicum predicationis.
tho wiseda her miner herzan mit tactu miserationis.
thaz ich mich erquam in minan gethancon. ande in
in minemo sinne qui p̃ uentrem significatur. solango
her so starko thing thurgh mich leythurrisiones.
flagella. morteo. Wie ich thanne scule zuiflan
einegar slachten arbeyd thurgh sinan willan luthan.
Ich stuont uph. thaz ich minemo wino untdade.
oyne hande dropheden murron. ande mine uingera
wurthan uol therro quekkestan murron. Tho ich
mich geeinoda thurgh mines wines willan subire
opus predicationis. tho rihtich mich uph zeguodan
werchon. ut facerem gressus rectos pedibus meis.
ande garoda mich ad continentiam & mortificatio
nem carnis. que p̃ murram significatur. ne forte

cum aliis predicauerim. ipsa reproba efficiar. ande
deda auor thaz mit discretione quę p digitos signi
ficatur. wanda ichan allon minen werchon nehheinen
humanum fauorem newille expetere. sed tantum
ei qui uidet in absconso placere. Then grindel
miner dure nam ich aua. thaz ich minemo
wine untdade. her wasauor himan gewichan.
ande was thanan geuaran. Alle contradictionem
quę p pessulum significatur hauon ich remotam
uone minemo herzon. thaz ich mines sponsi willan
geleiste. Tho auor ich wanda thaz ich mit obedi
entia predicationis ande mit casti gatione corpo
ris mich himo hadde gena chat thaz ich
sina mysteria moghte comprehendere. tho aller
erest uernam ich incomprehensibilitatem diui
nitatis eius thaz sie nehein acies humanę mentis.
quam lupptudo mortalis fragilitatis reuerberat
nemagh pfecte intueri. also hiz quiit. Accedet
homo ad cor altum. & exaltabitur dss. Also min
wino ze mir sprach. tho warth min sela zerennet.
So wie so ich nemuga altitudinē diuinitatis ei adhuc
in fragili corpore pfecte intueri. ich bim iethogh

uan siner manungo an minemo herzen erwarmed. thaz
mich niewehtes nelustet. newaere sinero ansiune. ande
bim quodammodo insensibilis reddita huic mundo. Ich
suoghta hin. ande neuand sin niet. ich rieph himo. her
newardeda min niet. Ich fortheroda himo ana. thaz
her sich mir in thirro werelde erougade sicuti ē. thes
nemoghta niet sin. ande thaz ich muoste dissolui & ēe
cum illo. thes newolda her niet uerneman. In then
sorgan fundan mich thie waghtara thie thieburgh
umbe gent. sie slaogan mich. sie seredan mich. thie
murhodela naman mir min lachan. In then dagon
tho ich mines desiderii composcē non potui. tho rad
fragoda ich mines thingas prophetas & aptos. thie
thegodes burgh behuodent wither then diuuel.
thie gauon mir thiu andwarde. thei ther waron
also scarph sicut gladii & sagittę. quasi stimuli. &
sicut claui in altum defixi. wanda mit then exhor
tationibus thie ich fand an hiron wordan. ande an
hiron gescriftan warth ich so hardo geseret. thaz
al min uamer de absentia sponsi warth gemanigh
faldet. Sie rieden mir ouch thaz ich mundiales
curas quę p pallium significant hinan worphe.

nisi pro fraterna utilitate. ze thiu thaz ich liberius & expedi
tius moghta suspirare ad presentiam sponsi. Ich besueron
uh iungfrouwan zeiertin. of ir minen wino uindet.
thaz ir himo kundet thaz ich sinero minnon siechon.
Ich biddon uh guode sielan ir tha drephet ad supernaq
iertin thar ther is uisio pacis ẽtnę. thaz ir minemo spon
so kundet minen siecheduom ther mir analigat uone
sinero minnon. ande uone ouerthrute thirro werelde.
Qich neluster newehtes. nisi tantum dissolui. & ẽe
cum xp̃o. Vox Synagogę ad ecclsiq de xp̃o.
Qualis est dilectus tuus ex dilecto. ó pulcherrima mu
lierum. Qualis est dilectus tuus ex dilecto. quia
sic adiurasti nos.

Pulchrior ó cunctis muliebri nomine cinctis
Cum nos aduures. decet ut qualis manifestes
Hic de dilecto dilectus sit tuus. esto. Esto concedentis est ad uerbium.
Sit tibimet notus. multa uirtute decorus.
Quid nos aduuras. si non hunc pandere curas.
Discentes ate cognouimus in ditate
Esse tuum sponsum genitore dõ generatum.
Aequeuum numen uerum de lumine lumen.
Nunc etiam qualis sub nr̃ę tegmine carnis

Ate credatur. nobis quoq; pande precamur.
Quo magis accensę. uultum sitiamus anhelę
Quem sitit angelicus certatim cernere cętus;
Welic is ther thin drut uone drute. aller wiuo sconesta.
Welich is ther thin drut uone drute. wanda thu unsich
umbe hin so besuoran haues. Uone thinero lera wizzon
wir thinen sponsum in natura diuinitatis. filium de patre.
õm de dõ. lumen de lumine. nu saga unsouch welich
her si in natura humanitatis. thaz unsich thes thenuud
samere si ante faciem eius apparere. in quem desiderat
etiam angeli prospicere. Vox Ecclesię de xp̃o.
Dilectus meus candidus & rubicundus. electus ex milibs.
Caput eius aurum optimum. comę eius sicut elatę pal
marum. nigrę quasi coruus. Oculi eius sicut colũbę
super riuulos aquarum. quę lacte sunt lotę. & residet
iuxta fluenta plenissima. Genę illius sicut areolae
aromatum. quę consitę sunt a pigmentariis. Labia
illius lilia. distillantia murram primam. Manus
eius tornatiles aureę. plenę iacinctbis. Venter eius
eburneus. distinctus saphiris. Crura illius columnę
marmoreę. quę fundatę sunt super bases argenteas. Baseś. fundamta. Baseś. pedes colũpnę.
Species eius ut libani. electus ut cedri. Guttur illius

suauissimum. & totus desiderabilis. Talis est dilectus
meus. & ipse est amicus meus filie hierusalem.

Dilectus meus hic cum candidus & rubeus sit.
Est quoq; precipuus de cunctis milibus unus;
De specie sponsi consulta quid sit ab omni
Humani generis massa. profitebor amicis;
Candidus est certe natus de uirgine matre.
Expers peccati. per adam quod posteritati
Primitus infusum. tantū hunc non attigit unum;
Est etiam rubeus. quia sanguis nos lauit eius.
Vulnera uipereo uacuans inflicta ueneno;
Sanguine sacroy; que non sunt tersa prioruo;
Est quoq; precipuus de multis milibus unus.
Venit ab arce poli cui uox sibi congrua soli;
In quo complacui dilectus ades mihi fili;
Huic caput est aurum splendens & in igne probatū.
Et coma sublimis palmeq; simillima thyrsis. Thyrsus. herbarū ut holerū medius fructex
Concolor aligeris plena nigredine coruis;
In ditate patri par est substantia nati.
Per serui speciem minor est patre filius idem;
Hinc caput est illi genitor. cuius bonitati
Nulla creatorum confertur forma bonoruo.

Vt species auri uincit genus omne metalli;
Vnicus hic autem genitori per ditatem.
Factus homo fratres sibi fecit. siue sorores.
Qui ueluti crines ad colla decora reclines
Vt numerum densent. sponsoq; tenaciter herent.
Spes; fideq; uirent. uirtutum germine florent.
Et quasi palmarum spatule conantur in altum Spatule. folia palmarū instar spate. Spata. exutraq; parte acutus.
Viribus haud propriis fidunt. sed origine carnis
Se reputant nigros. nisi gra candidet illos;
Huic oculi pulchris simile sup amne columbis.
Lacte prius lote que discunt flumen amare;
Cum uideatur homo. specialis gra xpo
Ex ditate manet. qua spualia donet
Dona suis karis. ut eos concordia pacis
Atq; columbine delectent munia ute.
Primitus & uiuis studeant assidere riuis
Scripture sacre. sed lac post hystoriale
Flumina uerboy conentur amare sacrorum.
Sensus occultos scrutantes atq; profundos.
In quibus insidias satane uideant inimicas.
Ore columbarū resident que litore aquaruoy.
Vt sic accipitrem prenoscant aduenientem;

℣. Illuus areolis ego testor aromate fetis
Esse genas similes quas conseuere holitores. holitores. holerum distractores.
Qualis in areolis aspectus aromate fetis.
Qualis ab his herbis fragrantia manat odoris
Digerit innumerum quas dextra seuens holitorum. Digerit. ordinat. disponit.
Sic sponsi gestus cum mansuetudine plenus
Vel flentem mariam suscepit ut chananeam.
Aut pressit fastus tumidos fronte seueros.
Siue patri grates transmisit ad ethera gaudens.
Vel lazaro lacrimas merens impendit tamicas amaras.
Et coram positos uiuit longeq remotos
Hos re conspicua mulcens. hos prepete fama;
Sed tamen hic gestus. habitus. reuerentia uultus
Est cognoscibilis doctoribus atq prophetis;
Hii uentura canunt. hii usu cognita pandunt;
℣. Eius sunt labia stillantia lilia murram;
Verba mei sponsi populo que prebuit omni
Discipulis ue suis florent candore salutis.
Premia nam celi promittunt cuiq fideli;
Sed sucus prime fluit ex his denuo murre.
Cum mox insinuant his qui illuc tendere curant.
Quod palmam scis dat mortificatio carnis;

lilia florebant. cum talia uerba fluebant;
O uos felices. spe regni rebus egentes;
O uos felices. tranquillo pectore mites;
O uos felices. afflictis compatientes;
O uos felices. sincerum cor retinentes;
Candida sed prima distillant lilia murram.
Cum de martyrii referuntur sorte beati.
O uos felices. mala pro me perpetientes;
℣. Testudo manuum tornatile talis ut aurum. Testudo. concamerario. Testudo scitorū contextio.
Vtraq mirifici est palma repleta racinchis;
Vt magis est facile torno quam qualibet arte Tornus. qui uasa tornatur. tornare. ingirū uertere
Artificis studium. sic quicquid erat faciendum.
Effectu facili perfecit dextera xpi
In specie carnis. uirtute potens ditatis.
Nec forti uerbo nature restitit ordo;
Sed tamen omnibus his nos suspuare supernis
Cum monuit dictis. firmauit dogmate. signis;
℣. Aluus eburna sibi saphiro picta nitenti. Saphirus. Lapis etherei coloris.
Est quia nature sponso perfectio duple.
Ex genitore dei. homo sed de uirgine ueri.
Vnia nature sua dispertiuit utriq;
Quippe quod esurit. sitit. lassus ue queuit.

Signa patent carnis: uitam dare funera passis.
Imperitare mari. uim demonibus minitari.
Ferre medelam egris: insignia sunt ditatis;
℣. Deniq; marmoree sunt eius crura columpne.
Quas non fundari basibus nisi congruit auri;
Gressus atq; uie quibus ad nos usq; uenire
Virgine natus homo dignatus est ab alto.
Fortes & recte ueluti de marmore facte,
Atq; auro fulte mundo fulsere columpne.
A summo celi fuit hec egressio xpi.
Mox iter occursus ad summum ptulit eius.
Letis currendis exultans more gigantis.
Dum redit ad patrem. celi sup attigit arcem.
His tamen explendis fundamen erat ditatis.
Consilium antiquum firmo nutu stabilitum;
℣. Ut libanus celsus species sic prenitet eius.
Ipse quoq; electus libani uelut ardua cedrus;
Contiguos montes libanus precellit ut omnes.
Gloria sic sponsi penitus sup eminet omni
Sc̃orum merito. celsoq; simillima cedro.
Prenatis hominum decet hunc forma speciosuo;
℣. Guttur habet lepidum. cuncta dulcedine plenuo.

Lepidus: urbanus: facundus:

Preclus omnino summo. perspectus & imo;
Euomit humores que mens purgata nocentes.
Esurit atq; sitit quod sponsi gutture prodit.
Dogma salutiferum sibi plus quam mella saporum;
Hec uidet & gustat quam dulcis conditor extat;
Hunc etiam totum liquet omnibus ee decorum.
In quo nature constat perfectio duple.
Quem sitit angelicus certatim cernere cetus;
℣. Est igitur talis meus hic quem deco sodalis.
Qui se gratuitum non digne prestat amicuo;
Dilecti speciem cepi iam pandere pridem.
Consuluistis enim quem sic uehementer amarim.
Quis sit. ut qualis. nunc omnibus ante relatis
Hoc supadicio rationis ut exigit ordo.
Precedens meritum non hunc mihi fecit amicuo.
Sed prius ancillam gratis sibi fecit amicam.
Oin wino is wiz ande röd. her is erwelet uone
manigon thusendon. O sce tuime ir frago dot
welich min sponsus si in humanitate. nu uernemet
thiu maara thiu ich iu uonehimo sagon. sobechen
nedir hine speciosum forma pre filius homunum.
Peccatum enim non fecit. nec inuentus est dolus in ore

eius. Ruor rubicundus is her per passionem. Wanda
mit sinemo bluode facta est purgatio peccatorū.
thie ther nie erthes nimoghta werthen mit neheyne
mo sanguine sacrificiorum. Her is ouch electus ex
milibus. Wanda himo einemo patera uoce zuo
gesprochan warth. Hic est filius meus dilectus. in
quo mihi complacui. Sin houed is aller golde
bezzesta. sin haar is also palmę uupfela. suarz
samo ein rauon. oc in sponsus her is ds & homo.
in humanitate is her ouch minor patre. uone than
nan is pater sin houed. Also thaz gold precellit
allerslaghta gesmithe. samo ouerdrephet bonitas
patris omnem bonitatē creaturarum. siue angelorum
siue hominum. In diuinitate so is min sponsus unpe
patris. p humanitatē gewerthed a her bruothera
ande suestera hauan. also her quit. Quicūq; fecerit
uoluntatem patris mei qui in cęlis é. ipse meus frater
soror & mater est. Thie himo adherent p fidem &
dilectionem also thaz har themo houede. thie sint
iemer ad alta tendentes quasi spatulę palmarū. sie
gruonent ouch allir ana quasi palma p spem cęlestū
premiorum. sie bechennent ouch an himo seluon

nigredinem peccatorum. thaz sie niet nimugan de
albari. nisi per participationem gratię. Sine ougan
sint samo duuan bithen rinnenden beken. thie ther
in milocho gebathot sint. ande sizzent allir ana bi
then richon wazzaron. Wanda min sponsus is
ds & homo. So is her gewaldigh p diuinitatē sinen
holden zegieuene dona spc sci. quę p oculos euuslig
nificantur. ze thiu thaz sie columbinam innocentiā
behaldon. ande sie ze erist lernan drinkan der uu
lis scripturarum. i. apertioribus sacramentis. ande
so sie mit lacte simplicioris doctrinę werthen enu
trita. thaz sie sich thanne conferant ad plenissima
fluenta diuini uerbi. thar bi sie gelernan pcauere
insidias diaboli. samo thiu duuan in then luzzeron
wazzeron cunnon puidere aduentum accipitris.
ande sich uore himo bewaran. Sine huffelan sint
samo wurzbedde thie ther geserzet sint uon then
custigan pigmentaren Alle gebare mines sponsi
in humanitate quę p genas intelligitur. berthe sin
mansuetudo qua suscepit publicanos & peccatores.
ande sin seueritas qua corripuit phariseos & pęniten
tiam agere nolentes. ande sin lętitia qua exultauit

in spũ scõ. ande sin tristicia qua fleut sup hiertm & sup
lazarum mortuum. thiu was lustlich then thie hiz
gesahon. ande loccheda ze himo mit suozemo maara
thie hiz geeischedon. also thiu wolegeordinedo r
wurzbedde beithe niedsam sint ana zesehene. ande
ouch suozen stank uon hin drahent. T hie pimentare
thie the wurzbedde sazton. thaz sint ꝑphetę & apti.
thie einon sagodon hiz cumftigh welich sin gebare
scolde sin in humanitate. thie andere annunciaue
runt opera di. & facta ei intellexerunt. S ine leffa
sint lulion. thie the quekkeston murron drofezent
T hiu word mines sponsi sint scone samo lulion. wan
da sie candorem ętern oꝝ premioꝝ geheizent. V zen
then seluon wordon driuphet thiu mirra. wanda
ꝑ mortificationem carnis quę in mirra significatur
kundet her uns ꝑueniendũ ẽẽ ad candorẽ ętnitatis.
C andor liliorum was in sinen wordon tho her quath.
B eati pauperes spũ. qm ipsorum ẽ regnum cęloꝝ.
B eati mites. qm ipsi possidebunt terram. B eati
misericordes. qm ipsi misericordiam consequentur.
B eati mundo corde. qm ipsi dm uidebunt.
T har nah drouph thiu mirra thar uz. tho her quath.

B eati qui ꝑsecutionem patiuntur propter iusticiam.
qm ipsorum est regnum cęlorum S ine hande sint
guldin samo sino wolde so sie geebrat sin. beithe
uol uachande. A lso ther directere saimftero wirchet
thanne ander einech werehman wande himo niet
thurft ne is ętrinsecus regula ut rubrica. samo was
minemo sponso al sin operatio faciliss. quia ipse dixit
& facta sunt. A lla sine werch waron also maghtiga.
also siu procedebant ex potentia diuinitatis. F acilitas
operando thiu is significata ꝑ manifestationes: po
tentia diuinitatis ꝑ patrum. S ine hande guldin ande
sino wolde. waron uol uachande qui est lapis aerei
coloris. wanda alla sine werch scundont unsih ad
spem & desiderium cęlestium. S in buch is elphond
beinin. al underskeithet mit saphiris. wanda min
sponsus is dss & homo. ande her warth incarnatus
ex uirginali castitate. thiu ther mit themo elphond
beine bezeichnet is. so sehein gewisso an himo hu
mana fragilitas quę ꝑ uentrem figuratur. ande siu
was auor decorata celestibus signis quę ꝑ saphiros
designantur. saphirus enim celi serenti colorem habet.
S o waron distincta an himo opera diuine maiestatis.

ande infirma humanę necessitatis. I haz himo hungredo.
ande thurſta. thaz her muotheda. thaz her gecrucigot
warth. ande her ſtarf. thaz draph ad humanitatem. ⁊
thaz her dodon erquekkeda. allar ſlachta ſicheduom
heileda. ouer mere mit drugon fuozen gieng. diuvela
uerdreif. thaz draph ad diuinitatem. Sine bein ſint
marmorine ſule. thie ther geſezzet ſint upha guldi
nen fuozen. O mei ſponſi itinera q̃e p̃ crura ſignan
tur. mit then her hara quam. ande auor uictor mor
tis redit ad patrem. thie waron berthe fortia & recta.
I thaz was fortitudo. quia exultauit ut gigas ad cur
rendam uiam. thiu is bezeichenet per marmor.
I thaz was rectitudo. quia iustus dn̄s. & iustitias dilexit.
thiu is bezeichenet ⁊ p̃ columpnas. A uor allir thaz
geuerdas mero incarnationis. passionis & resurrec
tionis. & ascensionis. thaz was antiquo consilio tri
nitatis ante scta preordinatum. quod p̃ aureas baſes
ẽ prefiguratū. S in bilethe is also thes bergas libani.
her is ouch seluo eruuelet samo cederboum. O mei
ſponſus is also houch under anderen heiligon. samo
hough libanus is fore anderen bergon. wanda her
is ses sc̃oz. Her is ouch also eruuelet under ander
menniscon samo cedrus under anderemo waldholze.
wanda her is speciosus forma pre filiis hominum.
Sin chela is ulo suoze. ande all is her niedsam. I thu uer
numst sinero wordo is sup̃ mel & fauum then sâligon
qui gustant & uident quam suauis ẽ dn̄s. I hen smeccheſt
sine word. thie ther willan hauent sie mit guoden
werchon zeuerfullene. Her is ouch all niet sam bei
the in diuinitate ioh in humanitate. quia etiam angli
desiderant in illum p̃spicere. thogh sie numquā abs is
ab ei presentia. Sulich is min drut. ande her is ouch
min fruund. thaz wizzet ir iunchrouwon. Ir heiliga
selan. ir thar drephet ad uisionem pacis ẽterne. ir fra
godet mih welich thar ware dilectus meus ex dilecto.
.i. filius de patre. tho sagode ich ih sine qualitatem
berthe in diuinitate ioh in humanitate. thar zuo
sagon ich ih. thaz ich ze sinero friundschephe niet
nequam ullis precedentibus meritis. sunder okkeret
gratuita gratia illius. Vox Synagoge ad ecclesiam.
Quo abiit dilectus tuus o pulcherrima mulierū? Quo
declinauit dilectus tuus. & queremus eum tecum?
Quo tibi dilectus peregre nunc ẽe profectus
a te credatur. speciosa uirago precamur.

Fdic ad liquidum. tecum queramus ut illum.
Sponsa quidem de te cognouimus omnia uere.
Carnea iura tui sponsi. cunus ditati
Nil assumpta caro minuit. nunc ille pacto
Tempore pugnandi similandus iure gigantis
Qua uictor regnet. ut si mortalia curet.
Dicere te nobis. ac nos tibi reddere par est.

Wara is thin wino gefaran wiua sconesta? Saga uns wara is thin wino unt wichan. ande wir suochen hin mit thir. Wir hauon uan thir uernoman o sponsa thie qualitatem sponsi tui. wieher assumpsit humanitatem. non amittens diuinitatem. nu saga uns wara her gefaran si post peracta officia humanitatis. thar ouch unser spes pendeat ad illius reditum.

Dilectus meus descendit Vox Ecclesię de xto. in ortum suum ad areolam aromatis. ut pascatur in ortis. & lilia colligat. Ego dilecto meo. & dilectꝰ meus mihi. qui pascitur inter lilia.

Celitus irriguum descendens sponsus in ortum.
Visitat areolam pigmenti germine fętam.
Deliciosa nimis ut pascua carpat in ortis.
Colligat & plene candentia lilia queque;

Olim uirgineam qui descendebat in aulam.
Ymber ut in uellus. patria nunc sede receptus
Sponsus adest nr̃o quem dudum seuerat orto.
Dogmata plantando. cęlesti fonte rigando.
Areolamq; suam uirtutum germine fętam
Efficit. ut florem bonitatis dent & odorem
Katholici populi diuino uomere culti
Oblectent q; dm̃ ueluti cibus acta priorum.
Et sic credentes sibi sponsus colligat omnes;

Sponso seruo fidē. me sponsus amat redamantem.
Cui semper gratus placet inter lilia pastus.
O animę scę̃ consultum queritis a me
Qua mihi dilectum speretis repperiendum.
Et qua uersetur descripsi. quid ue operetur.
Insuper exemplum de me propono sequendum.
Atq; quibus causis uos illi concilietis
Nempe uicem fidei sponso conseruo fideli.
Quem mera uirginitas morūq; oblectat honestas.
Suadeo sic uobis casti cōmertia amoris.
Nil preferre sibi. si uultis uos redamari;

Win drut is nither gegangan ze sinemo gardon. ze themo wurzbedde. thar her wetthene in then

gardon . ande her thie liuan ze ſamene leſe . o in ſponſus
thoch her poſt conſummatam paſſionem ſitze uictor ad
o exteram patris. her leistet ie thoch alſo her gehiez. ecce
ego uobiſcum ſum omnibus diebus uſq; ad conſumma
tionem ſcti · Her uuiſet alliz ana ſiner holden. in quib.
buſ uuridaria uurtutum uindet ande odorem bone
rum operum . ande al hiro woledat iſſin cibus. ande
ſin oblectatio . ande thie her uindet dealbatoſ pfecto
candore uurtutum . thie liſet her ze ſich . alſo her quath
Vbi fuerit corpus. illuc congregabuntur & aquilae
Minemo drute leiſto ich truwa . ande min wino leiſtet
mir genatha . ther tha werthenet under thenliuan
Ir fragadot mich war min drut wara . nu hauon ich
iu geſagot war ir hine uindet mugat . thar zuo
raden: ich
ih meo exemplo wie ir uch himo ſculet gelieuan
leiſtet himo truwa . ut nichil illi preſentatis. ſo leiſtet
her iu thie genatha ſinero mithewiſte . wanda hin
neuwehteſ bez neluſtet thanne thero candide uirgi
nitatis. que per lilia figuratur. Vox xpi Ad ſcctam
Pulchra es amica mea . ſuauis & decora ſicut hierlm.
terribilis ut caſtrorum acies ordinata . Auerte
oculos tuos a me . quia ipſi me auolare fecerunt .

Sexaginta ſunt regine . & octuaginta concubine . & ad
oleſcentularum non eſt numerus. Vna eſt columba
mea . pfecta mea . una eſt matris ſue . electa genitricis
ſue . Viderunt eam filie & beatiſſimam predicauerũt.
regine & concubine laudauerunt eam . Que eſt iſta que
progreditur ſicut aurora conſurgens. pulchra ut luna .
electa ut ſol . terribilis ut caſtrorum acies ordinata .
Pro facie nitida mihi pulchra uideris amica .
Hiertin qualis conſtat. ſpecies tua talis.
Es quoq; terribilis. metuendus ut eſt inimicis
Ordo caſtrorum contra bene diſpoſitorum ;
Pulchra p acceptum baptiſmi tẽpore amictum
Suauis & omne decus conſeruans ſemp abintus.
Ad uiſum pacis dictis contendis & actis ;
Hoſtibus inuiſis hinc iure timenda uideris.
Inq; tuis caſtris fraterna pace globatis
Non aditum ſperant qui inferre pericula temptant.
Nempe locum cladis facit interruptio pacis.
Quam uiolare cupit qui ſemet precipitauit.
Inuidus & diſcors. & ueri luminis exſors ;
Hic timet unitum fraterno glutine cetum .
Et ſibi parentes diſcordes poſſidet omnes ;

Sinagoga de eccliã dicit.

℣. Ame sponsa tui procul auertantur ocelli.
Ipsi me plane fecerunt auolitare;
Si tendas aciem penetrare meam ditatem.
Nunc minime poteris. & ob hoc presentia carnis
Est ablata tibi quo mentem spe potiori
Semp eo tendas solum. qua culmine cernas
Cum patre regnantem. quem uelles carne morantem;
℣. Reginis iuste p senas. pelicibus que
Per decadas octo merito distinguitur ordo.
Turba puellaris numeris non clauditur ullis;
Conuenit ut iuste reginis pelicibusque
Ordo discretus. sic diuersis speciebus
Quas nunc uera probat animas in fine coronat
Nobilitas meriti. sed mittit perditioni
Fictio uirtutis. que mundi dedita lucris
Sub titulo uerbi satagens terrena adipisci.
Separat a regni celestis sorte perhenni;
Demq nobilibus doctorum sors animabus
Vtpote reginis iure est speranda phennis.
Que precepta decem p sacram cognita lege
Sic implent opere pro summi regis amore.
Vt sit eis uotum senarius iste laborum.

Et cum sint ipse regali semine fetae.
Progenerant sobolem doctrinis spualem.
Regis ut adextris assistant; at reprobandis
Pelicibus contra non est sors siue corona.
Namq receperunt mercedem quam cupierunt.
Et cum constet eas regali semine fetas
Nunc fieri sobolis genitrices spiritualis.
Non tamen in regni reputari sorte phenni
Hę misere poterunt. que laudis muma querunt.
Et precepta decem p sacram cognita legem
Dictis promulgant. ut mundi premia sumant.
Clymate quadrifido qui finditur. & reuoluto
Tempore quadruplici soluet sua debita fini;
Ex utrisq tamen reginis pelicibus que
Quamuis diuerse uideantur dogmata ferre.
Maxima scarum prodit soboles animarum.
Quas adolescentes & adhuc doctoris egentes
Nubilis haud fetas doctrinis efficit etas;
℣. Vna columba mihi pfecta decore nitenti.
Vna sue matri. dilecta sue genitrici;
Quamuis multarum de psonis facierum
Ecclie populus se colligat. atq duobus

Ordinibus numerum discentium siue docentium
Compleat in finem. tamen hęc mea contio eidem
Spũi paret. cuius karismate gaudet.
Pulchra columbinę conseruans munia utę.
Atq; suę matris cui nomen uisio pacis
Emula nunc peregre partem sibi sortis amenę
Sperat apud superos cues mihi iam sociatos;
℣. Hanc quoq; filiolę dignam duxere decore.
Hęc placuit iuste reginis pelicibusque;
Veri doctores auditoresque fideles
Aecclam matrem uenerantes. eius honorem
Amplificant. augent. hanc semp crescere gaudent.
Quin ipsos etiam qui non uirtutis amicam
Sed simulatiuam conantur ducere uitam
Eius terret honor. fitq; omni tempore maior;
℣. Quęnam dicetur. quę sic progressa uidetur. Sŷnagogꝫ
Ortus ut aurorę. t pleno luna decore. dic̃ de ęcclia
Atq; electa adeo quasi sol splendore sereno.
Sicquoq; terribilis. metuendus ut est inimicis
Ordo castrorum contra benedispositorum.
Aecclam dn̄i quam nescia primitus odi
Nunc stupeo talem. nec in una sede uacantem.

Sed magis in cunctis progressam clymate mundi.
Ortus ut aurorę se totam spargit in orbe.
Sic hęc post ueteris tenebras incredulitatis
Mane nouum uerę fidei se gaudet habere.
Et quasi luna nitens & plena luce refulgens.
Eniteat quamuis radians uirtutibus amplis.
Quicquid uirtutis ut quicquid inest sibi lucis.
Non putat hoc ex se. sed donum desuper esse.
Vt p se uacuam natiuo lumine lunam
Participem lucis facit illustratio solis;
Hęc electa adeo quasi sol splendore sereno
Luminis ad patrem mentis defigit acumen.
Hunc sibi sectandum proponit. & hunc imitandu℈.
Nil foris ostendens. sed cor ad premia tendens.
Qua sol iusticię radiat iustis sine fine;
Hęc quoq; terribilis. metuendus ut ẽ inimicis
Ordo castrorum contra benedispositorum.
Fortiter aeriis pugnam minitando cateruis.
Non loca temptandi sinit illis pua pandi.
Namq; aditum cladis prohibet concordia pacis;
Scona bistu min fruundina. mithewara. ande
ziere also hiertin. egeslich also wole gethrangada

zelt scara · S cona bistu friundina min. Wanda thu thie candidam uestem quam in baptismo accepisti unbewollene behaldost. mithewarebistu samo hierin. Wanda al thin desiderium ande alle thine werchotendunt ad uisionem pacis. egeslich bistu samo wole gethrangada zelt scara. Wanda thu neheine lukkonnelazes then maligniss spiritibus thar sie adtitum deceptionis muga uundan. T hie wole gethrangadonhereberga forghtent thie uiende. thie castra fideluum thie ther mit karitatis unitate compacta st.forghtent thie maligni spiritus. Wende thineougon uone mir. Wanda sie hauent mine hinanflught gemachot. T hu ne scalt niet geran thazthu mine diuinitatem in thirro werelde iehtpfecte mugas intueri. Wanda thurgh thaz hauonich thir mine corporalem presentiam ablatam.thaz al thin gethanko si ze therro werelde ubiregem in decore suo uidebunt oculi beatorum.

S estogh sint thero kuninginnan. aghtthogh sintthero keuese. thero thiernan neis nehein zala.

I nethes er thiu generalis diuisio bonorum & malogeschihe. so sint p mixti thie ueri predicatores

ande thie non sinceri predicatores. samo thie regine & concubine. Regine thaz sint thie ethele selan. thiether sint sponse regis eterni p coniunctionem fidei.ande thie ther himo gewinnont geistliche kind ex semine uerbi illius. ande beithe sieh seluon iogh hiro kind drephent ad supernam iersim. T hie sint mitrechte begriphan sub sexagenario numero thether constat ex denario sexies multiplicato. Wanda sie thie decem precepta legis mit pfectione operis que p senarium figuratur behaldont. S enarius her ist pfectus numerus. Wanda sex diebus pfecit dns opera sua. ande ouch ther seluo numerus constat suis partibus. uone thannan bezeichenet her pfectas animas. thie ther thurgh thaz ewiga erueguod wirchoint. de quibus scriptum est. Dedisti hereditatem timentibus. Concubine thaz sint thie peccatrices animeque ingrediuntur terram duabus uns. Wanda sie sint adulterantes uerbum dī. ande sie gent in thalamum regis. i. in occultam sapientiam scripturarū. ande ouch accedunt ad thorum eius. i. predicationem uerbi. thar mide sie gewinnont spūales filios samo thie regine. sie neuolcument auor niet

ad coronam hereditatis ęterne. ande ad mensam contẽ
plationis diuine. wanda sie alla hero werch duont thurgh
wereldlichon ruom. ande thurgh erthesco gefuore.
Thie sint mit rechte begriphan sub octogenario nume
ro. thether constat ex quaternario duplicato. wanda
sie pompam mundi qui p quattuor tempora uoluit.
& in quattuor clýmata diuiditur. mit allero auidi
tate mentis & corporis amplectuntur. Adolescen
tularum non é numerus. wanda berthe uon regi
nis. i. ueris predicatoribus. ande uon concubinis. i.
non sinceris predicatoribus wirthet allizana innu
merabilis soboles scārum animarum in baptismate
renascentium. thie ther sint habiles ad ęcclesiasticā
disciplinam. ande auor necdum nubiles ad dandā
alis salutis scientiam. Einigh is thiu min duva.
min thurghnahtiga. einigh is siu hiro muoder.
Thiu min ęcclia katholica thiu ther constat ex regi
nis & adolescentulis. thoch siu gesamenet si ex mul
tarum psonis facierum. siu is ie thoch unus fidei.
& unus spc. ande is ouch mit gezeichenet mit
dote spc sci. qui p columbam figuratur. Siu is
ouch einiga hiro muoder thero ęlestis hierlim.

ande huro erweleda. wanda siu bilethet angelicaȝ
castitatem. ande oerch allizana suspirat ad uisionē pacis.
thar thie angli eoȝ semp uident faciem patris. Thie
thiernan sahon sie. ande zaldon sie zeallerwuo saligosta.
cuninginnan ande keuese lobenden sie. Vniuersitas
fidelium thiu ther constat ex bonis doctoribus & fidelib⁹
auditoribus. thiu wunderot ande mendet sich thero
eron minero katholicę ęcclię. ioh seluo thie ñ sinceri
predicatoribus quia nō hominem tenus colunt. sie ceront
sie propter temporalia lucra. Synagoga de ęcclia dic.
Wer is thisa thiu thar fureget. samo ther uphgende
morgin rod. samo scona so ther mano. er welet sasso
thiu wolegethrangoda zeltscara. Ecclesiam xpi a
thie ich er detestabar p ignorantiam. therro nemagh
ich mih nu uolle wunderan wie hoagh siu is. ande
wie siu allizana thihet de uirtute in uirtutem.
Siu thinket mir gelich therro auroræ. wanda siu
post tenebras infidelitatis hauet sich beketet ad
uerum lumen. ande thunket mir also scona so
ther mano. wanda siu wole weiz thaz siu thie pul
chritudinem uirtutum uon hiro seluero niet nehaf
uet. sunder uon godes genathan. nieteme than ther

mano ieht lichtes hauet uon himo seluemo scdm phisi
cos. nouen ex illustratione solis· Siu thunket ouch mih
er welet also thiu sunna. wanda siu hiro werch bilethot
nah godes willan. qui est sol iusticię. ad cuius contem
plationem festinat· Siu thunket mir ouch egeslich
also thiu wolegescapheda zelt scara. wanda siu ne
heine luccban nilazat then maligniss spirtitbus.
thaz sie aditum temptandi mugan inuenire.

Descendi in ortum nucum. Vox ęcclię ad sȳnogā.
ut uiderem poma conuallium. & inspicerem si
floruisset uinea. & germinassent mala punica·

Ad loca fęta nucum descendi uisere uisum
Depressas uallesq; sint ad poma feraces.
Ad simul inspicerem simittat uinea florem.
Si specie solita dant germen punica mala.
Que sȳnagoga quidem uirtutum culmina pridem
In me muraris: hec munera sunt ditatis.
Quicquid id est quod sum. mihi non asscribere possuoy.
Sed sponsi doniss; at gratia tanta decoris
Non hebes est in me. sed sollicitudinis igne
Decoquor ad dignas illi grates redhibendas;
Ergo dum nuclei testę sunt cortice clausi.

Carneq; sub fragili latitat substantia cęli;
Cum nequit alterutrum sibi mens lucere piorum.
Sponsi circuens ortum. passimq; requirens Passim. promiscue. promixte.
Germina uirtutum uerbis plantata docentum.
Exploro mentes uelut in conualle iacentes;
Que cum sint humiles & uerbi fonte madentes.
Optima factorum producunt poma bonorum;
Hoc quoq; contemplor. quam seuerat ipse redemptor
Vinea si floret. nomen si fructibus ornet;
Palmitibus sponsi ne desit cura putandi.
Precipue scrutans siquos constantia duransq;
Reddit eo fortes. metuant ne ferre labores
Nomine pro sponsi. sed & unda sanguinis udi.
Oyente satis prompta rubeant quasi punica mala;

Ich gieng in then nuzgardon thaz ich besahe wie thaz
ouaz in ther dalaslaghta worthan wara. ande ich
wara dada of ther wingarda an bluothe wara.
ande thie rodon ephela waran gescapheda. O sȳnago
ga thu wunderost thich thero uirtutum ande thero
profectuum thie thu ane mir scouwest. thie ne sint
niet uone mir seluemo. sed ex dono sponsi. quia gr̄a
eius sum id quod sum. ande sie ne mugan conscientias

suas alterutrum ꝑuidere . nietemer than ther nu
cleus sub testa magh apparere . so ne willon ich niet
sin sollicitudine pigra . sed ꝑ doctores uuillon ich
alliz ana considerare war thie humiles . mites sin
thie then ꝑfectum fructum uirtutis proferunt . ut
earum exemplo alios commonefaciam . ande ich ouch
ware thes duo . of thiu plebs katholica quę ẽ uinea
dñi sabaoth bluoie in studio uirtutum . & spe cęlestiū
premiorū . ande ouch einech under him so uerro emi
neat excellentia uirtutum thar sie roborem dñicę
passionis uelint & audeant imitari . Vox Syna
Nesciui . anima mea conturbauit me . Gobat .
propter quadrigas aminadab .
Nescia sum subitis adeo ꝑterrita miris .
Aminadab rapidę me turbauere quadrigę .
Nescia donorum sponso donante datorum
Sponsa decora tibi noua cum spectacula uidi .
Obstupui plane ; nam cum lex atq; prophetę
Celitus existant . quis rem non horreat istam .
Nunc eug̃licas adeo ferugere quadrigas
Aminadab uerus quibus emicat undiq; uectus .
Qui semet populi donauit sponte saluti ;
Ich ne wiste niet . min gethanka hauet mich

erfloigat thurgh thaz gereide aminadab . O ecclia
ich ne warth niet innena thero donorum thie
thir thin sponsus hauet collata . Ich wiste wola
thaz lex & prophetę diuinit⁹ sẽ datę . uon thannan
wunderon ich mich propt̃ subitam eug̃lii p̃dica
tionem . thiu ther mit quattuor libris eug̃listarū
ueluti uelocissimis quadrigis all thie wereld thurgh
ferit . ande spontaneam oblationem sponsi tui mit
therro her sin brud erlosda uiter all kundet . Ad synag .
Reuertere reuertere sunamitis . Vox cõsolatoria ecclię .
reuertere reuertere . ut intueamur te
Suasa meis monitis captiua redi sunamitis .
Vt quę speramus in te bona respiciamus .
Cuncta ꝑ aurigam sponsum . uerbiq; quadrigam .
Prestita dona mihi . stupido sensu retulisti .
Quę mihi prouenit . temet synagoga manebit
Gratia . si redeas . per legem siue prophetas
Si tibi promissum tandem uis noscere xp̄m ;
Credula si fueris . multa uirtute nitebis ;
Fiat ut hoc citius . deuota mente sitimus ;
Kere withere kere withere uerhundeta
kere withere kere withere . thaz wir thich anasihen

mudzen. O sÿnagoga thu wunderost thich thero genathan thiu mir geschehan is in coruscatione & celeritate eugtiu. Thu selua genatha is thir gara. si conuersa fueris ad redẽptorem tuum. then thir lex & prophetę gehieran. quia lex & prophetę per eugtin adimplentur. Ich wert thaz wola sówan ne thu conuersa fueris. thaz maniga uurtutesan thir schinent. thes is unsih niud sóhirre er gewerthan magh. VOX XPI AD ECCLESIAM.

Quid uidebis in sulamite. nisi choros castrorũ?
Quam pulchri sunt gressus tui in calciamentis
filia principis. Iunctureę feminum tuorum
sicut monilia. quę fabricata sunt manu artifi-
cis. Umbilicus tuus crater tornatilis. numquam
indigens poculis. Uenter tuus sicut aceruus tri-
tici. uallatus liliis. Duo ubera tua. sicut hinuli
gemelli capreę. Collum tuum. sicut turris ebur-
nea. Oculi tui. sicut piscinę in esebon. quę sunt in
porta filię multitudinis. Nasus tuus sicut turris li-
bani. quę respicit contra damascum. Caput tuum
ut carmelus. & comę capitis tui ut purpura regis
uincta canalibus. Quam pulchra es & decora

Canalis. qđ caua sit in modũ cannę

karissima. in deliciis. Statura tua assimilata est
palmę. & ubera tua botris.

Prospiciens aude quid cernes in sunamite.
Quid nisi forte choros castrorum suaue sonoros?
Perfidia duram tu sponsa doles sÿnagogam
Tardius ad fidei compendia uelle reuerti.
Tempus mox aderit. quo se tardasse dolebit.
Ac dolitura moras. ure se effundere totas
Incipiet pro me. concordi stabit amore
Tecum pro fidei uerbo. mors ipsa timeri
Non ualet in castris. pro me pugnare paratis;
Gressus compositi. noscuntur testificari
Atq; perisceli des. quod filia principis exstes; Perisceli des. crurũ ornamẽta.
Cum pedibus pulchris circumfers nuncia pacis.
Ex motu uerbi p te qđ in ultima ferri
Clÿmata festinas. ad id exemplaria uitas.
Dicta ut acta patrum tibi sumens sponsa prioꝝ;
Hęc ut gestoꝝ sint munimenta tuorum.
Tutamenta pedum sunt ut pelles animantum.
Indicium prebes quod filia principis exstes
Illuis. alfa ut ꝺ qui dicor nomine uero.
Qui memet populi donabam sponte saluti;

℣. Iunctura ſ femorum tales liquet ee tuorum.
Artificis docta quaſi facta monilia dextra;
Quomodo iuncture femorum loca ſunt genture.
Sic mihi tu prolem modo gigni ſpualem
Per uerbum fidei. ſcīq; lauacra fluenta.
Iungit & unanimes gemina de plebe fideles.
Vt duo iunctura femora aſtringuntur in una;
Qui qm fidei miſcent ſtudium faciendi
Quod mea uerba iubent. ut pulchra monilia fulgeſ.
Non tamen hoc hominis meritū. faber ille decoris
Vnicuse nobis. ſine me nil quippe poteſtis;
℣. Pocula dans plene crater tornatilis ex se
Qui non ſiccetur. tuus umbilicus habetur;
Doctores ſueri uerbi dulcedine plem
Fundunt exteriuſ quod eis exuberat intus.
Et nichil elati uerum diſcentibus equi
In medio mentis uelut in teſtudine uentris
Se fragiles recolunt. idoq; tumeſcere nolunt;
Hii ueluti torno teretes non pectore torto
Laudibus aut uacuis inhiant lucris ue caducis.
Sed ſpe directa tendunt ad dona ſuperna;
Hoſquoq; quam fundant ñ copia deſerit umquam.

teres. longus ſimul et rotundus

Dogmatis almiflui. credentum danda ſaluti.
Nec tantum lingue uirtus ſperantibus in me
Quin et in aduerſis dabitur conſtantia cordis;
℣. Uenter triticeo tuus eſt ſimilatus aceruo.
Lilia quem niueis uallant ſtipata fruteta;
Pocula doctrine cum propinantur ubiq;.
Pectora diſcentum uerbis madefacta docentum
Perfidie lolium cupiunt euellere primum.
Vt poſt triticeo fidei cumulentur aceruo;
Idq; nequit fieri. niſi contendant reminiſci
Se fragiles p ſe. fortes exiſtere per me.
Vt uenter fragilis munimen non habet oſſis.
Verum cautelam pquirit tegens alienam;
Vt ſibi triticeus ſpacio diſcordat aceruus.
Namlatus fundo. tenuatur acumine ſummo.
Sic ſibi diſſimilis conſtat plebs una fidelis;
Sunt enim plures. ſua qui cum ſint locupletes
Pauperibus tribuant. quam qui poſſeſſa relinquat.
Clara quidem utq; mercantur premia utrumq;.
Et ſua qui tribuunt. & qui poſſeſſa relinquunt.
Stella ſed a ſtella diſtabit luce ſerena;
℣. Vbera bina tui turgentia lacte liquenti.

Binis hinnuleis capree compono gemellis.
Lacte mei uerbi qui nutrimenta magistri
Dant plebi tenere gentili rudaceq.
Fetus ee mei noscuntur more fideli;
Namq. meo zelo feruent & amore gemello.
Mundiciam utte quam me didicere docente
Semp amant. oculis rectum rimantur acutis.
Hoc quoq. monstrantes alius. conscendere montes
Virtutum gaudent. his omia terrea sordent;
℣. Formula ceruicis tibi sicut eburnea turris;
Vt corpus capiti coniungit fistula colli.
Per quam uox extra. sed in aluum mittit esca.
Sic mihi doctores subiectas iungere plebes
Ardent. cottidie prebendo cibaria utte.
Voceq. uerboz reserando profunda meoz.
Moribus his pulchris prestant ut eburnea turris.
Subiectis utte dantes exempla pudice.
Et robur uerbi contra ures inimici;
℣. Lumina piscinis esebon tua comparo puris.
In foribus porte habitat qua filia turbe;
Doctores ueri piscinis assimilandi
In foribus porte que sunt urbis populose.

Sic bona prospiciunt his quos baptismate tingunt
Vt membris oculi. dantes quoq. pocula uerbi
Zona meroris promittunt gaudia cinctis.
Vt presens gemitus det ueri gaudia risus;
Ante fores urbis pisemis est locus istis.
Nec patet ad uitam ueniendi copia cuiquam.
Nip doctores lauet in baptismate sordes.
Atq. salutarem uerbi bibat inde liquorem;
Verbi katholice stat nomen filia turbe.
Vt pote cui ciues numerosa frequentia plures
Addere non cessat. dum mundi clausula restat;
℣. Sponsa tuus nasus quid olet prenoscere gnarus;
Vt turris libani que respicit ora damasci;
Officium nasi uelut est discernere suaui
Id male quod fetet. quod mulcet. siue quod horret.
Sic & odora tuis doctoribus est animi uis
Spuum sagax discretrix. prouida. uera.
Que fidei pure satis oblectetur odore.
Heretice secte fetores horreat eque;
Eminet hic porro doctorum precluis ordo
Vt turris libani. que respicit ora damasci;
Jam decus exemplis. robur pstat documtis.

Et sibi subiectos contra munire inimicos
Non cessant homines. qui nunc quasi belua pingues
Sanguinis & carnis sunt pastibus illecebrosis.
Siue potestatum contra tela aeriarum
Sanguine lesarum quę se pascunt animarum;
℣. In cono capitis carmelo consimilaris. (Conus summa pars galeę)
Suntq; tui capitis crines ut purpura regis.
Cepta colorari fluitat quę iuncta canalis;
Sana tuę mentis ratio quę presidet illis
Motibus internis. quasi membris arx capitalis.
Suggerit ipsa tibi subtiliter hoc speculari.
Temporibus priscis data circumcisio carnis
Vnius & membri. quid distet spuali.
Quę sensus animę cum circumcidet honeste.
Et reparat ascensum uelut in chermel mihi gratios
Ac de mente tua meditatio quę fluit orta
Nobilis & gracilis. quasi pulchris compta capillis.
In se purpureum trahit illa mei monimentuo
Sanguinis. exemplum sibi sumens inde sequanduo;
Atq; colorandam regali murice lanam (Aurea. lana purpura tingitur.)
Stringi funiculis. mittiq; canalibus amis
Condecet haud secus hii qui me cupiunt imitari

Membra timore meo configunt. nilq; tumendo
Se reprimunt animis. uelut in conualle canalis
Vt mea dicta bibant. & regia purpura fiant;
Lana madens suco testarum sanguine fuso
Regia uestis erit. sic hos in fine manebit
Leticię uestis. meritorum congrua testis;
℣. O quam pulchra meis oculis & honesta uideris
Vbere multarum karismate deliciarum;
Per meritum fidei contendens pulchra uideri.
Negligis haud operum decus illi iungere plenum.
Et licet hic crebris certaminibus tribuleris.
Iugiter aeriis pugnam minitans inimicis.
Et diuersorum conflictibus hereticorum.
Delicias tamen es amplectens spuales.
Iam sapit illa tibi qua te quandoq; potiri
Speras dulcedo toto durabilis euo;
℣. Sponsa tuam celsę staturam comparo palmę.
Vbera maturis sed dico simillima botris;
Mens erecta tui spe tendit ad alta salubri.
Nec se curuari patitur culpa capitali;
Hanc similem palmę procerę testor & altę.
Quę licet angusto stet robore & aspera musco. (Muscus. herba quę arbor corticib? heret. Muscosus musco plenus.)

Corticis horrifici fit parte sub inferiori. o
Cum tamen ad liquidum se subrigit aera primuo. p
Robur multiplicans. foliis fructuq; redundans. v
Arboribus reliquis quę dilatantur in umis j
Et facie prestat. signa & uictoria gestat. a
Sic soror haud fortem te ad mundi reddis amoreo. j
Premia ut laudes a nullo sumere gaudes. o
Nec te magnorū terret formido laborum v
Asperitate sua. quin speres dona futura. t
Qua foliis uerbi splendens fructuq; phenni m
Gestes in dextra palmę uictricia signa; t
Hec tibi uirtutis durat constantia iugis. i
Sed quos doctores statuis sup inferiores t
Vbera sunt lactis per uerbum simplicitatis; d
Sed cum pfectis propinant una salutis. i
Omnia maturis seruant equalia botris; s
Waz gesihestu in ther vehundeton aane s
thaz sangleich thero gezeldo. ó sponsa thu v
dagost thaz sŷnagoga so unbequama sich o
bekered ad fidem meam. thes ne is nogh nieta
zid. quia cum plenitudo gentium introierit
tuncomnis isrł saluus fiet. So auor tempus p

misereńdi eius cumet. in eius conuersione nesihestu
andere s niebt newaere thaz thu nu gesihest in thinen
conuenticulis. choros concordię & caritatis. ande cas
tra militantium pro fide mea. Wie lussam thi
ne ganga sin herduo mes doghter in thinemo seuohe.
Lussam is mir thiu mobilitas predicationis. mit thero
thu all thie wereld germo wilt pagirare. quia spe
cios i pedes euglizantium pacem. Ande wanda
thu alla thine werch festinas munire mit exeplis
precedentium patrum. also thie pedes mumun
tur pellibus mortuorum animalium. uone
thannan he ŷrzestu filia principis. p. mei. qui sŭ
alpha & ō. principium & finis. qui & anima ab.
.i. spontaneus populi mei. wanda ich sponte
posui animam meam pro salute ppli mei.
Thaz geknuffe thinero thieho thaz sint halszrecha.
thie ther gesmithot sint mit geleredes lustmeis
teres hand. Also ex femoribus cumet propaga
tio carnalis generationis. samo gewinnostu
mir o sponsa spŭalem prolem per uerbum
predicationis & lauacrum regenerationis.
Also duo femora conueniunt in una iunctura.

ſamo iſ cuman ex tua predicatione concordia
duorum populorum in unam fidem iudaici &
gentiliſ. Auor thiu concordia utriuſq; ppli
in una fide thiu ther gezuret iſ mit auro ſapi
entię. ande mit gēmiſ bonorum operū thiu
cumet uone thero gauo minero hande. ich ther
bin ſummuſ artifex. quia ſine me nichil poteſtiſ
facere. Thin naualo iſ gethrade naph niwanne
orunchenes anich. Thine predicatoreſ ſint uol
ſcientia uerbi mei. ande fluzent ſich thie zeſchen
chene hiro auditoribuſ. ande duont thaz n̄ ſe
illiſ preferendo. ſed p̄ memoriam proprię fra
gilitatiſ quę p̄ umbilicum figurat illiſ cōparando.
Sie ſint ouch crater tornatiliſ. wanda alſo ther
thraxlere niet nuor theret externa adiutoria.
i. regulam ut rubricam. nietemer nuor therent
ſie in hiro p̄dicatione neheine externā remune
ratiōnē lucri ut laudiſ. ſunder okkeret thaz
gethinga theſ ewigan liueſ. Ther ſeluo gethra
oe naph niwer thet niemer drinchenes angh.
wanda then ueriſ p̄dicationibuſ nietemer
negebriſtet thero affluentię uerbi mei. nogh

uirtuoſę conſtantię. alſo hir quit. Dn̄ſ dabit
uerbum euglizantib⁹ uirtutē multā. Thin
wamba iſ ſamo weizeſ houph. ther ther umbe
ſteccbet iſ mit liuon. So thie auditoreſ uon then
doctōribuſ gedrenchet werthent mit poculo diui
ni uerbi. ſo beginnent ſie getan uon hiro herzan
infidelitatiſ ſoliū. thaz ſie muga germinare p̄
fectę fidei triticum. Wollent ſie erhugon pprię
fragilitatiſ. ande alſo ther buuch neheine p̄ſſium
fortitudinem nehauet thaz ſie nietemer neheine
uirtutē nimugan hauen. niſi tantum per me.
ſo mugan ſie triticum boni operiſ in patientia af
ferre. Alſo auor ther aceruuſ tritici nithanz
breid iſ. ande ouana ſmal. alſo iſ therro meer
qui ſua poſſidentes elemoſinam then armon
guon. thanne therro thie ther al thaz ſie hauen
thurgh minan willan willant uerlazan.
Auor berthe elemoſinam dantes. ande ſua omia
p̄pter nomen meum relinquenteſ. thie ſint ual
lati liliiſ. wanda hin berthon candor ęterno
premioz gehaldon iſ in cęliſ. uerumtamen
ſtella a ſtella differt in claritate. Zuene

thine ſpune ſint ſamo zuey zuinele khirze thero
reion. Thine doctoreſ thie ther mit lacte diuini uer
bi zihent berthe iudaicum pplm ioh gentilem. thie
ſint geluch then zuinelon reh kizzon. Wanda ſie
ſint muno kind. qui p capream ſignificor. Caprea
iſ mundum animal. & acutiſſime uidet. ande wei
thenot gerno in thero hohe. uone thannon bezei
chenet ſiu muh. ich ther naturaliter munduſſium.
ande ſiho ouch uilo uaſſo. quia nullum me latet
ſecretum. min werdho iſ ouch an then bergon. i.
in hiſ qui terrena deſpiciunt. Oich bilethont
ouch thie thine doctoreſ mit acuta puliſione
fraterne utilitatiſ. ande mit deſpectu terreno.
Sie ſint ouch zuinele. Wanda ſie hauent dilec
tionem meam & proximi. Thin halſ iſſamo
elphandin wighuſ. Thine doctoreſo ſponſa
ſie ſint elphandinun wighuſ. Ther halſ ther
oragat thaz ezzan in then buch. ande dragat
auor thie ſtemma uz. ſamo duont thine doc
toreſ. ſie ambechtant themo liude cibum uttz.
ande ſie ophenent himo thie douchene thero
geſcrifte. Vone thannan ſint ſie geluch

elphandinimo wighuſe. wanda ſie hiron au
ctoribuſ bethо preſtant pulchritudinem p
candorem caſte conuerſationiſ. ande robur
wither themo diuvel. ande contra hereticoſ
p munimen predicationiſ. Thine ougon ſint
ſamo wiare ze eſebon. uore thero porte dohter
thero meniga. Thine doctoreſ thie hiro ſub
iectiſ utilia p̄udent. ande hin ouch ter ſaluti
ougant. thie ſint geluch then wiaren zeeſebon.
que interpretatur cingulum mˢoriſ. wan
oa ſie credentem pplm gereinont mit la
uacro baptiſmi. ande hin allizana refici
unt mit heilſamo dranche diuini uerbi.
ande hin ouch lernont in preſenti
hauen luctum & mˢorem pp̄t ēternam con
ſolationem. Thie wiare ſueuent uore thero
portan. wande meman nimagh intrare por
tam regni cēleſtiſ. her newerthe p doctoreſ
baptizatuſ. ande ouch mit fonte ſalutariſ
doctrine imbutuſ. Filia multitudiniſ hei
zet thiu burgh thiu in thero confluentia
credentium pptor in p̄ſenti ſich ſo uerro

gemeret. ut etiam sup numerum multiplicent.
wanda genuoga nu nominetenus heizent fideles.
thie ther thogh niet newerthent cuues supne ierlm.
Thin nasa is samo wighus uffen libano. thar ther
gekeret is in gegan damascon. Thine doctores
thie ther cunnon discernere inter bonū & malū.
inter katholicę fidei puritatem & hereticā prau
tatē. samo thiu nasa kan discretionē odoris &
fętoris. thie sint gelich themo wighuse uffen
libano. wanda sie p dealbationē & mundiciā utę
in sūmo loco consistunt. ande sie hiro subiectis bethe
decus & robur pstant. decs. mit exemplis. robur.
mit doctrinis. Thar wig huse uffen libano. q
intpretat dealbatio. thz is gekeret in gegen
damasco quę intpretat sanguinis potus. wanda
thie doctores hiro subiectos allizana bewarent
uore then furesten thurro werelde thie ther sint
sanguinolenti bethe mit crudelitate. ioh mit
illecebrosa carnis & sanguinis uoluptate. ande
beskurment sie ouch contra aerias potestates thie
ther mer situnt cruorē animarum quā corpoz.
Thin houet is samo gedaan also ther bergh carmels.

ande is auor thin uahs gedaan also cuninges
purpura. thiu ther zesamene gebunden noh
thanne sueuet in then ałem trugelm
thiu ratio mentis tuę mith thero thu thine ge
thanka riwes also mit captte membra reguntur.
thiu is gelich themo bergo carmelo. qui interptat
cognitio circumcisionis. wanda alla mine fide
les sculen thar bekennan. thar thie spualis circū
cisio bezzer is thanne thie carnalis. ande so sie cir
cumcidunt corda sua & non carnem suam. so
machont sie mir dignam ascensionem in men
tem suam. quasi in montem carmeli. uor
thine cogitationes thie ther pcedunt de mente.
also thar uahs de capite. thie sint gelich thero
cuninglichero purpurę. wande alle thine filii
quoz rex ego sum. thie sint flizech zebilethe
ne exemplum męę humilitatis & passionis.
lso thiu lana quę uertenda est in purpureū
colorem zallererist zesamene gebunden wir
thet. ande thar nah geleget in thie canales thar
siu mit sanguine conchilioz generret wirthe
samo duont thine filii. configunt timore meo

carnes suas. ande nitherent sich in canalibus hu
militatis ze thiu thaz sie mugan consortes werthan
minero passionis. Vone thannan werthent sie
bekeret in regalis purpurę dignitatē. wanda sie
indumentis lęticię sint coronandi. Wie sconæ an
de wie ziere thu bist. ande wie lussam in thinen
welelusten. Sconæ bistu in fide. ziere in operati
one. lussam in deliciis. Thu lithest allizana mi
chol arbeid ueghtande contra demones & hereti
cos. ande ne muothest auor niet in themo certa
mine. wanda thu thie delicias ęt̄nę dulcedinis
spe & desiderio nu iu smekkest. Thin gewasduom
is geluch thero palmon. ande thine spunne sint
geluch then winthruvon. Thiu rectitudo ope
rum tuoꝝ mit thero thu incuruationem capi
talium criminū uermithest. ande thich ad
solam spem sup̄ni premii uphrichtes. thiu is
geluch thero palmon thiu nithana smal
ande richt is. ande auor ouana gruoz ande
scone is. beithe mit decore folioꝝ. ioh mit pul
chritudine fructuum. Also duostu. thu ne
wilt niet fortis wesan ad terrena. noh ne wilt

neheine spē hauan in caducis premiis & laudib;
noh ne scuwest ie niet cheine asp̄eritatē laboris
p̄ amore meo. uone thannan thiu thin dextera
quā hic excutis ab omi munere wirthet uone
mir gezieret mit palma uictorię. Auor thie
doctores thie thine paruulos thiz alliz sculen ler
non. so sie auor thie seluon auditores iam robo
ratos drenchent mit p̄fectiori doctrina. so sint
sie quasi botri. VOX XPI DE SCA CRUCE.
Dixi. ascendam in palmā. apprehendā fruct' ei'.
Palmā scandendi fixa est sententia menti.
Hinc quia maturū spero decerpere fructū.
Tunc tua maturis fient paria ubera botris.
Quę speras a me sponsalia tunc tibi plene
O soror exsoluam. cū p̄ptus brachia pandam.
Affigenda cruci. mundi expandenda saluti.
Ad me cuncta traham. cruce dū mutauero terrā;
Principe iā mundi superato certa triumphi
Palma resurgentē dextraq; patris residentē
Me manet. ex hoc iā manifestius undiq; prodā
Mistica poma crucis. que sunt medicina salutis.
Vulnere serpentis tactis mortalibus ęgris; O

Nunc quoq; doctores qui uerbi lacte minores
Primo nutrierant. dum latius illa reuelant
Condita sub psalmis misteria siue prophetis.
Post lac historię unum fluet allegorię;

Ich hauo mich geeinot uphen then palmboum zestigeno. thaz ich zidech ouaz thar nema. Alle thiu genatha thie ich thir hauon geheizan. thiu newirthet er nicht uollighlicho geleistet er ich gestigan uphen then palmbom. ich meino an thaz cruce. quia cū exaltatus fuero a terra, omnia traham ad me ipsum. So ich post de bellatū mundi principē mith gta resurrectionis ande mit palma uictorię wirtho a patre coronatus. so wirthet fructus palmę. i. misteriū crucis męs allero thero werelde geophenet. So wirthes thine doctores quasi botri uinęs. wanda sie hird auditores thie sie zeerist zihent mit lacte historię. so sie icht robustiores sensib' wirthent. so drenchent siese mit uino misterioꝝ. thie ther er abscondita waron in lege moysi. & psalmis. & in prophetis.

Ireo vox xii ad Aecclo

Odor oris tui sicut maloꝝ. gutte tuū sicut uinū optimū.

Oris odor talis tibimet. fraglantia qualis
Dulcib' ex malis emanat conglomeratis.
Guttur habes lepidū redolens ut pclue unū;
Maloꝝ nouitas suaues exalat ut auras.
Sic & odorifera bona diffamatio uerbi
Allicit absentes gratanti aspergine mentes.
Vocisat ipse sonus doctoꝝ gutture promptus
Fraglat. ut antiqui sapor & fraglantia uini;
Ther stanc thines mundes is samo ther suozen ephelo. thin chela sinecket samo ther diureston win. Thiu márthe thinero pdicationis quę p os figuratur thiu is also suoze samo ephelostanc. wanda siu thie absentes mit huro suauitate ze sich locchet. Auor ipsa uox pdicantiū quę per guttur intelligitur. thiu is geliuch themo bezten wino. wanda sie thie craft ande then smak supnę dulcedinis an huro seluero hauet. Ther suoze stank an themo niwen ouaze. ande an themo alden wine. ther bezeichenet thaz beithe initiū & finis euglicę pdicationis uolle wisęt suauitatem ęternę beatitudinis. Vox
Dignum dilecto meo ad potandum. Eccle.

labrisq & dentibus eius ad ruminandum ·

Dignū dilecto quod iure bibatur ab illo
Dentibus & labris ut ruminet hoc uenerandis.
Sponsus ut eximio similat mea guttura uino.
Dogmata pcepti conor quib⁹ edere uerbi.
Iudico sic dignū misteria tanta per ipsum
Primitus edici. qui fons & origo salutis
Extitit humanę. quę plebibus insinuare
Contio doctoꝝ quasi gr̊ex mūdus animar̄ū
Premeditans in se. tandē quoq; ruminet ex se.

Ther wīn then thu meinost ther zimet minemo
orute zedrinchene. ande sinen lephan ande sinen
Zenen ze trucchenne. —— Sponsus ther quit
thaz min p̄dicatio thar mit ich sin euglīm nah
sinemo gebode furebringon samo suoze si so ther
diureste wīn. ich quitho auor. thaz thaz bluthlich
si. thaz her seluo zaller erist sin euglīm. ande thiu
misteria regni cęlestis furebringa. ande sie thar
nah sinen aplis & doctorib⁹ qui p labia & dentes
illius figurantur beuele adinuicē quasi ruminan
do conferenda & exponenda. Vox ęcclię de xpo.

Ego dilecto meo. & ad me conuersio eius ·

Sponso seruo fidē. me sponsus amat redamantē.
De thalamo matris uelatus tegmine carnis
C ū sponsus nondum pcesserit. ēe futurum
Hunc hominem noui. nr̄ęq; simillima carni
Omnia gesturum. promiserat ut mihi dudum.
Eius in aduentū quapropt̄ dirigo sensum.
Firmiter hoc credens. quo pareat hic m̄ presens.

Minemo wine bin ich hold. ande her keret sich ze
mir. So wie min sponsus nogh nieht erskinan nesi
p humanam carnē. ich weiz thogh wola thaz
her menniſco wila werthan p salute hominuoꝝ.
ande in similitudine carnis męę wile habitare
nobiscum. Vox Ecclesię Ad xpm.

Veni dilecte mi. egrediamur in agr̄ū. cōmoremur
in uillis. Mane surgamus ad uineas. uideamus si flo
ruit uinea. si flores fructus parturiunt. si flo
ruerunt mala punica. Ibi dabo tibi o sponse ube
ra mea. Mandragorę dederunt odorē in portis
nr̄is. Omnia poma noua & uetera seruaui tibi
dilecte mi.

Sponse ueni latos ut progrediamur in agros.
Stemus & in uillis. & conuersemur in illis.

Est operepreciū. nos surgere mane uidendū
Vinea si floret. si flores fructibus ornet.
Si specie solita dant germen punica mala;
Sponse ueni fragilis uel atus tegmine carnis.
Dogmaq; diuinū tua det presentia primū.
Hoc quoq; p latos mundi doctorib⁹ agros
Spargendū mandes. qui non quasi p̄tereuntes
Sed stabiles potius. consuetos linquere ritus.
Cogant paganos uerbi gladio superatos.
Et sic sollicite falcastra sciant adhibere.
Ecclie teneri est que tua uinea ramis
Vt fidei florē uirtutū fructibus ornent.
Incaleatq; piis mox auditoribus hec uis.
Vt cupiant p te fuso rutilare cruore.
Punica mala solent qualē preferre colorem;
℣. Hinc p̄bebo meas tibi plenas lacte mamillas.
Sponse p humanos habitus cū ueneris ad nos.
Voxq; tui uerbi lato reboauerit orbi.
Incipiens a te. sed in omni posteritate
Diuulganda magis. doctores quando putandis
Uuis palmitibus. quo fiant fructiferi plus.
Iugia sacroy falcastra adhibent monitoy.

falcastrū. assimilitudine faleis dictū

Tunc multā sobolē pariam tibi spualem.
Lacte sub historico pascendā tempore primo.
Donec p̄fectas uerbi solidentur ad escas;
℣. Limine portarū redolet uis mandragorarū;
Dant operam quando ppls tua uerba sonando
Spargere doctores mire uirtutis odores.
Erigit intentū plebs auditoria sensum.
Nam p eos portas utre sibi credit apertas.
Mandragore radix ut cernitur ee imitatrix
Corporis humani. sic subiectis similari
Paulus ut enumerat. cum se infirmantib⁹ equat.
Mandragore pomū uelut ob medicamina potū
Dat somnos egris. post longa insomnia fessis.
Hic quoq; doctores quos mundi ferre labores
Et strepitus cernunt. uerbi medicamine uertunt
In requiem mentis. non iam gaudere retentis
Sed magis amissis opibus. ludisq; relictis;
Cuiscē pomi bibito uelut exteriori
Cortice n̄ sentit quem pro medicamine tangit
Vitio ut ferrū. sic cū medicabile uerbum
Plebi sorbendū prebetur ab ore docentum.
Ipsa superficies eius solet addere ures

Mentibus ęgrotis. sensumq; fugare timoris.
Ne pro spe uitę metuant aduersa subire;
Omne genus pomi ueteris q; noui q; ego uoui
Conseruare tibi. quę diligo mente fideli.
In ueteris legis scriptura siue prophetis.
Aut ęuglicis temet dictante libellis
Quicquid promissum dulcedinis ę m. fixum
Hoc teneo certe. donetur qđ mihi pro te;
Principium de te qm promissa habuere.
Non est ambiguum temet promissa daturuo;
Kum wine min. ghie wir anne then akker-
wesewir allewile in then thorphon. stewir
fruo uph ze then wingardon. do wir thes
wara. of the wingardo bluore. of nah thema
bluothe thar wocher sich gescaphe. of thie
ruoden ephelo bluore. Osponse also thv
geheizan haues pprophetas kum unsih
in humana carne. ande kunde zeerist per
temet ipsum. thar nah p doctores thin euglin
p agrū mundi. ande mache sie constantes in
pdicatione. thaz sie self thie paganos qui
a uillis dicti sunt mit assiduitate uerbi

bekeran ad fidē. ande sie so puigles doctores sin
thinero ęcclie quę ę uinea tua. thaz sie hiro au
ctores machon zallererist in fide florere. an
de so thar nah fructum boni operis proferre.
ande sie p missione cęlestiū pmioꝝ corda audito
souerro gesterchent. thaz sie ioh idonei werthent
mit rubore sanguinis sui passionē tuam imetari.
Thar qđuon ich thir wine min mine spunne. Osponse
so thu mennisco geuriset i humn carne. ande thin euglin
zallererist p temet ipsū. thaz nah p doctores gecundet
wirthet p totā mundi latitudinē. ioh self then paganis. ande
fideles p̄ p̄ cultura doctoꝝ quasi palmites begunnes
in fide florere. ande congrua fidei opera pferre.
sogewinnonich thir multitudinē spūaliū filiorū.
thie ther zeerist nutriendi st mit lacte simplicio
ris doctrinę. unzen sie paulati uollecuman ad so
lidū cibū diuini uerbi. Thie arzat wurze stunches
uilothrado in unseren porton. O dor uurtutū
an then aplis. ande an hiron successoribus. ther
locchet huro audritores. thaz sie p eos uelut per
portas ilen intrare ad uitā. huro pdicatio thiu
is quasi mandragore. quę in radicib suis simili

tudinem humani corporis. Wanda sie sint om
nib⁹ oīa facti. ande cunnon compati & con
similari auditoy infirmitati. also paulus quit.
Quis infirmatur: & ego ñ infirmor? Quis scanda
lizatur. & ego ñ uror? Et iterū. Omnib⁹ oīa
factus sum. ut omnes lucrifacerem. Also thaz
pomum mandragorę quod simile é malo trę
haustum in uino machot thie slaphlosen dor
mire & requiescere. samo duont thie doctores.
eos qui laborant streptu mundanarū rerū
thie machont sie dormire inter medios cleros.
i. inter duo testamenta. uetus & nouum. thz
sie mer lustet diuina mysteria scrutari. qa
ludis & fabulis aut turpibus cantilenis occupa
ri. Also auor thiu uzera rinda eusdē pomi
in Wine drunchan dualm machot then
thie man scal snithan. other brennan. samo
ouont doctores. mit sola supficie diuini uer
bi gearzatant sie thie infirmos auditores.
ande machont sie quodammodo insensi
biles ad mundi mala toleranda. Allerslahta
ouaz niwa ande ald hauon ich thir gehaldon

Wine min. Alle thiu suoze cęlestium pmioy
thiu mir geheizan is betthe in ueteri ioh in nouo
testamento. thaz sie betthe in tiū ioh consūmationē
anne thir hauet. uone thannan gehingon ich
anne thich. thaz sie mir also geleistet wer the samo
siu uone thir geheizan is. Vox Ecclesiae.
Quis te det fratrē meū sugentē ubera matris mee.
ut inuenia te foris. & deosculer & etiā nemo me
despiciat? Apprehendā te & ducā te in domū
matris mee. & incubiculū genitricis mee. ibi me
docebis pcepta dñi. Et dabo tibi poculū ex uino
condito. & mustū maloy granatoy meorum.
Leua ei⁹ sub capite meo. & dextra illi⁹ amplexabit
Quis dabit hoc frat. ut lactet te mea mater. Inue
Inuentūq foris labiis te exosculer istis.
Nemo q me spernat. quā dilectā tibi cernat.
Quis dabit optanti faciemq tuā sitienti.
Et quē nunc noui misponse parē genitori.
Aequeuum numen. uerū de lumine lumen.
Te quandoq mee nature corpus habere
Aspiciens clare. fratrē te iure uocare
Credula presumā. psonā scilicet unam

Carne sub assumpta. sed ñ ditate minuta.
Inuento q; foris temet uerbo genitoris
Ad faciem facie potiar. cui nunc ut amicę
ore ꝑphetarū mittis sponsalia tantum.
Me quoq; non ultra despectio terreat ulla.
Sed quod spero magis iudeę finibus artis
Quę concluſa fui. fiam uenerabilis orbi.
Et tua mox p me sonet omī gl̃a terrę;
Amplexu stringam. nec te mi ponere relinquā.
In conclaue meę matris donec referas te.
Noticia legis qua me dilecte replebis;
O si sponse foris mihimet presens uidearis.
Mox ego mox inquā fidei ꝑ brachia stringam
Te mihi dilectū. quia delectabile tecum
Hoc mihi tēpus erit. quo te remanere decebit
In stadio mundi; sū tēpus erit redeundi.
Luminibus lętis te ꝑsequar usq; sub arcis
oȩnia sidereę. qua te cū patre sedere
Vera fides credit. post te quoq; mens mea tendit.
Scilicet hanc ob spē. quo me ꝑducas eodem.
Teq; boni fontē spectans inducar in omnē
Veri noticiā. quā nunc penetrare nequibā;

Dulcia condita ponā tibi pocula uini.
Et de granatis dabo musti pocula malis;
Materiam carnis cū tu sup astra leuabis.
Et tibi consessus dabitur misponse paternus.
Est quia certa mihi spes ad te ꝓueniendi.
Non tepide uiuā. sed totā cordis opellam
Sic tuus uret amor: ut sit uirtutū operator.
Et quasi conditū norit feruescere unum.
Ex operū studiis manifestans intima mentis
Quin ita feruentes quorūdā cū tibi mentes
Fecerit quo cupiant ipsā quoq; ꝑdere uitā.
Atq; rubore suo ꝑ temet sanguine fuso
Et quasi granatis dabo musti pocula malis.
Vna fides. unus his spē. atq; amor unus.
Pluribꝰ ut granis uno sub cortice clausis
Est locus. exemplū placet his tua passio magnū
Sanguine martirii peccatis purificari.
Excoquit ut sordes mustū cū bulliet omnes;
Leua caput fulcit. me sponsi dextera cingit;
Nā desideriis sponsus pompisq; caducis
Oȩ dormitantē quia cernit ob eiꝰ amorem
Tempore p̄senti. septeno mulnere sęi

Pneumatis. & uerbi me fulcit luce supni.
Et reliquis donis. ductricia quę rationis
Pignora tunc mihi sunt. ueluti caput arce refixū
Subdita membra regit. p̄ hęc me certa manebit
Indefectiuę prediues gloria urtę
Eius in amplexu. nullo uellenda recessu;

Wer weret mich thes thaz ich thich bruother
min sehe sugan thie spunne minero muoder. an
de ich thar uze fundan thich cussan muoze. an
de mich hinne fure niēman neuorkuze.

O sponse thu ther nubist in sinu patris. wer wer
ret mich thes thaz tu menniscо werthes. ande
alla thiu officia humanę naturę quę é mater
mea anne thir haues. ande thanne mith rechte
min bruother heizes. Wer weret ouch mich
thes thaz ich thich then ich nu untus werz uerbū
in principio apud dm̄. nogh foris geschehe uerbū
caro factū. ande thin ęcclia ich ther nubin q̄si
desperata. & angustis terminis inclusa. quia
tantū in iudea notus ds̄. thaz ich thanne post
ascensionē tuā werthe honorabilis. dilatata in
omn̄ib̄ gentib̄. Ich gegriphon thich. ande

uolle uolgon thich unzen inne minero muo
der hus. thar lernostu mih drohtines gebode.
sponse so wanne p̄ incarnationē thu werthes usi
bilis. so willon ich thir adherere p̄ fidē & dilectionē
angę mi willon thich er niet erguon er ich thir uol
le wardon in minero muoder hus. quę é cęlestis ierlm.
Thar gethingon ich thaz thu mir nah thich bringes.
ande mir thar geleidos in omnē ueritatē. so ich thich
fontē summi boni muoz anne sehan. Ich skenkan
thich gepimentadon win. ande most uzzen ruo
don ephelon gethruhtan. thie uilo corneline ha
uent. So mir thin corporalis p̄sentia p̄ ascensionē
wirthet ablata. so willon ich thir skeinan fortis
simū feruorē amoris mit themo ich thich minnon.
ex toto corde meo. & ex om̄ib̄ uirib̄ meis. ande wil
lon thes flizan thaz ther amor niet nesi ociosus.
sunder mit guodon werchon condit̄. also ther
wurzedo win. Ich willon thir ioh skeinan so
feruidā karitatē an thinen martirib̄. thaz sie
nah thinemo gebode mutua karitate sibi inuicē
cohereant. also multa grana begriphan sint mit
uno cortice mali punici. ande sie thine passionē

wole durren gebilethan mit effu sione
sui sanguinis ze thiu thaz sie thar mide sor
des peccatoy samo garewa uon hin werphan
muga. samo ther wole gesende most mieht
unreines nitholet under himo beliuan. Ines
Wines winstra liget under minemo houede.
ande sin zesewa umbegriphet mich. Wanda her
thes innen is worthan. thaz ich huic mundo
& concupiscentiis ei bin an slaphon obe samo
re. so giuet her mich in pṡenti pign spe sci. an
de intellectu scarū scripturarū. ande andere
K4 sine dona que p leuā figurant mit thēn ich
rationē mentis mee cunna geribtan ad suspiran
da ętna. also thaz houet ribtet cętera mēbra.
ande giuet mir auor in futuro pmia ętne
beatitudinis. que p dexteram significantur.

Adiuro uos filie hierlm. ne suscitetis. Vox xpi.
neq; euigilare faciatis dilectā donec ipsa uelit.

Hierlm natę contesto uos ego clare
Ne mihi dilectā dulciq; sopore solutā
Aut sonus aut strepitus de sono suscitet ullus.
Donec ut ipsa uelit sponsā consurgere fas sit.

Obsecro uos animę baptismi fonte renatę.
Hierlm superę ciues quando q; futurę.
Videritis mentē mihimet quācūq; uacantē.
Ne mundi studiis hanc infestare uelitis.
Donec ab hac opera placita sibi cesset in hora.

Ich besueron iuih iunchrouwan ze hierlm. thaz
ir mine wiuan niwecchet. unzen siu self wolle.
Ich besueron iuih quode selan ir tha drephet ad
supnā hierlm. so war ir einege iuwera gelichon
undet. thiu ther werelde thurgh minan willan
inslaphan si. ande okkeret wolle uacare contē
plationi. orationi. lectioni. uigiliis. ieiuniis. thaz
ir thie thes neirret mit cheinemo wereldlichon
strepitu. unzen siu self post contēplationē wolle
pcedere ad agenda tēporalia. Vox synagoge de

Que ę ista que ascendit de deserto. deliciis ecclie
affluens. innixa super dilectum meum.

Que ue sit aut qualis. heremi que scandit ab umis.
Intra me stupeo. que cultu delicioso
Huic solet intritu. quo me decuit magis uti.
O qualis merita. quante uirtutis haberi
Conuenit ecclia. gentili stirpe creata.

Que licet ante dī totius & inscia uerbi
Ritibus errorum culturę demoniorum
Dedita uixisset. quasi quę legem didicisset.
Nunc heremum ueteris linquens incredulitatis.
Affluit omnigenę uirtutis scemate plene.
Viribus haud proprius fidit. sed nititur omnis
Illius in nr̄o spes & fiducia sponso.
Iustius in mram cui me conuenerat unam.
Nam uirtus dn̄i iudeę cognita soli.

Wer is thiusa thiu tha uph ferit uone thero wo
ste. woleluston ouerfluoiende. ande sich neigan
de ouer minen drut. Welich is iu. ande wie
hough ęcclia de gentibus thiu ther er was deser
ta i derelicta adō p idolatriā. ande nu ilet uirtu
tū gressib. deserto infidelitatis also plebs israhtica
oeda p desertū ad terrā rep missionis. ande nendet
alle frumigheide ande hiro gethingesanne minen
sponsū. thes ioch ich eina scolde gebruchan. quia
usq; modo notus in iudea dr̄. Vox xp̄i ad ęcclam
Sub arbore malo suscitauite. ibi de gentibus
corrupta ę mat̄ tua. ibi uiolata ę genitrix tua.
Arbore sub mali cum temet uiuificauit.

Scito tuā matrē corruptā tunc sub eade.
Vnde sit ęcclię gentili germine natę
Religio fidei. mirarisq; corde stupenti.
Quę numero crescit. uirtutib⁹ aucta nitescit.
hoc cur acciderit. ratio te iusta monebit.
In cruce mortę mea peccata luens aliena
Cū te restitui uitę. ueręq; saluti.
Turba sacerdotū. scribarū. ut semoy.
Quę reliquę genti quasi mater consiliandi
Debuit officiū. semet corrupit. iniquum
Barraban eripiens. insontē me crucifigens.
Nec sibimet solū nocuit. sed colla nepotū
Non secus ac ferro constrinxit sub maledicto.
Ergo p mutatā doctoy turba repulsam
Linquens iudeā terrāq; petens alienam.
Congregat ęcclam de cunctis gentib⁹ unam.
Quę fidei sacrā mihi desponsata p arram.
Nil fidens in se. spe tota nititur in me.
Hinc modo delicius uirtutū gaudet opimis.
Postetiā natis regni uiuste reprobatis.
Vt sua nunc ę spes. fiet mihi certa coheres.
Under themo aphalderbouma erquihto ih thich.

thar warth thin muoder ueruuardet. thar bewal
sich thin muoder. O synagoga thu wunderost
thich thaz thiu ecclia de gentib' p idolatriam is
cuman ad nominis mei noticiā. ande siu so fure
thihet merito uirtutū & numerositate ppto.
nu thenke wannan thaz geschehan si. Tho ich
thich sub arbore crucis que p arborē malu intel
ligitur erloosda de morte peccati & potestate
diaboli. thar an thero seluero stede warth thin
muoder corrupta & uiolata. i. maior i prin
cipalior pars iudaice plebis thiu ther was in sa
cerdotibus. scribis. & phariseis. thie ther reliqua
gentē scolden erudire & consilio regere quasi
mater. thiu warth repbata. ande was thiu cor
ruptio ande thiu uiolatio so stare. thaz sie net
then einon nidereda qui clamauer't crucifige
crucifige eū. sunder ioh hiro posteritatē mit
bitteremo fluoghe begreiph. tho thie parentes
thus quathan. Sanguis ei' sup nos. & sup filios
nr̄os. Tho auor mine p̄dicatores repulsi a iudea
cuersi sunt ad gentes. tho begonda ecclia de
gentib' in adherere. & spem suā in me ponere

Vone thannan is siu in p̄senti affluens sp̄ualib' delu
cis. ande gewinnot ouch in futuro apud me
locū hereditatis. electis regni filiis. xp̄e ad synā
Pone me ut signaculū sup cor tuū. gogam dicet.
ut signaculū sup brachiū tuū. quia fortis est ut
mors dilectio. dura sicut inferus emulatio. Lao
pades ei'. lāpades ignis atq; flāmarū. Aque mul
te ñ poterunt extinguere karitatē. nec flumina
obruent illā. Si dederit homo omnē substantiā
domus sue. quasi nichil despiciet eam.
Me uelut egregiū supra cor pone sigillū.
Brachiolūq; tuū fac ferre mei monimentū;
Impetus ut mortis. mea sic dilectio fortis.
Inferus ut strider. tua sic mens emula feruet.
Parua licet numero tu sis. tam illa memto
Munere que sponsi sponsalia sunt tibi soli.
Mater cunctarū quibus exta ecclīarum.
Sanguinis atq; mei quo te de morte redemi
Redde uicē precio. me gestans p monumento.
In corde & factis. cuius dilectio fortis
Sic fuit erga te. mortē ut duraret aduscq;
His meritis contra malerespondens synagoga.

Inuida quę mihi tunc. de gentib' ęcclię nunc
Emula pduras. nec adhuc resipiscere curas;
Parce sed his odijs. & eris mihi sponsa fidelis.
Nā te cōmuni decet adgaudere saluti.
Vnus ęcclię decet ambas nomen habere;
Lampas habet quales flāmas. dilectio tales;
Vasa uelut sparsam ñ celant untrea flāmaq;.
Sic quoq; quā mentē dilectio uera calentē
Intus reddiderit. operum monstrabit luce nitebit;
Hanc quoq; multarū uis ñ extinguet aquarū.
Obruet hanc nullus uolenti flumine ictus;
Leua meos contra quāuis hostilibus unda
Bulliat orta nimis. extingui ñ ualet ignis
Quē mea succendit dilectio. nulla mouebit
Inundatos in me uolentia. ꝙ ruet in se;
Pre rebus uanis precii est dilectio talis.
Vt nichili pendat qui propt̄ eā sua perdat
Maxima sint quāuis mundi bona ptereuntis;
Macche mich thir ze ememo insighela ouer
thin herza. ande ouer thinan arm. Wanda
mun minna is samo stare so ther dooth an
gegen thich. is auor thiu nuth samo strang

so thiu helle ingegen mich. Thogh thu sis par
uula numero. thu bist ie thogh primitiua ęcclia.
ande scalt hērzan mater ęccliarum. uone than
nan gehuga beithe in thinen gechancon quę p
cor intelligunt. ande in thinen werchon. quę
p brachiū significant. miner minnon thiu in
gegen thich so stare is. thaz ich self then dooth
thurgh thinan Willan leth. ande laaz ouch thi
nen nith faran thiu ther er in gegen mich seluon
ande ienogh ctra ęcclia de gentib' cgregata also harde. and
also ungenathelich is. samo ther inferus ther
mēmane nekan parcere. thu scalt hiro saluti
congaudere. quia una tecū erit una ecclia. Ther
minnon lihtfaz brinnent ande loghent. Sowar
so mun dilectio is. thar ne is siu niht ociosa. siu
nemagh sich ietemer uerbergan thanne thaz
light in themo glassaze. Wanda sower so thie
sint thie sie warlicho hauent. thie brinnont
in hiro herzan p amorē. ande lughtent auor
exteriuus p operationē. Heuige wazzare numogh
tan erleschan thie minna. nogh thie aha nebe
rinnent sie. So wiethrade ther persecutorū

minę waran. ande so wie lusteliche hiv blan
dimenta wara. sie nemoghtan ie thogh an minen
holden thaz fiur ande thaz ernost minero minnon
erlescan. nogh nemugan sie uon thero stadegh
heid thes gelouvon concutere. wanda sie supra
petrā. i. sup me sint fundati. Of ther menniscō
all sin guod hine gegnet. hiz is hiumo an gegen
miner minnon thaz minnist. Sowen so min
dilectio inflāmat. pfecte. siu machot hin contēp
torē alles erthscan guodes. ande machot hin
giregan thes ewigan rihduomes. xpe ad synagogā
Soror nr̄a paruula est & ubera nō habet. de ecclia dic
quid faciemus ei. quando alloquenda est. Si
murus é. ędificemus sup eum propugnacula
argentea. Si hostiū é. cōpingam illud tabulis cedri
Paruula nec tumidis soror extat nr̄a papillis. Vnis.
Alloquii tēpus presto é. quid ei faciemus.
Si murus fuerit. nos ędificare decebit
Nunc sup argento de propugnacula puro;
Ianua si fuerit. ratio nos ipsa docebit
Hanc tabulis cedri cōpingere glutine leni.
Aecclię tenerę de gentibus atq; nouellę

Desunt doctores. qui uerbi lacte minores
Instar alant matrū; sed ne lucris animarū
Cesset pspicere soror. ē opis indiga nr̄ę.
Paruula nā numero constat. nec idonea uerbo.
Ergo consilium speranti demus amicuoy
Taliter: ut siqui possint in ea reperiri
Ingenio clari. ut quos sapientia mundi
Reddidit insignes. fidei nā robur habentes
Inclita diuinis discant misteria libris.
Que paria argento sint ter q; quat̄q; probato.
Et uelut ex muro pulchre sup ędificato
Propugnent q; bonis. obnitanturq; dolosis.
Si qui non adeo pollent sermone facundo.
Nec mundi tumidā pfitentur philosophiam.
Et tamen edocti doctrina simpliciori.
In fidei portā possunt adducere quosdā.
His exempla patrū sunt proponenda priorū.
Instar cedroy. dulcissima mentio quorū
Inmarcessibilis durabit. & insscia finis.
Vt dociles mentes illec exempla sequentes
Yera fides planas faciat dilectio latas.
De tabulis cedri fit ianua glutine leni

Que certis uicibus ut clauditur aut aperitur;
Sic qui sacra patrum recolunt exempla priorū.
Tempora dicendi seruabunt atq; tacendi.
In fidei fores adducent quosq; minores;
Unse suster is nogh weinigh. ande nehauet nogh
ther spunne nieht. Waz duo wir hiro nu. so
siu hiro rades scal gegruozet werthan. Sisiu
mura. wirche wir uphe thie siluerinę were
Sisiu dura. uougen wir thie dura zesamene
mit cedrinin tauelon. Osinagoga. unse suster
ęcclia de gentib⁹ is nogh parua numero. ande
nekan nogh hiro auditores nutrire quasi mat̄.
mit thero miluche simplicioris doctrinę. Nu
helphe wir hiro thus. Sin eineghe in thero uo
catione gentiū thie ther er̄ thes waran clari in
genio. ande instructa mundana sapientia. an
de sie nu wollent in fide also stare sin quasi mu
rus supra petrā ędificat⁹. then ophene wir scien
tiā scārū scripturarū zethiu thaz sie berthe
mit fortitudine fidei quę p murū significatur.
ande mit ueritate sacroȳ eloquioȳ quę p argen
tea ppugnacula intelligit̄ cumen ande mugan

hiro auditores beschirman contra hereticos.
Sin auor eineghe andere thie ther niet nesin p
fundę sapientię. ande sie ie thogh hiro audito
res mit simplici doctrina cunnon inbuere. an
de wizzon tēpus tacendi ⁊ tēpus loquendi. also
thaz osti tēpus sumestund claudit̄. sumestund aperit̄.
thie manon wir thes. thaz sie berthe hin seluon
togh hiro auditorib⁹ sezzen fure zebilethene ur
tutes & exēpla prioȳ patrū. therro memoria
also indefectiua is. samo cedrus inputribilis est.
ande sie ouch latitudinē karitatis quę p tabulas
cedrinas intelligit̄ behaldent erga dm̄ ⁊ pximū.
Ego murus. & ubera mea sicut turris. Vox ęcclię.
ex quo facta sum corā eo quasi pacē reperiens.
Murus ego fortis. mea sed sunt ubera turris.
Ex quo pacificū sibi mens mea senserat illū;
In fidei petra quia sum supę ędificata.
Et lapides uiuos fraterno glutine iunctos
In me contineo. muri uice firma manebo;
Cū mihi sint plures hęc infra męnia ciues.
Sunt tam̄ insignes qui fratrū munia agentes
Ubera lactis habent. dū blando dogmate suadent

Gentib̄ infirmis. necnon uelut ardua turris
Defensare bonos norunt. arcere dolosos.
Hos merito turri quę cunctę preminet urbi
Hinc liquet ēē pares. q̄m mores populares
Precellunt urta. morūq; habitudine mira;
Hoc decus unde mihi? primirū munere sponsi;
Qui prius ancillę dans gratis nomen amicę.
Fecit apud patrē proprio mihi sanguine pacē;
Ich bin selua also eine mura. ande sin auor mi
ne spunne also ein wighus. uon then stundon
thar ich frithe ande sine hulde gewan. Vaste
mura bin ich ęcclia de gentib̄. wanda ich sup
furmā petrā. i. sup fidē sponsi bin ędificata. an
de ouch de uuus & electus lapidib̄ bin cōpacta.
Mine spunne sint also ein wighus. wanda sume
luche so eminentes sint in meis membris. thie
ther hiro auditores cunnon enutrire mit ubę
rib̄ spūalis doctrinę. ande sie se mugen quasi
turris beschirman contra spūales nequitias.
ande contra hereticos. uone thannen sint
thie doctore themo wighuse geliich. wan
da sie anderen then pptm also uerro ouer

drephent mit uuę scītatē. also thar wighus
andere thie męnia ciuitatis ouerdrephet mit
celsitudine & decore. Thie ęra nehauon auor
ich met uon einegan munen meritis. sunder
uone mines sponsi genathon. ther mir pacē
hauet gegen sinen uadē gewunnon mit ef
fusione sanguinis sui. Synagoga de ęcclia.
Uinea fuit pacifico. uinea quę habet pptos.
Vir affert pro fructu eius mille argentos.
Vinea pacifico fuit. istęc. cuius origo
Paruula. nunc secū trahit omne genus pptor;
Vinea pacifici debet plebs credula dici.
Non ea iudaico primū sata palmite pauco.
Vnius & gentis circūdata finibus artis.
Sed quę gentili de germine cępit oriri.
Iamq; suos omnē ramos extendit in orbem.
Omnib̄ in pptis dignis habitanda colonis;
Mille nomismatib̄ uir fructū cōparat eius;
Iuuentute uiri cū constet nomen oriri.
Strenuus ille uir ē. qui mercennarius haud ē.
Sed totis studiis ē cultor uineę heriles;
Hunc q̄m sperat sibi quo uindemia cedat

Sordescunt nūmi · sed & omnis gta mundi ·
Nunc ut in ecclia lucratus herilia lucra.
Iure boni serui tunc gaudeat euge phenni ;
Ther suonert hauet einon wingardon . ich
meino then wingardon ther thie menige
thes liudes hauet · Ther min dilectus ther ueruus
salemon ther mit sinemo dootha suona hauet
gemachot inter dm & hominē . ther hauet
eine eccliam in iudea paucis palmitib' plan
tatā . ande uniusgentis finibus coartatao
ich meino eccliam de gentib' thiu ther iam
extendit palmites suos usq in fines orbis tre
ande thiu ther infra macheriā suam hauet
begriphan allerslaghte liude . Ther man
ther giuet thusent siluerinero phenningo
thaz her thes — muoze gebruchn
vir dictus e a uirtute . Vone thannan ther man
lichero dughethe is . ther huodet gerno thes
thaz her in uinea dñi niet mercennarius nesi
ther in thero undemia nein deil nehauet sun
der agricola . ther beithe sinemo heerron we
che . ande her seluo an themo

deil haue · Themo so zemuodeis · ther giuet
allen wereldlichon richduom . qui p mille
naria sūmā intelligitur gerno hinan . thaz
her thero ewegan remunerationis niet adelugh
Vinea mea corā me e . vox xpi . Iniwertho
o mille argentei tui pacifici . & ducenti his
qui custodiunt fructus eius .
Vinea quam seui · ñ excidet hec mihi menti ;
Quamuis eccliam custodib' ipse tuendam
Tradiderim lectis doctoribus atq prophetis .
Non tamen absentē sed me sibi pspicientē
Dū mundus steterit custodē semp habebit ;
O mille tui nūmi mihi credito sunt t salui .
Bisquoq centeni custodibus adtribuendi ;
Mille nomisinatibus signatas tēporis huius
Diuitias fluxas prudenti mente recusas .
Vt mansura tibi seruentur premia cęli .
Non cadet hec frustra t spes . retributio multa
O mne nepensabit quod quisq fidelit egit .
Qui tamen hic alius insudant eruudiendis .
Mercedis duplę capient hu premia uitę ;
Thogh ich minon wingardon beuolan

haue then winzurnelon. alſo thu zeliſt thie
ſin huoden. ich duon ſin ie thogh ſeluo alliz
ana wara. Thogh ich mine ecclam beuolan
haue pphiſ-i aptiſ. doctorib⁹ ande ioh hiro
ouch geſcaphat haue thiu angtica p̄ſidia
ad tutelā. ichbin hiro ie thogh ſeluo puigil
cuſtoſ qui ñ dormito neq; dormio. Thie thine
thuſent phenningo ſint thir gehalden. ande
zwie zehenzogh phenningo ſint then gehal
don thie theſ wingardon huodent. Wanda
thu diuitiaſ mundi que p̄ millenariū figu
rantur uerkiuſeſt p̄ ſpe uindemię thu ther
bezeichenet dulcedinē ętnę retributionis.
ſo iſ thir gehaldon celeſtiū premioꝝ gta. quā
nec oculuſ uidit. nec⁹ audiunt ăuriſ. nec in
cor hominiſ aſcendit. Winnontauor thie
ouplicē remuneꝛationē pre aliuſ. thie ther
uneā dn̄i. i. ecclam ei⁹ cuſtodiunt. ande ad
iuſticiam eruduunt multoſ. Vox⁹ b̄ſuocē tuā.
Quę habitaſ i ortiſ. amici auſcultaſ. fac me audire
Per uigil ortoꝝ cultrix ſoror irriguoꝝ
Per moduloſ ſuaueſ tua uox in mulceat auꝛeſ.

hac etiam fidi ſatiſ oblectantur amici;
Que ñ preteriens ſed fixa habitacula ponens
Germina uirtutū fructū facientia ſurſum
Cordibuſ in ſcīſ uelut ortiſ fructificandiſ
Tranſplantare cupiſ. tibi ſit conſtantia magiſ
Voce ſonare meum quod geſtaſ pectore uerbū.
Hec iocunda mihi uox eſt. gaudent & amici
hinc ſuperi ciueſ. tibimet quoſ ipſe fideleſ
Tutoreſ ſtatui. quin congaudere ſaluti
Fratrę norunt animę que corpora linquunt,
Thu tha bouweſt in then gardon. thine friund
horechent theſ. laz mih thine ſtimma uerne
man. o ſponſa thu ther fliz haueſt allizana
uirtutum germina ze phlanzene in thinen
auditoribuſ. ande ouch thaz niet tranſeunteſ
neduoſt uelut in tuguriо manenſ & cito re
ceſſura. ſunder ſtadlicho bowunde. kunde
min euglm allen then thu mugeſt. wanda
mir lief ande luſtlich iſ thine ſtimma ze
uernemene. wanda thu mine gloriam
queriſ. non tuam. Thine friunde hore
chent gerno thinero ſtimma. wanda

thie angelici ſpiritus thie ich thir amicos & defenſores haue gemachot. ande thie animae iuſtorum quas de tuo cętu ad me aſſumpſi. thie mendent ſich thinero predicationis. ande fraternę ſalutis. Vox Ecclesie ad xpm.

Fuge dilecte mi. aſſimilare capręę. hinnuloq; ceruorum. ſuper montes aromatum.

Aufugiens ame procul hinc dilecte recede.

Exemplo capręę mihi te tamen hinnuleiq;

Montibus ex altis monstrans & aromate fętus.

Precipis ut uerbū diuulgem ſponſe receptuos.

Perq; ſonos ſuaues mea uox tibi mulceat aures.

Parebo monitis. ſed cum tu uictor ab inferis.

Liberius ſacri complebo munia uerbi.

Exemplū capręę ſi tu tamen hinnuleiq;

Quę nunc cernunt ſed mox in opaca ferunt

Geſſeris erga me. preſens ut tu ditate

Sepius oſtendas quia nō me ſponſe relinquas.

Perq; tuos ſcōs quos ſutta probabilis altos

Sic facit. ut meriti ſint culmine montib; equi.

Quos & aromatici ſuauius contēperat herbis.

In quibus ipſe habitas. ſponſā dilecte reuiſas.

Fluugh uone mir winemin. wiſ geliich thero reion ande themo hindkaluo an then bergon thero ſtancwurze. hu ge biudeſt mir ó ſponſe thāz ich thir euglim cundeghe allen then ich muge. thar zuo nemagh ich mih gemuoregan quamdiu tu ſponſus nobiſcum es. So thu per ascenſionem wirtheſt receptus ad paternum conſeſſum. ſo magh ich thanne liberius ó uer al cundegan thin euangelium. Vone thannan ſcheithe uon mir per aſſumptam humanitateo. ande ſcheine mir ie mitthon thine helpha per diuinitatem. duo thaz inſtar capręę & hinnulei. thie man ſumeſtunde ſihet. ande lāaz thaz gewerthan in montibus aromatum. ſcilicet an thi non heiligon. quorum conuerſatio in celis eſt. alſo an then hohen bergon. ande thie then odorem et famam uirtutuo de ſe ſpargunt. alſo thie diuren Stancwurzę.

Primū signū ad dilectos. Ut qd amicus superior & diuinor. eqlem se exhibeat semp ei ois. & p omia inferiorib; inferioz sapiat. Nam dispares & moderatur ambos. ñ p se amicitia. nā & ino deb; utriusq; nouit & se. Audiat superior inferiorē qñ pauet. qñ eqlem & ecclastē. Quesiui & ñ inueni illū. ꝑ sponsū & sponsā. Audiat superior inferiorē qñ mouetur sapiē. qñ dicat ñ. Paululū pertransiui & inueni. & ꝑ exceperis. ñ ꝑ solū amicitia seruari ꝓt. ꝑ unū ꝓt. una uolūtas. & nolle eadē. & nolle. ꝑ sis. unus. uñ & Cyprianus. duo corpa una. sūt. fideliter amicitia custodit. & uolūtas diuitias inuenit. & uolūtatē amici sui. ñ repetit & tardet. & festinat. & nullu ledo & dare si repetit. habet. & dare & dabit. & ꝑ se dare. & dare audax. Nichil ñ ea gmodi. ut amicū ꝙ alio petat honestū. & mīe laudada se mutuā ita amicos. ñ aliq; eis op; fuit ñ & esse amicitia ita ꝑ equal & ambos. & equal amicitia. & plen decus plen. & amici. n quest. ut & & amicū ño ñ debet celare. & recessit sui gmutē sic suo ꝓpo cordi. Caueat a & recessit. ne aliq; aliq; ñ sentiet quel. ne teneat illa suam ternere. Nec loq; eu primo suo & occasione pon ei insidias. Ille amicus ite pon insidias & ꝙ decreq; fraudulēt. & amicū suū & fessū & infidelē. Quare sed q. & int amicos uos. & ꝙ amicū & ꝑ pus & gmunt. & eqlis sic sol. & sol & gmunit & eqlit expādit radios suos sup bonos & malos. Simulat amicū & amic suū a ꝑspicat. & ꝑ dilectū. Admisto feliciter intrigat ni dilexit. Quis sigñ sit amicitie & & amicū fidel & & semp & in ꝙ pace amico suo & celestis necessitatib; suis. aie. & & cogit. quecūq; & uicinq; uidet expedire. ne teneat illa sinam. qd & ecclastes. Et amicū socia mise & ñ & manet in tpe necessitatis & sit sigñ fidei dilexit & & amicū nullū defecit. nullā infidelitatē & suspicat de amico suo. & dat a & ei. & sūm suū bonū. suū malo ille audiet. an qm ei loquit sueū. & unū & sueū tacit intelleget. Sic ille. Cara fides hōis. & m. malo. & & amicū & amico alique defecit & dependit. tō excusand & amicū. ñ & bernard. & si quera qd dependens & primo tuo ñ stati udiet illā magis & excusa. excusa interdum si op ñ potest. pura casū. pura sup & tpm. & semo & ꝑfect ñ sol & deus. ꝑprim q debet & me uidet quētos in amicitia & & amicū uel & & causa diligent. qd nullo tpe dicat sui ꝑperando sui amici sui ad uendā procedo. uñ ipm assimet. & aliā & ita in alīq ledat. Hystoria. in & ipm delinquit ꝑsup ser. & celeret & intrig & ignosce. cū ab amico suo & cassus fuer. & bernard de & & medet. ꝓt. & mōdet. ꝓt. corde ꝙ libale. amat oēm inimicū. & & ꝓpter. uel sero. & ñ & ꝓpter. & sedendo. & ñ mīe diligat ipsū dō. sic ꝑpat. & magdalena ꝑ. & mī alius in euāgelio. Decimū sigñ q uer & amicū & habet & q patient & amicabil & tolerabē. & amic sui. cū calūniat. de aliq uicio. sui iuste sui iniuste accusat. & ad molestē inducit. & ambos. & bone cogit & ꝑfic. & plerūq; meliores. & facit. & minus se ledi putat amic cui scripsit. Medicina & & amans sua. qm & dulcius & fraudulent timet offa. & fellis. & parit unde. & nisi patientia patiendo sup & sua patientia ad imitatiō ꝓt. & stat & & ꝓpter. & amicū uel & ñ & & mīe. & ꝓpter. & ꝓpter. & ꝓpter

dum fuerint prescita. in posterum faciliuꝰ
atq; auidiuꝰ capiantur exposita. Tribuꝰ
namq; nominibuꝰ uocatum fuisse salomonẽ
scripturę manifestissime docent. Salomon
id est pacificum. eo quod in pace regnum
optinuerit. & per parabolaꝰ populũ erudie-
rit. in significatione saluatoriꝰ. qui suiꝰ disci-
puliꝰ ait. Pacem relinquo uobiꝭ. pacem
meã do uobiꝭ. Et ipse per parabolaꝰ turbaꝰ
docuit. De quo etiam scriptum ẽ. Multi
plicabitur eiuꝰ imperium. & pacis non erit
finiꝭ. & reliqua. Et hidiđ id ẽ dilect⁹ dñi.
uidelicet quia priuꝰ a dño dilectuꝰ fuerit.
Similiter in typum dñi. qui a patre dilectuꝰ
est. sicut ipse ait. Hic est filiuꝰ meꝰ dilectuꝰ.
in quo michi conplacui. Et cheleth id ẽ
aeccleſiasten. Aeccleſiastes autẽ greco sermo
ne appellatur. eo q̃d cętũ. id ẽ aecclãm con
gręget. quem nos nuncupare possum⁹ concio
natorem. q̃d loquatur ad plm̃ & sermo eiuꝰ
non specialiter ad unũ. sed ad uniuersos genera
liter dirigatur. qui uelut extensa manu omnũ
tumultuꝰ sedat. eosq; ad unã sententiã reuocat.
Sic idem salomon in hoc libro fecisse ostendit.
cum in libri termino ait. Finem loquendi omiꝭ
pariter audiam. Dm̃ time. & mandata eiuꝰ
obserua. Hoc ẽ enĩ omnis homo. illũ pfigurans.
qui non solum pacem intulit. & dilectuꝰ dõ pa-
tri extitit. sed qui omnibuꝰ ait. penitentiã agite.
appropinquabit enĩ regnũ cęlorũ. qui medio
pariete destructo. & inimicitiaꝰ in carne sua
euacuans. fecit utrãq; unũ. quiq; dm̃ timere.
& mandata eiuꝰ obseruare iubet. Denique
sicut salomon tribuꝰ prefatiꝭ nominib⁹ appella
tuꝰ ẽ. sic iuxta numerũ uocabulorũ tria uolu
mina edidit. prouerbia uidelicet quę nos pa
rabolaꝰ nominam⁹. quaꝰ hębrei masloth appel
lant. Aeccleſiasten quę & illi ut dixim⁹
cheleth nominant. & cantica canticorũ quę
sytasirin pnotant. & hoc racionabili ordine

distinxit. In prouerbus namq; paruulū docens. & quasi de officius per sententias eruiens: unde & ad filiū eius sermo crebro repetitur. In aeccle siaste uero maturę aetatis uirū instruens. ut nequaquā mundi rebus credat aliquid ēe perpetuum. sed caduca & brevia universa quę cernim⁹. Ad extremū iam consūmatū uirū. & calceato sctō ꝑparatum in cantico canticorū amplexibus iungit. Nisi enī prius relinquerimus uicia. & pompis scli renunciantes. expeditos nos ad aduentū xꝑi parauerim⁹. non poterimus cantare canticū canticorū & dicere. Osculetur me osculo oris sui. Sue tria uolumina edidit. in quibus triū generū disciplinas cōposuit. quib⁹ ad rerū scientiā peruenitur. In primo namq; moralē. in scdō ū naturalē. ad ultimū quippe contēplatiuā. quas greci ita. & hicam. phisicam. theoriam nominauerunt. Unde non abhorret ab intellectu. quia liber iste in opusculis salomonis tercio loco ponitur.

In prouerbus itaq; moralis uita exprimitur. ubi dicitur. Audi fili mi sapientiā meā. & prudentię meę inclina aurem tuam. In aeccle siaste uero naturalis. Ibi quippe quod omia ad finē tendant. considerantur. dum dicitur. Vanitas uanitatū. & omia uanitas. In cantis autē canticorū contēplatiua uita exprimitur. dū in eis ipsius dñi aduentus & aspectus desideratur. cū sponse uoce dicitur. osculetur me osculo oris sui. Hos etiā ordines trium patriarcharū uitę significant. Abrahā. Isaac. uidelicet & Iacob. Moralitatē quippe abraham obediendo tenuit. quando de terra sua exiit. & filiū immolare non distulit. Isaac uero naturalē uitā. puteos fodiendo figuravit. Inimo enī puteos fodere ē. per considerationē naturalē. omia quę infra sunt perscrutando rimari. Iacob ū contēplatiuā uitā tenuit. qui ascendentes & descendentes angelos uidit. Sed quia naturalis consideratio ad

perfectionē non ducitur · nisi prius moralitas teneatur. Recte post prouerbia aecclesiastes ponitur. Et quia superna contēplatio non conspicitur · nisi prius hec infra labentia despiciantur. / recte post aecclesiastēn canticū canticorū ponit. Prius quippe ē mores cōponere · postmodum omīa que assunt · tamquā non assint cōsiderare. Tercio uero loco · munda cordis acie · superna & interna conspicere. Hinc itaq; ut sūm papa gregorius moraliū tractator deprómit librorū gradibus quandā ad contēplationē dī scalam. & machinam fecit · ut dū primū in sctō bene geruntur honesta · postmodū etiā honesta scti despiciantur · & ad extremū etiā dī intima & secreta contēplentur. Vnde non inmerito liber iste non canticū · sed canticū canticorum nominatur · ubi celestis uerbi dī · & animę coniunctio demonstratur. Quod canticum · ita intelligitur omībus pcellere canticis · sicut dns nr assūptus homo · aplis · patriarchis uel

pphetis · aut quecūq; illę sunt celestiū potestatēs · ut sicut rex regū & dns dominantiū ē xpc · ita & canticū canticorū super omīa cantica quę a pphetis cantata sunt titulatur. Et sicut in ueteri testamento alia sunt scā · & alia sunt scā scōrū · & alia sabbata · & alia sabbata sabbatorū · sic & alia sunt cantica · & alia cantica canticorū. Scā erant in tabernaculo · ꝛ quę exterius agebantur sabbata erant · quę ex singulis ebdomadibus celebrabantur · sed scā scōrum secretiori quadā ueneratione suscipiebant · & sabbata sabbatorū non nisi in suis festiuitatib' celebrantur. In cantico canticorū secretum quoddā & sollēpne interius ē · qd secretum in occultis intellegentiis penetratur. Nam si exterioribus uerbis attenditur · secretū non ē. Vnde iam superius in pfacione disputauim'. Sciendū ē etiā · quia in scriptura sacra · alia sē cantica uictorię · alia cantica exortationis · & contestationis · alia cantica exultationis · alia

cantica adiutoru ⁊ alia cantica coniunctionis cũ dõ. Canticũ victorię ẽ ⁊ quod maria trãsito mari rubro cęcinit dicens. Cantem dño. gloriose enĩ honorificatus ẽ ⁊ equũ ⁊ ascensorẽ proiecit in mare. Canticũ exhortationis & contestationis ẽ ⁊ quod moyses israheliticas ad terrã repromissionis propinquantib⁹ dixit. Attende cęlũ & loquar ⁊ & audiat terra uerba ex ore meo. Canticũ exultationis ẽ ⁊ quod anna non solum p samuele. sed prospecta fecunditate aecclãe in semetipsa cęcinit dicens. Exultauit cor meũ in dño. Vbi per semetipsam ueritas fecunditatẽ prolis aecclesiasticę expressit cũ dicit. Sterilis peperit plurimos ⁊ & que multos habebat filios infirmata ẽ. Canticũ aduitoriu. dauid post pluium cęcinit dicens. Diligã te dñe uirtꝰ mea. Canticũ uero coniunctionis cũ dõ. hoc ẽ canticũ qđ in nuptiis uelut epithalámiũ sponsi & sponsę canitur. id ẽ cantica canticoꝝ ⁊ quod tanto ẽ omnibus canticis sollẽpnius. quanto

Epithalamiũ. carmen nuptiale.

sublimioris

& in nuptiis sollempnitatis offertur. Per illa cantica uicia deuitantur ⁊ per ista uero unusquisq⁹ uirtutib⁹ locupletatur. Per illa cauetur hostis ⁊ per hęc dñi familiari amore cõplectit. Cantata sunt & alia cantica a diuersis pphetis p diuisis personis uel causis ⁊ sicut & abacuc pro ignorantibus pnotauit. Cantauit & de borrã de victoria sisarae. Cantauerũ ⁊ tres pueri in fornace ⁊ in quo mirabilia omnipotentis dñi narrant. Cantauit & hieremias canticũ lamentationis de euersione hierusalẽ. & seruaru. ⁊ totius pli sui. & multi alii. Sed idõ hoc canticũ canticorum appellatur. quia ad ppriam xpi regis & aecclesię coniunctionẽ ẽ manifeste probatur. ubi orat ad patrẽ sponsi aecclesia. Qui ẽ sermo dñi. ut iam non per internuncios qui sunt angli uel pphetę. qui a dñi filio aecclesię future repropiciationis nuncia deferebant. sed ipsũ per incarnationis misteriũ iam aliquando coram ostendat. iam ipsius formã speciosã pre filiis

hominum . amplecti mereatur . eiusque dulcissima
oscula suscipere . et gratissima ubera contrectare .
Ista namque que sic desiderat . aecclesia greco uoca
bulo dicitur . latine congregatio . uel melius con
uocatio . hebraice synagoga interpretatur . Pro
loco uel tempore . diuersis nominibus a uerbo dei uoca
ta esse probatur . De cuius uocabulis . superius polli
citi sumus . Aliquando et enim hierusalem . non numquam
syon . plerumque amica . sepe uero dilecta . interdum
soror . uel speciosa . sponsa . columba . seu inmacu
lata . uel perfecta . in Christi persona . ore prophetarum .
et in hoc libro appellata cognoscitur . Hierusalem
siquidem dicitur . quia post iracundiam omnipotentis
dei . pacem de celo missam a patre suscepit . eo quod
aliquam signatur habere pacem . Quam pacem et
coniunctionem exorare dicitur . cum eum deprecatur ;
osculetur me osculo oris sui . Syon uero . quia
de conualle lacrimarum idolatriae . ubi in corpore
lapsa fuerat in adam . nunc corde ad montem para
disi reascendit . et pro mundicia cordis speculum

se prebendo indiuidue trinitati . conspicua et excel
sa efficitur . In qua deus omnipotens quasi in fertili mon
te delectetur deambulare . et beatum doctrine sue
semen spargere . Propter quod specula ut sem
in ea interpretatur . Amica autem dicitur . quia
repudiando diabolum ad amicitias reuocauit
deum . Dilecta uero appellatur . quoniam post incredulita
tis amarissima odia . credulitatis muneribus
dilecta efficitur dei . Soror uidelicet nuncupa
ta per assumpte carnis misterium . cum ex eadem mate
ria uidendus nascitur terris . de qua et aecclesia
generatur . Speciosa scilicet pronunciatur .
absterSa per baptismum ab omnibus maculis pec
catorum post multam aethiopicam tenebrosamque
consuetudinem criminum pelle mundata . et ad
genuinam pulchritudinem reuocata . Sponsa uero
effecta est . corpus et sanguinem domini suo corpori con
iungendo . Per quod sacramentum spopondit
se preter eum nullum alium amatorem in toto corde
diligere . speciosum ei anulum fidei magno studio

conseruando. Formosa namq; predicatōr. formam eī imaginis in qua creata ē in anima reformando. Columba uero nominatur omī rapacitate quā aduncis manib' uelut uulturinis consueuerat penetrare depositā. consortio scī spē sociata. simplicitatis & largitatis candore colūbārū refulget. Et que consueuerat in malis doctoribus alys animab' aeterne uite rapere reparare cibos. nunc in bonis doctoribus de suo suauissimo gutture audientib' solet reimperiri. sicut natura ē columbarū. Immaculata autē laudat. depositā ueteri & antiqua consuetudine criminū. & stola sacro scī baptismatis semel induta. immaculate uiuendo. ultra se non maculauit. & dnī sui xp̄i imitatrix effecta. pro eius nomine moriendo. lima martyrii & mortificationis splendescit. Nullū aliū ferramētū fortius potuit repperire. per quod antiqua scoria animē. ut apponius ait. limarētur. nisi martyrii lima. per quod in tormentorū fornace possit

Scoria. sordes metallorū.

anima quantālibet sordiū peccatorū mole sit circūdata. in suo sanguine renouari. per quod perfecta sit columba. & in xp̄o immaculata. Vnde & perfectē quippe nuncupatur. omne iudicū a patre uidelicet suscipienda in xp̄o. Hec ergo aecclā. in qua omniū credentiū in xp̄o multitudo consistit. que retro ante uidelicet sponsi aduentū. in suo sanguine ignominiose iacebat. & cōmaculata iuxta pphetā. in curis magnis nutrita. & usq; ad annos pubertatis puecta. & eius doctrina quasi monilib' exornata. sed' eius coniunctione usq; ad regnū celorū sublimata. Sed quom ignominiose & conculcata iacebat. per pphetā increpatur. Radix tua & generatio tua. de terra chanaan. Pater tuus amorreus. & mater tua cethea. In die qua nata es. & in die ortus tui. non est precisus umbilic' tuus. Non es lota aqua in salutē. nec sale salita. nec pannis inuoluta. Et pepercit super te oculus mīs. ut faceret tibi unū

ex his · miseri tus tui · Et iacebas nuda plena q;
ignominia · conculcata in sanguine tuo · Vbera
tua intumuerunt · & pilus tuus germinauit · &
ecce temp' tuu' temp' amantiu' · Et iacebas nuda ·
confusionisq; plena · Et qualiter per aduentu'
sue coniunctionis facere uoluit unu' ex his miseri-
tus sui · subiunxit · Et misi amictu' meu' · & ope-
rui ignominia' tua' · Laui te aqua · & mundaui
sanguine' tuu' ex te · & unxi te oleo · & uestiui te
uestimto multicolorio · Simila & melle nutri-
ui te · Cinxi te bysso · & calciaui te hiacincto ·
Et posui corona' decoris in capite tuo · & circulos
in aurib; tuis · & iuraui tibi · & ingressus su' pac-
tum tecu' · & facta es mihi ait dns ds · Quod qua-
uis plebs iudeoru' arguatur contumax · alloq'tur
in eius persona · Omnis anima que per lauacru'
regenerationis nascitur uoluntate ei' que ea' prius
genuerat · per peccatu' amorrei · q' amarus interp-
tatur · id e' diaboli · & per consuetudine' nefaria' ·
que cethea p'senti loco dicitur · quae mentis exces

sus interpretatur · fuerit oblita improbari pbat'
increpatione' · qua' clemens dns ihc xpc per sca'm
apparitione' sua' licet nesciente' de predictis sor-
dibus collecta' enutriuit · & p'ciosis uestib; uel
monilib; exornauit · & sibi consorte' regni face-
re e' dignatus per sacrosci baptismatis unda' ·
ubi gl'osa copula xpi filii di & aecclesie celebra-
tur · In quo sacro misterio ablutionis aqua
lauatur · sapientie sale suscepto · indiuidue coeter-
neq; trinitatis fide · p'stibuli traditione salitur
uariu' uirtutu' carismatu' uestimtis nudata ope-
ritur · sps sci pinguedine carismatis unctione
repletur · ubi simila in xpi corpore · & melle
in eius eloquiis enutritur · ibi circulis diuine
intelligentie aures ornantur · martyrii gemma-
ta in capite corona refulgens · Bysso que e'
puritatis indiciu' cingitur · id e' amore uirgini-
tatis & pudicitie · ab omi eam dissolutione
continens · reuocata' q; constringit · calciatur
hiacincto · Qui color · p'parans dicit' hebraice ·

ut preparati sint pedes ad p̄cepta euangelii pacis semper concurrere. Hos uidelicet ornamentis decorari cupiebat aecclesia. Sed quia ornari non poterat nisi per eius apparitionē! id circo illius uisitationē desiderabat. Audierat enī tamquā sponsa per ꝓphetā inpersona sponsi. id est uerbi dī patris promittentis. Desponsabo te mihi in sempiternū! desponsabo te mihi in iustitia! desponsabo te mihi in iudicio! desponsabo te mihi in misericordia! desponsabo te mihi in fide. Et per isaiam similiter uox ipsius aecclesiae ait. Posuit mihi mitrā sicut sponsę. & induit me uestimentis salutis. sicut sponsū decoratū corona! & sicut sponsā ornatā monilibus suis circūdedit me. Et Zacharias huicēmodi clām trepidanti aecclē nunciatā dicendo ait. Noli timere filia syon! ecce rex tuus uenit tibi mitis. & mansuetus. sedens super pullū asinę! Saluator & redēptor ipse ē. Hi ergo omnes patriarchę. uel ꝓphetę.

futurā ineffabilē xp̄i copulā & aecclę̄ cecinerunt! apls autē iam celebratā exposuit dicens. Viri. diligite uxores uras sicut xp̄s dilexit aecclesiam. qui semetipsū tradidit pro ea! ut ipse sibi exhiberet immaculatā aecclesiā. non habentem maculā aut rugam. Et iterū ad corinthios. Desponsi enim uos uni uiro uirginem castam. exhibere xp̄o. Et alio loco ita exhortatur fideles. Vos estis corpus xp̄i! & caro de carne ei. Hic uidelicet tantis ac talibus testibus confirmande atq; adhibenda sunt omnia officia nuptiarum. ubi presto sint etiā amici sponsi. sodales etiam sponsę. mores quoq; cantantiū! qui dulci modulamine sponsi potentiā canant uel sponsae. Pulchritudinē laudent! quā largitate sponsi ē consecuta; quomodo se excelsus humiliauerit de illa altitudine deitatis ad humū pfundi! ut humilem delectā q; carnis materiā ad celorum culmen leuatā. suę maiestati coniungeret.

Et notandū. quia aliquando sacra scriptura dnm̄
uocat. aliquando patrē. aliquando sponsū. Quan-
do enim se uult timeri. dnm̄ se nominat. quan-
do uult honorari patrē. quando uult amari
sponsū. Ipse etiam per pphetā dicit. Si dns
ego sum. ubi ē timor mē. Si pater ego sum.
ubi ē honor mē. Et rursū dicit. Desponsa-
ui te mihi in iusticia & fide. uel certe recordat
sum diei desponsationis tue in deserto. Et q̄d
est apud dm̄. quando & quando non est.
Sed quia prius timeri se uult ut honoretur.
& prius honorari. ut ad ei amorē perueniat.
& dnm̄ se ppter timorē nominat. & patrem
ppter honorē. & sponsū ppter amorē. ut per
timorē ueniatur ad honorē. per honorē uero
ei peruenitur ad amorē. Quanto ergo dig-
nior ē honor quā timor. tanto plus gaudet ds
pater dici. quā dns. Et quanto ergo carior
ē amor quā honor. tanto plus gaudet ds spon
sus. dici quā pater. In hoc ergo libro dns &

aecclesia. non dns & ancilla. sed sponsus nomi-
natur & sponsa. ut non soli timori. non soli re
uerentiae. sed etiā amori deseruiatur. & in
uerbis exterioribus. incitetur affectus interior.
Cū se dnm̄ nominat. indicat quod creati sum.
Cū se patrē nominat. indicat quod filii adoptati sum. coniungi. Cū se sponsū nominat indicat qd coniungi dō sumus.
Plus ē autē coniunctos ee dō. quā creatos &
adoptatos. Sic autē generaliter ex uoce aec-
clesiae aduentus dñi in hoc opere prestolatur.
ut etiā specialiter unaquaq; anima ingres
sū dī ad cor suū. tāquā aditum sponsi in tha-
lamū accipiat. Et sciendū. quia in hoc libro
quattuor personę loquentes introducuntur.
sponsus uidelicet & sponsa. adolescentulę
uero cū sponsa. greges sodaliū cum sponso.
Sponsa enī ipsa perfecta aecclesia ē. sponsus
dns. sicut crebro dictum ē. Adolescentulę
uero cū sponsa. sunt in choantes animę. &
per nouū studiū pubescentes. Sodales uero
sponsi sunt. siue angli. qui sepe hominibus

ad ipsos uenientes apparuerunt · seu certe perfecti quiq; uiri in aecclesia / qui ueritatē hominibus nunciare nouerunt · Sed hi qui singillatim adolescentule uel sodales sunt · toti simul sponsa sunt · qui toti simul aecclesia sunt / quā uis & iuxta unūquēq; fidelem hec tria nomina accipi possunt · Nā qui dnm tam perfecte amat · sponsa ē · qui sponsū predicat · sodalis ē · qui adhuc nouellus uiā bonorū sequitur · adolescentula ē · Inuitamur q; / ut sim sponsa · Si hec nec dū ualem / simus sodales · Sed ni neq; hoc adepti sumus / saltem ad hunc thalamū uelut adolescentule conueniam · Sed sciendū · antequā ad conuunctionis pacē ueniam · quod sapientissim salomon · quicquid ab inicio mundi usq; in finē · in misteriis egit · acturúsue erit dī sermo erga aecclām · in figura & in enigmatib demonstrauit / In quo cantico · omia que narrantur tecta misteriis · in uerbi incarnatione reuelata & cōpleta docentur · ubi allisa erigitur humana progenies · cōpedita absoluitur / corrupta ad uirginitatis integritatē reformatur / expulsa a paradiso redditur / ex captiua libera / ex peregrina ciuis / ex ancilla domina / ex uilissima regina & sponsa creatoris sui · uerbi dī xpi benignitate effecta ostenditur quę digna sit ei suscipere oscula / & una cū eo effecta spū · in celestibus sublimata regnare · Quę sublimitas · humiliatione filii dī celebrata cognoscitur / sicut magister gentiū docet de xpo dicendo · Humiliauit se / ut nos exaltaret · Non enī iniuria deputatur artifici · preciosum anulū lapsum in corporis foueam · paulisper deposita stola ad querendū descendere / & inuentū · rursū suae dexterę reddere · Nam quicquid humile · quicquid uilissimū · quicquid despectū · indignum q; stulta impia q; gentilitas opinatur · Cui incredulitatis caligo · oculos cordis cecauit / Hoc glōsum · hoc mirabile · hoc inquā magnificum apud diuinā clementiā · & omnes

uirtutes celestes ee ꝓbatur. Nam que immensa
potentia. que bonitatis dulcedo. que miseratio-
nis super lactura omniu operu flagrantia patne
uirtutis. admirata ab anglis. omniu q scorum
choris. precelsis uocib. perpetuis laudib offere-
tur. nisi dns ancilla uere paupercula. ut aetn
mortale per assumptione carnis rex dns ihc xpc
aecclam. id e di sermo sibi animā sub conjunc
tionis titulo copularet. Quia igitur sepius
sponsu & sponsa dnm & aecclam dixim. &
rite uxta poetam. uiam sermone leuam. spesq
fidesq meu comitantur in ardua gressu. Be-
diu ad suma tande peruenim arcem. ut iam
ipsum textu diuini oraculi pandam. uelut ado-
lescentule. uelut sodales audiam uerba sponsi.
& in eorum sermonib feruore discam amoris.
Ita q scā aecclā diu pstolans aduentu dni.
diu sitiens fonte uite. quomodo optet uidere
psentiam sponsi sui. quom desideret. dicat.
Osculetur me osculo oris sui. Anglos ad eande

audiam uba sponse.

dns. patriarchas ad illa & ꝓphetas miserat.
spiritalia dona deferentes. Sed ipsa uero mu-
nera non per seruos sponsi. sed per ipsu iam
sponsu percipere querebat. Ponam ante ocu
los ome genus humanu ab exordio mundi usq
ad fine mundi. tota uidelicet aecclam una esse
sponsa. que arras spiritali dono per lege ꝓcepe-
rat. sed tamen sponsi sui presentia querebat.
que dicit. Osculetur me osculo oris sui. Suspi-
rans eni sca aecclā pro aduentu mediatoris di
& hominu. p aduentu redeptoris sui. ad patre
uerba orationis facit. ut filiu diligat. & sua
illa psentia illustret. ut eidem aecclae non ia
per ora ꝓphetaru. sed suo ore locutione faciat.
Ac si apertius dicat. Tangat me dulcedine
psentie sue. qua sepius a ꝓphetis promissam
audiui. Unde & de eodem sponso in euglio
scriptum e. cu sederet in monte. & sublimiu
ꝓceptoru uerba faceret. aperiens ihc os suu.
dixit. Ac si dicatur. Tunc os suu aperuit.

qui prius ad exhortationē aecclesiae aperuit
ora pphetarū. Cerne libenter cesar auguste
quomodo ab exordio mundi. ab adā scilicet.
immo ab abel iusto. usq; ad iohannē baptistā.
semper aecclesia xpi in eis qui altioris intellec-
tus erant quesiuit. & per omīs patriarchas &
pphetas. ad patrē omīpotentē lacrimabili uoce
clamauit. cuius sibi oscula ppinare. quē & in
iordanis baptismo uox patris de nube. & io-
hannes digito demonstrauit dicendo. Ecce
agnus dī. qui tollit peccata mundi. Et ipse
pater de nube. Hic ē inquit filius meus
dilectus. in quo mihi cōplacui. Vnū autē de
multis amicis sponsi pparantem sponsam —
—Iohannē intellige. cui psentia aecclā xpi
oscula scā suscepit. ipso testante de xpo.
Qui habet sponsā. sponsus ē. Amicus autē
sponsi. gaudio gaudet ad uocem sponsi.
Miratur uidelicet iohannes. cum uidit eū
ppter aquarū scificationē ad baptismum

uementem. Nam ait. Ego debeo a te bap-
tizari. & tu uenis ad me. Gaudio uero gau-
det. audiens uocē eius dicentis. Sine modo.
Sic enī oportet nos implere omnē iusticiam.
Vbi cōplete sunt pces aecclāe. iam olī pmisse
ad dm patrē dni nri thu xpi dicentis. Osculetur
me osculo oris sui. Sed dū ergo scā aecclā
incarnandū sponsū adhuc absentē desiderat.
subito intuetur psentē. Habet enī hec gra redep-
toris nri. ut cū de illo querentes loquimur
ei psentia perfruamur. sicut de duob; cleopha
uidelicet & alio. sicut in euangelio scriptū ē.
Vnde subiungit. Quia meliora sunt ubera
tua uino. & odor unguentorū tuorū super
omnia aromata. Vinum fuit scientia legis.
scientia pphetarū. Sed ueniens dns. quia
sapientiā suam per carnē uoluit predicari.
quasi fecit eam in carnis ubera lactescere.
Et quia in duinitate sua capere minime po-
teramus. in incarnatione ei agnoscebamus.

Vnde non inmerito eius ubera laudantur. quia p̄dicationis eius condescensio hoc egit in cordibus nr̄is. quod doctrina legis minime ualuit. Plus eū nos nutriuit incarnationis predicatio. quā legis doctrina. Et odor unguentorū tuorū super oīa aromata. Vnguenta dn̄i. uirtutes sunt. Vnguentū dn̄i. spūs scī fuit. De quo nimirū per ꝓphetā ei dicit. Vnxit te dē deus tuus. oleo leticie pre consortibus tuis. Hoc oleo tunc unctus ē. cū incarnatus est. Non eū prius homo exeuntē. et postmodū spm̄ scm̄ accepit. sed quia spū scō mediante incarnatus ē. eōdē hoc oleo tc̄ unctus ē. cū homo creatus ē. O dor unguentorū eius. fraglantia spūs scī ē. qui ex illo ꝓcedens. in illo permansit. Vnguentorū ei odor ē fraglantia uirtutum. quas operatus ē. Habuit autē aeccl̄a aromata. quia habuit multa spūs dona. que in domo dn̄i id ē in congregatione scōrū odorē bonę opinionis redoleret. Sed odor unguentorū

tuorū̄ super oīa aromata. quia fraglantia uirtutum sponsi quę per incarnationē eius facta ē. uicit predicamenta legis. quę in arris a sponso fuerant prerogata. Illa legis aromata per angelos ministrata sunt. istud unguentum per presentiā sponsi datū ē. Tanto quippe amplius ad intellectū credit aeccl̄a. quanto & ampliore uisionis gr̄ā meruit illustrari. Hoc autē quod generaliter de cuncta aeccl̄a dixim̄. nē specialiter de una quaq; anima sentiam̄. Ponam̄ ante oculos ee animā quandam. donorū studius inherentē. intellectū ex aliena p̄dicatione percipientē. quę per diuinā gr̄am etiā ipsa illustrari desiderat. ut aliquando etiā per se intellegat. quae nichil se intelligere nisi per uerba p̄dicatorū̄ considerat. & dicat. Osculetur me osculo oris sui. Ac si dicat. Ipsa me tangat uirtus. ut cognoscā intellegentiā. & non iam p̄dicatorū̄ uocib̄. sed interne eius gr̄ae tactu perfruar. Quasi osculo oris sui

oſculabatur moyſen dñs. cum per fiduciam familiaris gr̃ę intellectū porrigeret. Vnde ſcriptū ē. Si fuerit ꝓpheta in somnio loquar ad eum. & non ſicut famulo meo moyſi. Os enī ad os loquar ei. Os quippe ad os loquit. quaſi oſculari ē. & interna intelligentia mentem tangere. Sequitur. Meliora ſunt ubera tua uino. Vbera dī ſunt ſicut prius dixi mus. humillima p̃dicatio incarnationis eius. Sapientia autē ſeculi. quaſi quoddā uinū eſt. Debriat enī mentē. quia ab intellectu humilitatis alienam reddit. Quaſi quodam uino debriantur philoſophi. dum per ſecularē ſapientiam uulgi morē tranſeunt. Quā ſapientiam ſca eccleſia deſpiciat. humillimam p̃dicationis dñicę incarnationē appetat. Plus ei ſapiat quod per infirmitatē carnis ei⁹ nutritur. quā quod mundus hic per elationē falſe prudentiae extollitur. & dicat. Quia meliora ſunt ubera tua uino. id ē humillima incarnationis tuę predicatio. elatam mundi ſapientiā ſuperat. Vnde ſcriptū ē. Quod infirmū ē dī. fortius eſt quam homines. Et quod ſtultum ē dī. ſapientius ē quā homines. Sed ipſi huius ſeculi ſapientes. non nūquā uidentur quibuſdā uirtutib⁹ studere. Videm⁹ enī plerosq; habere caritatē. ſeruare manſuetudinē. honeſtatē exteriorē in oīb⁹ exercere. Quaſ tamen uirtutes. non ut dō. ſed ut hominibus placeant exhibent. Quae id circo uirtutes non ſunt. quia dō placere non appetunt. Olent tamen in humanis naribus. dū humano iudicio bonam opinionē reddunt. Sed cōparentur hęc ū odori redēptoris nr̄i. cōparentur ueris uirtutib⁹ & dicatur. Et odor unguentorū tuorū ſuper oīa aromata. id ē flagrantia uirtutū tuarū. omnē ſpeciē uirtutū ſapientium mundi ſuperat. quia ſcilicet fictas eorū imagines ueritate tranſcendit. Quia ſcdō loco ſentiri hoc quod dictū ē de una

quaq; anima dyam? adhuc eundē sensū si possumus· adiuuante dō subtilius ex̄equam· O mīs anima que timet dm̄· iam sub iugo euis ē· Sed adhuc longe· quia timet· Nam tantū quisq; ad dm̄ ppe fit· quanto p̄nam timoris amittit· & gr̄am de illo caritatis percipit· Ponam' ante oculos animā electi cuilibet· que continuo desiderio in amorē ustionis sponsi accendi tur· quia quod in hac uita perfecte percipere non ualet· contēplatur ei celsitudinē· & ex ipso amore conpungitur· Ipsa enī conpunctio· que per alacritatē fit· qua & desiderio accenditur· quasi quoddā osculū ē· Quociens enī anima osculatur dm̄· quociens in ei amore conpungitur· Sunt enī multi· qui iā quidē dm̄ metuunt· iam in bona operatione recipiunt· sed nec dū osculantur· quia amore ei minime conpunguntur· Quod bene in conuiuio pharisei signatum ē· Qui cū dnm̄ recepisset· cūq; osculanti mulieri pedes ei in corde suo derogaret· auduit· Intraui in domū tuam· osculum mihi non dedisti· Hec autē ex quo ingressa ē· non cessauit osculari pedes meos· O mīs qui iā elemosinas facit· qui iā in bonis operib' studet· quasi xp̄m in conuiuio recipit· xp̄m pascit· quia eum in mēbris suis sustentare non desinit· Sed si non dū per amorē conpungitur· adhuc eius uestigia non osculatur· Bene autē dictū ē· non cessauit osculari pedes meos· Non enī sufficit in amore dī semel conpungi & quiescere· sed & conpunctio debet ēe· & crebescere· Vnde mulier in eo laudatur· quia osculari non destitit· Id ē conpungi minime cessauit· Vnde & per ꝓphetam dicitur· Constituite diē sollēpnem in confrequentationib'· usq; ad cornu altaris· Dies sollēpnis ē dn̄o· conpunctio cordis nr̄i· Sed tunc in confrequentatione dies sollēpnis constituitur· cū ad lacrimas pre amore dn̄i assidue mens mouetur· Cui uel si dicerem· quādiu ista acturi

sum̄ · quādiu tribulationib̄ afficimur / ilico
terminū quo usq; fieri debeat · subiunxit di-
cens · Vsq; ad cornu altaris · Cornu quippe
altaris ē · exaltatio sacrificii interioris · Vbi
cū peruenérim̄ · iam nequaquā necesse ē · ut
sollēpnē dn̄o de nr̄a lamentatione faciamus ·
Anima ergo que iam per amorē conpungi
desiderat · que iam contēplari uisionē sponsi
sui appetit · dicat · O sculetur me osculo oris
sui · Vel certe osculū oris ei⁹ ē · ipsa perfecto
pacis interne / ad quā cū peruenérim̄ · nichil
remanebit amplius quod querāmus · Vnde
& apte subiungitur · Quia meliora sunt
ubera tua uino · Vinū enī ē scientia dī / quā
in ista uita positi accipim̄ · Vbera autē sponsi
tunc amplectimur / cū eū in aeterna patria
iam per amplexam p̄sentiā contemplamur ·
Dicat ergo · Meliora sunt ubera tua uino ·
Ac si dicat · Magna ē quidē scientia · quā
de te michi in hac uita contulisti · magnū ē

uinū notitie tue quo me debriar / sed ubera tua
uino meliora sunt / quia tunc per speciē · & per
sublimitatem contēplationis transenditur ·
quicquid de te modo per fidem sentiur · Et
odor unguentorū tuorū super omnia aromata ·
Hoc habet scā aeccl̄a aromata / dū in uirtute
scientiae · uirtute castitatis · uirtute misericordiae ·
uirtute humilitatis · uirtute caritatis pollet ·
Si scōrū uita odorem aromatū ex uirtutib̄
non haberet / paulus non diceret · Xp̄i bon̄
odor sum̄ dō · in om̄i loco · Sed longe excellen-
tior ē illa unctio contēplationis dī · ad quam
quādo q⁹ ducendi sumus · Longe excellenti-
or ē odor unguentorū dī · aromatib̄ uirtutū
nr̄arū · Et si iam magna sunt · que accepim̄ ·
ualde tamen potiora sunt que de contēplatio-
ne creatoris nr̄i acceptura sumus · Vnde
anhelet anima & dicat · O dor unguentorū
tuorū super omnia aromata · id ē bona illa
que per contēplationē tuā preparas / ista

omia uirtutu munera · que in hac uita tribuisti
transcendunt. Dicam huic aeclae · dicam huic
anime · sic aestuanti in amore sponsi sui / unde
tantu desiderium perceperit · unde noticiam
diuinitatis ei apprehenderit. Sed ecce ipsa
55 exprimit & dicit. Vnguentu effusu nom tuu ·
Vnguentum effusum e / diuinitas incarnata ·
Si enim sit unguentu in uasculo · odore exteri-
us min reddit. Si eni effunditur / odor effusi
unguenti dilatatur. Nomen ergo di unguen-
tum effusum e / quia ab immensitate diuinitatis
sue ad naturam nram se exterius effudit · & ab
eo quod e inuisibilis · se uisibile reddidit. Si
eni non se effunderet / nequaqua nobis inno-
tesceret. Effudit se unguentu / cu se & dnm
seruauit · & homine exhibuit · De qua effusi-
one dicit paulus. Qui cu in forma di eet non
rapina arbitratus eet se aequale do / sed semet
ipsu exinaniuit forma seru accipiens. Quod
paulus dicit · exinaniuit · hoc salomon dixit

effudit. Quia ergo humano generi dns per
humilitate incarnationis innotuit / dicatur ei ·
Vnguentum effusu nomen tuu. Sed quia in
hebraica ueritate aliquid aliter habetur · cogi-
mur ad superiora apostrapham facere / & non
nulla aliter inserere · Denique cum dixisset ·
osculetur me osculo oris sui · & subiunxerit · quia
meliora sunt ubera tua uino · ubi nimiu gaudi-
um amoris completu per attrectatione uberu
demonstratur / protin addidit iuxta hebraicu ·
flagrantia unguentis optimis. Quae quia uis
lampabili sermone superius a summo tractatore
exposita sint melliflue / tamen possum iuxta
opiniones quoru da rursus iterare · Vnum
inquiunt erat uerbum nunciatoru delatu
per anglos · qui ad pphetas uel in pphetis lo-
quebantur / sicut aut zacharias pphetat ·
Et dixi ad anglm qui loquebatur ad me ·
quod aeclae cor letificabat · audienti ei que
desiderabat aduentu. Sed ubi ore manib q

corp' eius & sanguinē contrectauit. melliora
cognouit ubera apostolice euangelioꝝ q' doctri
ne, lacte manantia. ubi omis diuina perfectio
que nē ministratur. qua unū ueteris testamti
& legis que sedm apostolū neminē ad perfectū
perduxit. Quamquā enī perfecti uiri aplici
qui p'sunt populo xp̄iano doctores ubera xp̄i
intellegantur. quos xp̄c ut paruulos nutrit.
tamen non erit inconueniens. duo ubera xp̄i
baptistam & euangelistam duos nobis intelli-
gi proprie. qui aecclāe post oscula sacramenti
predicti plenissima uerba, ppinati sunt! cum
alter eum solū peccatū mundi tollentē agnū q'
demonstrat aecclāe. alter inprincipio uerbū
dn̄m. apud dn̄m patrē manentē. qui per inma-
culatam uitā ita in amore ei' quasi ubera pec-
tori adheserunt. dū alter adhuc paruule, &
lactenti aecclāe. uerū hominē sub nomine
inmaculati agni ostendit! alter a creandi
effectu oīmū rerū eū fabricatorē inprincipio
uerbum dn̄m demonstrat. per quē creata sunt
unuersa. Nullus igitur usq' in hoc tempus
ad aecclām huicemodi gustus suauitatis peruē-
nerat. ut in agni mansuetudine terribili rege.
turmę luporum demonū effugarentur! cui'
p'sentia terroꝝ incutit oīb' terrenis. &
ethereis potestatib' qui regimine spē sei alios
uestit. & ipse de nullo necesse habet! qui de
terrenis leuatam. ad patris consortium ducit
per carnis assūptionē aecclām. cum qua mente
& materia unum effectus ē. sedens ad dexte-
ram patris. cum quo erat inprincipio uerbū
dn̄s. Hui' ergo lacte doctri[illegible]ne. uitā aeter-
nam conferentem. p̄dicta ubera dilectae
aecclāe manantia xp̄i dn̄i nr̄i. de cui' pecto-
re lacteo. uitā aeternā quā adam perdide-
rat. per candorē doctrinę aplis infusam.
quasi per ubera increditab' suscipit aecclā!
& suis posteris quasi ex lacte butirū effectū.
per interp̄tationē sermonis condie porrigit.

h rme

Nam primū continet sacramentū per lactis naturam · id ē casti liquórem · & cū fuerit arte subactus · liquor reddit butirū ! ita ꝛ lac apostolicę doctrinę · cum inuenerit magistrū declarat inter se continere in diuidua trinitatē · Quibus alimentis · nisi indesinenter usa fuerit anima ! non poterit uiuere in aeternū · Quē cibū aecclā de supra dictis uberib⁹ in baptismi suscepit sacramento · ubi trina confessione patris & filii & spc̄ sci noticię odorem cognoscit · cū ei sepe dictum doctrinę lac triformem contulerit redēptionis medullam · liquorē scilicet baptismatis candidissimū · suauēq⁹ sucū corporis xpi · & pinguissimū butirū sacri crismatis oleum · per quod spc̄ sc̄s infunditur · De qua pinguedine · aecclā in alio ꝓpheta · deprecatur animę suę medullas repleri dicendo · Sicut adipe & pinguedine repleatur anima mea · Cui⁹ odor · sauciatas sibi animas resuscitat · cui⁹ pinguedinis uirtute in predictis uberibus absconsā fraglantiā · quę post oscula susceptā collaudare sequenti docetur uersiculo dicens · Fraglantia unguentis optimis · Erat quidē boni odoris · id est merita ungentū illud in ueteri testamēto magistro dō cōpositū ! de q̄ unguebantur reges ꝙ ꝓphetę · & sacerdotes · Sed quantū distat uiuens homo a pictura fucis colorū oblita · tantū inter ē quod aecclā suscipit renascendo in spū · cui⁹ figurā sy̓nagoga susciebat in corpore ! cui⁹ tantę fuerunt res · ut uix in una gente iudea · & paucis tribuerit principatū · Hoc autē aecclāe unguentum · tantū in se gerit uirtutis fraglantie simul & medicinę ! ut oīs credentes sanissimos reddat · reges & sacerdotes constituat · & eius odor noticię a solis ortu usq⁹ ad occasū omnē mundū impleuerit · Quae intra se quā aliā fraglantiā potest intelligi continere ! nisi xpi nomen · De quo sequitur · Unguentū effusū nom̄ tuū · Sicut enī inter multitudinem

cadáuerum putridorū reclusi hominēs morbo
periclitantur · ita habitatorib⁹ hui⁹ mundi euene-
rat per adam · pluralē dēorū numerū inducente
diabolo ore serpentis dicendo · Eritis sicut du-
Introducto autē unus ueri dī nomine per in
carnationis misteriū recondito in corporeo uás-
culo · quo fracto clauorū & lanceae ictibus ·
odore eī noticię · omīs fetor diabolicę doctrinę
de toto mundo absterſus ē / & illud magnū
nom̄ quod in solo populo isrl erat notū · per
crismatis unctionē nunc quasi effuso uase
unguenti in domo · tota dom⁹ repletur odore /
ita & a tēpore passionis dñi nr̄i ihū xp̄i omīs
mundus unus ueri dī xp̄i nominis noticia
impetuſ pbatur · ut per omīs nationēs gentiū ·
cotidie quasi odor unguenti uirtutū recurrit
fraglantia / dū mortui inuocato eī nomine
surgunt / ceci uident / claudi ambulant / muti
loquunt² / effugantur demonia / omīs egritudo
cadit / pellit² languor · in uirtute hui⁹ nominis

inuocati · Ecce quib⁹ odoribⁿ dilectio amor q⁹
xp̄i adolescentulas accendit / animas uidelicet
cet de quibus nunc ait · dō adolescentule
dilexerunt te · His enī prelibatis / ad superio-
rem sensum suauissimi doctoris regrediamur ·
Nam sequitur · dō adolescentule dilexer̄t
te. Quid hoc loco adolescentulas accipimus /
nisi electorū animas per baptismū renouatas · 55
Vita quippe peccatoris · ad uetere hominem
pertinet / Vita iusti · ad nouū · Quia ergo
unguentū foras se effudit · in amore suo ado-
lescentulas fecit ardere / quia renouatas ani-
mas desiderio fraglantes exhibuit · Puerilis
etas / amori nec dū congruit · Puer est / qui
uitę ardentis studium nec dum cępit ·
Senex ē / qui ceperat quidē sed desiit · Quia
ergo neq⁹ hi fraglant in dñō qui nec dū cępe-
runt · neq⁹ hi qui iam fidē ceperunt · sed fri-
guerunt / post posita puerili ut senili uita ·
adolescentule currere dicunt² · id ē illę animę

quę in ipso feruore amoris sunt. Quod tam̃
intelligere & aliter possum̃. Potest enī ado-
lescentia. ad infirmitatē referri. Iuuenes
quippe ætates sunt ordines angelor̃/ qui nulla
debilitate uicti sunt. nulla infirmitate superati.
Dicatur ergo. Vnguentū effusū̄ nomen tuū̄.
idō̄ adolescentule dilexerunt te/ id ē quia per
incarnationē̄ tuā̄ noticiam exterius effudisti.
id circo infirmę animę naturā̄ humanā̄ dili-
gere p̃ualent. Illę quippę uirtutes summę.
quasi ætates uuenules. etiam ibi te diligunt.
ubi effusus non es/ quia & ibi te uident. ubi
in statu diuinitatis tue te cōtines. Qui ergo
ab illis sūmis ordinib̄ quasi a iuuenilib̄ ætatib̄
etiam non effusus uideris. exterius ꝓpt̄ hómi-
nes effunderis/ ut etiā ab adolescentulis. idē
ab infirmis mentib̄ diligaris. Sequitur.
Trahe me. O mūs qui trahitur/ aut ñ ualens
aut non uolens inuitus ducitur. Sed q̄ dicit
trahe me. habet aliquid quod ualet/ habet

aliquid quod non ualet. Natura humana
sequi dm̃ uult. sed infirmitatis consuetudine
superata/ sicut debet sequi non p̃ualet. Videt
ergo aliud in se ēē quo tendit/ aliud in se esse
quod non ualet. Et recte dicit. Trahe me.
Quasi uolentem nec ualentē se uiderat pau-
lus. cum diceret. Mente seruio legi dī/ carne
autem legi peccati. Et iterum. Video aliā
legem in membris meis/ repugnantē legi men-
tis męę. Quia ergo ē aliud quod nos incitat.
aliud quod nos grauat. dicamus. Trahe me
post te/ curremus in odore unguentorū tuor̄.
In odore unguentorū dī currim̃/ cū donis
spiritalibus afflati. in amore uisionis eius
inhiam̃. Sciendū uero ē. quia quod hómi-
nes dm̃ sequuntur. aliquando ambulant/
aliquando currunt/ aliquando forti curr̄.
Quasi post dm̃ ambulat/ qui tępide seq̄tur.
Currit/ qui feruent̄ sequit. Perfecte cur-
rit/ qui perseueranter sequitur. Immobile

eñi erat cor ad sequendū dm̄. & post eum ambulare nolebat/ cum aduentus dñi in mundo apparuit. & ab insensibili sua statione humanas mentes mouit. Vnde scriptū ē. Pedes eius steterunt/ & mota ē terra. Hic autē non motus sed cursus dicitur/ quia non sufficit ut sequamur. nisi etiā desiderando curramus. Quia uero neq; currere sufficit. nisi etiam perfecte curratur/ paulus dicit. Sic currite ut cōprehendatis. Sed non nulli dū nimis currunt/ indiscretione dilabuntur. Plus enim quam necesse ē sapiunt/ & eius quē sequebantur iudicia post ponunt. Vnde bene cū diceretur. curremus premissū ē post te. Post dm̄ eñi currunt. quia eī iudicia considerant eius uoluntatē sibi preferunt/ & peruenire ad eum sub digna operatione cū discretione contendunt. Hinc ppheta uoluntatē dī considerans/ & sequens ait. Adhesit anima mea post te. Hinc petro consiliū danti

dicitur. Redi post me satanas/ non eñi sapis que dī sunt. sed que hominū. Quia ergo perfectę animę summa cautela dī iudicia contuentur. & neq; per torporē neq; per indiscretū feruorē preuenire psumunt/ bene dicitur. Post te currentes in odore unguentorū tuorum. Tunc enim post dm̄ currim̄. quando & amando sequimur/ & timendo diuina iudicia non puenim̄. Sequitur. Introduxit me rex in cubiculū suū/ exultabimus & letabim̄ in te. Ad ecclesia dī/ quasi quędā dom̄ regis ē. Ista & enim dom̄. habet portā/ habet ascensum/ habet triclinia/ habet cubicula. Omis qui intra aecclām fidem habet. etiā portā dom̄ ingressus ē/ quia sicut porta reliqua dom̄ aperit. ita fides reliquarū uirtutum ostium ē. Omis qui intra aecclām spē habe/ iam ad ascensum dom̄ uenit. Spes eñi eleuat cor/ ut sublimia appetat. ima deserat. Omis qui in ista domo posit̄ caritatē habet/

t. i.

ij.

quasi in triclinuſ deambulat. Data ē eñ caritaſ que uſq; ad inimicoꝝ dilectionē extenditur.
. iii. Omiſ qui in aeclā poſituſ. iam ſublimia rimat ſecreta. iam occulta iudicia conſiderat. quaſi in cubiculū intrabit. De porta domꝰ iſtiuſ. dicebat quidā. Aperite michi portaſ iuſticie. ingreſſuſ in eaſ confitebor dñō. De aſcenſu ſpei dicebat. Aſcenſuſ in corde ſuo diſpoſuit. De triclinuſ latuſ domꝰ iſtiuſ dicit. Caritū mandatū tuū nimiſ. In mandato lato. ſpecialiter caritaſ deſignatur. De cubiculo regiſ loquebatur. q dicebat. Secretū meū mihi. Et alia. Audiui archana uerba. que ñ licet hominibuſ loqui. Primꝰ ergo audituſ domꝰ iſtiuſ. ē porta fidei. Secꝰ proiectuſ. aſcenſuſ ſpei. Tercius latitudo caritatiſ. Quartuſ. iam perfecta caritatiſ ē. ad cognitionē ſecretoꝝ dī. Quia ergo ſcā aeclā in mēbriſ ſuiſ perfectiſ. in ſciſ doctoribꝰ. in eiſ q iam pleni & radicati ſunt in miſteriuſ dī. quaſi ad ſublimia ſecreta peruenit.
. iiij.

& adhuc in iſta uita poſita. iam illa penetrat.
Dicit eñ. Introduxit me rex in cubiculū ſuū.
. v. Per pphetaſ eñ. per aplōſ. per doctoreſ. qui in iſta uita poſiti. iam ſublimia ſecreta illiuſ uitę penetrabant. Aeclā in cubiculū regiſ illiuſ ingreſſa fuerat. Et caute intuendū ē. quia non dicit in cubiculū ſponſi. ſed in cubiculū regiſ. Nominando eñ regē. reuerentiā ſecretoꝝ uult oſtendere. quia quanto patenſ ē cubiculū. tanto maiꝛ ē reuerentia exhibenda hiſ. ad quę intratur. Ne ergo dū cognoſcit ſecreta
. vj. dī. unuſquiſq; dū occulta iudicia rimatur. dū ad ſublimia contēplationiſ erigitur. extollatur. & in ſuperbiam delabatur. regiſ cubiculū dicitur intrare. Cui tanto maior reuerentia exhibenda ē. quanto magiſ anima ad cognoſcenda ei ſecreta ducitur. ut unꝰ quiſq; q profecit. qui iam exaltatuſ p grām. & ad ſublimia ſecreta peruenit. ſe ipſū attendat. q ex ipſo pfectu ampliuſ humiliet. Vnde q ezechiel

quociens ad sublimia contẽplanda ducitur/
filius hominis uocatur. Ac si ei dicatur. Ama
de autẽ quod es/ & non extollaris de his. ad que
.vij. attolleris. Sed paucorũ ẽ in ecclã ista sub
limia & occulta dñi iudicia rimari & cõpre
hendere. tamen dũ uidem⁹ fortes uiros posse
ad tantã sapientiã peruenire. ut contẽplent²
secreta dñi in cordib⁹ suis. & nos paruuli habe
mus fiduciam. quia quando q⁹ aduenerimus.
quando q⁹ ad ei⁹ grãm ueniam⁹/ Vnde & ex
ss uerbis adolescentularũ subditur. Exultabi
mus & lętabim⁹ in te. Dum ecclã in his
qui perfecti sunt ingreditur cubiculũ regis.
adolescentule spem sibi exultationis p̃mittunt.
quia dũ fortes ad sublimia contẽplanda per
ueniunt. infirmi spẽ de uenia peccator⁹ su-
munt. Idõ ait. Introduxit me rex in cubi
culũ suũ; exultabim⁹ & lętabimur in te/
.viij. memores uberũ tuorũ super uinũ. Recti
diligunt te. Habet iste sponsus ubera/

qui etiam rex ꝓpter reuerentiã uocatur. Habe
ubera. scõs uiros corde adherentes sibi. Vbera
in archa pectoris fixa sunt/ & exinterno nutri-
mentũ trahunt ad eos qui foris nutriunt. Sũt
ergo uiri ubera sponsi sunt/ quia eximium⁹.
trahunt. & exterius nutriunt. Vbera illius
sunt apli/ ubera illius sunt oĩs p̃dicatores ec-
clesię. Vnum sicut & superius dixim⁹ sunt
in ꝓphetis/ unũ sunt in lege. Sed quia ampliо-
ra mandata data sunt per aplos. quã data
fuerant per ꝓphetas. ait. Memores uberũ
tuorũ super unũ. Quia qui ista possunt/
implere que in nouo testamento mandata sũ/
illi scientiam legis sine dubio transcendunt.
Quod tamen intelligere. & aliter possumus.
Memores uberũ tuor⁹ super unũ. Sunt
multi qui unũ quidẽ sapientię habent/ sed
cognitionẽ humilitatis non habent. Ista
scientia inflat. quã karitas non edificat.
Sunt ũ multi. qui sic habent unũ scientie/

ut sciant considerare dona doctrinę. Dona
enim spiritalis grãe. quasi quędã mãmille sẽ
in pectore! quę subtiliter occultas meatũ spiritá-
libus ministrant. & eos nutriunt. Ideo ait.
Memores ergo uberũ tuorũ super uinũ. Quia
hi qui recordari sciunt dona grãe tuę. ut sibi
non tribuant quod sapiunt. & de eadẽ sapientia
quã acceperunt non extolluntur: super illos qui sunt.
de sapientia sua extolluntur & efferuntur.
Plus ẽ enĩ humiliter sapere! quã superbe sapere.
Neq; enĩ uere sapere ẽ! humilitẽ non sapere. Ait.
Memores ergo uberũ tuorũ super uinũ. Quia
scientes considerare dona spiritalis gr̃ãe. transcen-
dunt eos q̃ scientiã quidẽ habent. sed cognitio-
nẽ in memoria donorum non habent! Aperte
ergo dicere ẽ. Memores uberũ tuorũ sup uinũ!
quia fortior ẽ humilitas quã scientia. Vinũ
ẽ scientia. quę debriat! memoria uberũ. quę
debriat. que ad cognitionẽ donorũ reuocat.
Dicat. Memores uberũ tuorũ super uinũ!

quia uincit humilitas abundantiã scientiae.
Recti diligunt te: Nullus inquit te diligit.
nisi rectus! Et nullus ẽ rectus. nisi qui te diligit.
O mis enĩ qui bona opera per timorem agit.
& si in opere perfectus ẽ. in desiderio rectus
non ẽ. Vellet enĩ non ẽe quod timeret! ut
opera bona non faceret. Qui uero bona ope-
ra pro amore agit! & in opere & in desiderio
rectus ẽ. Sed dulcedo amoris. timentibus
absconditur. Vnde scriptũ ẽ. Quã magna
multitudo dulcedinis tuę dn̄e. quã abscondisti
timentibus te! & perfecisti ea sperantib⁹ in te.
Dulcedo enĩ dn̄i timentib⁹ incognita ẽ. aman-
tibus fit nota. Qui ergo per amorẽ studuerit
rectus ẽe. profecto dilectio illius ẽ. ut iudicem
uenientẽ non timeat! ut quicquid de eternis
supplicus audierit n̄ formidet. Vnde & pau-
lus dũ aduentũ iudicis expectaret. dũ p̃mia
uite eterne quereret dixit. Quę p̃parauit
ds̄ non solũ mihi! sed & omnib⁹ qui diligunt

aduentū ei. Premia enī aeterna diligentibus
iudicē ꝑparant. quia omīs qui ſe opera mala agere
ſcit. iudicē uenientē timet. Qui uero de operib⁹
ſuis ꝑſumit. iudicis aduentū querit. Parantur
ergo ꝑmia expectantib⁹ aduentū dī. & diligen-
tibus aduentū ei. quia ñ diligunt aduentū iu-
dicis. niſi de cauſa ſua ꝑſumentes. O mīs autē
certitudo rectitudinis. in dilectione ē. Et idō
recte dicitur. Recti diligunt te. Sequitur.
ss t. i. Nigra ſū ſed formoſa filia hierlīm. ſicut taber
nacula cedar. ſicut pelles ſalomonis. Nolite
me conſiderare quod fuſca ſim. q̄a decoloravit
me ſol. Sim. quia in primordiis ecclīe dū
ꝑdicata fuit gr̄a redēptoris tūr alu crediderūt
ex iudea. alu non crediderunt. Sed hi q̄ credi-
derunt. ab infidelib⁹ deſpecti ſunt. & perſecutio
nē paſſi. quaſi in uiā gentiū diſceſſiſſe iudicati
ſunt. Vnde ecclā in eisdē clamat aduerſū eos
q̄ conuerſi non ſunt. Nigra ſum ſed formoſa filia
hierlīm. Nigra quidē uīo iudicio. ſed formoſa
.ij.

per inluſtrationē grē. Quom̄ nigra. Sicut
tabernacula cedar. Cedar interp̄tatur tenebre.
Cedar enī ſedes fuit de genere iſmahel. & cedar
tabernacula fuerunt eſau. Quom̄ ergo nigra.
Sicut tabernacula cedar. quia inconſpectu uīo
ad ſimilitudinem gentiū iudicata ſū. id ē ad ſimi-
litudinem peccatorū. Quomodo q̄ formoſa.
Sicut pelles ſalomonis. Fertur ſalomon .iij.
quando tēplū edificauit. omīa uaſa templi
pellib⁹ cooperuiſſe. Sed numerū pelles ſalomo-
nis decore ee potuerunt. que tabernaculo
apte eſſent. Que ſi in tabernaculo ei fuerunt.
non niſi decore ee potuer̄t in obſequiū regis.
Sed quia ſalomon interp̄tatur pacificus. noſ
ipſū uerū ſalomonē intelligim̄. quia om̄ſ
anime dō adherentes pelles ſalomonis ſunt.
macerantes ſe ipſas. & in obſequiū regis pacis
redigentes. Sum ū nigra iudicio uīo. ſicut .iiij.
tabernacula cedar. quia quaſi in uiā gentiū
diſceſſiſſe iudicor. Sed uxta ueritatē. ſicut

pelles salomonis formosa sum / quia in obsequiũ
regis adhæreo. Nolite me considerare qđ fusca
sim / quia decoloravit me sol. Peccatricẽ attendẽ-
bat illam partem quę xpõ crediderat / pars illa
quę non crediderat. Sed dicit ista. Nolite me
considerare quod fusca sim / quia decoloravit me
sol. Sol ipse dñs. ipse veniens decoloravit me /
p̃ceptis suis ostendit / quia pulchra non fui in
p̃ceptis legis. Sol quẽ arcuis tangit. ipsũ deco-
lorat. ita & dñs veniens quẽ per grãm suam
strictius tetigit. decoloravit / quia dũ plus appro-
pinquam ad grãm. plus nos peccatores cognos-
cimus ee. Videam paulũ ex iudea venientẽ.
in sole decoratũ. Quod si volentes in xpõ
iustificari / inventi sum & ipsi peccatores. Qui
se in xpõ peccatorẽ invénit. in sole decoratus
invenit. Sed ecce pars ista que ex iudea crédi-
dit / persecutionẽ ab infidelib iudeis passa ẽ.
afflicta multis tribulationib ac pressa. Vnde
sequit. Filii matris mee pugnaverũ contra me.

Quia filii synagoge qui in infidelitate remanserunt. bellũ persecutionis contra synagogę fideles gesserunt / Sed dũ persecutionẽ pátitur ea pars que ex iudea venit ad fidẽ. discessit ad p̃dicationẽ gentiũ. Vnde & sequit. Posuerũt me custodẽ in vineis / vineã meã non custodivi. Quia dũ me persecuntur qui in iudea sunt / in ecclesiis me custodẽ fecerunt. Vineã meã non custodivi / quia iudeã deserui. Vnde & paulus dicit. Vobis missũ fuerat verbum dei / Sed quia indignos vos iudicastis. ecce convertimur ad gentes. Ac si dicat. Nos vineã nrãm custodire nolumus / Sed quia nos ipsi vos respuistis. ad alienarũ nos vinearũ custodiã transmittitis. Ista quę de synagoga dixim ad fidem conversa / dicam modo de ecclã ad fidẽ vocata. Nigra sũ. sed formosa filia hierlm. Ecclesia ex gentibus veniens. considerat fideluũ animas quas invénit / quas & filias hierlm vocat. Hierlm quippe / visio pacis dicitur.

Considerat quid fuit! considerat quid facta ē!
& confitetur ꝑteritas culpas. ne superba sit.
Confitetur ꝑsentē uitā! nē ingrata sit. ꝛ dicit.
Nigra sum. sed formosa. Nigra ꝓ meritū!
formosa per grām. Nigra per uitā ꝑteritā!
formosa per conuersationē sequentē. Quom
nigra. & Sicut tabernacula cedar. Cedar quip
pe tabernacula gentiū fuerunt! tabernacula
tenebrarū fuerunt. Et gentibus dictū ē.
Fuistis aliquando tenebre! nc autē lux in dño.
Quom formosa! & Sicut pelles salomonis. Ma
cerati sum ꝑ penitentiā. Mortificata uero
per penitentiā! quasi pellis in obsequiū regis
adducitur. Om̄s per penitentiā se ipsos affli
Tu autē d. gentes. membra xpi se faciunt. Membra ergo
xpi per penitentiā afflicta. pelles salomonis sē
quia mortificata caro fiunt. Sed ecce erant in
iudea fideles! qui dedignabantur uenire ad fidē
gentiles. Vnde & petrū redarguunt quod
corneliū susceperat. Vnde ꝛ hic aeccla gen-

tium subiungit. Nolite me considerare quod
fusca sim. Nolite despicere gentilitatē infideli-
tatis mee! nolite despicere peccata priora! nolite
attendere quod fui. Quare. & Quia decolorā-
uit me sol. Sol eum decolorat! in quo arcius
& districtius se imprimit. Ds quando distric
tum iudiciū tenet. quasi districtionē suā ampli-
us exhibet & decolorat. dū ampliꝰ fulget.
quia dū districtionē suā subtilius exercet. dis
tricte adiudicat. Quasi enī radios suos suspen
dit sol! quando clementer opera nra considerat.
Quasi districte uirtutē suā exhibet! quando
districte opera nra pensat. Dicat ꝙ aecclā.
Inde sū fusca. inde peccatrix. quia me sol de
colorauit! quia creator m̄s dū me deseruit.
ego in errore lapsa sū. Sed o tu afflata. sic
destituta. quid meruisti. & Quid ex dono
assecuta es. & Filii matris mee pugnauerūt
contra me. Filii matris. sunt apli. Mater
enī hominū. hierlm̄ superna ē. Ipsi pug-

nauerunt contra aecclām / dū ab infidelitate
in fide p̄dicationib⁹ suis quasi quib⁹dā lanceis
confoderunt. Vnde & paulus quasi quidā
pugnator dicit. Cogitationū consilia destru-
entes / & omnē altitudinē extollentē se aduer-
sus scientiā dī. Qui altitudinē destruit / utiq⁹
pugnator ē. Isti ergo pugnatores / isti filii ma-
tris hierlīm. debellauerunt aecclām ab errore
suo / ut illam fundarent ad iusticiā. Filii ma-
tris meę pugnauerunt contra me. Et q̄d fece-
runt pugnantes? Posuer̄t me custodē in uine-
is. Vineā aecclā ē; sunt uirtutes quę fructifi-
cant / q̄a dū depugnant in me uicia. quasi mala
mea me expugnant. Fructificationē & uir-
tutū studia mihi dederūt. in uineis me custodē
fecer̄t / ut fructificationē afferrē. Post expug-
nationē. specialiū dicat. Vineā meā nō custodi-
ui. Vinea aecclāe. antiqua consuetudo errorīs
ē. Quę dum custos ad uirtutes ponitur / deser-
uineam illā antiquā consuetudinē erroris sui.

Dicim⁹ de gentilitate conuersa. dicam⁹ modo
generaliter de tota simul aecclā / & specialiter
quid de unaquaq⁹ anima sentiendū ē. Solent
prauī auditores doctores suos non considerare
quod sunt / sed quod fuerunt. Sani ū doctores
& confitentur q̄d fuerunt. & proferunt quod
sunt / ut nec peccatores se abscondant. nec iterū
dona uelut ingrati dénegent. Dicat q̄ in istis
aecclā. Nigra sū. sed formosa. Nigra per
me / formosa per donū. Nigra de p̄terito /
formosa ex eo facta sū in futuris. Quom nigra.
Quom formosa? Nigra sicut tabernacula
cedar. formosa sicut pelles salomonis. Et non
est uitiū. ut aliquis ex uita p̄terita pensetur /
& non magis attendatur quod fuit. sed q̄d ē.
Vnde subungit. Nolite me considerare q⁹
fusca sim / quia decoloravit me sol. Aliquando
in scriptura sacra sol ponitur. nimius æstus
terrenorū desideriorū. Vnde ergo fusca?
Quia decoloravit me sol. Ita intelligitur.

Nolite considerare quod nigra fui antea per infidelitatē: quia sol xp̄e de quo scriptū ē. uobis autē timentib⁹ nom̄ meū. orietur sol iusticiae. decolorauit per fidē. Filii matris meę pugnauerunt contra me. In omī creatura. duę creaturę rationales conditę sunt. humana ⁊ angelica. Cecidit angls: persuasit homini. Mater enī omīs creaturę: benignitas ē & potentia dī. Nos ergo & anglī. exeo quod rationales conditi sum⁹. quasi quandā societatē fraternitatis habem⁹: quia anglī ab eadē potentia conditi sūt. qua & nos. Quia tamen cadentes anglī cotidie contra nos bellum gerunt. dicit. Filii matris meę pugnauerūt contra me. Ecce dī pugnant isti spiritus rationales. isti spē filii matris dum pugnant contra animā. faciunt eam terrenis reb⁹ incūbere: actionib⁹ selī uacare: res transitorias querere. Vnde subiungit. Posuerunt me custodē in uineis: uineā meā non custodiui. Vineę enī. st actiones terrenę.

Ac si dicat. In actionib⁹ terrenis. custodē me posuerunt. Et quid. Vineam meā. id ē animā meā. uitā meā. mentē meā custodire neglexi: quia dū exterius in rerū terrenarū actione involuta sum. absentina custodia lapsa sū. Plerique exeo se considerant: quod iuxta ipsos ē. non exeo quod sunt. Iuxta ipsos sunt dignitates: iuxta ipsos st̄ exteriora ministeria. Et dū custodiunt quod iuxta se habeant: se ipsos custodire neglegunt. Dicat ergo. Posuerunt me custodē in uineis. uineā meā non custodiui: id ē dū exteriori custodia in actionib⁹ sclaribus deseruio. interioris custodię sollicitudinē amisi. Sed ecce reducta anima ad grām creatoris sui: iā aīnat. tam requirit. ubi redēptorē suū inueniat. Vnde sequitur. Indica m̄i quē diligit anima mea: ubi pascas. ubi cubas in meridie. In meridie. sol feruentior ē. Omīs qui in fide feruet: in amore feruet. Iste sponsus q̄ subter humilis

t. cant. i. ss.

uocatur! in corde ipsorum pascit. uirtutum uiridi-
tate. Ait. Indica michi quem diligit anima mea!
ubi pascas. ubi cubas in meridie. Quare sic
querat ubi pascat. ubi cubet! causam reddidit
inquisitionis sue. Ne uagari incipiam post greges
ii sodalium tuorum. Sodales dicuntur amici famili-
ares! sicut sunt omnes qui bene uiuunt. Sed
multi apparent sodales esse. sed non sunt. Mul-
ti enim doctores dum peruersa doctrina suaderent!
sodales quidem uidebantur. sed inimici extiterunt.
Dum doctor esset arrius. sabellius. montanus. quasi
sodales uidebantur! Sed dum districte discussi
sunt. inimici aparuerunt. Dicit ergo. Indica
michi quem diligit anima mea. ubi pascas. ubi cu-
bas in meridie! ne uagari incipiam post greges
sodalium tuorum. Ac si dicat. Indica in quorum
cordibus ueraciter requiescas. ne uagari incipiam
post greges eorum. qui sodales tui uidentur!
id est qui familiares tui creduntur. et non sunt.
iii Omnes sacerdotes. omnes doctores sodales sunt.

quantum ad speciem! Quantum uero ad uitam. multi
non sodales. sed aduersarii sunt. Multi enim
paruuli intra aecclesiam fideles appetunt bene
uiuere. uolunt uitam rectitudinis tenere! consi-
derant uitam sacerdotum qui eis prepositi sunt. et dum
bene ipsi sacerdotes non uiuunt. hi qui sequun-
tur in errore delabuntur. Vnde aecclesia quasi
in eisdem paruulis et fidelibus dicit. Indica mihi
quem diligit anima mea. ubi pascas. ubi cubes
in meridie! id est dilecte mihi ueraciter seruienti-
um tibi indica. ut sciam ubi pascis uiriditate
uirtutum! ut sciam ubi cubes in meridie. id est
ubi requiescis in feruore caritatis! ne dum greges
sodalium tuorum aspicio. ipsa uagari incipiam.
nesciens cuius uerbis credere debeam. cuius magiste-
rio uti debeam. Ecce uerba sponsi redduntur iiii
ad sponsam. Si ignoras te o pulchra inter mulie-
res. egredere. et abi post uestigia gregum! et
pasce hedos tuos iuxta tabernacula pastorum.
Omnis anima. nihil debet amplius curare!

quā ut se ipsam sciat. Qui enī se ipsū scit/ cognoscit qua ad imaginē dī factus ē. Si ad imaginē dī factus ē. non debet similitudinē iumentorū sequi/ siue in luxuria. siue in appetitu p̄senti deuolui. De qua ignorantia. alibi dicitur. Homo cum in honore esset non intellexit/ cōparatus ē iumentis insipientib⁹. & similis factus est illis. Vestigia gregum/ sunt actiones populorum. Que quanto multe sunt/ tanto impedite. tanto peruerse. Dicatur ꝙ ecclāe. Si ignoras te ō pulchra inter mulieres. egredere. & abi post uestigia gregū/ & pasce hedos tuos iuxta tabernacula pastorū. O tu quae fęda eras per ignorantiā/ per fidē facta es pulchra inter aliorū animas. Quod euidenter dicitur ad electorū ecclām. Si ignoras te. id ē si hoc ipsum quod ad imaginē meam facta es. ignoras. egredere. id ē foras exi. Si uero non cognoscis ad quid facta es. egredere. & abi post uestigia gregū/ & sequere

non exemplā mea. sed exemplā populorū. Et pasce hedos tuos iuxta tabernacula pastorum. Hedi nri sunt motus carnales. Hedi sunt nrę tęptationes illicitę. Abi post uestigia gregum. id ē discede post exemplā populorum/ & pasce hedos tuos. id ē nutri motus carnales. non tam sensus spirituales. sed mot⁹ carnales. Abires iuxta tabernacula pastorum. si agnos pasceres/ id ē in doctrinis magistrorum. in doctrinis apostolorū. in doctrinis pphetarum. Siue hedos pascis/ iuxta tabernacula pastorum. Pasce. ut fide uoceris xp̄iana. & non operib⁹. quia intra uideris ē per fidem. & non intra per opera. Ecce increpasti. ecce redarguisti. Quid enim. Non dicis. quid tu benigne operatus es in ea. Die plane. Nam sequitur. Equitatui meo in currib⁹ pharaonis/ assimilaui te amica mea. O mīs qui luxurię. qui superbię. qui auaricię. qui inuidię. qui fallacię deseruiūt.

ad huc sub curru pharaonis sunt. id est sub re-
gimine diaboli. Equi quasi sub curru phara-
onis sunt. Omnis uero qui in humilitate. in casti-
tate. in doctrina. in karitate feruet. iam equus
perfectus est creatoris nostri. iam in curru dei posi-
tus est. iam sessorem dominum habet. Unde cuidam
cui dominus presidebat dicitur. Durum est tibi con-
tra stimulum calcitrare. Ac si diceret. Meus
equus es. iam calces contra me iactare non
potes. iam tibi ego presideo. De istis equis ali-
bi dicitur. Misisti in mare equos tuos. tur-
viii bantes aquas multas. Habet ergo currus deus.
quia animabus sanctis presidet. et per animas sanctas
circumquaque discurrit. Unde scriptum est.
Currus dei decem milia. et reliqua. Habet cur-
rus pharao. Qui tamen currus in mari ru-
bro submersi sunt. Dicit ergo sponsus. Equi-
tatui meo in curribus pharaonis assimilaui te.
Dum adhuc operibus demoniacis deseruires.
ego te equitatui meo assimilaui. quia attendi

quod per predestinationem in te fecerim. et equis
meis te comparaui. Ubi consideranda sunt occul-
ta dei iudicia. Quam multi uidentur per pre-
dicationem. per sapientiam. per castitatem. per
largitatem. per longanimitatem equi dei esse.
et tamen occulto dei iudicio. equis dei assimi-
lantur. quia et illos uidet de bono ad mala
conuerti. et illos uidet de malo ad bonum redu-
ci. Sicut enim per predestinationem multi qui
equi uidentur dei. equi sunt pharaonis per re-
probam uitam que sequitur eos. ita et per pie-
tatem multi qui equi pharaonis esse uidentur.
per sanctam uitam quam in fine suo seruaturi sunt.
equis dei assimilantur. Unde blanditur sponsus
et dicit. Equitatui meo in curribus pharaonis
assimilaui te amica mea. id est tu adhuc in cur-
ribus pharaonis uiciis deseruiebas. sub uiciis
currebas. sed ego attendi quid per predestina-
tionem de te feci. Equitatui meo assimila-
ui te. id est electis meis similem te attendi. Tu autem domine.

Ecce tandem aduertis magnifice cesar. qm̃ ut in ỹ sagógen prefati sumus. nichil hystoriá liter in hãc uolumine repperitur. sed omia allegoriarum allusionib⁹ rédolent. & dramatũ decursionib⁹ moraliũ q⁹ suauitatib⁹ fraglant. Quo circa suadére. immo suggerere. quãquã témere excellentię culminis uri excopto. ut quia magnã sollertię nactus sapientiã. & defensionẽ tuitionẽ q⁹ scę aecclesiae indeptus. ut non solum armorum suffragio. in procinctu bellorũ constructus. cuneis prócerũ uallat⁹. & turmis militũ constipatus. ab incursionib⁹ exterarũ gentiũ aduersariorũ protegas. uerũ sacrę doctrinę & intelligentię diuinarum scripturarũ deuotus ⁊ sedulus persistas. ut eandẽ scam aecclam insubiectus ab internó-
rum uidelicet maligнorũ spirituũ. auxilius ancbilius euangeliorũ munitus. gladius diuinarũ scripturarũ accinctus. spiculis sententiarũ ornátus defendere possis. qui semper non corpora sed animas fidelũ extinguere querunt. Vnde aplus hortatur dicens. Vigilate. quia aduersarius ur̃ diabolus tamquã leo rugiens circuit. querens quẽ deuoret. Cui resistite. fortes in fide. Et ut insidias antiqui hostis cauére. & alius p̃dicare urã nobilitas docte ualeat. huic uoluminis aliorũ q⁹ librorum expositionib⁹ studére congruus post dispositió-
nem imperu boris sátagas. ut merito dicere gratulabunda queat. quod ibi legitur. Introduxit me rex in cellã uinariã. ordinátuit in me caritatẽ. Et illud. Indica mihi ubi pascas. ubi cubes in meridie. ne uagari incipiam post gregis sodaliũ tuorũ. ut ipse sponsus dñs scilicet qui subter binnulus uocatur. uel appellatur per custodiam tui. aliorum q⁹ uigilantiã & intellegentiã sacrarum scripturarũ pascere quodãmodo uiriditáte in uobis uirtutum. ⁊ cubare in feruore caritatis dignetur. Sequitur Pulchre tr. ss

sunt genę tuę · ut turturis. Post oscula scā
susceptā · post omnē lętitiā retro dinumeratā ·
post pugnam p̄ dictorū filiorū matris · post
agnitionē sui · post curam · qualis · uel a quo
creata sit · post uirtutē equitatui dominico
cōparatā / uox xp̄i loquitur ad aecclesiam ·
¶ t nc̄ inicia pulchritudinis · pre cęteris mēbris
a genis eius nosci docemur. ¶ t hoc pro mag-
na laude turturi cōparantur / ut per enig-
mata ei a perturbatione scli istius tumultu-
.ij. ósa · prolongandam ostenderet. Hęc ergo
pulchritudo genarū · quę castitatis rubóre ·
& uerecundię candóre decorantur · ꝛ in facie
sunt corporis / nihil mirū si eorū persone · quę
faciem aecclāe exornant cōparentur. Vnde
in genis aecclę sunt patres antiqui / qui in ipsa
honoris facie primi consistunt · atq; martyrū
decore rubent. Turturi uero aecclā ꝓpter
.iij. uarietatē diuersorū bonorū / siue castitate cō-
paratur uirtutū. Quę auis · sola pre cęteris
duobus remóta a frequentia hominū · diligit
in cólere loca secreta · & ibi construit nidum · &
éducat pullos / ubi hostis ei · aut nūquā · aut
uix habet accessum · Sic nimirū sci patres ·
sic anima scā & fidelis · quę amica appellatur ·
a uerbo dī / quo útiq; fugiendo malorū q; con-
sortia respuendo · quicquid p̄ciosū in presenti
cernitur uita · eo modo cognoscitur cęlestem
facere prolem doctrinę suę sermone genitā ·
& uite exemplo nutritā · transmittit ad cęlū ·
Nam turtur sicut in p̄facione p̄lubáuimus .iij.
tantę castitatis ab eis qui naturas auiū de scrip-
serunt ee narratur / ut p̄ter unū coniugem
nesciat. De quib; si alter casu defectus erit · alte-
ri iam nūquā alia societur / sed in omni uita
propriū coniugē amissū desiderando requirit ·
Cui per castitatis & uerecundię decorē / aecclā
in genarū pulchritudine congrue cōparatur ·
& it enī. Pulchrę sunt genę tuę · sic̄ turturis ·
Ac si xp̄o dicatur. Tanta te uarietate uirtutū

decoraui! ut castitatē mihi promissę fidei. nulla
.d. v. prauorū doctorum seductione corrūperes. Hec
quidē sc̄dm ordinē historię dicta sunt! sed sc̄dm
opinionē aliquoꝝ. precelsior sensus in hac cōpa-
ratione latere dicitur. Nam quib⁹dā uidetur
illius turturis pulchritudinis genas aecclāe
cōparari! de qua in psalmo dicitur. Et enī
passer inuenit sibi domū! & turtur nidum
sibi ubi reponat pullos suos. Vbi figurā spēs
cēi in passere. & immaculatę carnis assūptę
in turture nominatam! nemo sapiens ignora-
.vj. bit. Tunc uidelicet aecclā in gēnis quę oīm⁹
in propatulo sunt. a bonis & malis ab utro q⁹
pulchra laudatur! quando assūpti hominis
xp̄i. per castitatis maxima bona quantulum-
cūmq⁹ in similitudine traxerit. Vnde pulcher-
rimū totū aecclāe corp⁹ cernitur! cum uereca-
dus genarū aspectus. per pudicitię glām ab
impiis ammiratur. Et ē enī in magnę uirtutis
arce ab hostib⁹ suis castitas probatur! cū eā in pug-

nantes uincere non poterunt. Nam sicut mē-
bra quę sunt in capite. si pulchra fuerint. cęte-
rorum mēbroꝝ quę uestibus conteguntur fedi-
tatem excusant! ita & illi qui per sacerdotalē
honorē mēbra capitis aecclāe ēe noscuntur.
plebis neglegentię fęditatē sua castitate de-
corant. Et econtrario. nil tam deforme. tā
abiectū in aecclāe corpore! nisi cū in supra-
dictis mēbris. turpissima uita uel fama cernit².
Et quia aecclā scā in suis presulib⁹ & docto-
ribus castitate & uarietate uirtutū. turturis
id ē xp̄i imaginē imitatur. necessario ab ipso
laudatur dicendo. Quā pulchrę sunt genę
tuę. sicut turturis. Subiungitur. Collū tuum .vij. ss
sicut monilia! murenulas aureas faciem⁹ tibi
uermiculatas argento. In collo uident² laudari.
qui uerbo ędificationis ceteros instruunt ad
salutē! q̄ spiritalē cibū sermonis. ad membra
corporis xp̄i. quib⁹ credulitas sola suffragatur.
quocūq⁹ interp̄tando transmittunt. qui per

doctrinā aureā · & per exemplum uitę gēmeū · in aecclāe collo oſtenduntur · Munilia namq; gēmarū ornatuſ dinoſcitur · Sed ut pulchrior fiat earum aſpectuſ · auri materiā neceſſariā habent / per quę connexę · in ſuo teneant loco · Hoc & ipſum naturę nrę ingeniū · quod in ſimilitudinē gemmę de lapideo corde excidi-
tur · neceſſariū habet fulgentiſſimū ſci ſpc
adiumentū / per quē noui ⁊ ueteriſ teſtamti
uerba diuinę legiſ · quę pnunciauerūt ut oſten-
derunt ſaluatorē mundi uenisſe · cū catenata
quaſi una ueritatiſ catenula ſermo effectuſ
gemmeiſ animarū tranſiectuſ mentib⁹ p concor-
diam fidei · per unanimitatiſ ſenſū aecclāe
collū decorat · Et quia ſci doctoreſ qui per
collū deſignantur uerbū pdicationiſ ornatu
uirtutib⁹ aliſ adminiſtrant · & quę docent
uerbo · operib⁹ exequuntur / Quę opera mun-
libuſ exprimuntur · & ſcripturā utriuſ q⁹
teſtamenti quę murēnuliſ aureiſ deſignat

uidelicet quia auro ſpiritaliū ſenſuū fulget
interiuſ · & argento cęleſtiſ eloquii nitet exte-
riuſ pdicant / recte in eiſ aecclā laudatur dum
dicitur · Collū tuum ſicut munilia · Mure-
nulaſ aureaſ faciem / tibi uermiculataſ argen-
to · Quia dona ſuperiuſ pdictā ſci doctoreſ
habere non poſſunt · ni ab ipſo percipiant ·
in quo ſunt oīs theſauri ſapientię & ſcientię
abſconditi · Sequitur · Cū eēt rex in accu-
bitu ſuo / nardiſ mea dedit odorē ſuū · Nar⁹
uero ē frutex aromatica · grauiſ ut aiunt &
craſſa radice · ſed breui · ac nigra · fragili q⁹ /
quā uiſ pinguiſ ſitu · redolente ut cypreſſus ·
aſpero ſapore · folio paruo · denſo q⁹ · cui cacu-
mina in ariſtaſ ſe ſpargunt / Ideo q⁹ gemina
dote pigmentariū · nardi ſpicaſ aut folia cele-
brant · Et hoc ē quod ait marcuſ · Vnguen-
ti nardi ſpicati preciosi · uidelicet quia illud
unguentū quod attulit maria dnō · non ſolū
de radice confectum nardi / uerū etiā quo pcio-

siuſ eſſet · ſpicarū quoq; ꝛ foliorū ei adiectio
ne · odoriſ ac uirtutiſ illuiſ erat accumulata
gra. Ferunt etiam de nardo phiſiologi · phi
ologuſ eq̄ dicitur · qui rerū naturas rimatur /
ſicut beatuſ ambroſiuſ in libro exámeron áge
re ꝙ pbatur; Phiſon enī natura / logoſ ſermo;
Qui de naturiſ proprie loquitur · phiſiólogus
dicitur / quod principaliſ ſit unguentiſ. Vnde
merito unctio capitiſ & pedū dñi · oblata ē.
Sunt quidē ei multa genera · ſed omīa herbę
preter índicum quod p̄ciosiuſ ē. Miſtice
autē deuotio hec marię dño miniſtrantiſ
fidem ac pietatē deſignat aeccl̄ae ſcę / quę
loquitur hic in amoriſ cantico dicens / Cum
eet rex in accubitu ſuo / narduſ mea dedit
odorē ſuū. Quę nimirū uerba · & ſemel
iuxta litteram manib⁹ marie cōpleuit / ꝛ cot
die in oīb⁹ ſuiſ mēbriſ ſpiritaliter implere
non deſinit. Quę totū diffuſa per orbem
gloriantur & dicunt. Deo autē gras qui
semper triumphat noſ in oī loco / quia xp̄i
bon⁹ odor ſum⁹ deo. Quę cū potentia diuinę
uirtutiſ ei quę illu una cū patre ē · digna reue-
rentia confitetur · laudat & p̄dicat · caput
pfecto illuiſ unguento perfundit p̄cioſo · Cū
uero aſſūptę miſteria humanitatiſ · atq; digna
reuerentia ſuſcipit · inpedes uti q; dñi unguen-
tum nardi piſticū · id ē fidele ac uerū per fúdit /
qua illam ei naturā qua terrā contingere.
hoc ē inter homines conuerſari dignatuſ ē.
pia predicatione cōmendat · ac deuotiſ uene-
ratur obſequiſ. Vnde accubituſ intelligitur
ſepultura xp̄i / quāquā tunc diſcubuiſſet · in
domo ſy̆moniſ leproſi. Narduſ uero ipſę
mulieres quę primo diluculo admonumentū
cū aromatib⁹ uenerūt ut ungerent xp̄m · &
famam illuiſ reſurrectionis credentib⁹ duul-
garent. Vnde eiſdictū ē. Ite nunciate frib⁹ meis
quia p̄cedit uoſ in galileā / ibi eū uidebitis.
Seu accubituſ xp̄i / beatitudo ē ſecreti celeſtiſ.

.iij. Aut enim. Cū eēt rex in accubitu suo. nard⁹
mea dedit odorem suum. quia ut delectet xp̄o
regi quiescenti in beatitudine secreti celestis.
nardus dat suum odorē. id ē uirtutes sc̄oz
in aeccl̄a. magnę nobis gaudiū suauitatis ad
ministrant. Vel etiam accubit regis. sc̄a elec
torum intelligitur aeccl̄a. In ea xp̄c requiē
sibi inuenit. sicut per ꝓpheta ipse loquitur.
Hec requies mea in sęlū sęli. Nard⁹ aeccl̄a
dicitur. ꝓpter odorē uirtutū. Vnde apls ait.
.iiij. Xp̄i bonus odor sum⁹ dō in omī loco. Quam
aeccl̄am cū uiderit diabolus innumerabilib⁹
karismatū monilib⁹ ornatā ditari. & omniū
dulciū blanditiis ꝑsentis uitę contēptis. ad
unā illā aeternę quietudinis dulcedinē festinan-
tē. innumerabiles amaritudinū immissiones
tam per se. quā per satellites suos ꝑ momenta
immittit. Sed quia dns redēptor in medio ei⁹
semp ē. nō cōmouebitur de uestigio ueritatis.
neq⁹ perturbat ꝓpter super se irruentiū impe-

impiorum. quia & omia & in omib⁹ xp̄c. Nā
si amara pro xp̄i inferantur amore. in dulces-
cunt tore. spe. futurę letitię & sempiternę.
Ideo sequitur. Fasciculus mirre. dilectus
mis mihi. inter ubera mea cōmorabit. Perseuerat .v.
scā aecclā. uel anima fidelis in laude sui crea-
toris. quē perpendit passū. in amaritudine
suę passionis. Vnde semper habens in memo-
ria recordationis. quę ꝓpinqua ē uberib⁹ pec
toris. qualiter passus ē pro ipsa in glā suę
redēptionis & dicit. Fasciculus mirrę dilect⁹
mis mihi. inter ubera mea cōmorabit. Ac si dixis-
set. Mors dilecti mei. quā pro mea salute
subiit. semper in mea memoria cōmorabit.
ad imitationē & glām laudationis. Et qa .vj.
gaudet eum passū. gloriatur etiā eū resur
rexisse a mortuis. recte subiunxit. Botrus
cypri dilectus mis mihi. in uineis engaddi.
Bene ait. Botrus cypri dilectus mis mihi.
Ac si aperte exclamet. Qui fuit fasciculus

murre in amaritudine & tristicia passionis!
ipse ē botrus cypri · in dulcedine resurrectionis.
Murra tristiciam · unū lēticiā significat!
quia uidelicet xp̄c ex iudeis secm̄ carnē nat⁹
atq⁹ ab ipsis in lignū crucis uelut botrus sus-
pensus · sed tercia die post torcular mortis ·
lēticiam resurrectionis suis ostendit discipulis.
Et bene in uineis engaddi ꝓpter karismatū
dona! quę post resurrectionē largitus ē in
baptismo suis participib⁹. Engaddi nam q⁹
fons hedi · uel oculus hedi dicitur! uidelicet
baptismū significans · ubi ex hédis agni effici
untur · Quod autē oculus hedi interpretatur
ipsū xp̄m innuit! qui ē lux omniū peccatoꝝ
ueniēciū ad se · Fece breuitatis causa · ista
succincte dicta sint! ut menti lectoris mei
citius inculcentur · Sed quia scā aeccleſia
in mēbris suis mysteriū passionis xp̄i imitari
desiderat · ut ad glām resurrectionis cū xp̄o
perueniat · ꝛ non cum hedis ad sinistram.

sed cum oubus segregari mereatur ad dexterā!
dicam⁹ plenius · O enim q⁹ cum dixisset fasciculus
murre dilectus meus · addidit mihi! intellexit
pro sua salute fuisse passum · sua q⁹ pro glā resur-
rexisse a mortuis · Ait nā q⁹ · Fasciculus murre
dilectus meus mihi! inter ubera mea cōmorabitur.
Murra siquidē amara interpretatur · quę in
se salutarem significat · quā in xp̄o suscepit
aeccla! quę pro ei⁹ nomine in diuersis membris
diuersas tormentorū amaritudines tolerando.
fasciculus murre efficitur ei xp̄e · Arbor igit
murre · de qua multis infirmitatib⁹ corporis
p futurus gignitur sucus · simulis ē salici sub-
tilissimis contortis q⁹ uirgulis in modū fascicu-
lorum ramusculos ab eis qui arborū naturas
descripserunt · proferre asseritur · Hec igit
p̄dicta aeccla · uel scā quelibet anima ubi
per aeterne uite auditū · dulcedinē gustus
suscipit in sponsi aduentu · multimodas &
amaras passiones illatas non sentit! hoc ē

carceres/ exilia/ proscriptiones/ rerū p̄sentiū
nuditatē/ famem/ sitim/ uincula. cedes/ iniustas/
inproperia/ pericula/ naufragia/ imbres/ lapidū.
p̄cipitationē profundi. uariarū q3 pœnarum
aculeos/ & alia multa; cum hęc susceperit ppt̄
mortem sui redēptoris/ cum magna lętitia
dicit. Fasciculus murrę. dilectus meus mihi.
tu autē d. Cū ergo ad multas infirmitates a diabolo in
fluctas sanandas/ multas a dō correptiones
patienter pertulerit. uel diuersas ut supra
dictū ē pro ei3 nomine illatas gaudens sustinu-
erit passiones. fasciculus murrę ei efficit2 xp̄c/
ad om̄s uiciorum morbos expellendos de pec-
tore ei3. Tunc iam mundū. & cū orationib3
paratū hospiciū diuinū ē/ ut ipsa iam tam
magna fiducia xp̄m inuitet in cordis siu re-
cessum. tamquā inter ubera sua dicentē in
euangelio. Ego & pater ueniem3/ & mansio-
nem apud eum faciem3. Seu etiā inter ubē-
ra sua aecclā cōmorari lętatur. inter illos

egregios uiros proculdubio/ qui pro aetate. uel
pro possibilitate lacte doctrinę sue spiritali par-
uulos nutriunt. De quib3 ipse dn̄s dicit. Si
duob3 uel trib3 conuenerit super terrā/ quicquid
petierint in nomine meo. fiet eis. Et iterum.
Vbi congregati fuerint duo ut tres/ ego in medio
eorū sū. Quorū un3 ex uberib3 suis auditorib3
dicebat. Lac uobis potū dedi. non escā. Posse-
tiā sicut placuerint duo ubera aecclę. moyses
& helias intelligi. in quoz medio transfigurat2
in monte ihc̄ dilectus aecclāe. in futurā glām
ipsius aecclāe cōmorasse pbatur/ quoz alter
pmissū ostendit. alter iam uenisse predicauit.
in significatione duoz testamentoz. Vnde dr̄.
In medio duū animaliū cognoscēris. Quae
duo testamenta ubera st̄ aecclāe/ quoz in medio
xp̄c cōmoratur. Et quia legis lator moyses.
& eximius pphetarū helias sermocinantes
fuerint de excessu passionis illius/ pptera
sequit2. Botrus cypri dilect3 meus mihi/

in uineis· engaddi. P re oīb' terris ut fertur·
insula cy'prus magnitudinis mirę botros uuarū
gignere cōprobatur. Cui' magnitudinis ille bo-
fuit.
trus· qui a duob' iuuenib' de terra repromissionis
in desertū p̄latus fuisse memoratur· qui omi-
modo figuram assūpti hominis xp̄i redēptoris
nr̄i significabat· qui uniq' pro loco ut tēpore·
uel causa aesca aeccl̄ę factus ē· per corporis
sui & sanguinis sacramentū. Cy'prus uero
tristicia· uel meror interp̄tatur· Engaddi
sicut dictū ē· fons hedi· Fit ergo botrus cy'pri
amicę suę aeccl̄ae· dū peccatorib' tristiciam·
uel merorē pēnitentię in mentib' sēminat·
ut eos ad illā beatitudinē sublimet· de qua
ipse in euangelio dixit· Beati qui lugent nē·
qm̄ ipsi consolabuntur. Qui ut ille botrus
quē dixim̄ a duob' poplīs iudeo scilicet persecu-
tore· & romano militę imperante· a phalanga
in crucis patibulū leuatus ē· qui usq' hodie
per tristiciā merorē q' uitā conferentē aeternā

phalanx legio
uel multitudo

aeccl̄ae generat ut p̄dictū ē in eis· qui post innu-
meras congeries criminū· in sinu aeccl̄ae congre-
gantur. Cibum uero spiritalē & potū botrus
predictus in se credentib' cotidie subministrauit·
his dū taxat· qui congregantur in uineis engad-
di· ubi ē fons hedi· hoc ē ubi multarū gentiū
nationes· quę uinee intelleguntur creatore
agnito· destructis conuenticulis incredulorū
credentes xp̄o· habent in medio sui fontē hedi·
qui ē sacro sci baptismatis fons· ubi hedi descen-
dunt qui erant deputandi a sinistris ante tri-
bunal iudicis aeterno igni tradendi· & ascen-
dunt agni immaculati qui a dextris iudicis
congregentur· aeterno regno donandi. Cer-
tum ē ergo· ut sicut una gens iudea p̄ notā
legis diuinę uinea dn̄i nuncupatur· ita &
diuersę gentes ad fidē xp̄i aduectę p̄ apl̄os
cultura· & doctorū doctrinā· multę uineę
appellant. In quarū medio ut dictū ē· sci
baptismatis fons ē aquę· ad quē hedi aduenunt·

ut agni efficiantur. Que uinee engaddi non
unum sed balsama gignunt. Engaddi uicus ē
pre magn in terra iudea iuxta mare mortuū.
Que terra figurā tenet terre uiuentiū ubi ste
uinee balsami intra terminos tantū olim uigin-
ti iugerum erant. Postea quā eadē regione
romani potiti sunt etiā in latissimis collibus
ppagata ē. stirpe simulis uitis. foliis simulis rute
sed albidioribus semper q manentibus. Arbor au-
tē balsamū lignū xpi uero balsamū. id ē ramus-
culus ei dicit fructus. siue sem. carpo balsamū.
sucus opo balsamū. Quod ideo cū adiectione
significatur eo quod percussus ferreis unguis
cortex ligni. per cauernas eximu odoris gut-
tam distillat. Cauerna enī greco sermone
opá dicit. Cui guttā adulterant ad mixto
cypr̄ino oleo. uel melle. Balsama autē si
pura fuerint. tantā uim habent ut si sol
excanduerit. sustineri in manu non possint.
De quib uineis multi reges transplantauer-

arbuscula balsami. in alius locis uel terris quod
& romanos fecisse legitur. & penitus radicare
aut uiuere nequiuerunt. Vnde factum est
sicut supra innuim ut in eodē uel loco. uel in
eisdem finib magnū studiū adhiberetur a
regibus in plantandis uineis gignentiū balsa-
ma. Et que sit causa. ut nullo cespite hē non
pueniant uinee. nisi in sola engaddi opere-
precii ē intelligere. Reor ut quidā aut doc-
torum. hunc sucum harum uinearū. unius
fidei confessionē intelligi cypr̄um tenere in
qua spes consistit fideliū. in qua singula medi-
cinalis bon odor xpi. uitā mortuis animab
reddens. germinare probatur. De qua confes-
sione. quecūq gens uel anima a malis cultori-
b uel hereticis. decerpta uel transplantata
fuerit. aresci. Quod multis animab euenisse
pbatur. que se ab una uerissima p̄dicta con-
fessione fide eiulse & arefacte. gehennę pā-
bulū p̄buert. Nam sicut corp sine aesca

& potu non potest sustinere. ista decelāe uoce
declaratur sine botro qui ē xp̄e · aeterna uita
de celo descendens · uiuere non posse · quia in
nulla alia terra nisi in terra repromissionis ·
in nulla alia uinea · nisi in uineis engaddi · ab
esurientib⁹ & sitientib⁹ inuenitur · id ē in nul-
la congregatione hereticoꝝ · in nulla secta
philosophoꝝ · in nulla adulatione scismaticoꝝ ·
ubi si transplantat⁹ fuerit aliquis · deceptus
peruersitatis suę fama deperit arefactus ·
Hec pfecto intellegens aeccliā · ait · Botrus
cypri dilect⁹ meus mihi · in uineis engaddi ·
t. i. Sequitur Ecce tu pulchra es amica mea ·
ecce tu pulchra · oculi tui columbarū · Post
genarū · & colli decorē sponse · uicē reddendo ·
oculoꝝ pulchritudo laudatur in doctorum
simplicitate suoꝝ · & geminato p̄conio absconso · & totius corporis pulchritudo · ꝛ lumina
colūbarū oculis cōparant⁹. Et illi q̄ cōparantur creature · quę mansuetudine · fecunditate ·
acumine usus · uelocitate pennarū · oīb⁹ aligeris animantib⁹ · prestantior inuenit⁹. O culi ū
duces totius corporis eē pbant⁹ · sine quib⁹ aut
non potest incedere corp⁹ · aut uix offendendo
incedit · In quib⁹ sci doctores intelleguntur ·
spiritali usu celestia contēplantes · qui ppter
simplicitatē & innocentiā colūbę cōparant⁹ ·
ossunt etiā & sacerdotes recto ordine intelli- · ii ·
gi · quib⁹ sacro scā misteria cōmissa sunt · in
quorū fide decoratur aeccliā · in quoꝝ uita in-
maculata frequentib⁹ laudib⁹ sublimat⁹. Pulchra
nāq⁹ mundissimā dō consciētiā exhibendo ·
pulchra inimicis · & alienis in fide xp̄i · in rep̄-
hensibilem conuersationē monstrando · Ad
ducitur & tercia pulchritudinis laus · in acu
mine oculoꝝ · Colūbarū enī natura · sup illa · iii ·
que dixim⁹ · & hoc peculiare habere q̄ pbatur ·
ut hostis aduentū post se delonge ante se in
aqua speculetur · aduentū uidelicet accipitris
ne pullos rapere possit considerat · Sic uiuorū

scī doctores· simplicitate & innocentia p̄dicā·
sic sacerdotes aeccl̄ae acumine sue cont̄emplationis
cel̄estia cont̄emplantur· ¶ super fluenta scripturā-
rum meditando r̄esident· & insidias diaboli qui
animas credentiū rapere festinat· cōmonitione
sermonū suis auditorib⁹ ut caueant p̄nunciare
sātagunt· ideo q⁹ in talib⁹ pulchritudo aeccl̄ae
ā sponso laudatur· Vnde pulchrā & pulchrā
repetit· quia hanc in eis p̄dicatione· & actio
ne· laudabil̄e uidit· ¶ sequitur· Ecce tu pul
cher es dilecte mi· & decor⁹ lectulus n̄r floridꝰ·
Vox ē aeccl̄ae ad xp̄m; ac si dicat· Tu solus
pulcher es· ego ex te pulchra· Et quia intelli-
gu se non suis meritis iustificatā· & pulchritudi
nē uirtutū ab ipso accepisse· succensa in eius
amore· laudat ei⁹ pulchritudinē· Non potest
aliquis cui⁹ piā quē diligit minime decorem
laudare· nec potest eū cui⁹ mor⁹ n̄ concordat
diligere· sicut apl̄s docet dicens· Nemo inquit
loquens in sp̄u dī· dicat anathema ihū· Et uerū·

· iii ·

Nullus dicit dn̄s ihc· nisi in sp̄u sc̄o· Ille ergo
pulchritudinē· specie q⁹ dilecti filii dī· & potest
uidere· & laudando extollere· qui scīs operibus
sp̄m eius retinuerit in sua mente· Ideo q⁹ p̄sen
ti loco aeccl̄ā plena sp̄u ueritatis· sicut ipse spon
sus superius ostendit dicens· Ecce tu pulchra es
amica mea· ille qui in specie col̄ub̄e in iordane
de cel̄o super assūptū hominē descendit· & pul
chritudinē corporis ei⁹ sine peccato· & decorē
uer̄e anim̄e sine mendacio· & dolo agnoscens·
reciproca geminata q⁹ effert laude dicendo· Recipeca· refiaga
redia·
Ecce tu pulcher es dilecte mi· & decor⁹ lectulus
n̄r floridus· Quāuis scilicet decora facies· uel
p̄ciosa uestis· preciosū ostendat sponse sponsū
positū· tam usq⁹ ad lecti coniunctionē·
ceteroz̄ m̄ebroz̄ decorē ignorat· ¶ ed ubi cele-
brata fuerit legalis conjunctio· & duo effecti
fuerunt caro una scd̄m sententiā primi ho-
minis· qd̄ sacram̄tū magister paulus apl̄s in
xp̄o & in aeccl̄ā perlatū asseruit· ita & p̄dicta

· iiij ·

amica usq; ad sepulturę diē. dilexit quidem
desiderando eī aduentū. uisum. osculatū q; laudauit. sed tam omīs amor. omīs q; species decoris eī. a tēpore resurrectionis. usq; ad constitutū terminū. ad effusionē sanguinis pro eī nomine peruenisse p̄batur. Lectū nāq; floridum. id ē sparsū floribꝰ. ubi eī pulchritudinē. decorē q; in omnibꝰ mēbris aguouit. sepulchrū dñi per
emgmata ab aecclā intelligit dictū. ubi quod
assūpserat corpꝰ uerbū patris recubasse p̄batur. Floridus autē lectus iusta ratione p̄dicitur. in quo aromata uel aloē que de multis speciebus herbarū. sucis uel floribꝰ arte pigmentaria cōposita cū xp̄i corpore intromissa sē. quibꝰ eo resurgente. sepulchrū ē aspersū. In cui doctrina. aecclā id ē fidelium turba libertatē inuénit. in morte uitā. in sepultura silentiū. a duris laboribꝰ requiē. quos demonū flagris acta exsoluebat cotidie. ubi uerꝰ homo per inclusionē corporis. sub impiorū signaculo

enigma. obscura sententia

conuersatus cognoscitur. & uerꝰ dñs designato sepulchro egressus resurgendo. ubi sub uocabulo lectuli filii dī & aecclāe coniunctio celebrata. ubi cum eo aecclā delectabilē somnū passionis. & gaudiū aeternę uigilationis meruit inuenire. clamante aplō ad eī mēbra. Si mortui estis cū xp̄o. quę sursū sē querite. ubi xp̄c ē in dextera dī patris. Ad cui resurrectionē. VJ. & mentes hominū ad habitandū spūi scō. & tecta congregationū credentiū cotidie p̄parantur etiā uisibiliter quā innumerabiles domꝰ dī & aecclāę. sine cessatione oīi tēpore ampliantur. & de quibus. aut qualibꝰ materiis fabricentur. aut quā durabilia sint. uel decóra docuit dicendo. Tigna domoꝝ nr̄aꝝ cedrina. laquearia nr̄a cypressina. Sed sciendū ē quia quidā doctoꝝ lectū floridū. pacē intellegunt scę aecclāe. in qua secura á tumultu uitiorū. & dominatu maligнorū spūum in xp̄o quiescit. & uirtutibꝰ sciis

floreſcut/ & ſpiritali flore multiplicat. ℑ ed nos
ut cepim ſenſu ſuperiore exſequim. ℑ epulchrū
dñi lectulū intelligim. ubi caro ipſius per ſopo-
rem moꝛtuſ uelut in lectulo quieuit/ quod uere
floꝛuit per glām reſurrectionis. ℑ ut enī ſermo
diuim. ℑ igna domoꝛū nr̄aꝝ cedrina/ laquea-
ria nr̄a cypreſſina. ℑ igna & laquearia doc-
toreſ ſunt forte & auditoreſ/ ſiue corda electoꝝ.
ꝓpter munimen & decoꝛē. ℭ edrina ꝛ cypreſ-
ſina ꝓpter eximiaſ uirtuteſ odoꝛē bonę uitę.
& in corruptionē dicit/ in quib xp̄c reqeſcit
uelut ſub tecto. ℭ t ut manifeſtius pateat/ di-
cam ſub exemplo. ℑ ar. ℕ atura cedroꝝ
ſemper creſcere feꝛtur. nec aliquando ſinitur
ire in ſenectā/ ſcdm illud pſalmigraphi. ℑuſt
ut palma floꝛebit/ & ſicut cedruſ libani mul-
tiplicabit. ℚ uaꝝ arboꝛū ſucuſ. uxta opinio-
neſ medicoꝛū. tantę uirtutiſ ē/ ut diuerſa coꝛ-
poꝛum mēbra ſanet. uermeſ ulceꝛū necet/ &
a muſcaꝛū aculeiſ per uncta coꝛpoꝛa defendat.

· VIIJ.

℃uiꝰ aꝛboꝛiſ ligno. cum aqua uiua ꝛ faſciculo
yſopi. cocco alligato in uaſe fictili. peccatoꝛū
emundatio per aſperſionē in ueteꝛi teſtamto
celebꝛatuꝛ. quod nunc in ueꝛitate per ſacerdo-
tem. per baptiſmū. & per ſanguinē xp̄i. qui
unuſ fideꝛ multitudineſ per faſcem circūplexaS
a diaboli infeſtatione defendens. aeterna &
in t̄poꝛali peccatoꝝ remiſſione celebꝛaꝛi docet.
dom uidelicet filii dī & aeccl̄ae. conuenticula
xp̄iani popli/ ubi p̄dicta redēptio animaꝛū
celebꝛatuꝛ. in toto mundo eē noſcunt. ℚ uę dom.
de doctoꝛib. immo a doctoꝛib eoꝛū uidelicet
doctrinę ferramentiſ dolatiſ fabꝛicaꝛi pbant.
in quoꝝ mentib dñs inhabitare dignatuꝛ/ ℑpſaq
cedrina ligna inputribilia p̄dictaꝝ domoꝛū
intelleguntuꝛ. quę nec ſubtiliſſimiſ nequiſſima-
rum cogitationū ſuggeſtionib a ſuo ſcitatiS
ꝛobore depereunt. & ſemper tranſacta obli-
uiſcenteſ. ad ea quę anteꝛioꝛa ſunt bona ope-
ꝛa ſine intermiſſione uelut cedꝛi cotidie creſcē.

· VIIJ.

Faſcis. onus

id ē multiplicantur scōrū fructibus in adiu
torium scārum lucris animarū. quorū sucus
sermonis uel consolationis ab aculeis demonū
animas defendit. & inflictas iam oli sordi
dorū facinorū consuetudines uulnerū sanat.
& nequissimarū cogitationū uermes interimit.
In quib; digne ad delectationē habitantium
dom; recte fidelib; cypressina laquearia af
fixa dependunt. Cypressi namq; lignū
manu artificis runcinatū. decorē prestat
aspectū. & odorē iocundissimū reddit ei. ad
multas passiones corporis medicine uirtutē
in se continere pbatur. Que castitatē. pudi
citiā. obedientiā. humilitatē. karitatem.
& misediām. conuersantiū auditorū formā.
uenerantiū sacerdotū honorē exprimere
intelleguntur. qui ad uerbū doctorū indesi
nenter dependent. qui in modū camere de
iustis laborib; solando doctorū presentis
tēporis predicta laquearia conserta tignis

domos exornant. & contegunt nuditatē.
Doctorū enī glā. plebs ē. Similiter & plebis
est gloria. stabilitio firma doctorū. cū illi
spiritalia dona plebi. & plebs carnalia
munera illis impertit. gloriose dom; xpo
parantur. in quib; flores sapientię cęlestis. &
lilia integritatis per suā p̄sentiam ad mag
nam iocunditatē honoris. ipse dn̄s p̄dictarū
domorū inpendit. Vnde & sequitur. Ego
flos campi. & liliū conualliū. Ac si aperte
dicat. Ego dec; mundi. & glā humilium.
quā quā & infern; ex superfluo possit intelli
gi. ubi xp̄c ad diripiendos patriarchas des
cendere dignatus ē. sicut quidā intellegunt.
Sed nos his p̄libatis. ne quorundā sensum
ignorasse causarem. dicam; uberius beati
ambrosii dicta ponentes. Ante suā inquit
incarnationē. saluator in angli persona pa
triarchis uel pphetis loquendo. solus cui
nullus similis inter angelos. thronos. domina

tionesq; oñib⁹q; admiranduſ. ſingulariſ floſ
in toto cęlorũ campo coruſcanſ pbatur! Quã
partem odoriſ noticię ſuę pro ut poterant
ſuſtinere patriarchę uel ꝓphetę. & mundus
ipſe mortaleſ ſemper ammonuit. docendo.
C. O mñſ ſcientia per ꝓphetaſ. per ſignoꝝ uirtu
teſ. interficiendo impioſ per aquaſ diluuii.
ut ſodomitaſ per ignem. perquod inſipientes
intellegerent ſapientiã! & ſtulti ſuperbi ali-
quando ſaperent ſuper ſe cõmorari excelſiorẽ
iudicẽ. uſtam exſoluentẽ uindictã. Vbi ũ
per incarnationiſ ſacramẽtũ. huc inconuallẽ
lacrumarũ. inter ſpinaſ. & conſortia pecca-
torũ deſcendit! luiũ conualliũ effectũ ſe eẽ
teſtatur. In qua conualle. quid aliud niſi ſpur-
ciſſima religio idolatrię. inuidię. furtorũ. ho-
micidiorũq;. aruſpiciorũ. auguriorũ. uel
fornicationũ. ut magicarũ artiũ graſſaban-
tur ſpinarũ ſiluę. In quarũ medio. doctri-
ne fraglantia. & exempli candore xp̃c often-

ſuſ. credentiũ turbam cotidie liberat. Tria VJ.
igitur in ſe delectabilia. & nimiſ oculiſ grata.
lilii natura continere probatur! id ẽ candorẽ.
odorẽ. & queq; aduſta ignib⁹ medicinam.
Quę tria. admiranda ſimili ratione. in hanc
conuallẽ mundi dñſ apportaſſe cognoſcit. hoc
ẽ abolutionẽ peccati. abſterſionẽ mendacii. &
refrigerii tẽperamẽtii ignii genitaliũ! de quo
naſcitur amor conſeruandę uirginitatiſ. Et
quicũq; a talibuſ ſe tẽperant in utro q; ſexu.
glorioſi aſſũpti hominiſ. & beatę marię uirgi-
niſ accenduntur exemplis! Et ſic floſ campi.
ꝛ liliũ conualliũ. per immaculati corporiſ
aſſũptionẽ dr̃. Quod ſacramẽtũ ad liberandã
plebem ſuã. quo noſ aduerſis languorib⁹. di-
uerſa ei⁹ mẽbra ſanarentur. & quę ignitis
ſpiculiſ fornicationũ a demonib⁹ inflicta fue-
rant uulnera. ei⁹ ſanarentur doctrina. ꝛ quę
a cumine nequicię amicã in ꝓphetiſ & docto-
rib⁹ uulnerabant. in liliorũ iocunditate con-

uertrentur · de quib⁹ aeccl̄a renata refulget · & amarissimus stimulus pungitur ! sicut ipse in sequentib⁹ ait. § icut liliū inter spinas ! sic amica mea inter filias. ‖ ste igit² amicę · inter quas aeccl̄a ut lilium inter spinas consistit · licet non eū distinctione dicatur · cui² sint filię · tamen eo quod spinis cōparant². aduertere pos sum⁹ · non dī · sed diabolu per nequissimā doctri nam genitas nuncupari · ‖ nt̄ tot enī uenenosas spinas · aeccl̄a incolit mundū · uidelicet gentiliū uel hereticoꝝ · qui ipsā inpugnant · & ne ocio torpescat · contra hostes armari · inpugnariq⁹ permittitur ! ut post pugnam fortitudo eorū appareat · De talib⁹ dn̄s ait · Cauete a fermento phariseoꝝ ! qd ē doctrina hereticoꝝ · ℔ t apls ; quę inquit societas luci ad tenebras. ☞ Aut qui consensus templo dī cū idolis. ☞ Aut quę cōmunicatio xp̄i cū belial. ☞ ℔ t ppe similiter Isaias ait · ℔ xite inquit de medio eorū · q¹ portatis uasa

. vij.

dn̄i ! & inmundū ne tetigeritis. Quod autē dicit · sicut lilium inter spinas · sic amica mea int̄ filias · non uituperationē iustorū qui st̄ aeccl̄ae mēbra · sed laudē demonstrat · ut nos doceret nimiū ee laudabile · pie inter impios uiuere · & peruersorū in nullo spinosā conuersatione attrahi ! inter quos iustus quasi lux in tenebris resplendere pbat². Ac si aeccl̄ae dicat · Tu requiem quaeris · sed laudē lecti li recordare · quod candidior tribulationū aculeis efficeris ! & maiores fructus p̄dicationis quā quietis ad quires · ℔ t bene ait. § icut lilium inter spinas · sic amica mea inter filias · id ē sicut lilium inter spinas ppriū odorē atq⁹ candorē tenet ! sic electoꝝ aeccl̄a inter prauos xp̄ianos atq⁹ hereticos · si eis non cesserit · uirtutib⁹ fraglat. ‖ § equitur. § icut malū int̄ ligna siluarū ! sic dilect⁹ mi⁹ inter filios · § ub um bra illius quē desiderabā sedi ! & fruct⁹ ei⁹ dulcis gutturi meo · § icut igitur ante incar -

. viij.

151

Tu autē t.

nationis misteriū · multifarię multisq; modis
sedm aplm dī filius locut ē patrib nris. uel
ostensus ē in pphetis. sic post pducti misterium
celebratū · multa bona diuersis modis pstando
humanę naturę · diuersis reb diuersisq; cōpara
tur personis. pro tēpore uel loco. uel causa ·
Nam sedm pphetā dauid · mors dī · pro eo qd
plenitudo diuinitatis habitura erat in eo —
— ¶ t ē uitulus nouellus cornua pducens p duo
testamta · & ungulas per octo beatitudines ·
a quattuor euangelistarū pedib productę
& agn tollens peccatū per mansuetudinis im
pertionē spē sci. ita ut alios uestiendo · ipse sēp
habundet · ¶ ft & fasciculus dict murrę · &
botrus cypri in uineis engaddi. ita ꝛ pro loco
arborē malū · uel granatū eū appellat aeccla ·
pro eo qd arbor uitę ē cū diuerso sapore · diuer
sis se personis pbendo · ¶ ft pcul dubio arbor
mala granati · quę media famis affectas ani
mas · sole sub ardente nequicię fatigatas · sub
umbra defensionis suę protegit ac defendit. &
fructu laborū doctrinę · esurientes ꝛ sitientes
per suā dulcedinē réficit · A paradisi deniq;
expulsione · usq; ad uirginis partū multis labó
ribus & intolerabilib dęmonū inpugnationib
affecta ē humana progenies · quę hic sub perso
na aecclāe amica ē appellata in ei aduentu
qui dixit · uenite ad me oms qui laboratis &
onerati estis · & ego uos requiescere faciā. sub
tegmine defensionis ei credendo unū dm requi
escens · lęta dicit · S ub umbra illius quē desi
derabā sedi · Q uā dulcedinē regni cęlorum ·
quāqua presens ptectio possit intelligi · &
beatorū requiem nominat · siue corp eius &
sanguinē delibando · uitā aeternā conferentē ·
exultans ait · ¶ t fructus ei dulcis gutturi
meo · licet ut dulcedo diuinarū scripturarū
intelligitur in pdicatorib scis. qui guttura dni
appellantur prolata sit · D e qua dulcedine ·
ait ppheta · G ustate inquit ꝛ uidete · qm

suauis ē dn̄s. beatus uir qui sperat in eo. Et illud. Quam dulcia faucib⁹ meis eloquia tua dn̄e. super mel ori meo. De hui⁹ arboris fructu quasi languidus in ultima infirmitatis desperatione malo granati fuco. in aduentu eius recreata ē credentiū turba. qui fruct⁹ cotidie per eos qui xp̄i uices agunt. in guttur aeccl̄ae infundi monstratur. & sic per singulos grad⁹ pfectuū introducitur ad archanā intellegentiam legis diuine. ut agnoscere possit omia illa. que in ueteri testamento sunt gesta. Ait enī. Sicut malū inter ligna siluarū. sic dilectus m̄eus inter filios. Ac si dicatur. Sicut malū uisu. odore. & gustu antecedit omia ligna siluestria. ita xp̄c antecedit om̄es sc̄os qui filii dī uocantur. De quib⁹ dicitur. Tunc exultabunt omia ligna siluarum ante faciē dn̄i. qm̄ uenit. Vnde filii n̄i malicia notantur sicut filie. qui spinis cōparant. Est quippe magna exultatio lignis siluarū dum conspiciunt in medio sui talem arborē surrexisse. cui⁹ fruct⁹ totam decorauit siluā. om̄es abstulerit animarū languores. om̄esq⁹ indulcauerit fructus amaritudinis. Sub cui⁹ umbra. om̄i estu tristicie. om̄iq⁹ pondere peccati abiecto. aecclā multo tēpore desideratā requiē inuentā. & dulcissimo fructu saginata. adolescentib⁹ animab⁹ adepta gaudia narrat. Sub umbra quā desiderabam inquit sedi. & fructus ei⁹ dulcis gutturi meo. Ac si dicat. Sub ōdē ptegente quē semper ad eē quesiui. quieta ac secura maneo. & grā sua celestis dulcedinis me fecit eē participem. & sic per ordinē ad altiora intellegenda misteria se introduci testatur dicendo. Introduxit me rex in cellā uinariam. ordinauit in me karitatē. Cella uinaria. aecclā debet intelligi. sicut non nulli opinantur. in cui⁹ unitate sp̄c sc̄s tantūmodo dari solet & accipi. Cui⁹ grā. hoc loco

uini nomine designatur. Vnde cum spm scm
accepissent apli iudei dixerunt. Musto
pleni sunt isti. In qua cella ordinata est
karitas ut quisquis dm toto corde plusquā
se ipsum & proximū tamquā se ipsū dili-
gat. Quāquā possit exsuperfluo cella uinā-
ria misteriū passionis xpi intellegi in quo
introducta ē aeccliā quando per fidem eus
sacramentis participare meruit. Sed ꝙa
per ordinē adolescentib⁹ animab⁹ intellegen-
da misteria introductā se testatur necessā-
rio cellā uinariam scientiā & dulcedinē
diuinę legis uult intellegi. Ad quā dulce-
dinē inuitat adolescentulas & laudando
festinare hortatur quā xpc ppinando docu-
it cū ait. Operamini cibū qui non perit
sed qui permanet in aeternū. In quo ope-
re positos beatificat ppheta dicens. Beati
qui scrutantur testimonia ei in toto corde
exquirunt eum. Sunt enī testimonia in

ueteri testamento legis que xpm humani ge-
neris redemptorē probant uenturū aduenisse
iterū aduenturū in glām. Ponam igitur le-
gē latissimū ee palatium in quo rex inhabitat
xpc sermo omipotentis patris ubi ad aeternā
mutuam introducuntur credentiū animę
ubi introductā se in eandē uidelicet intelle-
gentiā legis dicit. ad considerandā mirabilia
quę per singulos patriarchas uel pphetas usq
ad partū uirginis operat⁹ ē ds quā nunc p
figurā cellā uinariā nominauit ubi intro-
ducta susceptū in se ordinē karitatis. In
quo ordine karitatis quid aliud credendū
ē imbui nisi ut credat & agnoscat primū
debere patrē nominari in quo filius semp
est ut uerbū in uoce sedm filiū in q semper
pater tertiū spm scm qui uera ratione de
uoce & uerbo de patre & filio procedere
cōprobat ꝙ per omia ds unus diligend⁹ ē
sedm illud in inicio de cálogi diliges dnm

dm̄ tuum in toto corde tuo. ¶ S cds̄ ordo ē. in tota anima tua. Tercius ordo ē. in tota uirtute tua. Deinde iam in singulis p̄ceptis legalib⁹ quom̄ uel quo affectu debeat diligi pximus. uel singule persone in aeccl̄a. karitas ordinatur. Alio enī ordine reciproca karitas pensanda ē dō. qui nos sedm̄ aplm̄ prior dilexit. qui in nobis omnē sūmā karitatis per xp̄m contulisse pbatur. alio ordine fideli amico. alio ordine karissimo filio. alio ordine impendenda genitorib⁹ p quos sum⁹ qui non eram⁹. alio ordine frī germano. alio ordine coniugi. alio ordine seruus dn̄o. alio ordine dn̄s seruo. alio peregrino. alio agnito. alio sacerdoti. alio ppinquis & pximis. Nam largiri necessaria egenti infirmo. uel peregrino non ad ostentationē laudis humane. sed ppter retributionem aeternā ordinate karitatis indicium ē. Consolari indigentes. & oppressos in iusto

iudicio. uisitare infirmos. uel carceri mancipatos. ordinata karitas demonstratur. In nullo negotio pro ueritate hominis personā reuereri. misericorditer ammonere insipientes. ueracissime increpare superbos. karitatis manifestē ordo. Quisquis autē ampliꝰ diligit patrē. aut matrē. uxorem. filios. uel fratres. aut diuicias p̄sentis temporis. quā dm̄. ē quidē in eo karitas. sed non ordinata. qm̄ p omn⁹ ipsū diligere debem⁹. & pximos sicut nos metipsos. ¶ ste ē ordo karitatis. Ordinauit ergo dī filius in aeccl̄a sua karitatem. ut sciat unusquisq⁹ aecclesiae filius. unicuiq⁹ quo ordine karitatis impendat officium. dicendo in euangelio. Reddite que sunt cesaris cesari. & que sunt dī dō. Et p aplm̄ ait. Reddite singulis debita. Cui honorē. honorē. Cui timorem. timorē. Cui tributū. tributū. Cui uectigal. uectigal. Non omnes autē qui xp̄iano uocabulo nuncupant.

Vectigal tributū
2 auchendo dr

per hunc ordinē karitatis inp̄dictā intellegentiam quā cellā uinariā nominauit · introducuntur · sed qui paruū quantūcūq; imitatus fuerit paulū qui dicebat · ampliꝰ oīb⁹ laboraui · in uigiliꝰ · in ieuniꝰ · & cetera · & oīa ait arbitratuꝰ sum ut stercora · ut xp̄m lucrifacerem ; in capite huj⁹ cantici · in cubiculum · siue in cellariū regis introducta aecclā laudē · ubi ingressa dicit · ℣ exultabim⁹ & lętabim⁹ in te · agnitā uidelicet ei⁹ p̄sentiā corporalē · qui ē sapientia patris · qui uelut inconcláui pphetarū p̄conis latebat · in quo sunt oīs exultationes · & letitię & thesauri · Hic uero ubi ad intellegendā diuinā legē · & ad ordinem karitatis discendū se introductā dicit · non se lętari & exultare · sed lugére · eo quod scd̄m salomonē qui addit scientiā · addit & dolorem · ℣ t quis quantū consectando p̄ximus effici ceperit sapientię · tantū eā uix conspicit prolongatā · De quo dolore · beat⁹

nascitur amor xp̄i · & de amore gloriosiuꝰ sanitas animę languor · qui ei oīs uires subtrahat ad peccandū · quę licet archana misteria multiformis sapientię dei adepta sit · quę licet perfectionis teneat arcem · non sibi tamen soliuꝰ p̄dictę sententię · aut intellegentię · credit sufficere summā · nisi constipata malis · & fulcita diuersis fuerit floribus · Vnde continuo subiunxit · ℣ ulcite me floribus · stipate me malis · quia amore langueo ℟ Presentiā corporalē sapientię dei patris · id ē xp̄m requirit in cella scientię legis · Sed quia illū quē desiderat uidere pro ut ē ad huc non permittitur · aliorū exempla ad suā consolationē exposcit · quib⁹ interim ad suū languorē ualeat tēperare · Ait nāq; ℣ ulcite me floribus · stipate me malis · id est consolamini me exemplis · seu inchoantiū bonū opus · seu perficientiū · quia adhuc in peregrinationis tedio · amore supne uisioniꝰ

languesco. Vnde non immerito per flores
animę iam bonū opus inchoantes. ⁊ celesti
desiderio redolentes. per mala de floribus
perfectę iam bonorū mentes. quę ad fructū
peruenunt boni operis. de inicio sc̄ę proposi-
tionis intelleguntur. Quę ergo amore lan-
guet. fulciri querit floribꝰ. stipari malis.
quia si illum quē desiderat uidere adhuc
non permittitur. magna ē consolatio. si de
aliorū pfectibꝰ lętetur. ut anima requiescat
in bono opere proximi. que adhuc contē-
plari non ualet uultū dī. Videam qualis
mens pauli fuerat. qui dicebat. Michi
uiuere xp̄c ē. ⁊ mori lucrū. Hinc ē qđ itē-
rū dicit. Desiderium habens dissolui. &
cū xp̄o ēe. multo magis melius. Sed ecce
qui dissolui desiderat. quo amore langueat.
uideam. Quia interim differri te conspi-
cis. fulciri queso floribꝰ non requiris. Que-
ris plane. Nam sequit. Permanere autē

in carne. necessarium existimo ppter uos.
Et proficientibꝰ discipulus dicit. Quę est
enim nr̄a spes. aut gaudium. aut corona gl̄ę.
Nonne uos ante dn̄m nr̄m ih̄m xp̄m.
Coniuncta ergo anima dī uerbo. introducta
in intellegentiā legis discurrendo p singulos
apices scripturę ut sepe dictū ē. ⁊ singula uasa
celle uinarie diuinorꝝ librorū de gustando sa-
pores. quasi inebriata lętitię uino. semper
future beatitudinis quā uis sponsū non cer-
nat inp̄senti. cū̄ adeam tandē perueniat.
dicit se amore langu̇ere. illo pculdubio. de
quo ppheta dicit. Sitiuit anima mea ad
dn̄m fontē uiuū. quando uenia & apparebo
ante faciem dn̄i. Per quē amorē scientiae.
amor germinat uitę aeterne. ⁊ de amore
uitę aeterne. tolerantia persecutionis. In
quo amore soporata. quasi in lectulo collocata.
p missionis leua. ⁊ adiutorii dextera xp̄i
amplexari se dep̄cabat dicendo. Leua eius

sub capite meo! & dextera illius amplexabit
me. Quid uero per sinistrā. nisi uita presens!
uel temporalia dī omīpotentis dona designantur. Quid per dextrā! nisi perpetua
uita figuratur. Sinistra nāq; dī. ecclesia
uidelicet psperitatē uite p̄sentis. ꝛ tempora-
lia dona quasi sub capite posuit! que intentiō-
ne sūmi amoris p̄mit. Dextera uero dī
eam amplectit. quia sub eterna ei beatitu-
dine. tota deuotione continetur! Q̄m hic
per spem sponsi mentē roborat. & illic per
remunerationē glorificat. Vel in leua uet
testamti! & in dextera nouū testamti intima. Nam potest ita intelligi. ut leua xpi
a sinistris sustineat animā. ne ab incentiuis
uicioꝝ uncinis inplanetur in leua. sed semp
sustentata occultis conpunctionib; sublimet
ad regnū! Et ne in superbiā elata faciat
lapsū in dextera. in qua diabolus corruit. tri-
bulationes ꝛ multimoda retinacula p̄mittendo.

158.

& fatigatā aduuando dextera sua amplexat.
Valet etiā exsuperfluo ita intelligi. ut leua sub
capite fidei sit scutum. quod pugnantis sinis-
tra contineat manu. & dextere amplexatio
orationis gladius intellegatur. quo dextera sēper
armatos! quatin altero armorū genere aduer-
sarius repellatur. ꝛ altero pternat. Sequitur.
Adiuro uos filie hierlm per capreas ceruosq; capoz!
ne suscitetis neq; euigilare facietis dilectam
quo ad ipsa uelit. Post multos labores salutis
& discursus. per quos anxia intra scām cellā
uinariam fatigata redditur in soporē. que
celerius ne pristinis reddatur laboribus. suscita-
tata a somno. aduirantur filie hierlm ne susci-
tent eam! ꝛ pro hoc aduirant. quod firma
diligunt karitate. Per capreas uidelicet
ceruosq; capoz. quas ñ parui meriti. ut laboris
animas ee intelligi datur! per quas aduiran-
tur filie hierlm. In plebe enī xpiana! secdm
meritorū qualitatē. diuersis animalib; animę

cōparantur. Habet ergo palatiū dñs nr ihc
xpc ! q̄ intra se cellaria multa · & cellā uinā-
riam · & cāporum spacia continere intelligi-
tur. Cui floret beatus paulus ingressus · am-
mirando laudat · O altitudo inquit diuitia-
rum sapientię ⁊ scientię dī · In quo palatio ·
inter multas diuitias · id ē multitudinē scōr
intelligitur habere etiam animas diuersas ·
sicut in domo magna iuxta aplm · ñ solū
sunt uasa aurea & argentea ! sed ⁊ ficilia
& lignea · Vnde non immerito filię hierlm ·
animę sunt elector · supernę patrię uisionē
pacis cōtēplantes · Capreos uero uel ceruos ·
spiritales ueteris noui q̄ testamēti patres
appellat ! quib⁹ multitudo sacrarū scriptu-
rarū pascua ē · Seu capreas eas non nulli
animas intellegi uolunt · quę acumine dialec-
ticę excellentię sensu per philosophiam · &
mente discurrere consuerunt · quę nunc
intra supradictū palatiū recte concluse

arte uenator · id ē apostolor · ceterorū q⁹ doctor
manu captę · mutata religione in meliuſ · cam-
pos diuinarū scripturarū · ut sapientię queq⁹
ardua & obscura interp̄tantes · discurrunt
montes ! & cultura deor in creatoris laude co-
tidie uertitur ! Queq⁹ in fide uelocitatē suu
cursus ostendunt · & acumine sensus more
caprearū insidias aduersario alonge pspiciūt ·
Caprearū natura ē · quę prima corporis partem
sublimiorem · humiliorē posteriorē pbatur
habere ! Et hac de causa · semper sursū ascen-
dendo montē · in cursu uelocior inuenitur !
quo minere aduersarius ē minor insequendo ·
Cerui autē uidentur intelligi · qui in ipsa phi-
losophię sue uelocitate doctrinę non multos ·
sed unū dñm inuisibilē · immensū · inestimā-
bilem · omnīū q⁹ creatorē · totū ubiq⁹ mundū
implentem confessi sunt ! qui ⁊ ipsi a scis doc-
torib⁹ recte p̄dicationis in sinu ecclāe capti
sunt ! qui in arduis uitę morant · more ceruor

fontem aquarū petunt. serpentes interimunt.
& tamquā munda animalia ruminant. Hi
sunt ergo proculdubio cerui cāporū. ⁊ capreę.
animę uidelicet fideliū philosophorū conuer-
se ab infidelitate superstitionū. per quos spon-
sus filias hierlīm conuirat. ut paciant² paulisp
sponsā requiescere requiei somno. quę delec-
tantur aecclām secū conuertere currere in illis operi-
bus. in quib⁹ ipsę ad celestē sunt glām sublimā-
tę. per quę amissa corporea sarcina. cū illis
epulentur in celis. Quā dns xpc ad lucrū
uel consolationē aliarū animarū requiescere
in corpore iubet. quo aduscq⁹ ipsa uelit. donec
ipse sponsus pspiciens utilitatī ei⁹. ⁊ ipsa cog-
noscat uires suas. quia sine ipso nihil potest
facere. Sed potest iuxta intellegentiā prio-
rē ubi capreas & ceruos ueteris ⁊ noui testa
mti patres significare dixim⁹. ita intellegi.
Contestor pacificas. ac si dicat² fideliū anima
per suas quasq⁹ uirtutes. quę per munda &
ruminantia animalia signatę sūt. ne pia fratrū
studia aliqua importunitate impediant. sed
sic quisq⁹ dē proximorū profectu quasi de suo
gaudeat. Aliter. Admonet xpc. ne quisquā
doctorū munerib⁹ scilicet ut minus deterreat
credituros. sed tantū quę scā sunt predicent. &
uoluntarie ad fidē uel ad religionē credituros uel conuersos adducant. ⁊ in sua tranquil-
litate non perturbent. donec diuina inspira-
tione adacti. ad altioris studia uitę accingan-
tur. Sed pfecta electorū anima. ⁊ ut ita
dicam scā aecclā. in ipso requiei sopore semp
eum timendo audit. semp eū amando uidet.
Vnde nūc ait. Vox dilecti mei sub audit² hec
ē. quā audiui aduirantē filias hierlīm. ne me
in ei⁹ amplexu quiescentē suscitarent. Vel uox
illius. euangelica ē predicatio. Et quid dicat
uox ista dilecti aecclē. in ipso euangelio pprio
ore declarat. Videte inquit. ne seducamini
a speudo pphetis. Multi enim uenient in

nomine meo · dicentes quia ego sum · et multos seducent · et dabunt signa · ita ut etiã si fieri potest · electi in errorẽ inducant. ¶ Et iterum · Videte · ne grauentur corda uestra in crapula aut ebrietate · et iterũ · Similes estote seruis expectantib⁹ dñm suũ · quando reuertatur a nuptiis. Ne sub specie doctorũ decipiat aeccliã · requiescens in amplexib⁹ sponsi · et ne ocio post labores torpescat · aut delicijs resoluatur · in euangelio taliter ammonet. ¶ ed in ipsa securitatis requie · sollicita semp aurẽ cordis ad uocẽ xpi pbere · hoc ẽ in scripturis diuinis · et assidue orationi operã dare studeat. Monentur ergo per hec qui presunt plõ xpiano · ut sine intermissione annuncient plebi · quid ꝑcipiat uox ista dilecti aecclãe · quom scilicet uenit de sinu patris ad humanũ consortiũ · ut uerbũ fieret caro · quom scdm abacuc ꝓphetã humiliando demoniũ superbiam · confregerit montes uoluptatis · et

que fecerit colles eternales · conculcando sub pedib⁹ credentiũ sathanan · salit montes ꝑdictos · Et hoc perpendens aeccliã · ait · Ecce iste uenit saliens in montib⁹ · transiliens colles · Vis audire qualis saltus fecit · Talis inquã saltus fecit · dilecti mei · De celo uenit in uterũ · de utero in ꝑsepe · de ꝑsepe uenit in cruce · de cruce uenit in sepulchrũ · de sepulchro · redut in celũ · Ipse ẽ qui eleuatus ẽ etiam super omes montes et colles · id ẽ patres noui et ueteris testamenti · q̃ merito uirtutiũ et uertice fidei · ceteris sunt eminentiores · In his dñs non solũ habitare · sed transilire dicit · quia non tantũ diuinitate · sed humanitate in cõparabilis apparuit · ¶ eu ꝑaplõ ut dicere cepim⁹ superius · omnẽ superbiam sapientie mundi · excellentẽ se aduersus creatorem liquefecit · et ad nihilũ redacta humiliatur · In quib⁹ non rethorica argumenta · sed sci spũs uirt⁹ fulgebat · et prostrata

demonū turba sub pedib⁹ credentiū · ostensus ē
aecclāe · saliens in montib⁹ · ⁊ transiliens colles ·
uenisse in mundū ! & inter homines conuersat⁹ ē ·
Vnde & mox subiungit². Humilis ē dilect⁹ mis
capreę ! humilo q⁹ ceruorū. Capreę xp̄m cōpa
ratū · non per detrimenta diuinitatis · qui semper
idē ē intelligim⁹ · sed per incarnationis misteriū ·
uidelicet quia apparuit in similitudine carnis
peccati ! in q̄ augmenta consecta ē · celo recepta
carnis natura · Nam ⁊ capreę ideo ī nulli
assimilatū opinantur · quia nr̄ę salutis illustra-
tio · cecitatē cordis auferens in posteriori seli
parte ueniendo in carne se ostendit · quā moy⁹ si
petenti in monte sina monstrauerat · De quo
misterio · dauid ait · Pennę columbę de argen
tatę in posteriora dorsi ei⁹ · sicut caprearū poste-
rior corporis pars candorem demonstrat ·
Et quia multi ñ solū ex iudeis sed etiā ex
philosophis gentiū crediderūt per ei⁹ humili-
tatē incarnationis · de quib⁹ intelleguntur

illę agrestes animę quondā mundiores ceteris
supradictis · quę per ipsius doctrinā · ad unius
ysrl israelis consortiū aggregatę sunt ! Alib⁹
similis iuxta oppinionē aliquor · uoce aecclāe
pnunciat² · q̄ pter innocentiū · ⁊ multitudinē
credentiū · humilo ceruor⁹ cōparat². Humilis
ceruorū ido dicit² · quia genit⁹ ē ex stirpe patri-
archarū · qui ceruorū nomine p̄notant² ! · seu
humilo ceruorū ppter humilitatis formā · nec
dū adhuc potentię cornib⁹ exaltatis · quib⁹ in
scdō aduentu causatur⁹ ē mundū ! · de quibus
dictū ē in psalmo · Tunc exaltabunt² cornua
iusti · Humilis enī ceruorū sine cornibus ē ·
amorē in se pocius uisionis suę · quā terribilita-
tem ostendit · sicut dn̄s nr̄ in primo aduentu
fecisse dinoscitur · De cui⁹ primo aduentu · mox
subiungit². Ecce ipse stat post parietē nr̄m ! ·
respiciens per fenestras · prospiciens p cancellos ·
Induit⁹ parietē nr̄ę mortalitatis · latuit substan
tia diuinitatis · Sed ꝓspiciens ad nos p can-

cellos & fenestras · dñs mirabilia fecit · ut ex mi-
raculis appareret · qui ex passionib' latuit ·
Qui enī humanis oculis hoc quod de mortali
natura assūpsit ostendit · & in se ipso q̄ inuisibi-
lis permansit · in aperto se uidere querentibus ·
quasi p' parietē stetit · q̄a uidendū se manifeste
maiestate non p'buit · Quasi enī p' parietem
stetit · qui humanitatis naturā quā assūpsit
ostendit · & diuinitatis naturā · humanis oculis
occultauit · Quisquis enī per fenestras ut can-
cellos respicit · nec totus uidet · nec tot' nī uidet ·
Redēptor enī nr̄ · quia & diuina fecit · & hu-
mana pertulit · quasi per cancellos ut fenes-
tras ad homines uenit ut dr̄. ut appar̄et &
ex miraculis sicut dictū ē · & lateret ex passio-
nib' · & homo cerneret ex passionib' · Vnde
recte dicit · Ecce ipse stat p' parietē nr̄m · & rec-
te potest sicut libuerit ita intelligi · Ecce ipse q̄
crucifixus ē · qui diuinitatis sue dextera ·
languentē · uel lugentē in aplis · consolatio-
nis amplexu continebat aecclām · cū qua carne
sepultus ē · cū ipsa stat resurgens post parietē ·
incredulitatis nr̄e · quē luteis operib' construxe-
ram' peccando · De quib' dixit per ysaiā pphetā ·
Nūquid nō ualet manus mea ad liberandū · Sed
peccata ura · murū fecerunt inter uos & dm̄ ·
Post quē stans dñs ihc xpc · expectat se ab impi-
is inuocari · & uocat ad pēnitentiā animā pec-
catricē · expectat sibi ab incredulis credi · Post
quē parietē stat usq; ad temp' baptismatis · uel
penitentie · Et licet non mereamur eū intueri ·
tamen per hoc quod idolatriā abdicamus ·
fenestras in supradicto facim' parietē · quib'
nos ab inmundis spiritib' defendendo respicit
xpc · Et ipsi solu genua cordis deflectendo can-
cellos facim' · per quos conpunctionē ad con-
uertendū pspiciat · Vbi ū uenerim' ad uerā
conuersionē baptismi p̄dicti ut penitentie ·
retollit eū de medio concessa uenia peccator̄ ·
& loquit' nobis dicendo · Venite ad me oms

qui laboratis. ⁊ oneratu estis. ⁊ ego reficiã uos.
Et iterũ. Venite benedicti patris mei. possi
dete paratũ uobis regnũ á constitutione mundi.
Sicut & magister gentiũ paulus docuit factũ
mei aduentu. Qui tulit inquit parietẽ de me-
dio macerię. & reconciliauit nos dõ patri per
sanguinẽ ipsius. Vnde cũ inclusa eẽt aeclã
quodãmodo intra parietũ septa. ppter metũ
persecutionis post suã resurrectionẽ formidan-
tib' & nimio terrore dejectis aplis. ianuis clau-
sis ingressus. magnã fiducią. magnũ q' gaudi-
um apportauit dicendo. Pax uobis. Ego sũ.
nolite timere. Tẽ cõpletũ ẽ quod sequitur.
J. Dilect' mis loquitur m. Surge ppera amica
mea. formosa mea. & ueni. Loquitur ei
uidelicet ad perfectionẽ uite uocando. dicen-
do eã iam non timére mortis auctorẽ diabolũ.
nec ultra residére intra incredulitatis ⁊ tor-
póris claustra. Propera inquit ⁊ ueni. qa ego
moriendo. uitã perditã reddidi. Modo iam
non terrearis a morte. cui ego destruxi imperiũ.
Stabat nãq' p' parietẽ tr̃m. quia uobis umbra
sua obstabat sol iusticię. de quo ppheta p̃mise-
rat dicens. Orietur uobis timentib' dn̄s sol iusti-
cię. ⁊ sanitas in pennis ei'; qui loquit' aecclãe
in aplis. quando surgens a mortuis. consolaba-
tur eos dicens. Confidite. quia ego uici mundũ.
Et iterũ. Data ẽ i' oĩs potestas in cęlo &
in terra. Et iterũ. Nolite timere eos qui
occidunt corp'. animã aut̃ non possũt occidere.
Vnde per hanc sententiã ad p̃dicationis offi-
ciũ puocatur. sicut ipsa dicit. Dilect' mis
loquit' m. id ẽ ad p̃dicandũ me hortat' dicens.
Surge ppera amica mea ⁊ ueni. id ẽ surge
de stratu quietudinis. in quo tu solus curã
agere queris. Propera ⁊ ueni. ad implendã
etiam proximi curã. salutis studiũ. sedulę
p̃dicationis officio impende. Nam uerbis
affabilib' tribuit fiducią dũ subungit. Jam
enim hiemps transiit. imber abut. ⁊ recessit.

Flores apparuerunt in terra nr̄a: tempus putationis aduénit. Vocet eā scilicet iā non timere oīno iniquorū hominū truculentiā nec demonū formidare terrores: quia ꝙ dñs patrī per assūptę carnis oblationē reconciliauit aecclāe. ꝙ demonū exercitū subneruauit per crucē: & post brumālē gelidam q̄ asperitatē floridū uerni aduentus sui tempus ostendit. ꝙ quanta uel qualia gaudiorum cēt p̄mia ei per suā p̄sentiā exhibitur⁹ futuram iam quasi factā narrauit. Vnde ꝙ et dicit. ℣ Exsurge ppera amica mea: formosa mea. & ueni. Amica enī fit agnoscendo dñm: formosa. xp̄i humilitatē seruando. Columba uero efficitur. nichil de terrenis cupiditatib⁹ absq⁹ cibo ultimo induīto q⁹ corporis requirendo: sed semper colūbarū simplicitatē tenens. spūi sancto se sociat. Vel amica dicitur per dilectionē: formosa uel speciosa per decorē uirtutū. & lauachrū

165

regenerationis. columba. per infusionē sci spūs. Sicut igitur superueniente uerno p̄cursore estatis. qui fugat hiemem. quando oīs creatura redintegratur lętatur. & uniuersa animalia secūn genus suū corporantur ad fetus. & ingrauidata cubilia construunt. ꝙ auesmidos cōponunt. & sese adinuicē suis uocib⁹ discretis aduocant ꝙ motib⁹. ubi iam reptilib⁹ epulas p̄parat hum⁹. nec deest pennigeris animantibus esca. ubi canora uox uolatiliū dulci modulamine resonat ꝙ pipat. & ad p̄dandos flores apis pennis armata p̄cedit: ita dñs ns̄ xp̄s. post horridam hiemē idolatrię. & philosophicam doctrinā uerni temp⁹ per suā passionē. quod ē pascha nr̄m transitus de morte ad uitam. faciem mundi. martyrū uel omniū scōrū operum. & inicia fidei. credentium flore decorauit: ℣ O tempore de quietis stratu ad officiū predicationis. immo de conualle lacrimarū. ad paradysi dī montē.

sue mortis exemplo aecclām uocat. Denique cū dixisset. surge ppera amica mea ꝛ ueni: mox subiunxit. Iam enī hiemps transiit. id ē pestate tenebrarū: que tristem reddebat mundum sole iusticie xpō uenīente. transiit de hoc mundo ad tartara. Iam frigus infidelitatis. & imber iniquitatis recesserunt: quae totum orbem usq; ad temp dnice incarnationis & resurrectionis tegebant. Flores apparuerunt in terra nra: id ē inicia fidei ꝛ iusticie floruerunt in mundo. crescente aecclā. Temp putationis aduenit: id ē amputatis inutilib uane religionis sarmītis. future fidei pparantur corda hominū. Aestuū namq; temp aduenit. quando ex una sturpe corporis. boni separantur a malis. ne iniquitate malorū depereant boni: ne perfidia incredulorū periclitentur credentes. Hoc utiq; temp nunciabatur aduenire putationis: de quo dns dicit in euangelio. Veni enī separare

sarmenta. sunt ami de utrib abscisi.

filium a patre. & nurum a socru sua: & filiā a matre sua. ꝛ reliq. Vel hiemps transit: quia psentis uite tribulatio abscessit. Imber quoq; abiit: quia cum ad contemplandū in sua substantia omipotentē dm ducimur. iam uerborum gutte necessarie non erunt: ut pluuia pdicationis debeat infundi. Nam qd min bie audire quis potest. ibi ampliꝰ uidebit: quia nunc uidemus per speculū ꝛ in enigmate. tunc aut facie ad faciem: & uidebim eū sicuti ē. Tunc apparent flores in terra: quia cum de aeterne beatitudinis uita quedam suauitatis primordia pregustare anima ceperit. quasi iam in floribus odoratius exiens. Quod postqua egressa fuerit: in fructu uberius habebit. Vnde ꝛ illic subditur. Temp putationis aduenit. In putatione quippe. sarmenta sterilia reciduntur: ut ea que pualent. uberius fructū ferant. Nam ita q; putationis temp tunc aduenit: quando

in fructuosam ac noxiam corruptionis carnē
deserim. Qui fructus nobis erit uberrimus
usio unius dī. Vel temp̄ putationis ē/ uoca-
tio emundo animę celestium. Sequitur.
t. i. ℣. Vox turturis audita ē in terra nr̄a. Dicam
opiniones diuersorū/ ne forte ignorasse cau-
sari uideamur. Vocem turturis/ pp̄ter decō-
rem castitatis. beatam mariā intellegi uo-
lunt/ cui uox primū audita ē in terra nr̄a.
dicendo ad anglm. Quom̄ fiet istud/ quia
uirū non cognosco. ℟. Et uerū. Ecce ancil-
la dn̄i/ fiat mihi secm̄ uerbū tuum. ℟. Et uerū.
℣. Ex hoc beatā me dicent om̄s generationes.
Cui anglus respondit. Spūs scūs superueniet
in te. & uirtus altissimi obumbrabit tibi/
Ideo q̄ quod nascetur ex te scm̄. uocabitur
filius dī. ℟. Et uere dignā. quia solā beatā
om̄s generationes dicunt/ quā glōsam inter
om̄s feminas. non solum diuersarū gentiū
nationes. sed etiā cęlorū uirtutes ammirantes

collaudant. per uirę ingressum. mortē fugatā.
mundū reconciliatū gaudem̄. Aliqui ū beatū
iohannē baptistā asserunt/ cui uox audita est
dicentis. ℟. Ego uox clamantis in deserto/ parate
uiam dn̄i. ℟. Et uerum. Facite fructus dignos
penitentię. Quā diu enī p̄uaricationis hiemps
temp̄ triste. constrictū q̄ ab om̄i germine bo-
no. obtexerat faciem mundi. & sua ditione
obtinebat diabolus terrā. hęc dulcissima uox
turturis. siue per beatam mariā. siue per
iohannē. non ē audita in terra/ sed ubi magn̄
ille sol iusticię. quę nobis indulgentia ętatis
ubertatē ad ducendo exortus ē. cepit desiderio
conseruandę castitatis. uox turturis in terra
nr̄a audiri. Iusta enī ratione. turturi castissi
mę auī. uirginitas cōparatur/ quę in iohanne
uel omaria optinet principatū. Quę semel
uerbo dī. uel spūi scō coniuncta. nūquā aliū
cogitat cōparē. nec alteri desiderii sui amō-
ris coniunctio ē/ nisi illi cui semel conglutinatā

·ii·
iii

probatur · tãquã turtur · qui deserti dilecti habitacula diligit · & aduocans cõparem dilecti resonat uoce · & eo amisso · aliũ non requirit · sed ad illũ semper pmissionis uocẽ mentis emittit · cui pmisit seruare quod nata ẽ · sicut turturis amor erga cõparem suã inmutabilẽ fertur seruare dilectionis affectũ · Quo uero mortuo · nũquã alio coniungi narratur · sed eũ omnib⁹ diebꝰ uitæ · cui semel fuerat coniuncta · desiderando requirit · Sed sciendũ ẽ · licet ita sit · uox turturis quæ audita ẽ in terra nr̃a · illa ẽ dñi saluatoris · quæ dicit in euangelio · Penitentiã agite · adpinquabit enim regnũ cælorũ · Vel per turturẽ rectissime scã æccl̃a intelligitur · uarietate uirtutũ uelut plumis ornata · Ficus protulit grossum suos · Propinquante igitur messe redẽptionis humanæ · & glorioſi redẽptoris aduentu · impietatis hieme & algore constricta · nichil in se ficulnea · id ẽ synagoga · nisi amarissimũ sucũ

doctrinæ · quem animarũ cibum mentitur intelligitur habuisse · Sed in dñi aduentu · pquã uox turturis audita ẽ dicentis · penitentiã agite · & reliq · ficus ptulit grossus suos · id ẽ precepta legis ceciderunt · & ipsa aplõs ptulit grossus suos · qui de ea generati · dulcissimũ cibus doctrinæ animarum effecti sunt · Sed quia eis credere noluit · æterna sterilitate aruit · & oñi decore nudata · nichil in se nisi ignis æterni aliñtũ conseruata ẽ · Cui peruersæ oppressionis umbra liberata plebs · cæpit amotis malis doctoribꝰ phariseis in xp̃o credendo florere · & suo exemplo aliarũ gentiũ nationes · ad flore̅ credulitatis puocare · De quibꝰ sequenti uersiculo dr̃ ·

Vineæ florentes · dederunt odorẽ suũ · Credendo namq⁹ in unũ dñm oñipotentẽ · floruerũt uineæ · id ẽ euangelicũ populus · Seu uineæ florentes · scæ conuersationis odorẽ · longe lateq⁹ dederunt per orbẽ · Nam sicut hiemis tempore · absq⁹ frondibꝰ & floribꝰ sine

R. IIIJ.

Algor. frigus.

V.

decore sunt uineę ita fuisse absq; decore iusticię & sc̃itatis ornamento p̃ orbem nationes quas nunc uineis appellauit certissime compb̃atur. ℣ equitur. ℣ urge amica mea speciosa mea & ueni. ℂolumba mea in foraminib; petre in cauerna macerie. ℙacebat ergo satis in humili loco & abdita aeccl̃a multũ a longe uocata quę nunc in toto mundo regnare p̃batur conturbata uel oppressa demonũ tempestate. ℣ ed ubi passionis x̃pi sacram̃ta sunt celebrata per apl̃oz doctrinã in quib; x̃pc loquit aduocatur ut surgat & ueniat ad deambulantẽ sponsũ in uineis ad congaudendũ & unpuentu fructus iusticię p̃dictarũ nationũ se exarat & sibi dicatur. ℂ sponsa & amica cui tanta obtuli bona & pro qua tanta sustinui surge & ueni. ℝccingere ad certamen unde aeternã quietẽ accipias. ℙn foraminib; petre in cauerna macerie. ℚuid sit petra apls exponit. ℙetra inquit erat x̃pc. ℚuicũq; deside

rat ab hostibus aereę potestatis ẽripi & inlesus euadere in foraminib; hui petrę fidẽ seruando semper ingrediatur id ẽ consideret uulnera clauorũ & lanceę que pro salute sponse sponsus suscepit & in cauerna macerię hoc ẽ custodia uirtutũ celestiũ. ℍabet enĩ ista petra multa foramina id ẽ aditus per quos intrat ad patrẽ regnũ credentib; p̃parantẽ hoc ẽ mansuetudinis humilitatis patientię contẽptus iniuriarũ nullarũ acceptio personarum pernoctatio in oratione muscię magisteriũ castitas immobilis forma benignitatis singulare speculũ in diuidue trinitatis agnitio in qua ẽ redẽptio nr̃a. ℍęc sunt p̃culdubio foramina in quib; docetur anim̃a ad gaudia regni celorũ uenire. ℙotest foramen petre intelligi protectio eusdẽ dñi ih̃u x̃pi ad qũa cõfugit aeccl̃a uelut colũba ad foram̃ petrę. ℍunc Isaias dit. ℙngredere petrã absconde fossa humo. ℂauerna macerię spẽ sci defensio.

vi.

vii.

viii.

169

uel congregatio fideliū designari potest/ quā quā foramina petre quattuor euangeliorū assertiones ualeant intelligi· que eiusdem petre perforatum supradictis icubus corpus testantur· Cauerna uero macerie· aplōz doctrine/ de quib⁹ ut uinee credentiū plebi· firmissimā maceriā ob infestationē malignorū spūum· dn̄ construxisse probatur· Nam sicut ipsi per xp̄m/ ita & nos per aplōs agnoscentes diuina misteria· intra conspectum fidei quā ipsi confessi sunt continemur· Et quia fides sine operib⁹ ociosa ē· recte subiungitur· Ostende mihi faciem tuā· Sonet uox tua in auribus meis· Vox enī tua dulcis/ & facies tua decora· Ac si aperte dicatur· Ostende mihi faciē tuā p̄cor· in publicum accionis p̄cede· Nolo sub quietis torpore quiescere/ & ex operib⁹ ostende fidē tuā· Et sonet uox tua· id ē p̄dicatio laudis· & confessionis· in auribus meis· Illius nāq⁹ uox dulcis ē dō· qui dulce & suauiter ex dulcedine

Tu autē t.

regni uerba dn̄i proximi s enunciare· uel ipsi dño laudes resonare nouit/ Et illa fides decora ē· que operib⁹ ornata· aduersa pati non timet· Sequitur· Capite nobis uulpes paruulas/ que demoliuntur uineas· Nam uinea nr̄a floruit· Transacta uidelicet demonū tēpestate· quam superius hiemē appellauit· inuitatur sponsa iam regis corpori uncta per baptismi sacramenta in uineam· id ē credentiū sibi plebem ex gentib⁹· & inuenit eam p̄ducentē flores per bonū nature· ad confitendū dō celi paratā/ Sed calliditate insidisq⁹ uulpiū· maturitatē fructus expectantiū· ad demoliendā deuorandamq⁹ parata· que sunt peruersarū animarū hereseos mordacissima docmata· Ait ihc suis doctorib⁹· Capite nobis uulpes paruulas· que demoliuntur uineas· id ē conuincite hereticos· & scismaticos· prauos fide· & dolosos uerbo/ qui dente praue doctrine· rudes fidelium mentes lacerare solent· Nā uinea nr̄a

floruit · id ē sc̄ę electorū animę germinant fructū fidei · & bonorū operū late longeq;. Verū duplici ratione intelligitur quod ait nr̄a · id ē siue suam dixerit & patris · siue aecclām sibi coniunctā participē dicat. Quā cū floreš tam aecclām ex iudeis · quā maxime ex gentibus uidisset proferre · ante p̄parat uenatoreš · uel custodeš · qui uulpes capiant · quā floreš matu-ros fructus pariant. De quoꝝ numero · ē un' qui dicebat. Corripientes omnē hominē · & in captiuitatē rediḡm omnē scientiā · extollen-tem se aduersus scientiam dī. Nam siue dę-moneš uulpes intellegantur · siue heretici & peruersi doctoreš · per quos dęmoneš loquun-tur · blasphemias · utrū q; conuenire mani-festū ē · per quos menteš hominū in quibus habitat recta fideš aecclāe disterminantur · Quorū exterminiū · uel occultas insidias cauere sollicite debem' · & dn̄m ex toto corde diligere · ut diligi ab eo mereamur. Ista q;

aecclā rectissime subiungit. Dilectus mꝰ mihi · & ego illi · Xp̄s p̄ō & ipsa caput & corpus · uelut unus homo · & tamquā membra caput · ita diligendo sequitur ipsū · & ꝓpterea taliter lo-quitur. Nullus xp̄m nisi unica aecclā · & nulla alia ab eo diligitur · nisi ipsa · Qui pas-citur inter lilia · donec aspiret dies · & inclu-nentur umbrę · Id ē qui pascitur mundicia fidei · & candore uirtutū · donec uenturi sclī dies illius iudicii ueruš aduenīat · & oriatur lux · & umbrę id ē errores p̄sentis sclī qui nos impediunt iusticię solem perfrui transeant · & inclinentur cum suis amatoribꝰ inchoāt in-ferni. Reuertere · simulš esto dilecte mi ca-preę · hinulo q; ceruorū · super montes bether · Vox ē ista supradictę aecclāe ad xp̄m. Ob-secro mi dilecte · ut sepulš tuę uisitationis ad-uentu ad me reuertaris · quia carnē quā de patriarcharū origine sūpsisti · resurgens a altitudinē mortuš · super omnē cęlestiū montiuoꝝ

ascendisti · ut laborem peregrinationis mee spe-
culatione aeterna releues · Caprea hoc in loco
sicut superius p̄libauim⁹ carnem dicit xp̄i · pp
ter similitudinē carnis peccati · Hinulus cer-
uorum dicitur ipse · quia de stirpe patriarcha-
rum ē genitus · Qui post resurrectionē suam
ad celos remeans · super exaltatus ē super mon-
tes bethel · que dom⁹ dī dicitur · id ē supernā
anglōꝝ patriam · Vnde psalmista ad eū loquēs
ait · Dn̄e dn̄s nr̄ · quā admirabile ē nom̄ tuū
in uniuersa terra · Qm̄ eleuata ē magnificen
tia tua super celos · Nec moralis siquidē amit-
tendus ē sensus · Vnusquisq; enī dō credentiū ·
ipse se fecit montē dī per scām conuersationē ·
aut montē diaboli peruerse uiuendo · Bethel
enī dom⁹ dī interpretatur · ut p̄fati sumus ·
Quicūq; ergo ita exhibuerit uitā suā · ut in
eo delectetur sp̄c scs̄ inhabitare · mons efficitur
dī · que ē aecclā eius · Super hunc ergo siquan-
do offensus peccatis populi prolongauerit

reuertitur · & similis efficitur cursu · uel consue-
tudine capree · hinulo q; ceruorū · quarū natu-
ra ē uoce ante se in montib⁹ resonante postergū
emissa · dū obuiam sibi opinantur occurrere
ad locū unde abscesserant · uelociori cursu re-
uerti · Et hec causa · ut exasperata ab hostib⁹
consuetam nolit derelinquere sedē · sicut &
dn̄s nr̄ ih̄c quāuis prouocatus · quāuis exaspe-
ratus peccatis hominū · ieiuniis & p̄cib⁹ reuo-
catus · ad pietatis consuetā reuertitur sedem ·
Et si aliquando p̄uocari uidetur · ut studia
inquirendo cū merito augeantur · non debet
quis diffidere · nec ab inquirendo cessare · Vnde
& sequitur · In lectulo meo per noctē quesiui t. f.
quē diligit anima mea · quesiui illū & n̄ inueni ·
Vel sicut in quibusdā codicib⁹ additur · Et uoca-
ui eū · & non respondit mihi · Hec ḡ quāuis
p̄nunciata sunt · ɿ consūmata in dn̄i sepultura
uideantur · dū mulieres ad sepulchrū dn̄i p̄uigi-
lant · cū apl̄i intolerabiliter lugent · sed amplius

ad superiora respiciunt · que subnectuntur ·
Ac si aeclā · uel una quęq; anima scā apertius
dicat · Iam dudū inquit multo studio quesiui
illum · Sed quia adhuc illecebris carnis mee
subdita fui · & tenebris profunde ignorantiae
obcecata / non inuenī lumen ueritatis · id ē dm̄
A liter · In lectulo suo dilectū suum aeclā ·
uel anima scā querit / quando ab omī pertur-
batione scli tranquilla · in quieto cordis dnm̄
suum cogitat · Quem quaerens · ob hoc minime
inuenit / ut amore ei incensa · querat ardentius · Per noctē querim̄ / quia & si iam mens
in illo uigilat · tamen adhuc oculus caligat ·
Vocaui eum / & non respondit mihi · Quicūq;
solum hominē credit xpm̄ / non inueniet eū ·
Et quicū q; deitatē non credit in xpo · uocat
quidem in noctibus peruersorū sensuū suoz
dnm̄ dī filiū / sed non respondet ei · sicut non
respondit regi sauli · a q; recesserat dī · Sine
causa igitur laborē impendit querendo / qui

173

equalem hominib; absq; peccato · & coeternū
patri · non fuerit utra q; natura confessus · dm̄
qui redemit · & hominē per quē redemit pdi-
tos dī / de quo psalmista dixit · Frater non
redimet · redimet homo / Circuibo urgam · & circui- ·v.
bo ciuitatem per uicos & plateas · quera quē
diligit anima mea / quesiui illū & n̄ inueni ·
Proposui in animo meo de lectulo carnalū
uoluptatum surgere · & terras ac maria circui-
re · & philosophorū adire misteria / sed nec sic
inueni illū · Potest & aliter intelligi · Ciuitas
hoc in loco scā electorū aeclā intelligitur / seu
diuina scriptura · Vicos atq; plateas · libros
legis & pphetarū uocat / in quib; aeclā · seu
anima electa dilectū suū id ē xpm̄ · dū ardenter
querit inuenit · quē in libris philosophorū non
repperit / Inuenerunt me uigiles qui custodi- ·vj·
unt ciuitatē ; num quē dilexit anima mea
uidistis · Vigiles qui custodiunt ciuitatē
id ē aecclām · apli uel ceteri doctores sunt /

qui sollicitam gentilitatē cum ueritatis indagine
inuenerunt. De quib⁹ dicitur. Nisi dn̄s custo
dierit ciuitatē: in uanū uigilant q̄ custodiunt
eam. Paululū cū pertransissē. inuéni quē dilexit anima mea: idē dum me illoꝝ magisterio
tradidi. mox lumen ueritatis quod quesiui
inuéni. Aliter. Querentes autē nos uigiles
inueniunt qui custodiunt ciuitatē: quia sci
patres qui aecclāe statum custodiunt. bonis
nr̄is studuis occurrunt. ut suo uel uerbo. uel
scripto doceant. Quos cum paululū ptransimus. inuenim⁹ quē diligim⁹: quia redēptor nr̄.
& si humilitate homo inter homines. diuinitate tamen super homines fuit. quia nisi q̄s fidei
passibus & pura mente oīs scōs transierit. &
xp̄m excellentiorē omnib⁹ scīs crediderit. inuenire nequaquā poterit. Teneri eū. nec di-
mittā. donec introducā illū in domū patris
mei. & incubiculū genitricis meę. Teneo
illū firma fide. donec in fine scli per officiū

p̄dicationis introducā illū in domū ⁊ in cubiculum sy⁹nagogę. quę me genuit in dn̄o: &
fiet unum ouile. & unus pastor. § equitur.
Adiuro uos filię hierlm̄ per capreas ceruosq⁹
cāporū. ne suscitetis neq⁹ euigilare faciatis dilectam: donec ipsa uelit. Ubicūq⁹ igitur in hoc
cantico similia uerba repetuntur: credentiū
diuersis temporib⁹ diuersoꝝ populoꝝ persone
introducuntur. Hic nāq⁹ plebis illius p̄sona
uidetur. indūci. quę post xp̄i ascensionē fatigāta desiderio querendo. quē diligit anima ei⁹.
aecclā uidelicet ex gentib⁹ quę paululū munita sibi tranquillitatis pace. in securitatis sōno
requiescere cupiebat: & ideo répetit hunc
uersū sponsus. ne minorē eū aecclāe ex gentib⁹
congregatę. quā de iudeis habere sollicitudinē
putaret: sed ut sit de una utrusq⁹ una sponsa.
& illa dilectissima. Quę uersiculum. iam
superius exposuim⁹. Hiię amor hierlm̄.
animę sunt electoꝝ: quę supnę illius hierlm̄

uisionem scilicet pacis speculantur. Capre ut
cerui. patres noui ac ueteris testamti intellegun-
tur. quorũ in altitudine contẽplationis pascua
sunt. Que ẽ ista que ascendit per desertũ. S
Hanc opinor gentem per desertũ ascendentẽ.
quam doctor gentiũ paulus ab hierlm usq;
ad illiricum congregatã. & unguentis doctri-
ne delibutam. misticorũ q; sacramtor; aroma-
tibus aspersam. usq; ad pacifici regis lectulũ
perducit. de quo insequentib; legit. Vnde
muratur synagoga. quomodo gentiũ ppls
nullo circũcisionis misterio emundat. nulla
pphetarũ ammonitione erudit. subito abun-
fimus uoluptatib; per desertũ gentilitatis
& idolatrie. ad alta uirtutũ culmina. &
sponsi amplexus ascendisset. Vere desertus
locus erat. ubi nom xpi non fuerat nomina-
tũ. Sicut uirgula fumi exaromatib; murre
n thuri. incubi & unctuersi pulueris pigmen-
tarii. id ẽ igne amoris accensa. uel cũ omi

nisu uirtutũ ad celestia tendentẽ. Per mirram. intelligitur
mortificatio carnaliũ uoluptatiũ. per thus. pu-
tas orationũ. & induersis puluerib; pigmenta
ry omniũ uirtutiũ odor. Aliter uero scã
electorũ aeclã. cũ ab hoc mundo in sciis pcibus
ardenti amore se erigit. per desertũ qd deseru-
it ascendit. Qualiter uero ascendit. adiungit.
Sicut uirgula fumi. exaromatib; Fumus.
de incenso nascitur. Et per psalmistã dicitur.
Dirigatur oratio mea sicut incensũ inconspectu
tuo dne. Fumus. excutere lacrimas solet.
Itaq; fum ẽ exaromatib; conpunctio orationis.
concepta ex uirtutib; amoris. Que tam oratio
fumi uirgula dicitur. quia dũ sola celestia pos-
tulat. sic recta progreditur. ut ad terrena atq;
temporalia appetenda. minime reflectatur.
Et notandũ. quod non uirga. sed uirgula
nuncupatur. quia interdũ in conpunctionis
ardore. tante subtilitatis ẽ. uis amoris. ut hanc
nec ipse anim valeat coprehendere. qui illuminatus

meruit habere. Bene autē dicit. Murrę ⁊ thuris. Thus enim ex lege dñi in sacrificio incenditur. Per mirrā uero mortuorū corpora conduntur. ne uermibus corrumpantur. Murrę ergo & thuris sacrificiū offerunt. qui & carnē afficiunt. ne eis corruptionis uicia dominentur. & redolentē in conspectu dñi amoris sui hostiam incendunt. seq; ipsos dō in sēis uirtutib; exhibent. Unde ⁊ illic subditur. Et unuersi pulueris pigmentarii. Puluis pigmentarii ē. uirtus bonę operationis. Et notandū. quod uirtutes bene operantiū. non pigmenta. sed pulueres dicuntur. Cū enī quelibet bona agim; pigmenta offerimus. Cū uero bona ipsa etiam quę agim; retractamus. & ne quid in his sinistrum sit. iudicio retractionis attendim;. quasi ex pigmentis puluerē facim;. ut orationē nrām dñō per discretionē & amorē subtilius incendamus. Hę t lectulū salomonis. sexaginta fortes ambiunt ex fortissimis isrl. Salomon qui

t. ad l.

interpretatur pacificus. dnm thm xpm significat. Lectulus salomonis. quieta ē mens sōrum. in quibus ipse uelut in lectulo requiescit. Sexaginta fōtes. predicatores sci. & fortissimi bellatores. qui mundo corde digni sunt dm uidere. Senarius enī numerus. ppter sex dies. quibus dns mundū fecit. & sex mundi etates perfect; ē. Denarius uero numer; ad decalogū legis pertinet. Qui si per senarium multiplicat; fuerit. sexaginta complent. Sexies dem. sexaginta sūt. Omnes tenentes gladios. & ad bella doctissimi. Unus cui q; ensis super femur suū. ppter timores nocturnos. Tenent enī gladium spc. quod ē uerbū dī. qui quod ore docent. operib; cōplent. Ensis autē ē custodia uigilans. cordis concupiscentias premens. ne uerbū p̄dicationis inmundicia uitę maculet. Nocturni uero timores sunt insidię diaboli. & temptationes occultę. Neq; enī credendū ē salomonē tantę magnitudinis regē. qui sic inmensis diuitus affluebat.

1/6

h. Fertur fecit sibi rex salemon de lignis lybani.

ut pondus auri eius estimari non posset. &
argentum in dieb' illius preciū non haberet!
quod de lignis libani ferculum sibi fecerit.

iij

Ferculum salomonis. ē scā aecclā. que credentes ad aeternę beatitudinis epulas leuat! que de fortibus animo. quasi lignis in putribilib' constructa ē. Columnas eius. fecit argenteas. Columnę argentee. sunt doctores. eloquii luce fulgentes. Reclinatoriū aureū. Reclinatorium aureū. ē spes perpetue quietis. fidelibus promissa. siue fulgor claritatis intime! in qua electorū animę reclinantur in requiem. Et aut̄ colūnis argenteis reclinatoriū aureū! quia per hoc quod ascis p̄dicatorib' lucere dicit. mentes audientiū fulgorem claritatis intime. in qua reclinentur inueniunt. Per hoc eni quod luculente & aperte audiunt illo quod claresci in corde requiescunt. Columne ū argentee. ꝛ reclinatorium aureū factū ē! quia per lucem

iiij

sermonis. inuenitur apud animū claritas quietis. Ille quippe iam fulget. interius mentē irradiat. ut per intentionē ibi requiescat. ubi p̄dicationis grā non queratur. Sed ad huc quod clarū ostenditur intus. qualis sit ascensus adiungit! cū de eodem ferculo protin' subdit. Ascensum purpureū. Quid ē ascensus purpureus! nisi martyrū sanguis. & passio redēptoris nri. Quia non ascenditur ad epulas uite! nisi per misteriū passionis xpi. Et bene ascensus purpureus subditur. Vera quippe purpura. quia de sanguine tinguntur! non immerito in colore sanguinis uidetur. Et q̄a maxima multitudo fideliū in exordio nascentis aecclāe per martyrū sanguinē peruenit ad regnū! rex nr ascensū purpureū fecit in ferculo. quia ad clarū quod intus aspicitur. per tribulationē sanguinis peruenit. Quid g nos miseri atq; ab oī fortitudine destituti! quid acturi sum⁹. Ecce in hoc ferculo colūne ee non possumus!

v

quia in nobis nec fortitudo operis · nec lum̃ émicat
p̃dicationis · Reclinatoriũ non habem⁹ / quia nec
dũ sicut oportet per intellectũ spiritalẽ requiẽ
interne claritatis aspicim⁹ · Ascensus purpúreus non sum⁹ / quia p redẽptore nr̃o fundere san-
guinẽ non ualem⁹ · Quid g̃ de nobis agendũ ẽ ·
Quę spes erit · si nullus ad eum peruenit / nisi
qui summus prędituſ uirtutib⁹ fuerit · ſ Sed
ad ẽ quoq⁹ consolatio nr̃a · Amem⁹ in quantũ
possum⁹ dn̄m · diligam⁹ & proximũ · & simul
quoq⁹ ad dĩ ferculum perueniem⁹ / quia sicut illic
scriptum ẽ · media karitate constrauit · Habe
quippe karitatẽ · & ibi sine dubio peruenit · ubi
& columna argentea erigitur / & ascensus pur-
pureus tenetur · Nam quia hoc ꝑpter nr̃am
infirmitatẽ dicitur · aperte monstratur / cũ illic
subditur · Media karitate constrauit / ꝑpter
filias hierlĩm · Filias dicit · non filios / id ẽ in-
firmos · Per filias hierlĩm · infirmantiũ ĩtes
significat · quib⁹ inter scos p̃dicatores · & martyres

per p̃cepta karitatis · in cęlesti patria locum
constituit / quia & qui in uirtutib⁹ infirmantur ·
si ipsa bona quę possunt facere cũ karitate nõ
negligunt · ad dĩ ędificatione alios non sunt ·
Omnis enĩ qui karitatẽ habet dĩ & ꝓximi / ad . vij .
hanc requiem · & ad has epulas let⁹ péruenit ·
Hęc omnia ornamenta · ęcclię prestitit xp̃c ·
ob nimiã karitatẽ qua dilexit nos / & tradidit
semetipsũ pro nobis · ſ gredimini / & uidete
filię hierlĩm regem salomonẽ · Ad hanc itaq⁹
lętitiam · & ad hui⁹ misteri⁹ contẽplanda secrę-
ta · non infirmę sed perfectę animę conuocan-
tur / quę in rege salomone dn̄m intellegunt ·
quib⁹ dr̃ · ſ gredimini mente · & actu · de tur-
bulenta mundi conuersatione / ut regem uale-
atis uidere · In diademate q̃ coronauit eum
mat̃ sua · Videte dn̄m xp̃m in humanitatę
quã de uirgine matre suscepta · in maiestatis
paternę dextera collocauit · In die desponsa-
tionis illius · id ẽ in tẽpore incarnationis illius /

quo ad copulandam sibi aecclām sponsā. exuit
ginali utero processit. Et in die letitie cordis ei
id ē redēptionis humani generis. que fuit dies
letitie xp̄o. Aliter. Admonet. ut semp ante
oculos habeant scē anime regē salomonē. hoc
ē pacificū nr̄m qui ē xp̄c in diademate. id ē
in illa spinea cor̄ona qua coronauit eū mater
sua sy-nagoga scilicet iudeorū. ex qua secdm
carnē genitus ē. in die desponsationis ei. quo
sibi despondit aecclām. Que maior letitia
potuit ee xp̄o. quā cū per eius passionē. redēp-
tio facta ē humani generis. Quā pulchra es
amica mea. quā pulchra es. abrasa scilicet omi
uciorū consuetudine carnis. & a multorum
deorū turpiū cultu. & unū uerū dm conuersa
aecclā. geminā ei pulchritudinē laudat.
Pulchra dixit aecclām. & pulchra repetit. qa
hanc & p̄dicatione. & actione uidit ee lau-
dabilē. Oculi tui colūbarū. Sensus tui inq̄t
spiritaliū sunt rerū contēplatione excellentes.

ac uerecundi. seu oculi. sci doctores duces populi
intelleguntur. Absq; eo quod intrinsec̄ latet.
Magna ē quippe glā aperti operis. sed longe
inopinabilior aeterne retributionis. que nec dū
uideri potest. Capilli tui sicut greges caprarū.
que ascenderunt de monte galaad. Possunt
in capillis fideles populi accipi. qui maximū dec̄
sua numerositate p̄bent aecclāe. Galaad acer-
uus testimonii interp̄tat. qui bene cōuenit
adunate multitudini sc̄oz. Possunt per capil-
los specialiter ipsi qui ex circūcisione credide-
runt designari. Hi ascenderunt de monte
galaad. quia per testimonia sacrarū scriptu-
rarū uenert ad fidē. Dentes tui sicut greges
tōsarū. que ascenderunt de lauacro. In ca-
pillis fragiliores. in dentib̄ uero perfectiones
quiq; scārū q; scripturarū expositores. &
ad regendā aecclām apti designant. q lacte
doctrine non indigent. sed solidū cibū man-
dendo. aliis impertiunt. Qui ascenderunt

de lauacro · id ē fonte sacri baptismatis· qui ꝟ
tonsi & loti sunt · hoc ē nudati reb⁹ · sclō renun-
ciantes· ꝟ uitę lauacro mundati · O mīs geme-
fetibus· id ē gemina karitate · ut fide ꝟ opere
fecundi· Et sterilis non ē inter eas· non ē qui
fetus boni operis non agat · Sicut uitta cocci-
nea labia tua· & eloquiū tuū dulce · Coccū
color ē sanguinis · uitta coccinea mitra dicitur·
cruorē designat beatorū martyrū· Vel uitta
coccinea· doctrina ueritatis intelligitur ·
Labia sponsę · id ē aecclāe · cocco assimilantur·
quia dominici sanguinis p̄ciū · q redēpta est
p̄dicare n̄ cessat· & in p̄dicatione sc̄ę karitati
ab ardore flāma scit· ꝟ auditores suos in dilec-
tione dī ardentes efficit · Sicut fragm̄ mali
punici · ita gene tuę· absq⁹ eo quod intrinsec⁹
latet · In genis uerecundia· in malo punico ·
passio xp̄i exprimitur · Habet q⁹ ruborem
in genis sponsa mali punici · cū sacramentum
dominicę crucis uerbis fatetur · ꝟ factis p̄bat ·

Auter · Illi cū faciem aecclāe decorā efficiunt·
qui comitante uerecundia castitatē seruant ·
Vel certe gene aecclāe sunt sc̄i martyres· qui
imitantes xp̄i passionē · roseo sanguinis uelut
fragm̄ mali punici decore perfusi sē· Sicut t. 1.
turris dauid colluꝫ tuū· quę aedificata ē cū
ppugnaculis suis · Turris dauid sc̄a aecclā ē ·
siue perfectio uel doctrina sc̄oꝝ· quę non ase-
sed a xp̄o ē · Colla ipsi sunt p̄dicatores· quoꝝ
& constantia eadem ciuitas firma ē· ꝟ undiq⁹
inexpugnabilis · Propugnacula autē eiusdē
ciuitatis · scripturarū sacrarū munimina sc̄·
uel patrū p̄cedentiū exemplā · Mille clipei 1 j.
pendent in ea· quia quot in diuinis libris pre-
cepta sunt · tot sunt uiri pectoris munimina·
quib⁹ contra insidias om̄is defendim̄ · O mīs
armatura fortiū · O mīs instructio ē · ut ope-
rationis · uel doctrinę celestis· per quā n̄ solū
euadim⁹ · sed etiā superam⁹ · Dicam⁹ p ut papa
gregorius more suo moraliter intonat · In collo

& enim inquit guttur. in gutture uox ē. Quid per collū scē aeccl̄ae. nisi sacra eloquia designantur. In qua mille clipei dependere memorantur. Per hunc enī numerū perfectū numer⁹ uniuersus ostenditur. quia unūsa nr̄a munitio. in sacro eloquio continet. Ibi quippe sunt p̄cepta di. ibi exempla uictorū. Si enī torpet animus a conditoris sui desiderio. audiat quod dicit. diliges dn̄m dn̄m tuū. & reliq. In odio fortasse labitur pximi. audiat quod dicitur. diliges pximum tuū sicut teipsum. Res alienas concupiscit. audiat quod illic scriptū ē. non concupisces rem pximi tui. De iniuria que a pximi ore uel facto illata ē. ad iram mens accenditur. audiat qđ dicitur. non quieras ultionē. nec memor eris iniuriæ ciuiū tuoz. In carnis concupiscentia male sauciata mens accendit. ne sequat oculus mītē. audiat quod dictū ē. Qui uiderit mulierē ad concupiscendā eā. iā mechat ēam in corde suo. Contra inimicū forsitan quisq⁹ animū suū relaxare disponit in odio. audiat quod illic scriptū ē. Diligite inimicos uros. & rt. Sed si qui aliena iam non rapit. ad huc forsitan sua inordinate retinet. audiat qđ illic dicitur. Vendite que possidetis. & date elemosinā. Infirmantis animꝰ perfrui desiderat dō simul & scl̄ō. audiat quod illic scriptū ē. Nemo potest duob⁹ dominis seruire. Aliqui non ad necessitatē stipendii. sed ad uoluntatē desiderii possessa retinet. audiat quod illic dicitur. Qui non renunciauerit oīb⁹ que possidet. nō potest mꝰ ēe discipulus. In collo ergo aeccl̄ae. id ē in sacri eloquii p̄dicatione. que pro sui munitione & altitudine. turri dauid similis dr. & mille clipei dependent. quia quot illic p̄cepta sunt. tot etiam pectoris nr̄i munimina sic dictū ē. Ad seruandā itaq⁹ innocentiā. etiā lesi a pximo. perdurari in humilitate festinamus. abel ante oculos ueniat. q & occisus dr

a fratre: & non legitur reluctatus. Sic de ceteris
seorum exemplis sentiendū. Quia ergo in uoce
sacri eloquii cuilibet si querenti munimina urr
turis inuenim? mille clupei dependent ex ea:
omis armatura fortium. Ecce enī contra aē
reas potestates festinamus fortes existere. in
hac turri armaturā nrē mentis inuenimus
ut unde pcepta conditoris. unde sumamus
exempla pcedentiū patrū: perque contra
aduersarios nros inexpugnabiliter armemur.
Et notandū: qui edificata cū ppugnaculis suis
dicitur. Hoc quippe agunt pro pugnacula
quod clupei: quia utraq; pugnantē munuut.
Sed hoc inter utraq; distat. quia clupeos pro
nro munimine ubicūq; uolum? mouemus?
p pugnaculo autē defendi possum?. sed hec mo
uere non possum?. Clupeus in manu ē: nam
ppugnaculū non tenetur. Quid g inter ppug
nacula & clupeos distat: nisi quod in sacro elo
quio patrū pcedentiū. ꝛ miracula legimus.

182

que operari non ualem?: & uirtutes bonorū
operū audim?. quib? operando munuri possum?.
Duo ubera tua. sicut duo hinnuli capree ge-
melli: qui pascuntur in liliis: donec aspiret
dies. ꝛ inclinentur umbre. Duo ubera aeccle.
duo testamta. Duo hinnuli. duo populi sunt
excarcerationis uenientes & gentilitate. quia
inde nutriuntur: Quiq; per humilitatē par
uulos se intellegunt ꝛ peccatores: ꝛ cū kari
tate currentes. omia mundi transeunt obsta
cula. Qui etiā pascuntur in liliis: hoc ē candi
dissimis scō? exemplis ut doctrinis. De quib?
superius tāquā excarmatura fortiū disputa
tum legim?. Donec aspiret dies aeternus: &
transeunt umbre uite psentis. Et hinc iam
superius disputauim?. Vadam ad montē mur
re: & ad collē thuris. Per myrrā mortifica
tio carnis: per thus deuocio orationis exprī
mitur. Quasi diceret sponsus. Frequentā
bo eos. & pia ppicius illustratione glorificabo:

quos per passiones. siue orationes. in uirtutib⁹
sublimes ee inuenio. Aliter. Vox ē inperfectoꝝ.
Qui tum ad montē murre. ⁊ ad collē thuris as-
cendunt. quando illorū qui per mortificatiō-
nē carnis. & purissimas orationes placuerunt
imitatores ee desiderant. Tota pulchra es
amica mea. ⁊ macula non ē in te. Hoc ē
quod aut apls. ut exhiberet sibi gloriosam
aeccl̄am. non habentē maculā male operatio-
nis. nec rugā in duplicitate fidei. Veni de
libano sponsa mea. ueni de libano. ueni. Liba
nus candor interp̄tatur. id ē anima bonis actib⁹
candidata. quā tercio hortatur sponsus ut
ueniat. Primo aduenies in carne per bona
opera. secdō absoluta carne ad percipiendam
uitā beatā. tercio recepto corpore ad perfru-
enda post resurrectionē gaudia perfecta.
Coronaberis de capite amana. de uertice
sanyr. ⁊ hermon. de cubilib⁹ leonū. de mon-
tib⁹ pardorū. Leones ppter superbiā. pardi

ppter crudelitatē maligni spūs. montiū ū nomine
superba infideliū corda. ubi inmundi spūs sedē
habent designant. Dū scī p̄dicatores tales ad
uitā conuertunt salutis. coronant de capite &
uertice montiū. idē principib⁹ iniquoꝝ. qa de labo-
re certaminis. crescit corona glōe. Aliter. Libani ut dictū ē. candidatio interp̄tat. Alii enī q̄s
per candorē sacri baptismatis remissionē pecca-
torū acceperit. ad xp̄m uenire non potest.
Sanyr. interp̄tat lucerna. Amana. inq̄tas.
Hermon ū consecratio. Que omia referunt
ad xp̄m. qui quos post iniquitatē illuminat.
consecrat. ipsos q⁹ coronat. De cubilib⁹ leonū
uenuntes. qui de regū. principū q⁹ huī scli dō-
mibus. ad fidē currunt. De montib⁹ inquit
pardorū. q relicta elatione superbie. ut diuersoꝝ
philosophoꝝ traditione. simplices ⁊ humiles
pergunt ad xp̄m. Vulnerasti cor meū soror
mea sponsa. uulnerasti cor meū. In uulneratione
cordis. magnitudo amoris xp̄i intelligitur

in aeccl̃a. In uno oculorũ tuorũ. ⁊ in uno crine colli tui. id ē in unitate scā doctorũ. ⁊ in uno crine colli tui. id ē in unitate pia subiectę plebis. id ē crinũ. Item. In illo itaq; oculo aecclāe xpō cōplacuit. qui non tēporalia. sed aeterna conspexit. Vnde psalmista. Vnā petii a dn̄o hanc requirā. ut inhabitē in domo dn̄i oīb⁹ diebus uitę meę. Et in uno crine colli. q̄ non ornari uisibilib⁹ studuit. sed aeternis. Que aecclā. sponsa xpi parit & sponsa ē. Sponsa scilicet p fidē. soror p dilectiōnē. Quā pulchrę fr̄e māme tuę soror mea sponsa. In māmarũ nomine. scī doctores. ppter consolationē infirmorũ. ⁊ paruulo⁹ sustentationē exprimunt. Suauitas grę. pulchrior ē austeritate legis. Et odor unguentorũ tuorũ super oīa aromata. Fama suauissima diffusa per orbē totũ fidei. latior ē quā ueteris legis ⁊ patrũ in ea quę in sola iudea coangustant. Quid per aromata. nisi ueteris testamti dona quę odori aecclāe. id ē grę spē scī. seu uirtutib⁹

cōparant pulcherrimus. Perseuerat semp sponsus. uices reddendo aecclāe. sicut eī aecclā laudauerat superius. Ideo ait. Vulnerasti cor meū soror mea. ⁊ reliq. Fauus distillans labia tua sponsa. Quid per cerā. nisi littera. Et quid per mel. nisi sensus spiritalis. Mel in cera ē. spiritalis diuinorũ eloquiorũ sensus in littera. Mel cera distillat. quia multiplices sensus pene singulę parunt sententię. Labia sponsę sunt doctores. q̄ multifarios sensus sacris litteris in ee pandunt. Mel ⁊ lac sub lingua tua. In lacte eruditio paruulorũ. in melle fortior. la doctrina perfectorũ signatur. Sub lingua. id ē in meditatione cordis. Non ē necesse subnectere. quid inde paulus apls loquatur. Et odor unguentorũ tuor⁹ sicut odor thuris. Vestimenta aecclāe. bona sc̄ei opera. Quę odori thuris cōparantur. q̄ cuncta quę scā pro dn̄o agit aecclā. operationū. p ea uice reddunt. Intelleguntur & eī uestimenta aecclāe. ipsius p̄dicatores. puras ad dn̄m mundas q⁹ mittentes

orationes. Hortus conclusus soror mea sponsa.
hortus conclusus. fons signat. Superius inp̃a-
tione. succincte disputare decreuim. Hort con
clusus. aeccl̃a ē. Conclusus. quia dñi ꝓtectione
munita. in scā consistat fide. Hortus. quia mul-
tifaria spiritaliū operū germina gignit. siue
ppter filios per baptismū spiritales dicit. Fons ē.
quia doctrina salutari redundat. Signatus
dicit. sermone fidei. Emissiones tue paradysus
malorū punicoꝝ. cū pomorū fructib. Per irri-
gationē sacri baptis-matis scā eccl̃a paradysū
ex se mittit. quia sc̃i homines quos per scm
generat baptismū. ad celestē paradysū dirige-
re cupit. Mala punica. scī dicuntur mar-
tires. Pomorū fructus. bonorū operū suauitas
intelleguntur. Quia uester non solū imperiū.
sed aduentus instat. festinantius iam huiç sen
tentias libri decerpere disposuim. quā super-
ius protelare cepissem. ne modū libelli excede-
re uideremur. sicuti fassi sum. Cyprus cū nardo.

nardus cū croco. Cypрus arbor aromatica est.
significans celestis grē benedictionē. Nardus.
dñice passionis typum tenet. Croc. Karitatis
feruorē exprimit. Coniungitur cypрus nardo.
cū diuina grā confortat nos xp̃o cōpati. Item
narduſ cū croco coniungitur. cū per Karitatē
xp̃i. mortē libenter suscipim. Fistula que &
casia dicitur. arbor aromatica ē. sed modica.
& ideo humiles spū designat. Item cynamomū
qui se ipsos despiciunt signat. & ipsa ē arbor
breuis. sed odorifera & dulcis. Sic humilitas.
magnā habet apud eū laudē & dulcedinem.
Cū uniuersis lignis libani. Sicut fistula &
cynamomū humiles scōꝝ cogitationes. sic &
ligna libani sublimes eorū actiones designant.
qa non potest arbor bona fructus malos facere.
Myrra & aloe. cū oīb̃ primis unguentis.
Myrra & aloe arbores sunt aromatice. que
mortificationē uiciorū. & penitentiā carnis
exprimunt. Cū oīb̃ primis unguentis. id ē

karismatib⁹ uirtutū excellentiorib⁹ ⁊ pulchra
ē coniunctio harum arborū cū unguentis ⁊ qua
dū carnē álascia refrenam⁹ ⁊ cōsequens ē ut
maiora spē dona percapiam⁹ ⁊ Fons hortorū · pu
teus aquarū uiuentiū ⁊ quę fluunt impetu de liba
no · Vtrū q⁹ ē aecclā · ⁊ fons ē hortorū · qa spiri
tales ⁊ gignit fluctus · & puteus aquarū uiuenti
um · ppter occulta misteria · quę scis per reuela
tionem scī spē solis panduntur · Aquarū uiuen
tium · ppt eloquia diuina · quę de inuisibilib⁹
diuinę grē pcedunt thesauris · Quę etiā impe
tu fluunt de libano · id ē de ipsa aecclā · quę ⁊
candida ē per mūdiciā fidei · ⁊ alta per uirtu
tū glām · Aliter · Per fontē hortorū xp̄c intel
ligitur · irrigans aecclām suā · Puteus aquarū
spē intelligitur scs · a quo dicuntur diuersa dona
pcedere · Quę uiuentes uocant · quia quos replent
uiuentes faciunt · Quę impetu fluunt de liba
no · quia spē scs a filio pcedit · Potest per fontē
qui aperte currit xp̄c intelligi secdm humanitatē ·

per puteum qui occultā habet aquā · atq⁹ pro
fundissimā idem ipse secdm diuinitatē · De quo
impetu fluunt aquę · ut ipse in euangelio testa
tur · Qui credit in me · flumina de uentre eius
fluent aquę uiuę · Surge aquilo · ⁊ ueni auster ·
Perfla hortū meū · & fluent aromata illius ·
Vox ē ista sponsi · In aquilone enī aduersa
mundi · in austro blandimēta designant · quia
gemina expugnatione pbatur aecclā · Surge ·
per mittentis ē uox · non imperantis · In aroma
tib⁹ uirtutes conscientię miro ordine dispositę in
telleguntur · Aliter · Per aquilonē q̄ fertur uent⁹
ē frigidus · ⁊ terrā congelare · ne fructus pariat ·
diabolus intelligitur · cum ab horto id ē aecclā
pcipitur recedere · Per austrū uero q̄ uent⁹ ē
caliduus · ⁊ terrā a frigoribus absoluere dicitur ·
scs unumat spē · q̄ flando · id ē suis scām illus
trando aecclām domus · facit illā in diuersis
germinare uirtutib⁹ · Bene ait · Surge aq̄lo
& ueni auster · ⁊ ret · qa numerū dū scām

aecclām donorū suorū uirtutib⁹ spē ueritatis im-
pleuerit · ab ea longe lateq⁹ odores bonī operis
sparsit. Veniat dilect⁹ mūs in hortū suū · ⁊ come-
dat fructum pomorū suorū · id ē ueniat xp̄c in
aecclām suā · & eam ipse cōseruet ubiq⁹ imma-
culatā · & fidei fructu fęcundet · ⁊ libent⁊ inspi-
ciat · gratanter q⁹ accipiat opera sc̄oꝝ suoꝝ. Veni
in hortū meū · soror mea sponsa. H)ec uox non
ē imperantis · sed indicantis p̄teriti temporis ·
Ac si diceret · Veni inquit sepissime in aecclām
meā · ⁊ uenio ut corrigā · aduuuē · ⁊ confirmē ·
sicuti p̄posuisti · Messui myrrā meā cū aroma-
tib⁹ meis · Per myrrā passio ut mortificatio · per
aromata · oīs uirtutes exprimunt · Myrr⁊ mirrā
cū aromatib⁹ · qm̄ martyres cū ceteris electis ad
maturitatē p̄miorū perducit · Comedi fauū
cū melle meo · ⁊ bibi uinū cū lacte meo · In fauo
& uino p̄dicatores · in melle ⁊ lacte auditores
intellegunt · ⁊ utriusq⁹ interi⁹ iudex ē · q̄ pbat
& remunerat · Comedite amici ⁊ bibite · & in-

ebriamini k̄mi · Ego dormio · ⁊ cor meū uigilat ·
Vox ē xp̄i ad aecclām · Ac si aperte dicat; Amici ·
faciendo quę p̄cipio · k̄mi · integra karitate am-
plectendo · O bsecro ita factus sc̄orū · quasi epulis
p̄cipuis p̄cordia uīa replete · Cui respondit aecclā ·
Ego dormio · ⁊ cor meū uigilat · id ē donante grā
dī · in pace p̄sentis uitę eū colo · & quo tranquilli-
us ab incursib⁹ externiis uaco · eo altius uideo ·
quā bon⁹ ē dns · Aliter · Vigilanti corde
dormit quis · q̄ per hoc quod interius cōtēplando
pficit · ab inquieto foris opere quiescit · Sed inter
hec sciendū ē · quia quādiu in hac mortali carne
uiuitur · nullus ita in cōtēplationis uirtute pficit ·
ut in ipso iam incircūscripto luminis radio · mēs
oculos infigat · Neq⁹ enī omnps dns iam in sua
claritate conspicitur · sed quiddā sub illa specu-
latur anima · unde refota pficiat · ⁊ post aduisi-
onis ei⁹ glām pertingat · Potest & hic uox ad
aplos intelligi · Comedite ⁊ bibite · Ac si diceret ·
Sit uobis lętitia ut refectio · de conuersione

populorū · in uram̄ transeuntiū unitatē · Vox dilecti mei pulsantis · Aperi mihi soror mea / amica mea / colūba mea / immaculata mea · Pulsat dns / quando quę bona sunt · per scam̄ docet doctrinā · Vel ostiū cordis nri pulsat / cū nos ad pfectū uirtutū excitat · Aperit enī aeclā / cū intima cordis sui illi patefacit · Soror uocatur / qa cohēres per sanguinē xpi · Amica / qa ē illius archanis conscia · siue per dilectionē · qua seruat quę iubent · Colūba / qa spē scī dono illustrata · Immaculata / quia sola aspectu dī digna · Quia caput meū plenū ē rore / ꝛ cincinni capitis mei guttis noctiū · Caput xpi · ds · Cincinni / sunt fideliū collectiones · In rore ꝛ guttis noctiū · frigescens karitas in multis ostenditur · quā in dm̄ ꝛ pximos habere debuerunt / Ideo necessarie excitat dns fideles quosq; ad p̄dicationis studiū · Cui prouocata ad laborē docendi / respondit aeclā · Expoliauu me tunica mea / quomodo induar illa · Ac si aperte dicat · De serui negocia sclāria tui causa / quom̄ repetā illa /

lauu pedes meos / quom̄ inquinabo illos · Sed ē iam secretę conpunctionis fletib⁹ ablui cogitationes terrenas / quomodo mundi sordib⁹ terū pollluar · Quia p̄dicationis officiū sine occupatione sclāri uix potest ee Aliter · Sacerdotes in aeclā · qui in ipsa congregatione fideliū sacramenta tusibilia ministrant / uelut quidā cincinni in ornamēto describuntur · Sed quia plerū q⁹ hui⁹ mortalitatis uicius · uel tenebrarū operib⁹ obfuscantur · uelut guttis noctiū pregrauati · xpo quasi adherere uidentur / Sed quia eundē xpm̄ non sincere annunciant · ppterea uox aeclāe pro talib⁹ ingemiscens subsequitur · Expoliauu me tunica mea / quomodo induar illa · Lauu pedes meos / quom̄ inquinabo illos · Hoc ē uenies ad fidē · iam ueterē hominē secm̄ pristinā conuersationē disposui · ꝛ indui nouū / & siquid contagii dū in terrenis ambularem pedib⁹ meis accessit · xpo lauante ablutū ē · & nunc ministros sacramentorū per quos ornari debeam · carnalib⁹ interfectos uicius conspicio ·

Nūquid equū ē rursū per eorum exempla male uiuendo · inquinari me a pristinus patiar malus. ℣ Dilectus mīs misit manū suā per foramen · Manum quippe suā dilect per foramen mittit. cum nos dīs occulta inuisibiliter con- punctione ad opus uirtutū accendit atq; per artam ⁊ angustā uiā ad regna celorū transire docet · nobisq; in memoriā reuocat / quo modo & quanta de sinu patris descendens · pro nobis eēt passus · Et uenter mīs intremuit ad tactum ei · Haec recolens intima conscientia sponsa tota expauescens · pigritiā quietis accusans · ad laborem p̄dicationis festinat · Moraliter · Dilectus manū suā per foramen mittit / quando uirtute sua dīs nr̄m animū per supnū intellectum pulsat · Et uenter in tactu illius contremiscit / quia infirmitas nr̄a per hoc quod celestis gaudii intellectu tangitur · ipsa sua exultatione turbatur · & fit in mente pauor in lētitia · quia iam sentit quod de celesti gaudio diligat · & ad huc metuit ne non percipiat · quod uix tenuit sentit · Quid igitur restat / nisi quod sequit · Surrexi · ut aperirem dilecto meo · Manus mee distillauerunt myrrā / digiti mei plenu myrra pbatissima · Vox ē sponse · Surgere ē · ad xp̄m corde euigilare · Aperire ē · uerbū dī p̄dicare / uel purā confessionē pferre · In manib⁹ opera · in digitis discretio signatur / siue martyres · In myrra mortificatio carnis · siue passiones · Que tunc pbatissima ē / cū solūmodo p karitate dī ⁊ pximi · uel continentia fit · uel passiones fiunt · Pessulū ostii mei · aperui dilecto meo · Ac ecclesia pessulū sponso aperuit / quia templū sui pectoris diuina uisitatione & in habitatione dignū fecit · At ille declinauerat atq; transierat · Quia nulli in hac uita plena uisio dī sicut in futuro conceditur · ideo transire dilect⁹ dicit / quia in futuro ad se uidendū ⁊ perfruendum plenius ostendit · Anima mea liquefacta ē / ut locut⁹ ē · Perseuerat aecclā in admiratione

sui stupoꝛis. Quanto suauius inquit uocē atq; ꝓpinquitatē dilecti mei accepi · tanto sublimius quicquid in me erat frigidū karitate incaluit! ⁊ quicquid rigidū · liquefiunt · Quesiui illū ⁊ non inueni! quia donū compunctionis & dulcedinis intimę · non arbitrio ē uolentis · sed miseratione dantis! ¶ Ideo non semper habent illud aequaliter · quia non ita se offert dñs in auxilio laborantib⁹ · quom̄ in patria regnantib⁹. ¶ Inuenerunt me custodes qui circumeunt ciuitatē! percusserunt me · ⁊ uulnerauerūt me. Tulerunt pallū meū michi · custodes murorū. Custodes ciuitatis id ē aeclāę · sci doctores sunt! qui sedula p̄dicatione circumeunt corda singulorū · & spiculis ceḷestis amoris uulnerant · ⁊ ut magis ardeant in flām̄a seuunt · ⁊ uetustę conuersationis tegmen eis subtrahunt. Possunt & per custodes ciuitatis scī huius intelligi potestates! qui rem publicā uelut quandā ciuitatē regere noscuntur. Hi eni aelectā aecclām in primordiis xp̄o credentē

comꝑhendentes · plagis & suppliciis illā deuastauerunt sacerdotes q⁹ & ministros illius interimentes! quasi quoddā pallium ornam̄ta sua tulerūt. Adiuro uos filię hierlm̄ · si inueneritis dilectū meū! ut nuncietis ei · quia amore langueo · Quę sunt filię hierlm̄ · crebro dictum ē. Merito languet sponsa! cum gladio uerbi dī percussa · actionis terrenę exuit amictū · & filias hierlm̄ · id ē dō dignas animas aduirat · ut sui amoris magnitudinē ad dm̄ referant! ⁊ ad ei glām̄ uidendā · supernū sibi poscant auxiliū. Qualis ē dilect⁹ tuus ex dilecto ō pulcherrima mulierū! qualis ē dilect⁹ tuus ex dilecto · quia sic aduirasti nos. Vox scōrū p̄dicatoriū interrogantiū · & fidē aecclāe ex eius responsione inquirentiū · Obsecro te quia sic aduirasti me · ut amorē quo te languescere dicis mihi ostendas · ⁊ qualis sit dilect⁹ tuus ex dilecto · id ē filius ex patre! dñs ex dō! ⁊ ex ea qua possit parte diligi · & non timeri manifeste! qm̄ perfecta karitas foras mittit timorē. Dilect⁹

mis candidus ⁊ rubicund⁹ electus ex milib⁹. Dilect⁹ aecclāe xp̄c. candidus ē quia sine peccato. Aliter. Candid⁹ dicitur. secm̄ id quod inprincipio erat uerbū ⁊ uerbū erat apud dm̄ & dis erat uerbū. Rubicund⁹ quia uerbū caro factū ē & habitauit in nobis. Vel candid⁹ in unigenitate rubicundus in sanguine passionis. Electus ex milib⁹ quia solus mediator dī & hominum. Caput ei aurū optimū. Caput xp̄i dis. Sicut inter metalla nichil melius auro. ita nec in creaturis quicquā cōparabitur creatori quia solus bon⁹ ē ⁊ optim⁹. Come ei sicut elate palmarū nigre quasi coruus. Come xp̄i. cateruę sunt scōrū quę dō fideli famulatu adherent. Et late palmę iuxta illud apli quia conuersatio nr̄a in celis ē. Nigre. ppter despectionē apud homines uel quia peccatores se ee testantur. Possunt & elate obiectoriam̄ nigre obpressuras dici. Laudauit sponsus pulchritudinē sponse id circo reddit sponsa uices. & laudat eū. Oculi ei sicut colūbe sup

rriuulos aquarū id ē scī doctores. per quos aecclā uidet quę recta sunt. Qui bene columbe ppter simplicitatē ⁊ innocentiam cōparant & riuuli aquarum ppter karismata diuina. Quę lacte sunt lotę & residentiuxta fluenta plenissima. Lacte lotas dicit. id ē grā dulcissima mundatas siue per baptismū purificatas. Fluenta plenissima. omniū donorū spiritaliū ē abundantia. Potest in riuulis. ueteris legis eruditio. ⁊ in fluentis plenissima perfectio euangelice doctrinę designari quia scī p̄dicatores de suis thesauris p̄ferunt noua ⁊ uetera. Gene illius sicut areola aromatū consita apigmentarius. In genis saluatoris nr̄i ei modesta pietas. simul ⁊ seueritas exprimitur. Areole aromatū uirtutes & dulcedo. & fama ei glē designatur. Consite apigmentarius id ē a pphetis. aplis. futura incarnationis ei archana. & illius facta narrantes. Aliter. Sicut in oculis apli. ita in genis illius aecclāe intellegunt. quę ab aplis in primor-

dus crediderunt · & ex scā conuersatione odorē
uirtutū uelut aréola aromatū ex se produxerūt /
que apus scilicet p̄dicatorib⁹ cōsitę · id ē eruditę
sunt · Labia illius · distillantia myrrā primam ·
Labia illius · uerba doctrinę · Labia / quia claritatē
cęlestis regni p̄mittunt · Distillantia myrrā pri
mā · quia per contēptū uoluptatū p̄sentiū · ad
hanc perueniendū eē p̄dicant · Aliter · Labia
xp̄i · doctores sunt illius / mente · uel etiā carne
uirgines · Et in hoc passionē uel mortē ipsius
p̄dicantes / ut pro illo qui pro nobis mortuus est ·
non recusem⁹ mortem suscipere · Man⁹ illius
tornatiles aureę · ⁊ cętera · Man⁹ · opera sunt
illius / quia quę uerbis docuit · factis impleuit ·
Tornatiles aureę / quia in se omnē regulā iusticię tenet ·
ut ipse dicit · Sic enī decet nos implere omnem
iusticiā · Aureę dicunt² / quia omnia quę in homi
ne gessit · diuinitatis glā impleuit · Plenę iacinc
tis / quia ad spem nos cęlestiū · atq⁹ amorē excitat ·
quia iacinctus aethérei coloris gemma ē · Posst

etiam in manib⁹ xp̄i illi deputari · qui ea que bona
sunt operari non desinunt / quia ad omnē opus bo
num · ob spem regni cęlorū semper persistunt ·
& p̄mpti sunt ad perficiendū · Venter illius
eburneus / distinctus saphiris · Venter q̄ dilec
ti · fragilitatē humanitatis ei⁹ designat / Et bur ·
decorē castitatis / Saphyrus · sublimitatē cęles
tium uirtutū · Distinctus saphyris / quia par
tim humana fragilitas esurie · temptatione ·
fatigatione · morte · partim diuina celsitudo
miraculis · resurrectione · ⁊ ascensionis glā in
telligit² · Possunt per uentrē hi in corpore xp̄i
intelligi / qui credentes in fide · bonū parturiūt
opus · Intelligitur & aliter · Venter eburneus ·
fons sacri baptismatis · Eburneus · ppt̄ perseue
rantiā castitatis · ex quo om̄s credentes in fide nas
cuntur / & perseuerant in castitate fidei ⁊ mentis ·
Crura illius colūpnę argentee / quę fundatę sūt
super baseis aureis · Cruriū uocabulo · itinera
incarnationis xp̄i insinuant² / quę columpnis

marmoreis ꝓpter firmitatē & rectitudinem cōparantur. Que fundate sunt super baſes aureas. quia quicquid per eū. uel de eo geſtū ē. oīa diuine puisionis conſilio. ante tempora ſcłāria diſpoſita ſunt. Aliter. Crure que totum corpus baiulant. illi ſunt ſci. qui domū aecłāe uelut colūpnis ſuſtinent. Deniq; & in tabernaculo ꝛ in templo. colūpne argentee fabricate ſunt in ſignificatione doctorū. qui fabricā aecłē ſuſtentant. Fundati ſup baſes aureas. hoc ē p̄cedentiū patrū p̄dicatione. ꝛ per libros legis & euangelii roborati. Species eius ut libani. Vt liban celſitudine ꝛ grā arborū aliis monteſ. ſic numerū dñs xp̄c. oīs ſc̄ōr meritorū celſitudine & grā uirtutū antecellit. Electus ut cedrus. Sicut cedrus alias arboreſ que in libano naſcuntur dignitate ſua ſuperat. ita xp̄c oīs qui in aecłā ad uitā naſcunt. ſua tranſcendit grā. Guttur illius ſuauiſſimum. & totus deſiderabilis. In gutture. interna dulcedo uerborū illius memoratur. quā qui ſapit. non eſurit. Poſſunt ꝛ in gutture illi intelligi qui myſteria xp̄i exponunt. & in lege ipſius cotidie meditantur. q̄ uerbū p̄dicationis ex ore depmunt. Et totus deſiderabilis. O homo. quid ampliꝰ queris. Totus deſiderabilis. q̄a tot dē. & totus homo ē. in quē deſiderant angli pſpicere. Dē in maieſtate patris. homo in uirginitate matris. In illa creator. in hac ſaluator. Talis eſt dilectus mē. ꝛ iſte ē amic⁹ mē filie hierlm. Gratulando exultans loquit aecłā ꝓpter reconciliatōnē. & cognita myſteria ſui ſponſi. ac ſi gratulabunda dicat. Et familiarius effecta. Quanto deuocius quiſq; diligit dm. tanto familiarius habet eū amicū. Et tale necesse ē inquit ut intellegas eū. ſi uis illū habere amicū tuū. Quo abiit dilect⁹ tuus ō pulcherrima mulierū. Quo declinauit dilect⁹ tuus. Et querem⁹ eū tecum. Hec uox adoleſcentularū ē. que loquunt ad ſponſā. Pro decore eni carminis. uariant pſone

Tuus amē d.

loquentiū. Sed tamen xp̄i aecclām. que uocabulo
sponse exprimit᷑. designat hec pulcherrima mu-
lierū. Pulchre sunt singule scōrū aecclāe. sed pul-
cherrima ē uniuersitas tocius scē aecclāe per totū
orbem. Aliter. Recte enī scā aecclā pulcherrima
mulierū appellatur. quia uirgo ⁊ incorrupta ē.
Cui apls loquens ait. Despondi enī uos uni uiro
uirginē castam exhibere xp̄o. Dicunt᷑ itaq; mu-
lieres. plebes hereticorū. iudeorū. hipocritarū q;.
sed corrupte fide & opere. Sed sola aecclā. non
solū fonte baptismatis & uarietate uirtutum
pulcherrima ē. sed fide ⁊ opere. non habens ma
culam aut rugā. Aiunt enī adolescentulae.
Quo declinauit dilect' tuus. Et queremꝰ eum
tecū. id ē qui aliquando corporali specie in terra
uersat' ē. dic quo declinauit ille. ut illū sequam᷑
tecū. Dilect' mīs descendit in hortū suū ad areo
lam aromatis. ⁊ relq. Quasi dixisset. Illuc
ascendit. unde descendit. In hortū id ē in aecclām
suā. ut eam fonte grē sue quasi areolā aromatū

irrigaret. ut uirtutū florib' germinaret. Aliter.
Dilect' aecclāe xp̄c. descendit in hortū suū. quando
uisitauit priorē populū suū. Areolā aromatis. ipsā
scām mariam uirginē. de qua sedm̄ carnē nat' ē
dicit. Ut pascatur in hortis ⁊ lilia colligat. id est
ut regnet in gentib'. seu in aecclīs delectet᷑. ⁊ ex
eis uirgines. quosq; uel scōs assumat. Aliter. Ut
pascatur in hortis. & lilia colligat. Pascitur in
hortis. dū piis scōrū laborib' delectatur. Lilia
colligit. dū ad perfectorū meritorū candorem
peruenientes. ad celestia regna perducit. Ego
dilecto meo. & dilect' mīs michi. q̄ pascit᷑ inter — t. i.
lilia. Haec loquitur aecclā. ex fiducia amoris
sui. Ego dilecto meo locū habitationis preparo
in me. ⁊ ipse m̄ apud se. Ego regnū illius. ⁊ ipse
rex mīs. Ego corpus ei'. & ipse caput meū. Qui
semꝑ inter scā desideria castarū mentiū siue cor
porū pascitur. id ē delectatur. Hactenꝰ scē aeccle
uox ē querentis ac laudantis. nc quid quesitus
respondeat subinfertur. Pulchra es amica mea.

suauis & decora sicut hierlm̃ / terribilis · ut castrorũ
acies ordinata · Pulchra ẽ scã ecclã per iusticiã
amica · quia semper pacifica · Quia eñ hierlm̃ pa-
cis uisio interp̃tatur · cui nomine · patria celestis
exprimitur / Scã ecclã · suauis & decora ut hie-
rusalẽ dicit · quia ei uita · ñ desideriũ · uisioni tã
pacis intime cõparant · ut in eo quod auctorẽ suũ
diligit · quod eius speciẽ uidere concupiscit · de
quo scriptũ ẽ · in quẽ desiderant anglĩ pspicere ·
per ipsa iam amoris sui desideria · anglis similis
dicatur / Que quanto dõ amabilis efficit · tanto
agit ut malignis spiritib̃ terribilis fiat · Quali
ter autẽ sit terribilis · subiuncta cõparatione
ostenditur / id ẽ ut castrorũ acies ordinata · Sicut
& constat · quia castrorũ acies tunc hostib̃ terri-
bilis ẽ / quando ita fuerit constipata ac densata ·
ut in nullo loco interrupta uideat · Nam si
ita disponitur · ut locus uacuus per quẽ hostis
possit ingredi dimittatur / pfecto iam suis hosti-
bus terribilis non ẽ · Et nos ergo cum contra

malignos spẽ spiritalis certaminis aciem ponim̃ ·
sũmopere necesse ẽ · ut per karitatẽ semper uni-
ti atq; constricti · & numquã interrupti perdis-
cordiam inueniam̃ / quia quelibet in nobis bona
opera fuerint · si karitas desit · per malũ discor-
die · locus aperitur in acie / unde ad feriendũ
nos ualeat hostis intrare · Nunquis ũ inimic̃ ·
castitatẽ in nobis si sine karitate fuerit ñ timẽ /
quia ipse nec carne p̃mitur · ut in ei luxuria
dissoluatur · Abstinentiã ñ timet / quia ipse cibo
non utitur · qui necessitate corporis non urgẽtur ·
Distributionem terrenarũ rerum non timet /
si eusdẽ opera karitatis desint · quia diuiciarũ
subsidiis ipse non eget · Valde autẽ in nobis ka
ritatem ueram · id ẽ amorẽ humilẽ · quẽ nobis
uicissim impendim̃ · timet / Et nimis concordie
tre inuidet · quia hanc nos tenem̃ in terra ·
quã ipse uolens amisit in celo · Bene q̃ dicit ·
terribilis · ñ reliqua / quia electorũ multitudinẽ
eo maligni spẽ pertimescunt · quo eos p karitatis

concordiam unitos contra se et conglobatos aspici-
ant. v. unt. Auerte oculos tuos a me quia ipsi me auo-
lare fecerunt. Id est oculus mentis tue noli que-
rere in tue peregrinationis itinere me perfecte
cognoscere. quod fieri non potest. quia quo tu ten-
tius me agnoscere queris. eo certius me incompre-
hensibilem esse intelligis. Et ne queras in uia premi-
um. quod tibi in patria reseruatur. Aliter uero sen-
titur. Ac si diceret. Non me semper in corpore
conspiciendum requiras. quem semper per fidem melius
cernis. Idcirco et enim in celum ascendi. ut non
ant. vi. semper tibi localis appaream. Capilli tui sicut
greges caprarum. que ascenderunt de monte galaad.
Qui uersiculi prius expositi sunt. sed repeticio fir-
mitatis indicium est. In capillis populi. in dentibus
doctores. in gemellis fetibus precepta karitatis in-
tellegunt. Sicut cortex mali punici. sic gene
tue absque occultis tuis. Gene aecclesie spiritales
sunt patres ut superius diximus. qui uirtutibus
sunt mirabiles. et moribus uenerabiles. et in christi cruce

gloriari non erubescentes. Et hec magna sunt
ualde que uidentur in ea. sed multo maiora que non
uidentur. et in futurum reseruantur. Unde propheta.
Omnis gloria eius filie regis abintus. Sexaginta sunt ant. vii.
regine. et octoginta concubine. et adolescentula-
rum non est numerus. Regine sunt. que amore spon-
si. et celestis premii intuitu. per predicationem ueri-
tatis et fidei. et sacri baptismatis fonte. sobolem
aeterno regi spiritalem generant. Senarius nu-
merus. ad perfectionem presentis uite pertinet. propter
sex dies in quibus licet bona operari. Concubine
uero simplices in aecclesia significant. qui suscepto
uerbi semine. non spiritaliter sed carnaliter sapi-
unt. siue qui carnali solummodo quo quomodo
christum predicando ut baptizando docent. Adoles-
centule sunt anime nuper in christo renate. quarum
summa propter multitudinem ciuium celestium numerum
transcendit. Possunt itaque in adolescentulis illi ant. viii.
intellegi. qui semper que sancta sunt audire cupiunt.
non tam audita operibus implere satagunt.

Una ē columba mea · perfecta mea · una ē matri
sue · electa genitrici sue ! S cā uidelicet aeccl̄a
uniuersalis per totū orbē una ē matri sue · id ē
celesti hierl̄m · que ē mater omniū nr̄m · unde
ad nos gr̄a spē sci descendit · per quā renascim
dō. Una uero dicitur ! quia expulsis cunctis
reprobis · ipsa tantūmodo sociabitur xpo. Vide
runt eam filie syon · & beatissimā p̄dicauer̄t !
regine & concubine · ꝛ laudauer̄t eā. Quas
prius dixit adolescentulas · nunc filias nominat.
Regine ꝛ concubine idem sunt que ꝛ ante !
que om̄s catholicā laudant aecclām. Que est
ista que ascendit quasi aurora consurgens ?
pulchra ut luna · electa ut sol ! terribilis ut castro-
rū acies ordinata. Vox ē ista synagoge · ammi-
rantis pulchritudinē aecclāe ex gentib⁹ · eo qd
sine iudicus legis · & instructione pphetarum
ad p̄dicationē euangelii tam subito tanta perfec-
tione uirtutū excreuerit · sicut superius admi-
rata iā fuerat. Ait namq⁹. Que ē ista · que

ascendit sicut aurora consurgens · ꝛ cętera. P rogre-
ditur aecclā quasi aurora · quia iā ueri luminis
in ea sol ortus · mundo post tenebras longę igno-
rantię monstratur · uel quando relinquens post se
tenebrarū opera · caste ꝛ sobrie uiuit · & adpfectū
tendit diem. P ulchra ut sol ! quia a sole iusticię
illustrata · noctem mundi illuminat. E lecta
ut sol ! quia imaginē sui conditoris in om̄i iusti-
cię scitate & ueritate portat. Aliter. P ulchra
ut luna in p̄senti scl̄o · per uirtutē ꝛ decorem !
E lecta ut sol in futura beatitudine · uel pulchra
ut luna in coniugatis · electa ut sol in uirginib⁹.
Terribilis aereis potestatib⁹ ꝛ per potestatē li-
gandi & soluendi · ordinata in unitate fidei ·
spei · ꝛ karitatis · & in misteriorū dispositione.
D escendi in hortū nucū · ut uidere poma conualliū.
H ortus & eni nucū · ē aecclā presens ! ubi nr̄as
consciencias alterutrū minime uidem⁹ · sed fracta
per temptationē testa corporis · apparebit interne
dulcedinis gustus. P oma conuallis · fruct⁹ humilitatis.

Descendit enim scā aeccl̄ā per doctores scōs: ut ui-
deat qui pficiunt ad fructus bonorū· qui ue ad
huc indigeant doctrinę irrigatione. Potest &
hor' nucū· canon ueteris ac noui testamti de-
signari: in quo sub tegmine litterę· uelut sub
cortice spiritalis latet sensus· Vt inspicerem si
floruissent uineę· id ē si plebs fidelis in studia uir-
tutū floruisset· & germinassent mala punica: siq
ad exemplū dn̄icę passionis p̄parati essent suum
fundere sanguinē· Nescui· anima mea conturb- .liij.
bauit me: ppter quadrigas aminadab· Vox sy-
nagogę· Nescui dona grāe spiritalis in te ee sponsa:
sed anima mea conturbauit me ppter inductionē
noui testamti· & euangelicę quadrigę· Aminadab
quippe· interp̄tat populi mei spontaneus· id ē xp̄e:
q̄ per totū uehitur orbē· Cui aeccl̄ā consolando·
mox respondit· Reuertere reuertere sunamitis·
reuertere reuertere· ut intueamur te: id ē noli
turbata ee· sed reuertere ad cognitionē tui redēp-
toris· q̄ tibi pocul' in pphetis· i lege p̄missus est·

198

Reuertere puritate fidei: reuertere operū perfecti-
one· O sunamitis· id ē captiua: ia auinculo infide-
litatis reuertere ad tuū redēptorē· ut saluēris·
Quid uidebis in sunamite: nisi castrorū choros· .v.
Hoc ē tu dolens synagogā obdurata: Prope ē temp'.
quod choros bellantiū aduersus malignos spē· i
laudantiū dn̄m in ea uidebis· Potest i aliter intelligi·
Nescui· anima mea conturbauit me· ppt quadri-
gas aminadab· Quid nescuit xp̄e· nisi peccatū·
Nescuit illos etiā: quib' in iudicio dicturus ē· Am̄
dico uobis: nescio uos· Quadrigas aminadab· euan-
gelistas dicit· Aminadab quippe· interp̄tat' poli
spontaneus· id ē plebs aecclę fidelis· Sunamitis
ista· aecclām significat· Cui' etiā figurā sunami
tis illa in libro regū gestaut: qui ob hoc qđ xp̄i
sanguine decoratur· coccinea in latino sonat· cui
frequent' a scis p̄dicatorib' dicit· Reuertere ut
etiāsi peraduersa deliquerit· in desperationē non
decidat: sed a peccandi consuetudine· cū spe indul-
gentie resipiscat· Quam pulchri sūt gressus tui .vj.

in calciamentis filia principis. Hunc laudes ecclāe
ab ipso sponso pferuntur: & primo operū constan-
tia. & mortificatio uoluptatū laudantur in ea.
quā & filiam principis id ē xpi. ob grām bapti-
matis. & nobilitatem utrutū nominat. Junctura
femorū tuorū. sicut monilia: que fabricata sunt
manu artificis. D uorū concordia populorum
spiritali prole fecundantiū. in unctura femorū
designatur: Que sicut monilia fabricata sunt
manu artificis. id ē in effabili largitate condita-
ris nri firmata. In mamillis uero: bona opera
exprimuntur. Vmbilic⁹ tuus sicut crater torna-
tilis: nūquam indigens poculis. Vmbilic⁹ tuus
fragilitas nre infirmitatis crater fit tornatilis:
cum conscientia mortalitatis nre ammonita ca-
lucem uerbi salutaris p̄opta mente proximis ppi
nare satagim⁹. Item in umbilico intelleguntur
qui ñ extremo: sed in medio aecclē corpore cōmo
rantur. In his ergo repperiuntur que sūt uasa
utilia in eo tornatiles. quia ad obediendum. ut

ad oīe opus bonū semper parati: In eo numquā
indigens poculis. qm̄ sci spc gra ex toto repleti. Ven-
ter tuus sicut aceruus tritici. uallatus liliis. Hi
namq; qui semper scārū scripturarū alimēta percipi-
unt. & ea que sunt salutaria in fra se cōgerunt.
atq; alios doctrinā suam uelut triticū erogantes
p̄dicare non desinunt: in uentri similitudinē depu-
tantur. A ceruus tritici uallat⁹ lilius ē: cū abundan
tia boni operis. sola perpetue lucis spe colligitur.
In uentre memoria: in tritico multiplicatio boni
operis: in lilio castitas spei exprimit. Item in tritico
panis: in crātere potus: qui pauperib⁹ dat exprimit.
Duo ubera tua sicut hinuli gemelli capree. De hoc
uersu dictum ē superius: sed repetitio firmitatis
ē indiciū. Duo ubera. doctores sunt utriusq;
populi: Hinnuli gemelli. pp- ter unā cōcordiā.
Item duo ubera aecclāe. duo sunt testamēta: duob⁹
populis ex tra ducē peccati uenientib⁹ coaptata.
Hi enim tamquā hinnuli in xpo renascuntur:
atq; ex his duob⁹ testamentis. lac sapientie sugentes.

Collū tuū sicut turris eburnea. In collo doctores designantur. Qui turri eburnee ꝓpter firmitatē & pulchritudinē comparantur. qui ciuitati dī & robur prestant ⁊ decus. Potest ⁊ in collo noticia sacrarū scripturarum designari. Que id circo turri eburnea appellatur. quia qui uerbo dī insistunt. cotidiano ꝓfectu per nitorē iusticie in excelsiora ꝓficiunt. Oculi tui sicut piscine in esebon. que sunt in porta filie multitudinis. Oculi aecclāe. sunt doctores ꝓpter ꝓuidentiā. sicut collū ꝓpter nutrimenti. Et recte piscine cōparantur. quia fluenta doctrine suis auditorib⁹ ꝑbere non cessant. Per esebon cingulum meroris interꝑtatur. quia sci ꝑuana leticia carnis. cingulo abstinentie constringunt. Et bene in portis filie multitudinis. ob abundantiā populoꝝ concurrentiū. per portam fidei in aecclām. Potest etiā ⁊ per corpora xp̄e intelligi. Nasus tuus sicut turris libani. In naso uerbi dī dispensatores causa discretionis designant. qui odorē iusticie qui ē in xp̄o percipientes. suis porrigunt auditoribus. atq⁹ intellectu discretionis inter odorem uirtutū. & uiciorū fetores. ex alto discernunt. Turri assimilantur. quia per sapientiā eminentissimū locum tenent in aecclā. Que respicit contra damascū. id ē sanguinarios & impios. quia damascus sanguinē bibens interpretatur. significans carnales & crudeles. contra quos sci doctores in turri libani. id ē firmitate aecclē semper uigilant. Caput tuū ut carmelus. ⁊ coma capitis tui sicut purpura regis. uincta canalib⁹. In capite mens. in comis cogitationes designantur. & sicut capite membra. ita mente cogitationes reguntur. ut in carmelo. id ē in sublimitate uirtutū. & passione xp̄i. que nomine purpuree exprimit. uersentur. Canales p̄cordia sunt scōz. in quib⁹ alligantur tales cogitationes. Aliter. Caput aecclāe xp̄c. quo sublimius nihil ē. Coma capitis. eminentiores quiq⁹ sci. beati uidelicet martyres. consimilati purpura regalib⁹ ornamentis. ⁊ salutarib⁹ copulata doctrinis. Quā pulchra es & decora karissima in deliciis. Pulchra dicitur

Tu autē d.

aecclā fide & opere · decora ornamūs uirtutū · karissima etiā per dilectionē in deliciis · id ē in spiritalib⁹ uirtutib⁹ · Statura tua assimilata ē palmę · ↄ ubera tua botris · id ē rectitudo bone operationis semper ad uictoriā tendit · Uberib⁹ doctores aecclē ppter lac primę eruditionis cōparantur · & botris aequantur · ppter misteria dulcissima aeternitatis · Dixi · Ascendā in palmā · apprehendā fructū ei⁹ · Apte enī uictoriosissima crux palmę cōparatur · in qua xp̄c ascendens · fructū ei⁹ apprehendit · Illi enī in palmā ascendunt · qui in cruce xp̄i pficiunt · de quo apls̄ ait · Qui enī sunt xp̄i · carnē suā crucifixerunt cū uicis & concupiscentiis · Et erunt ubera tua sicut botri uineę · id ē dona quę largit ē scę aecclāe · quę ex illo tempore botros uineę germinauit · id ē scos doctores · qui maiori scientia & grā post crucē ↄ resurrectionē saluatoris habundabant · Possunt & ubera p̄dicatores aecclę qui renascentes in fide nutriunt intelligi · Et odores tui sicut malorū · Guttur tuū · sicut uinū optimū

ad potandū · In gutture uox presentis doctrinę · in odore fama absentis designatur · Ideoq⁹ uino illa ppter fraglantiam uirtutū · hęc mal⁹ ppter suauitatē absentis famę cōparantur · Dignū dilecto meo · Rapuit enī sponsa uerbū ex ore sponsi · quia ille uino optimo eam cōparauit · ↄ subiecit · Dignū dilecto meo · id ē tanta sublimitas ē euangelicę p̄dicationis · ut ipse dilect⁹ mi⁹ prim⁹ per incarnationē apparens mundo iter celeste aperuit · Possunt in gutture illi intelligi · qui per euangelicam p̄dicationē · corda auditorū inebriant · unde xp̄c potatur · cū ex ea etiā xp̄iani qui mēbra ipsius sunt in cōparabili dulcedine sōciant · Labus q⁹ & dentib⁹ illius ruminandū · id ē apls̄ ↄ p̄dicatorib⁹ quib⁹ maxime dedit ad meditandū · Ego dilecto meo ↄ non alteri · cui totam curā seruitutis & dilectionis impendo · Et ad me conuersio ei⁹ · id ē me solam diligit · & adiuuat me · ne deficiam in uia · Cui dilecto ex uoce aecclē p psalmistam dicitur · Adhesit anima mea post te !

me suscepit dextera tua. Veni dilecte mi egrediamur in agrū. cōmorem in uillis. Mane surgam ad uineas uideam si floruit uinea si flores fructus parturiunt si floruerunt mala punica. Quia nullatenꝰ aecclā uel ad bene operandū egrediendo ꝓcedere ut in exercitio bonę operationis persistendo cōmorari uel saltem ad ꝓpositū bene agendi assurgere uel animos auditorū suorū quantū ꝑfecerunt discernere sufficit nisi dī grā adiuta qui dixit. Ecce ego uobiscū sū oīb̄ diebꝰ usqꝫ ad cōsūmationē sēcli. Egreditur xp̄c cū aecclā in agrū quando per scōs doctores uisitat mundū. Cōmoratur in uillis per fidē sc̄licet in populis ex gentib̄ credentib̄ circūquaqꝫ diffusis. Mane consurgit ad uineas ut animę quę per fidē iam meruerī colligi in matutinis xp̄m resurrexisse cognoscāt nec ultra de sui corporis resurrectione dubitent. Videam si floruisset uinea si aecclā fructus fidei parturit si flores fructꝰ parturiunt id ē si sēi fideles quod corde crediderunt ore ꝓnunciant.

Si floruerunt mala punica id ē si illi qui in xp̄o crediderunt in tanta dilectione ꝓficiunt ut etiā ꝑ ipsō occidi delectentur. His enī singulis sponsa dilecti sui p̄sentiā querit. Ibi tibi dabo ubera mea id est paruulorū meorū pedagogos. Quia in his omnib̄ ꝓficiunt sēi doctores in hac sc̄ā confessione sociabuntur tibi doctores mei. Et quia parati sunt ut paciantur pro te regnabunt apud te. Mandragorę dederunt odorem in portis nr̄is. Mandragorę duo sunt genera masculus ⁊ femina. Femina rubea masculus albus ⁊ utrusqꝫ una uis ad medicamēta. Mandragorę dicę quod habeant mala suaue olentia in magnitudine mali. Vnde & eam latini malū terrę uocant. Hanc poetę antropomoreos appellant quod habeant radicē formā hominis assimilantē quę datur uino ad bibendū quorū corpꝰ ꝓpter curā secandū ē ut soporati dolorē non sentiant. Mandragorę ꝓpter multimoda medicaminū genera scōrum uirtutib̄ cōparant quę more

medicorū ad salutē animarū · ut a uiciorū infirmitatib⁹ sanentur ostendunt. Porte aecle · doctores sunt sci. Et in huiꝰmodi portis · mandragorę dant odorem · cum spirituales quiq⁹ ex se uirtutū palmam longe lateq⁹ spargunt. Omia noua ⁊ uetera dilecte mi · seruaui tibi. Poma noua ⁊ uetera. p̄cepta siue pmissa sunt noui testamti & ueteris. que omia ad ei grām refert aeclā. Siue patres noui testamti & ueteris possunt intelligi · quia una eadē q⁹ aeclā. Quis mihi det te fratrē meū. sugentē ubera mea. Vox ista ē antiquorū uirꝰ. optantiū aduentū xpi in carne. ⁊ illū in sỹnagoga nasci ac nutriri · iuxta humanę conditionis naturā. Et inueniam te foris. ⁊ deosculer; Intus erat dilectꝰ · dū in principio erat uerbū. Foris · dū uerbū caro factū ē. Et deosculer · id est facie ad faciem uideam · & os ad os loquar. De quo osculo · in exordio libri satis arbitror dictum. Et iam nemo despiciat. Ante aduentū xpi · intra angustias iudee tantū fuit aeclā · post ascensionē in toto mundo dilatata fuit · ⁊ uenerabilis effecta. Prius dictū fuerat · notus in iudea dꝰ · nunc autē dicitur · exaltare super celos dꝰ · & super omnē terrā glā tua. Potest & aliter intelligi · Sugit ubera matris xpc · cū hỹstorius prisce legis · xpianus populus reficitur. Matrē quippe aeclāe · id ē corpus xpi sỹnagoga dicit · cui in primordio eloquia diuina credita sunt · & qui in ueteri testamto sub figura tegebatur · per euangeliū in nouo in ueritate repperitur. Apprehendam te · id ē prompta ac fideli deuocione uenientē accipiam. Et ducā te in domum matris meę. Per acta cārnis dispensatione · redeuntē letis ducam luminib⁹ in domū matris · id ē celestis hierlm quę ē mater nrā. Ibi me docebis · id ē faciesme potiora sperare dona · quā in lege habuissem. Et dabo tibi poculū ex uino condito · id ē amorem feruentē uarus uirtutū pigmentis · odoratū uel ornatū. Et mustū malorū granatorū meorū · id ē gloriosū martyrū scoꝝ triūphū ·

Qui feruentissima karitate per ferrum flāmasq; ad te transire non dubitant. Aliter. Ducit aeccl̄a xp̄m in domū matris celestis hierlm̄. quando cum om̄ib; bonis que p̄ suam gr̄ām consecuta ē. etiā ipsa perduci meretur. ibiq; docetur. ut iam non in enigmate per speculū. sed facie ad faciē uideat. quando optimos ⁊ dulcissimos ptulerit martyrū fructus. uelut mustū malorū granatorū. Leua ei sub capite meo. ⁊ dextera illius amplexabit me. In leua. incarnationis xp̄i dona. in dextera futura scōrū cū xp̄o gaudia exprimuntur. Vel in leua p̄sens uita. quā sci sub capite mentis ponit. quia despiciunt. in dextera beatitudo. quā sci ob nimium desiderū amplexantur. De hoc uersu superius latius abundēq; ē disputatū. Que ē ista que ascendit de deserto. delicus affluens. Verū & hinc iam disserendum. Sed quia repetitio uersuū. firmitatis ut sepe dixim̄ inducū ē. nunc tangam breuiter. Vox synagoge uel pphete admirantis. quomodo aeccl̄a de deserto gentilitatis in sponsi subito amplexus ascendisset. Cui per pphetā dicit. Pro eo quod fuisti derelicta. & odio habita. Et in psalmo. Errauerunt in solitudine in inaquoso. Delicus affluens. id est om̄iū donorū pulchritudine. In nixa super dilectū meū. qua om̄ia que habet. ad gr̄ām ipsius refert. stabilita in eo fide. spe. & karitate. in eum quē mihi soli cōmittendā credebā. Sub arbore malo. suscitaui te. Respondit sponsa p synagoga. Ipse sponsus sub arbore crucis a perpetua morte liberauit te. ut aplos. & ceteros electos ex iudea. Ibi corrupta ē mater tua. ibi uiolata ē genitrix tua. id ē maior pars plebis xp̄m negando. ⁊ barrabā eligendo ad crucē reprobata ē. Pone me ut signaculū super cor tuū. & sicut signaculū super brachiū tuū. Signaculū in brachio uel digito. ob memoriam cui libet rei ligamus. Per cor cogitatio. & per brachiū operatio designatur. Id ē si me uelis habere sponsū. int̄ karitas sit fide non ficta. & foris operatio deuota.

W. dei gr̃a Romanorũ Rex semper augustus. Willelmo abbati [illegible] salutem et omne bonũ. Cum ad audientiam nr̃am peruenerit quod W. miles de [illegible]

& sic recipies fidem meã. ut eam inmaculatam custodias. Et quia per crucem meam signaculũ accepisti. thesaurum iusticie que in te contuli. a nullo fure auferri pertimescas. ut tã cogitatione. quam etiam operatione ad illud signũ recurras. & sicut ego te in tantũ dilexi. ut mori uoluissem pro te. ita econtrario sci tui mortẽ non recusent pro me. Quia fortis ẽ ut mors dilectio. dura sicut infernus aemulatio. Fortis ẽ usq; ad mortẽ dilectio mea in te ó synagoga. sed tua emulatio. dura in me fuit sicut infernus. Sed uerte emulationẽ in dilectionẽ. & eris m̃ sponsa & soror. 7 amica. Lampades eius lampades ignis. atq; flãmarũ. Dilectionis lampades. corda sunt fideliũ. in quib; karitas inhabitat. semper splendida. & nitore karitatis munda. atq; igne spc̃ sci ardentia. flãmarũ q; bone operationis mittentia globũ. Aque multe non poterunt extinguere karitatẽ. nec flumina obruent illam. Aquas multas 7 flumina. tẽptationũ

claustro [illegible] multa mala perpetrauit et in monachos uiros manus armatis cucullis [illegible] confractis uiolenter [illegible] iniecerit.

dicit incursus. que uisibiliter seu inuisibilit̃ animas fideliũ inpugnant. quib; karitas non cedit. Si dederit homo omnẽ substantiã sue dom; quasi nichil despicient eũ. Sci uero tocius substantie diuicias. p dilectionis xp̃i magnitudine dantes. quasi nichil despiciebant eũ. id ẽ mundũ. Alio uero modo ex superiorib; pendet sententie sensus. Cũ enĩ dixisset aque multe uel flumina non poterunt extinguere karitatẽ. subiunxit. si dederit omnẽ substantiam dom; sue. & cetera. ut illud intellegatur quod apls̃ ait. Et si distribuero in cibos pauperũ omĩs facultates meas. 7 si tradidero corpus meũ ita ut ardeam. karitatẽ autẽ non habeam. nichil mihi pdest. Soror nr̃a paruula ẽ. & ubera non habet. Quid faciem; sorori nr̃e. in die quando alloquenda ẽ. Prima nascentis aecclãe de gentib; tẽpora designat. quando adhuc & parua fuit numero. 7 min; idonea p̃dicare uerbũ. ut apls̃ loquitur. Non potui loqui uobis quasi spiritalib;. sed quasi carnalib;. Tamquã

deus qui sanguinē suū fudit in cruce pro omniū salute misereat̄ aīe Henrici de Allmar monachi [illegible]

paruulis in xp̄o · lac uobis potū dedi non escā. Qua-
si uox sponsi uel aplorū de ipsa ad synagogā dixis-
set. Quid faciem⁹ sorori nr̄e in die quando alloquen-
da ē. Ac si aperte dicat. Parua quidē ē aecclā
gentium. 7 nec uerbi dī mysteriū sufficit subire.
Quid ergo tibi uidetur ó synagoga de sorore nr̄a
faciendum. quando alloquenda ē. id ē per uerbi
misteriū ducenda in fidē. Synagoga tacente.
ipse sponsus. siue apli. quid fieri debeat respondit.
Si murus ē. aedificem⁹ super eam ꝑpugnacula
argentea. Ac si diceret. Si aliquos habet in se
fortes in fide. uel claros in genio. uel philosophia
instructos. addam⁹ illis ꝑpugnacula argentea. id ē
scientiā diuinarū scripturarū. ut eo facilius possint
ꝓtegere infirmos atq; indoctos. Si ostiū ē. conpin-
gamus illud tabulis cedrinis. id ē si sint simplices.
tam docendi studio inhiantes. 7 uelut ostiū quod
aperitur 7 clauditur. temp⁹ tacendi uel loquendi
intellegunt. Proponam⁹ illis priorū exempla
iustorū. quo certius 7 efficatius docendi implere

possint. Cedri uirtutes scōrū. & tabule latitudinē
significant karitatis. 7 ut cū aplo dicere ualeant.
Mihi autē absit gloriari. nisi in cruce dn̄i nr̄i ihū
xp̄i. per quē mihi mundus crucifixus ē. 7 ego mun-
do. Ad hec namq; ipsa respondit aecclā. Ego
murus. & uerba mea sicut turris. ex quo facta
sum corā eo. quasi pacē repperiens. Ego de uiuis
cōpacta sum lapidib⁹. & glutino karitatis aduna-
ta. & super fundamentum immobile edificata.
& doctores mei fortissimi uelut turris. qui &
paruulos nutrire sciunt. & omīa maligna ex-
pellere. Et accidit michi ex eo tempore quo xp̄c
me reconciliauit. & pacem per eū repperi.
Vinea fuit pacifico in ea que habet populos.
tradidit eam custodib⁹. De quo apls ait. Ipse
ē pax nr̄a. qui fecit utraq; unū. Et de quo pro-
pheta. Multiplicabitur inquit ei⁹ imperiū.
& pacis non erit finis. Vinea id ē catholica
aecclā. fructu abundans fidei. fuit pacifico id ē
xp̄o. quia omīa pacificauit in celis 7 in terris.

in ea congregatione qua multos populos possidet ex toto orbe · non in iudea solum; tradidit eam custodib⁹ pphetis · uel aplis siue euangelicis dogmatib⁹ · uel angelicis dignitatib⁹ · Vir afferr pro fructu ei⁹ mille argenteos · id ē xpc appendens regnū celorū pro scis laborib⁹ uel elemosinis ei⁹ · Potest & aliter intelligi · Vir afferr pro fructu ei⁹ mille argenteos · id ē pro retributione aeterna · Hoc uidelicet uir afferr mille argenteos · id ē pro adquisitione celestis regni · qui ē fructus uinee · cuncta que mundi st̄ reliquit · Millenarius numerus · pro perfectione accipitur · illius · qui omia reliquit · Vnde & argentei pomi pecunia accipiunt · Vinea mea coram me est · Vox sponsi · Quia post resurrectionē futura sci⁹ oms semper cum dño erunt · sicut ipse ait · Volo pater · ut ubi ego sum · & illi sint mecū · Aliter · Ac si diceret sponsus · Verum & si te aliis cōmendē custodib⁹ · tamen te semper habeo in mea psentia · audens & remunerans laboris tui in omib⁹ deuocionē · Mille tui pacifici · Mille tui · subaudit argentei · Quasi dixisset · Qui amore meo cuncta sua dimittit · in pace habere seruata cognoscat · significans simpliciores in aeccl̄a · qui omnē substantiam millenario signatam numero · pro karitate dī amittunt · Et ducenti hi qui custodiunt fructū eius · id ē argentei hi qui custodiunt fructus eius qui sunt doctores sci · qui omia mundi dimittunt · & in uerbo pdicationis laborare non cessant · Huic uero duplici remuneratione · que centenario designatur numero donantur apud me · Potest & aliter intelligi · Duodeci quippe · si per centenarū numerū multiplicantur · mille ducentos efficiunt · Qui numer⁹ utiq⁹ aplis · uel apostolicis uiris congruit · Hi pacifici · id ē xpi discipuli merito appellantur · a quib⁹ sca regitur aeccl̄a · Que habitas in hortis · amici auscultant · Fac me audire uocē tuā · In hortis enī aeccl̄a habitat · que iam uiriditate spei · & bonorū operū repleta ē · Ac si aperte dicat · Quia locutio finienda ē · hoc ultimū uale a me audiru · Semper habita in

hortis uirtutū! & scīo quod amici · id ē angelici
spē · & animę scōrum semper te considerant · & de
tuo gaudent profectu · Tē amici auscultant!
quia oēs electi · ut ad celestē patriam reuuisant ·
uerba uitę audire desiderant · Fac me audire
uocem tuā · id ē uerbū predicationis · & uox
laudis! quantū uales semper audiatur a me ·
Adhec sponsa respondit · Fuge dilecte mi!
& assimilare capreę · hinnulo q⁹ ceruorum
super montes aromatū · Ac si aperte dicat ·
Qm̄ in carne apparens · p̄cepta ac dona uitae
michi detulisti! nunc his peractis · reuertere
in sinū patris · O mi dilecte · assimilare capreę
hinnulo q⁹ ceruorū super montes aromatū ·
id ē & hoc mihi sit solacium · quia continua
uisione nequeo te cernere! saltem crebra uisita
tione me consolari memento · Xp̄c similis capreę
pter similitudinē carnis peccati · qui de patri
archarū sturpe · uelut exterius genitus!
Hinnulus pter uarietatē uirtutū dicitur ·

qui cū qua carne ad cēlos ascendit · cum ipsa uersa-
tus ē in terris · Montes aromatū · angeli intelle-
guntur · super quos exaltatus ē homo assumptus!
sicut psalmista ait · Ascendit dn̄s in iubilatione!
& dn̄s in uoce tube · Hinc iterū ait · Ascendens
xp̄c in altum! captiuā duxit captiuitatē · dedit
dona hominib⁹ · Hinc lucas ait · Et dn̄s ih̄c
post quam locutus ē eis · ascendit in celū! & sedet
a dextris dī · Iam enim tandē aliquando dō
fauente liber finē postulat · quē calceteni⁹ ipso
amminiculante recta ut credim⁹ indagine ·
uera q⁹ iuxta sensum doctorū · nr̄i q⁹ fragilita-
tem sensus perduxim⁹ · & imperialib⁹ decretis ·
atq⁹ augustalibus ō cesar auguste · quā quam
pauide parere studuim⁹! Quem suppliex supplı-
cando supplico excellentię culminis ur̄i · ut
subtili inuestigatione lustrare nobilitas ur̄a
non pigeat · & sūmo studio scōrū doctorum ·
opuscula · pariter ur̄a sollertia perlegere stude-
at · Si enim theodosius imperator in imperio

natus & educatus · tante excellentie extitit · ut singularū totius orbis monarchiā optineret · prisciani gramatici romane eloquentie decoris librum · diserti tudine mira diligentissimū · calceteq; teneris digitulis ppriisq; articulis describere curaret · atq; ex cuius precio distracto q; cōmertio · despectis imperialib; dapib; uiuere semper consueuerat · & tanto studio uiguit · ut iugi meditatione ꝛ propria descriptione legem romanā diuinitus inspiratam describeret · & mores romanorū distortos · mucrone quodāmodo legis ad normā rectitudinis corrigeret · atq; a sua duricia coherceret · adeo · ut bis expletis angelica salpix nocturna ustione celitus ei innotuit · & per oroma somnu gratulando uocem extulit dicens ·

roma · usio in omnis uera ·

tuba

Liber inquit legis non recedat de ore tuo · sed meditare in eo die ac nocte · quanto magis o mitissime princeps debes propriis studiis sacrarū diuinarū auctoritatē iugi meditatione percurrere · & altitudinē diuine legis uelut quodāmodo montem appetere · ut doctrina spiritali instructus · & te sacagiter ad altiora uirtutū prouehere · & alios ad tramitem rectitudinis prouocare ualeas ·

Quod profecto · plenius penetrare & quodāmodo montē diuine scripture subire · nisi solerti studio · & puritate cordis & pudicitia corporis non quiueris · Scriptura & enī sacra · ut sepe ꝑfat⁹ tractator ait · mons ē · de quo in nris cordib⁹ dns uenit · De quo etiā pphēta ait · Dns a libano uenit · & sēs de monte umbroso ꝛ condenso · Iste mons condensus ē per sententias · ꝛ umbrosus per allegorias · Sed sciendū quia cū uox in monte sonat · uestimēta lauare ꝑcipimur · & ab omī inquinatione carnis mundari · si ad montē festinemus accedere · Scriptū quippe ē · Quia si bestia tetigerit montē · lapidabit · Bestia tangit montē · quando quis luxurie · aut irrationabilibus motib⁹ deditus · scripture sacre celsitudini appropinquat · ꝛ non eam sēdm̄ qd debet intellegit · sed irrationabiliter ad sue uoluptatis

intellegentiam flectit. Sed iste talis absurdus uel
sensu piger si circa hunc montem uisus fuerit atro-
cissimis sententiis ueluti lapidibus necatur. Ardet
enim iste mons quia sacra scriptura que spirita-
liter replet amoris igne succendit. Unde per
moysen dicitur. In dextera eius ignea lex. quia
in electorum mentibus qui ad dexteram iudicis statu-
endi sunt flagrant diuina precepta. et karita-
tis ardore succensa sunt. Idcirco augustale decus
et francorum gloria gentis rationabilibus mentibus
et castimonia corporis stude montem istum subire
et feruore karitatis succensus legendo pene-
trare. ut pro merito intellegentie et aliorum
quos corrigere uestra sagax prudentia studuerit.
perfecto montes aromatum id est celsitudines angelorum
tandem domino fauente adire atque ad eorum suffragia
orationum ad dexteram iudicis cum sanctis imperatoribus
et consulibus collocari merearis. pariterque a domino audire.
Euge serue bone et fidelis quia super pauca fuisti fidelis
supra multa te constituam. Intra in gaudium domini tui.

Explicit Tractatus Angelom.

Confessio per se.

Confiteor tibi domine rex celi et terre. quia peccaui
in lege tua. in cogitationibus in uerbis in factis. quoniam multa sunt peccata mea. et negli-
gens sum de opere dei et de ordine meo. quia peccaui de uana gloria. de superbia. de detrac-
tione. de fornicatione. de furto de periurio. de falso testimonio de adulterio de concupiscen-
tia carnali. de v. sensibus corporis. de gula. de crapula. de omnibus malis que ego negligenter commisi.
ueniam peto inde domine. quia nimis culpabilem me recognosco.

240

Confiteor deo et beate Marie et omnibus sanctis et tibi pater **Confessio generalis.**
quia ego peccator peccaui nimis contra legem dei mei. Ego peccaui et pecco sepius recipiendo
inutiles cogitationes de rebus mundanis. et cogito sepe de diuitiis et honoribus. et pono me
quandoque apud me in statum alicuius diuitis uel potentis. et ymaginor cum quadam delectatione
uelle facere uel que me uelle habere si essem in tali statu. et in huiusmodi cogitationibus deducitur
meum quando deberem intendere psalmodie. orationi et deuotioni. Aliquando etiam recipio in me affectiones et
representationes malas de peccatis carnis. et de modis peccandi. et sic in temptationes illas nimis unde re[uol-]
uo in corde meo. Nimiam etiam moram facio in talibus cogitationibus. Negligens etiam sum. quod non ita mundum con[ser-]
uo cor meum sicut possem per dei gratiam si adhiberem diligentiam. Ego sepe inordinate moueor in corde meo [co-]
gitationes superbie. inuidie. indignationis et ire. Ego non ita studeo me humiliare coram deo pro consideratio-
ne defectuum meorum. et quandoque magis defectus aliorum quam meos ipsos considero. et ex hoc contingit quod ego alios despi-
cio. et me extollo. Ego non ita ex corde congaudeo bonis et profectibus aliorum. nec ita de defectibus et infortunio
ipsorum doleo sicut deberem. Aliquando etiam propter modicam offensam michi illatam nimis indignor. et animum meum ad [quan-]
dam uindictam dispono. Non ita doleo de peccatis meis preteritis sicut deberem. nec ita humiliter et instanter [de-]
precor eis satisfacio. et quam deberem conteri et dolere de illis. Sentio potius delectationes et motus carnis. Et [se-]
pe omitto. quod non regratior domino de beneficiis que ipse michi contulit. et passionis ipsius non sicut ita memor s[um]
ut expedit. Ego sepe iudico in corde meo et reprehendo uitam aliorum. et meam negligo. Ego raro dispono
cor meum per bonas meditationes ad timorem et amorem dei. Ego sepe pecco in malis uerbis. nam in uerbis le-
uibus et scurrilibus et iocosis excedo. et si ipse quandoque non loquor huiusmodi. delector tamen audire [ta-]
lia. Sepe in absentia aliorum mala de ipsis locutus sum per detractionem. Si de bonis et uirtutibus aliorum
sermo fuit. bona minui per quod potui. indifferentia uerti. mala nimis prodaui. Me ipsum sepe com-
mendaui. et iactando locutus sum de bonis que forte non habui. et de malis que olim feci. pro quibus potius del[ebam]
erubescere. Turpia etiam uerba de mulieribus uel ipse locutus sum. uel ab aliis libenter et patienter audiui.
Mala etiam que de aliis audiui ad alios recitaui. et sic bonam famam aliorum maculaui. Mentitus sum que[m]
ex impulso sepe falsum dixi. et cum uerbis contumeliosis et asperis contendi cum aliis. Neglexi consolari tristes et paupe[res]
sed ipsos petentes etiam cum quadam indignatione repulli. Adulatoria uerba quandoque dixi diuitibus non ab ip-
sis diligerer. Ad horas et in orationibus meis psalmodiam negligenter protuli. uerba precedi non in corde habui [sed]
ore tantum ruminaui. In seruicio dei piger et torpidus sum. non ita uiriliter resisto temptationibus carnis
et aliis. sicut deberem. Aliquando alios offendo. non satisfacio eis. Et timeo quod non sum diligens et fidelis [in] his
que fidei mee committuntur. Magis sepe comedo et bibo quam necessitas mea requirat. et abutor creaturis
dei. Non confiteor ita pure et frequenter sicut teneor. non satisfacio secundum possibilitatem meam. Sepe negligo
quod non habeo deum pre oculis. non ita reuereor tempora et loca et personas sibi dicatas et cetera. Male custodio sensus
meos. uisum. auditum. gustum. tactum. odoratum. Oculos sepe ad uanitates dirigo. quando transeo per plateas.
Mulieres ornatas. uultum et incessum earum diligenter conspicio. et oculos in faciem earum dirigo. ut p[ostea]
ea concupiscentia grauant mentem. Iterum cum delectatione audio rumores et alias relationes inutiles sepes
et noxias. uel de infirmitatibus aliorum. Etiam gustui sepe satisfacio in cibis delectabilibus. et sepe
non meam necessitatem. sed magis uoluptatem in sumendis cibis attendo. Manus etiam meas non conserua-
ui mundas a tactibus illicitis et impudicis et que ad me et que ad alios. In obseruantia x. preceptorum
negligens fui. Non fui deuotus ad cultum dei per fidem. spem et karitatem. Omnium ipse sit creatura ui-
xi. summe largus et summe bonus. et ob hoc deberem ipsi per fidem credere et super omnia diligere heu sepe
res transitorias plus ipso dilexi. Nomen dei in uanum sumpsi. solo nomine deos xpianus. In diebus festiuis ab opere s[eruili]
uili et maxime a peccatis que me fecerunt seruum diaboli non abstinui. Parentibus meis carnalibus et spiritualibus honorem
quem tenebar non exhibui. Etiam in operibus misericordie negligens fui. quia sitientes uisitare. potare. cibare. tectum dare. colligo
condere.

Ad consultū ueritatis · attendite qui errati S ·
Vitanda ē in aeternū · uia ducens ad infernum
Haec ē uia durę sortis · sub aeternę iugo morti S ·
Ibi semp sunt tortores · unusquisq acriore S
Quos si semel quis sentiret · & ad uitā post rediret
Igne mallet hic cremari · quā cum ipsis reputari
Vtrum in illum locū · ubi scimus esse focum ·
Cui flāmę nō repescunt · cui pęne non decrescunt
Quā felix esset pęna · quā excellens quā amęna
Qua cū forte quis elisus · mercēs esset & paradisus ·
Ibi splendor · ibi dies · pax aeterna · iugis quies ·
Splendor unquā nube carens · dies illa sēp clarens
Nec mirem nec his pęnis · cum sit idē interrenus S ·
Nemo nisi p laborem · hic pungit ad honorem
Nec ē honor hic credend · cum sit bonus fugiend ·
Sed sic solet nos blanditi · quorens hostis impediri
Xpiane caue caue · qui portaris mundi naue ·
Non credat anima fideli · quod sit honor nisi cęli
Recognosce qui te fecit · qui de morte te redemit ·
Si non erit dī cultor · ipse dī erit ultor

Nos tenemur reb mundi · nec timem hunc ēfundi ·
Orbat orbis suos cuncs · pauper erit suus dues S
Orbat quidem illo patre · qui potens ē nos saluare ·
Qui dues ē dī dono · non carebit umquā bono ·
Non p mutat sicut ille · cui opes ut faullae ·
Cui corda sunt supba · cui mercēs est acerba
Inimicō arte querit · dāpnum utę quę non perit ·
Nolet nullū adquisisse · cum se sciat amisisse
Et cum sit hoc nob notū · cur de nob implet uotū ·
Hic respondent quida rei · dī miserere mei ·
Sed ppter hoc miserere · non uult dī indulgere ·
Qui relicta mundi sorde · adquiratur puro corde
Per quam ut credam · nil ualere qd amam ·
Nulla debet esse mora · incerta ē finis hora
Nemo ppter iuuentutē · min pensat ad salutē ·
Omnis sexus · omnis aetas · cito utę sentit męta S
Non sint corda tam tenella · quod refutent dī mella ·
Hinc adregnū puenit · quod postea non finitur
Regnū dī est uenale · nil emendum erit tale ·
Ex uirtute meritoę · adimpletur illud forum

Si precū non habem⁹ · nos inseruos ei demus ·
Qui aduersam libertatē · nrām rogat seruitutem
Apud nos ē supfluū · quē rogare quod ē suum ·
Sed rogati sum⁹ illi · cum nec nri sint capilli
humilitas tanta mones · ut se quisq; dō dones ·
Merces cogit festinare · quę tam parat salutare
Nos retardat mundi cura · semp̄ suis nocitura ·
Nos dāpnabit noduis iste · nisi soluas pie xpe
Discat omis xpian⁹ · quam sit locus ille uanus ·
Vbi pene totus orbis · animarū languet morbis
Principat⁹ sunt grauantes · subiecti sē arrogantes ·
Ex hoc orte crescunt spinę · suffocant⁹ res diuinę
Vix honores dantur eis · qui mederi sciant reis ·
Sed qui gaudent se p̄ esse · plangant suis n̄ p̄desse
Ores mira · res diuina · peccatorum medicina ·
Medicinā peccatōe · de se fecit rex cęlorum
Et nos rei & caduci · non parem⁹ tanto duci ·
Qui nec factis · neq; dictis · laboram⁹ p̄ afflictis
Heu heu quant⁹ error · qđ non datur illis honor ·
Qui sedm rectā legem · gubernarent dī gregem

Qui peccato nunc adherent · aut correcti pęnituerent ·
Aut si dicta n̄ curarent · uel tormēta trepidarent
Sectatores p̄ditorū · quod habetis hic decorū ·
Bene potest uob̄ dici · dī est⁹ inimici
Inuasores & p̄turi · qui tā estis corde duri ·
Quanto magis hic peccatis · tanto dn̄m̄ p̄uocatis
Vos ꝓspectat sum⁹ iudex · q tam iust⁹ esse uindex ·
Aliquando uob̄ p̄stat · quod demulcet & infestat
Non tā cito uult dāpnare · quos dignat⁹ ē creare ·
Solo mortē peccatoris · uox ipsius sonat oris
Exaltate regē regum · adimplendo uerba legū ·
Omnū dicat omis homo · qui de dī sperat domo
Nom⁹ illa spiritalis · dom⁹ unę nulla tali s ·
Qui hic seruant dī leges · illic intrant & st̄ reges
Rex dī⁹ auctor pacis · qui de seruo regem facis ·
Non meliꝰ ē sinister · qui hic tuus ē minister
Attendam⁹ ad tyrones · passos xpi passione s ·
Qui p̄ mundū quē uicerunt · coronari meruerūt
Non un⁹ p̄mus erant tales · quales facti spiritales s ·
Multis tormētis primit⁹ · probati sunt diuinitus

Ad conflictum veritatis adtendite qui estis
Vitanda est in etnū via ducens ad infernū
Hec est via dire sortis sub etne iugo mortis

Hunc incœsti gīa euis fruuntur gratia
Cui frui aspectus sat est supernus ciuibus
Quid nos retardant onera quę ptrahunt ad funera
Ro xpō caro mortua flatū mittit ad ardua
Sed inquis tortor affuit q tunc torquendo pfuit
Pacata nunc ęcclia & nusquā sunt martyria
Quanta pugna spē cū quo plus mille arcubus
Hostis maligni conserit pugnat plerūq; ēterit
Delectat te militia impugna spūalia
Oppone pectus uicibus commitre cū nequiens
Hac fuge illac sequere hic cessa illic consere
De uicta mundi gīa quę pulchrior uictoria
Peccasti geme desine pstat p casū surgere
Si iustus es da gloriam ne pdas dī gratiam
Salus o spes omnium pax & robur fidelium
Qui nat⁹ es de uirgine cū sis lumen de lumine
Caro tua te moneat precetur & optineat
Ne sub carnali impetu presso cadamus spū
Te ipsum quē deposcimus tibi dō offerimus
Tu rege tu iustifica tu nos tibi concilia Amen

213

De Symonia Heresi

Crevit in ęcclia monstrū genitore losinga
Symoniacū secta canonū uirtute resecta
Cetre nimis cessas symon uolat ardua tēptat
Recipe spūtib; lenescat ut iste uolatus
Qua uolat arte cadat petra tale uolatile fiat
Et ruat hęc turris faciat tibi tradita clauis
Ecce domū pacis arietes quatit impietatis
Prodolor ęcclię nūmis panduntur & ęre
Claue symonica reserantur oulia scā
Si presens esses furem petre nonne ferires
Malleus argenti confringit oulia xpi
Quid lex sacra facis quid scā nucea sileseis
Dormis an uigulas nam cur sententia cessat
Es nimis in iusta fit nūmis presul & abba
Filius atq; pater sed spē almus ab horrea
Grā furtiuę quia dampnat dona monetę
Filius ē presul pater abbas symon uterq;
Est petrus ex clusus modo symon in arce locat
Sub specie scā uestit ueste cuculla

Cerne lupum monachū · bene gr̃at ab ante retrorsū ·
Est bene sub tonsus · botus · tunicisq; politus ·
Curat crede mihi · cui xp̃c credere nescit ·
Stat lupus ad caulas · premit agnū dura leena ·
Hic tremit · illa premit · canis adstat · opilio dormit ·
Et reor ē notus · similiq; cadauere pastus ·
Et semel emissus fugit inreuocabilis arcam ·
Et mopso nisa · coruo datur ecce columba ·
Qualis pullus erit quē fert cōmixtio talis ·
Ne monstrū pariant faciat dñs ouā putrescant ·
Alba datur nigro · detur modo tigris onagro ·
Agna lupo · lepori canis · aprō capta leena
Cerua bouī · bos ursē tibi · uulpecula linci ·
Passerib⁹ ꝑdix · miluus societur olori ·
Accipitres merulis · bubonib⁹ auca sinistris ·
Mīa mutentur · possint quia posse uidentur
Regnat enī symon · cū symone pessima māmon ·
Quid non sperem⁹ · si nūmos possideamus ·
Mīa nūm⁹ habet · quę uult facit · addit · ꝯ aufert ·
Securus regnat · obstant contraria nulla ·

Anna ꝛb⁹ nupsit Joachī · cleophe · salomeq; · Ex his cuiq; suā genuit
secunda mariā · Joseph nata dat⁹ Joachī · ds hac gnāt⁹ · Aliā cleophe ·
nuit · hac Alphe⁹ gnāuit Joseph · symonē judā jacobūq; minorē ·
filia q̄ saleme fuit · illa ꝛ Zebedeo · maiorē jacobū peperit · oī fra

Destribuit leges · quia non sperētis ementes ·
Siquid forte nocet · adsit modo nūmul⁹ aufert ·
Cumulus ē parma · fit mūmul⁹ arcus · ꝯ arma ·
Roma caput mundi tu quondā talib⁹ ultrix ·
Aut ctrus uenias ultrices reddere pēnas ·
Aut caput ut fuerās modo caudę uictima fias ·
Risis uenalis quod quondā numida risit ·
Emptor non deerit · tu uendes atq; peribis ·
Talib⁹ ipse ds quondā cum reste minatus ·
Censas & sedes dē sacrus · edib⁹ arce s ·
Dic sint maranatha · ds hu sint · dic anathema · dō

Explicat liber.